

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX KADENCJA**

Warszawa, dnia 9 lipca 2018 r.

Druk nr 905

**MINISTERSTWO
SPRAW ZAGRANICZNYCH
Sekretarz Stanu
Sekretarz do Spraw Europejskich
Konrad Szymański**

**Pan
Stanisław KARCZEWSKI
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z realizacją zobowiązań wynikających z ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 213, poz. 1395), w załączeniu przekazuję przygotowaną w trybie art. 3 ust. 1 ustawy *Informację dla Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie styczeń–czerwiec 2018 r. (przewodnictwo Bułgarii w Radzie Unii Europejskiej)*.

Jednocześnie informuję, że ww. dokument został przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich w dniu 6 lipca 2018 r.

Z poważaniem,

(-) Konrad Szymański

MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH

INFORMACJA DLA SEJMU I SENATU RP O UDZIALE RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W PRACACH UNII EUROPEJSKIEJ W OKRESIE STYCZEŃ-CZERWIEC 2018 R.

/PRZEWODNICTWO BUŁGARII W RADZIE UNII EUROPEJSKIEJ/

Dokument przygotowany w związku
z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 8 października
2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem
i Senatem w sprawach związanych
z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej
w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 213, poz. 1395)

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
II PREZYDENCJA BUŁGARSKA I JEJ ZNACZENIE DLA INTERESÓW POLSKI	5
PRZEBIEG NEGOCJACJI WYJŚCIA WIELKIEJ BRYTANII Z UE	8
III. AKTYWNOŚĆ POLSKI W PRIORYTETOWYCH DLA PREZYDENCJI BUŁGARSKIEJ OBSZARACH FUNKCJONOWANIA UE	9
3.1. PRZYSZŁOŚĆ EUROPY I MŁODZIEŻ – WZROST GOSPODARCZY I SPÓJNOŚĆ SPOŁECZNA	9
3.1.1. <i>Przyszłe Wieloletnie Ramy Finansowe</i>	9
3.1.2. <i>Reforma Unii Gospodarczo-Walutowej</i>	10
Unia Bankowa	12
Unia Rynków Kapitałowych	15
3.1.3. <i>Ochrona środowiska</i>	18
Gospodarka o obiegu zamkniętym i eko-innowacje	21
3.1.4. <i>Edukacja, młodzież, kultura i sport</i>	24
3.2. PERSPEKTYWA EUROPEJSKA I ŁĄCZNOŚĆ Z BAŁKANAMI ZACHODNIMI	28
3.2.1. <i>Polityka Rozszerzenia</i>	28
3.2.2. <i>Szczyt UE-Bałkany Zachodnie</i>	29
3.3. BEZPIECZEŃSTWO I STABILNOŚĆ W MOCNEJ I ZJEDNOCZONEJ EUROPIE	29
3.3.1. <i>Migracje</i>	29
Reforma wspólnego Europejskiego Systemu Azylowego	29
Współpraca z krajami pochodzenia i tranzytu migrantów	32
Ochrona granic i przywrócenie normalnego funkcjonowania strefy Schengen	33
Polityka wizowa	34
3.3.2. <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne i walka z terroryzmem</i>	35
Cyberbezpieczeństwo	36
3.3.3. <i>Wymiar sprawiedliwości</i>	36
Stworzenie Prokuratury Europejskiej	37
3.3.4. <i>Unia Energetyczna</i>	38
3.3.5. <i>Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa</i>	42
Realizacja Strategii Globalnej UE	42
Europejska Polityka Sąsiedztwa	42
Relacje z pozostałymi regionami i państwami trzecimi	44
Polityka rozwojowa i pomoc humanitarna	49
Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony	50
3.4. GOSPODARKA CYFROWA I UMIEJĘTNOŚCI PRZYSZŁOŚCI	52
3.4.1. <i>Wzmocnienie konkurencyjności gospodarki UE</i>	52
Badania naukowe i innowacje	56
3.4.2. <i>Podatki i przeciwdziałanie praktykom unikania płacenia podatków na terenie UE</i>	56
3.4.3. <i>Jednolity rynek cyfrowy wraz z ochroną danych osobowych</i>	60
3.4.4. <i>Ochrona praw autorskich</i>	63
3.4.5. <i>Transport</i>	64
3.4.6. <i>Polityka społeczna i inkluzyjność, swoboda przemieszczania się i migracja legalna</i>	69
Delegowanie pracowników	72
Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego	72
Legalna migracja (w tym dyrektywa ws. niebieskiej karty)	73
3.4.7. <i>Handel</i>	74
IV. POZOSTAŁE OBSZARY FUNKCJONOWANIA UE	80

4.1.	POLITYKA SPÓJNOŚCI I POLITYKA REGIONALNA.....	80
4.2.	EUROPEJSKI FUNDUSZ NA RZECZ INWESTYCJI STRATEGICZNYCH ORAZ <i>INVESTEU</i>	83
4.3.	POLITYKA ROLNA.....	84
4.4.	POLITYKA RYBOŁÓWSTWA.....	88
4.5.	POLITYKA KLIMATYCZNA	89
4.6.	ZDROWIE.....	91
4.7.	ROCZNY BUDŻET UE (I PÓŁROCZE).....	92
4.8.	KWESTIE INSTYTUCJONALNE UE.....	94
4.9.	PROCEDURA Z ARTYKUŁU 7 TUE	96
LISTA ZAŁĄCZNIKÓW		97
1.	ROZLICZENIA FINANSOWE POMIĘDZY RP A UE;.....	97
2.	INFORMACJA O WYKORZYSTANIU ŚRODKÓW Z FUNDUSZY STRUKTURALNYCH, FUNDUSZU SPÓJNOŚCI ORAZ FUNDUSZY POZAUNIJNYCH;	97
3.	PLAN PRAC NAD PROJEKTAMI USTAW WYKONUJĄCYCH PRAWO UNII EUROPEJSKIEJ (PRZYGOTOWANY NA PODSTAWIE UST. 1A ART. 125A REGULAMINU SEJMU);.....	97
4.	WYKAZ STANOWISK DO AKTÓW PRAWNYCH UE, PRZYGOTOWANYCH PRZEZ RZĄD ZGODNIE Z USTAWĄ Z 8 PAŹDZIERNIKA 2010 R. O WSPÓŁPRACY RADY MINISTRÓW Z SEJMEM I SENATEM W SPRAWACH ZWIĄZANYCH Z CZŁONKOSTWEM RP W UE, PRZEKAZANYCH DO SEJMU I SENATU RP W I POŁ. 2018 R.;	97
5.	WYKAZ STANOWISK DO DOKUMENTÓW POZALEGISLACYJNYCH UE, PRZYGOTOWANYCH PRZEZ RZĄD ZGODNIE Z USTAWĄ Z 8 PAŹDZIERNIKA 2010 R. O WSPÓŁPRACY RADY MINISTRÓW Z SEJMEM I SENATEM W SPRAWACH ZWIĄZANYCH Z CZŁONKOSTWEM RP W UE, PRZEKAZANYCH DO SEJMU I SENATU RP W I POŁ. 2018 R.....	97

Wprowadzenie

Niniejsza informacja jest dwudziestym dziewiątym półrocznym sprawozdaniem Rady Ministrów dla Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z udziału Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresach kolejnych prezydencji. Została opracowana w związku z realizacją postanowień art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 roku o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 213, poz. 1395), na mocy którego Rada Ministrów ma obowiązek poinformować Sejm i Senat – nie rzadziej niż raz na sześć miesięcy – o udziale Polski w pracach Unii Europejskiej. W dokumencie przygotowanym wspólnie przez wszystkie ministerstwa i urzędy centralne podsumowano działania realizowane przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej w okresie prezydencji bułgarskiej tak, aby poprzez zaprezentowanie ich Sejmowi i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej dopełnić zasady kontroli władzy ustawodawczej nad wykonawczą.

Pierwsza część informacji podsumowuje w syntetyczny sposób przebieg i dokonania prezydencji bułgarskiej przez pryzmat jej priorytetów oraz kwestii kluczowych z punktu widzenia Polski. Natomiast część druga zawiera szerszy opis działań podejmowanych w poszczególnych obszarach tematycznych. Dokument koncentruje się na elementach współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem, które są kluczowe z perspektywy politycznego, społecznego i gospodarczego interesu Polski w Unii Europejskiej. W Informacji zwrócono szczególną uwagę na postulaty i inicjatywy, które miały na celu realizację polskich interesów, przede wszystkim w odniesieniu do projektów o najpoważniejszych długofalowych konsekwencjach, zarówno w zakresie pozytywnych bodźców oddziałujących na rozwój wielu obszarów, jak i elementów niosących ze sobą potencjalne zagrożenia.

W załącznikach zamieszczono informacje o transferach finansowych pomiędzy Polską a Unią Europejską, o wykorzystaniu środków z funduszy strukturalnych i funduszu spójności, a także wykazy stanowisk do aktów prawnych i dokumentów pozalegisłacyjnych Unii Europejskiej, przygotowanych przez Rząd zgodnie z ustawą z 8 października 2010 roku o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, przekazanych do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej w drugiej połowie 2017 roku. Podstawą przygotowania planu prac nad projektami ustaw wykonujących prawo Unii Europejskiej (zamieszczonego w załączniku nr 5.3) jest ust. 1a art. 125a Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

II Prezydencja bułgarska i jej znaczenie dla interesów Polski

Bułgaria sprawowała prezydencję w Radzie UE po raz pierwszy w historii, w okresie od stycznia do czerwca 2018 r. jako drugi kraj trio Estonia-Bułgaria-Austria. Program prac prezydencji bułgarskiej (PREZ BG) kształtowały: program trio prezydencji, priorytety wyznaczone przez RE, w tym w ramach Agendy Przywódców, a także program prac Komisji Europejskiej (KE) na 2018 r. Ważnym uwarunkowaniem PREZ BG była presja na zakończenie prac nad wnioskami legislacyjnymi ze względu na perspektywę wyborów do PE w 2019 r.

Mottem prezydencji bułgarskiej było hasło „Zjednoczeni jesteśmy silni” (*United we stand strong*), a celem dążenie do Europy bezpiecznej, stabilnej i solidarnej (trzy „s” od *secure, stable and solidary*) poprzez osiągnięcie konsensusu, konkurencyjności i spójności (trzy „c” od *consensus, competitiveness and cohesion*). PREZ BG wskazała cztery priorytetowe obszary działań:

- ❖ Przyszłość Europy i młodzież – wzrost gospodarczy i spójność społeczna
- ❖ Perspektywa europejska i łączność z Bałkanami Zachodnimi
- ❖ Bezpieczeństwo i stabilność w mocnej i zjednoczonej Europie
- ❖ Gospodarka Cyfrowa i umiejętności przyszłości

Realizacja priorytetów prezydencji

Przyszłość Europy i młodzież – wzrost gospodarczy i spójność społeczna

W ramach realizacji priorytetu: „Przyszłość Europy i młodzież – wzrost gospodarczy i spójność społeczna” PREZ BG skoncentrowała się na kwestii przygotowania negocjacji Wieloletnich Ram Finansowych (WRF) po roku 2020. PREZ BG podkreślała w tym obszarze szczególną rolę polityki spójności oraz Wspólnej Polityki Rolnej (WPR), co było zbieżne ze stanowiskiem Polski. WRF po 2020, a także w szczególności przyszłość polityki spójności oraz WPR były przedmiotem obrad w ramach Agendy Liderów, poszczególnych formacji Rady oraz nieformalnych konferencji zarówno w okresie przed, jak i po publikacji propozycji WRF przez KE 02.05.2018 r. Po publikacji propozycji sektorowych przez KE, odbyła się pierwsza debata w gronie szefów państw i rządów poświęcona WRF po 2020 podczas czerwcowej Rady Europejskiej (28-29.06.2018). Polska ma krytyczne stanowisko do wielu elementów propozycji KE w sprawie kolejnych WRF. W pełni uznajemy nowe priorytety, nie możemy jednak w żadnym wypadku zaakceptować, aby były one finansowane w przeważającym stopniu kosztem polityk traktatowych, a zwłaszcza polityki spójności i WPR, których rola i znaczenie dla projektu europejskiego nie zmaleły.

W ramach tego priorytetu PREZ BG dążyła również do reformy Unii Gospodarczej i Walutowej (UGiW), w szczególności w obszarze dot. budowy unii bankowej oraz unii rynków kapitałowych. Polska docenia znaczenie działań podejmowanych na rzecz poprawy stabilności finansowej UGW dla funkcjonowania całej UE. W tym kontekście nasz kraj konsekwentnie podkreśla konieczność utrzymania pełnej przejrzystości i otwartości reformy, także na państwa spoza strefy euro. Do osiągnięć PREZ BG w tym obszarze należy uzgodnienie na posiedzeniu Rady ds. Gospodarczych i Finansowych (ECOFIN) 25.05.2018 r. podejścia ogólnego w zakresie Pakietu Bankowego (środki redukcji ryzyka w sektorze bankowym), które będzie punktem startowym do negocjacji z Parlamentem Europejskim (PE).

Perspektywa europejska i łączność z Bałkanami Zachodnimi

PREZ BG określiła się „prezydencją bałkańską”, kładącą nacisk na relacje z regionem Bałkanów Zachodnich (BZ) oraz politykę rozszerzenia. PREZ BG podkreślała, iż bezpieczeństwo, stabilność i rozwój gospodarczy Bałkanów Zachodnich leży w interesie UE. Polska, która konsekwentnie wspiera proces rozszerzenia oparty o zasadę warunkowości, pozytywnie oceniła priorytety PREZ BG zmierzające do podtrzymania pozytywnej dynamiki w relacjach z regionem BZ po *Orędziu o stanie Unii* z 13.09.2017, w którym przewodniczący KE podkreślił perspektywę europejską regionu. Przyjęty przez KE w lutym 2018 r. komunikat „Wiarygodna perspektywa rozszerzenia dla Bałkanów Zachodnich oraz zwiększone zaangażowanie UE w tym regionie”, wskazywał wsparcie jakiego UE udzieli BZ w procesie reform,

w tym w obszarach podkreślanych przez PREZ BG takich jak: bezpieczeństwo, gospodarka, energetyka, transport, polityka cyfrowa i edukacja. Kulminacyjnym punktem działań PREZ BG był Szczyt Unia Europejska-Balkany Zachodnie, który odbył się 17.05.br. w Sofii.

Szczyt w Sofii poświęcony był w szczególności różnym wymiarom łączności (*connectivity*) między UE i BZ, zarówno w wymiarze ludzkim, jak i fizycznym (w tym infrastruktura cyfrowa). W czasie Szczytu odbyła się też debata nt. regionalnych aspektów polityki bezpieczeństwa. Jako konkretny rezultat Szczytu przyjęto deklarację wraz z planem działań *Sofia Priority Agenda*. Polska z zadowoleniem przyjęła wyniki Szczytu dotyczące kwestii ważnych zarówno dla UE jak i BZ. W kwestii łączności z państwami BZ, w tym połączeń transportowych, bezpieczeństwa energetycznego, gospodarki cyfrowej, klimatu biznesowego oraz możliwości dla młodzieży, Polska podkreślała znaczenie korytarza transportowego *Via Carpatia*, połączeń infrastrukturalnych i cyfrowych, zapewnienia dywersyfikacji źródeł energii oraz rolę inicjatywy Trójmorza w wypełnianiu luk infrastrukturalnych. Polska podnosiła też kwestię spójności polityki zagranicznej państw kandydujących do członkostwa w UE z polityką zagraniczną i bezpieczeństwa UE (kwestia tzw. *alignment*). Polska liczy, iż spotkanie i przyjęty plan działań przyczynią się do rozwoju pozytywnej dynamiki w relacjach z regionem BZ oraz wzmocnią poparcie społeczne dla procesu rozszerzenia. Polska będzie nadal aktywnie włączać się w ten proces, w tym poprzez ambitną agendę szczytu w ramach Procesu Berlińskiego w Polsce w 2019 r.

Na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych 26.06.2018 r. państwa członkowskie (PCz) uzgodniły konkluzje, które opóźniają decyzję dot. otwarcia negocjacji z Albanią i Macedonią do połowy 2019 r. Konkluzje zostały następnie odnotowane przez Radę Europejską.

Bezpieczeństwo i stabilność w mocnej i zjednoczonej Europie

Celem PREZ BG było także wdrożenie mechanizmów zwiększających bezpieczeństwo obywateli UE, polepszenie ochrony granic oraz efektywne zarządzanie migracjami. W celu realizacji konkluzji Rady Europejskiej z października 2017 r. PREZ BG starała się wypracować na poziomie roboczym konsensus w kwestii reformy Wspólnego Europejskiego Systemu Azylowego (WESA), by możliwym było jego zatwierdzenie podczas Rady Europejskiej w czerwcu 2018 r. W związku z tym PREZ BG podjęła prace nad rozporządzeniem dublińskim na grupie roboczej FoP SCIFA oraz kontynuowała prace nad wypracowaniem podejścia ogólnego w sprawie rozporządzenia proceduralnego, a także prowadziła negocjacje trójstronne w zakresie pozostałych aktów składających się na WESA. Polska nie popierała przyjętego przez PREZ BG sposobu prac nad rozporządzeniem dublińskim. W naszej ocenie konsensus w sprawie mechanizmu solidarności i odpowiedzialności powinien być wypracowany na poziomie politycznym, z odpowiednim włączeniem Rady Europejskiej (RE) w proces decyzyjny. PL podtrzymała swój sprzeciw wobec obowiązkowej i automatycznej relokacji, która była elementem kolejnych propozycji prezydencji. Na czerwcowym posiedzeniu RE, liderzy zdecydowali, iż w odniesieniu do Wspólnego Europejskiego Systemu Azylowego (WESA), konieczne jest dalsze poszukiwanie konsensusu politycznego w sprawie równowagi między solidarnością i odpowiedzialnością. Szefowie państw i rządów powrócą do tego tematu na posiedzeniu w październiku br., kiedy przedstawiony zostanie raport z postępu prac. Przywódcy zgodnie z polskimi postulatami potwierdzili swoje zaangażowanie we wspólną politykę migracyjną opartą o wzmocnioną ochronę granic zewnętrznych, współpracę z krajami pochodzenia i tranzytu oraz aspekty wewnętrzne. Ponadto, uzgodniono nowe podejście, mające na celu walkę z przemytem ludzi polegające na szybkim rozróżnieniu między migrantami ekonomicznymi i uchodźcami. Polska pozytywnie odniosła się do nowej propozycji utworzenia regionalnych platform zejścia na ląd (ang. *regional disembarkation platforms*) w porozumieniu z państwami trzecimi. RE podjęła zobowiązanie do dalszych prac nad tym pomysłem. W wyniku osiągniętego kompromisu, konkluzje RE zostały uzupełnione o zapisy określające, iż osoby uratowane na morzu zgodnie z prawem międzynarodowym, będą transferowane do centrów recepcyjnych w UE, gdzie szybka procedura pozwoli na rozróżnienie między nieregularnymi migrantami, którzy będą niezwłocznie zwracani do krajów pochodzenia, a osobami poszukującymi azylu. Zgodnie z prezentowanym przez V4 stanowiskiem, RE zgodziła się, iż w ramach tej inicjatywy,

relokacje i przesiedlenia osób ubiegających się o azyl będą się odbywały wyłącznie na zasadzie dobrowolności.

Istotnym elementem dyskusji była również kwestia ruchów wtórnych, które stanowią zagrożenie dla integralności WESA oraz strefy Schengen. W tym kontekście należy podkreślić, że PL wywiązuje się ze swoich zobowiązań na gruncie obecnie obowiązujących przepisów i uczestniczy w pracach mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku.

Kolejnym obszarem priorytetowym dla PREZ BG było wzmocnienie ochrony granic, UE i bezpieczeństwa wewnętrznego, w tym poprzez ustanowienie interoperacyjności. PL jako państwo graniczne przywiązuje szczególną wagę do tego obszaru działań UE i z zadowoleniem przyjęła sfinalizowanie przez PREZ BG negocjacji nad wnioskiem ws. ustanowienia automatycznego unijnego systemu informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS), umożliwiającego gromadzenie i przetwarzanie informacji o zwolnionych z obowiązku wizowego obywatelach państw trzecich przed ich przybyciem na zewnętrzne granice UE, pakietu SIS wzmacniającego wykorzystanie Systemu Informacyjnego Schengen dla ochrony granic oraz zwalczania przestępstw transgranicznych i terroryzmu, a także uzgodnień w sprawie rozporządzenia wzmacniającego agencję eu-LISA. Polska poparła także przyznanie mandatu do negocjacji z PE w sprawie rewizji Kodeksu Granicznego Schengen, jak również podejście ogólne do wniosków KE ustanawiających ramy interoperacyjności.

W wymiarze sprawiedliwości do priorytetów PREZ BG należały prace nad strategią e-sprawiedliwości na lata 2019-2023. Polska zgadza się ze strategią, z zastrzeżeniem, że szczególnie istotne jest, by nie była ona realizowana w oderwaniu od całości unijnych działań w zakresie cyfryzacji. PREZ BG kontynuowała także ważne z punktu widzenia PL, prace nad rozporządzeniem Bruksela II dot. uproszczenia, przyspieszenia i zwiększenia efektywności procedur we współpracy sądowej w sprawach rodzinnych w Unii Europejskiej.

Priorytetem PREZ BG było także wypracowanie porozumienia ws. projektu rozporządzenia dot. Europejskiego Programu Rozwoju Przemysłu Obronnego (EDIDP) oraz prace wspierające Wysoką Przedstawiciel w ramach WPBiO, w tym wdrożenie planu działania na rzecz obronności (EDAP) i stała współpraca strukturalna (PESCO). PL przywiązuje dużą wagę do dalszych prac w ramach PESCO i do kolejnych projektów, które mogą być rozwijane w kolejnych transzach (istotnych dla UE i NATO). Oceniamy, że sukces polityki obronnej UE zależy od równomiernego rozwoju przemysłu obronnego z odpowiednią rolą MŚP i przedsiębiorstw o średniej kapitalizacji (*mid-caps*). Polska poparła kształt projektu rozporządzenia ustanawiającego EDIDIP, wypracowany przez PREZ BG.

Gospodarka cyfrowa i umiejętności przyszłości

PREZ BG zadeklarowała dążenie do zniesienia istniejących barier dla handlu w ramach UE oraz transgranicznego świadczenia usług, a także stymulowania innowacji społecznych w gospodarce, edukacji, zdrowiu, technologiach informacyjnych i komunikacyjnych, z naciskiem na potrzeby ludzi młodych, wspieranie przedsiębiorczości i rozwój umiejętności potrzebnych w XXI wieku. Celem PREZ było również przyspieszenie procesu tworzenia konkurencyjnego i uczciwego Jednolitego Rynku Cyfrowego (*Digital Single Market, DSM*), wspieranie łączności, zaktualizowanie ram prawnych dla telekomunikacji, zwiększanie zaufania, bezpieczeństwo danych osobowych w przestrzeni cyfrowej oraz rozwój gospodarki opartej na danych. PREZ osiągnęła porozumienie z PE w kwestii jednolitego portalu cyfrowego (*Single Digital Gateway*), który ma zapewnić unijnym obywatelom i przedsiębiorstwom scentralizowany dostęp do informacji, które są im potrzebne do korzystania z prawa do mobilności w obrębie UE, a także pełny dostęp do procedur on-line w sposób niedyskryminacyjny. PREZ BG udało się również osiągnąć porozumienie dotyczące europejskiego kodeksu łączności elektronicznej oraz uaktualnionego mandatu Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC).

Wzmacnianie cyfrowego wymiaru jednolitego rynku jest zgodne z postulatami Polski, która aktywnie zabiega na forum UE o sprawne wypracowywanie rozwiązań w zakresie m.in. swobodnego dostępu i wykorzystywania danych nieosobowych, rozwoju sieci 5G, współpracy UE w zakresie sztucznej inteligencji (AI). Na posiedzeniu Rady TTE 08.06.2018 r. przyjęto podejście ogólne do rozporządzenia

w sprawie cyberbezpieczeństwa. Polska poparła przyjęcie podejścia ogólnego, z zaznaczeniem, że projekt wymaga uzgodnienia jeszcze kilku kwestii problemowych związanych z certyfikacją cyberbezpieczeństwa, ale już na etapie trilogów z PE. Negocjatorzy osiągnęli także porozumienie polityczne w sprawie swobodnego przepływu danych nieosobowych, co stanowi ważny krok w budowie JRC.

W obszarze społecznym PREZ BG uważa za sukces zakończenie negocjacji nad dyrektywą o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług. Jednakże, Polska negatywnie ocenia ostateczny tekst dyrektywy. Wynik negocjacji trójstronnych utwierdził nas w przekonaniu, że nowelizacja dyrektywy negatywnie wpłynie na podstawowe zasady leżące u podstaw funkcjonowania wspólnego rynku, przede wszystkim na swobodę świadczenia usług. Polska uważa, że delegowanie, jako forma świadczenia usług na wspólnym rynku, prowadzi do jego rozwoju, z którego czerpią korzyść wszystkie państwa członkowskie. Rzeczywistym źródłem problemów jest niewłaściwe wykorzystywanie tego narzędzia. Z ubolewaniem odnotowujemy, że dyrektywa w znowelizowanym kształcie nie gwarantuje właściwej równowagi pomiędzy ochroną praw pracowniczych a swobodą świadczenia usług, a także zachowania integralności jednolitego rynku. PREZ BG dążyła również do zaawansowania prac nad Pakietem Mobilności, wyjątkowo istotnym z punktu widzenia PL. Ostatecznie jednak, nie osiągnięto w Radzie UE porozumienia w części socjalnej oraz rynkowej Pakietu. W związku z tym prace nad Pakietem Mobilności będą kontynuowane przez PREZ AT. Biorąc pod uwagę kończący się cykl instytucjonalny oraz zbliżające się wybory do PE, opóźnienie w negocjacjach niesie za sobą poważne konsekwencje i stanowi negatywny sygnał polityczny dla całego unijnego sektora transportu drogowego. W trakcie negocjacji w Radzie, PL wykazała się dużą otwartością, niemniej priorytetowy charakter mają dla PL derogacje czasowe od zasad delegowania i sposób liczenia dnia delegowania, wyłączenie tranzytu oraz odpowiednie uregulowania powrotu kierowcy do domu/bazy. PREZ BG rozpoczęła także prace nad rozporządzeniem ustanawiającym Europejski Urząd ds. Pracy. Polska uzależnia swoje poparcie dla powołania nowej agencji od przestrzegania traktatowego podziału kompetencji oraz zasad subsydiarności i proporcjonalności. Istotne znaczenie będą miały również zagadnienia związane z podziałem kosztów ustanowienia i funkcjonowania tego organu.

W obszarze rynku wewnętrznego UE PREZ BG prowadziła prace nad opublikowanym w grudniu 2017 r. tzw. pakietem towarowym, który ma ułatwić przedsiębiorstwom sprzedaż ich towarów w całej UE i wypracowała podejście ogólne dot. projektu rozporządzenia ws. wzajemnego uznawania towarów wprowadzonych legalnie do obrotu w innym państwie członkowskim. Polska opowiada się za wprowadzaniem uregulowań eliminujących istniejące bariery w przepływie wyrobów poprzez m.in. zwiększenie współpracy pomiędzy organami nadzoru rynku oraz uszczelnienia systemu nadzoru rynku, a także zapewnienie przestrzegania zasady wzajemnego uznawania.

Przebieg negocjacji wyjścia Wielkiej Brytanii z UE

Na czas prezydencji bułgarskiej przypadło uzgodnienie tekstu projektu umowy wyjścia Wlk. Brytanii z UE, negocjacje okresu przejściowego po wyjściu Wlk. Brytanii z UE oraz wstępne rozmowy dot. ram przyszłych relacji. Przed marcowym posiedzeniem Rady Europejskiej w formacie art. 50 udało się uzgodnić większość przepisów projektu umowy wyjścia, w tym dotyczących okresu przejściowego. Rada Europejska przyjęła także wytyczne określające ramy przyszłych relacji UE-Wlk. Brytania. Biorąc pod uwagę dotychczasowe stanowisko brytyjskie wytyczne przewidują zawarcie umowy o wolnym handlu oraz ustanowienie bliskiej współpracy w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego, zewnętrznego i polityki zagranicznej. Wytyczne pozwalają na ambitniejszy model współpracy jeżeli Zjednoczone Królestwo zmodyfikuje swoje stanowisko dot. członkostwa we wspólnym rynku i unii celnej. W okresie kwiecień-czerwiec kontynuowano negocjacje dot. niezgodnionych dotychczas przepisów projektu umowy wyjścia i rozpoczęto wstępne dyskusje na temat ram przyszłych relacji. Odrębną ścieżką prowadzono negocjacje specjalnych rozwiązań dla Irlandii Północnej celem uniknięcia powrotu granicy. Ze względu na wiodącą rolę Komisji Europejskiej oraz Sekretariatu Generalnego Rady znaczenie prezydencji w negocjacjach jest ograniczone.

Polska popierała ustanowienie okresu przejściowego, który zapewni przedsiębiorcom czas na dostosowanie się do nowych warunków prowadzenia działalności po brexicie. Rząd RP popierał również ogólne założenia okresu przejściowego opierające się na dalszym utrzymaniu status quo z wyłączeniem członkostwa Wlk. Brytanii w instytucjach UE. W odniesieniu do przyszłych relacji Polska popierała stanowisko UE proponujące umowę o wolnym handlu zwracając jednak uwagę na potrzebę gotowości UE do ambitniejszego podejścia w przypadku zmiany stanowiska brytyjskiego. Ponadto Polska wskazywała na potrzebę utrzymania bardzo bliskich relacji z Wlk. Brytanią w zakresie polityki, zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony. Polska popierała także brzmienie projektu umowy wyjścia uznając, iż dobrze oddaje ono ustalenia poczynione w I fazie negocjacji.

III. Aktywność Polski w priorytetowych dla prezydencji bułgarskiej obszarach funkcjonowania UE

3.1. Przyszłość Europy i młodzież – wzrost gospodarczy i spójność społeczna

3.1.1. Przyszłe Wieloletnie Ramy Finansowe

Na okres prezydencji bułgarskiej przypadły pierwsze prace nad projektem Wieloletnich Ram Finansowych po 2020 r. Zgodnie z rozporządzeniem o WRF na lata 2014-2020¹ Komisja była zobowiązana do przedstawienia projektu nowej perspektywy finansowej UE do końca 2017 r. Ze względu jednak na negocjacje związane z wyjściem Wielkiej Brytanii z UE, Komisja opublikowała pakiet dokumentów, które przedstawiały propozycję Komisji w dniu 2 maja br. W skład pakietu wchodziły: komunikat KE, projekt rozporządzenia ws. WRF, projekt porozumienia międzyinstytucjonalnego, projekt decyzji ws. zasobów własnych oraz dodatkowo projekt w sprawie ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich.

5 stycznia 2018 r. opublikowany został wspólny *non-paper* państw grupy V4 ws. WRF po 2020 r. Państwa V4 opowiedziały się w nim za ambitnym budżetem UE, który odpowie na nowe wyzwania stojące przed UE, ale jednocześnie zapewni realizację traktatowych polityk – spójności i WPR.

Z końcem września 2017 r. Komisarz ds. budżetu i zasobów ludzkich G. H. Oettinger rozpoczął serię bilateralnych konsultacji z przedstawicielami wszystkich państw członkowskich oraz PE. Podczas wizyty w Polsce, która odbyła się 26 marca 2018 r., Polska wskazała na konieczność przyjęcia ambitnego budżetu, który będzie stanowił skuteczną odpowiedź na wyzwania stojące przed UE, konieczność zapewnienia odpowiedniego finansowania dla traktatowych polityk oraz sceptyczne stanowisko Polski wobec utworzenia zasobu własnego opartego na systemie handlu emisjami, jak również podkreśliła konieczność likwidacji rabatów.

14 lutego 2018 r. KE opublikowała komunikat *A new, modern Multiannual Financial Framework for European Union that delivers efficiently on its priorities post-2020*, w którym przedstawiła konsekwencje finansowe uzależnione od przyjętego poziomu ambicji w stosunku do poszczególnych priorytetów UE oraz zwróciła uwagę na potencjalne obszary, w których możliwe jest dokonanie ograniczenia wydatków. Stanowisko RP do komunikatu KE z 14 lutego 2018 r. zostało przyjęte przez Komitet do Spraw Europejskich 22 marca 2018 r. W stanowisku Rząd RP podkreślił, że ewentualne zmiany w strukturze budżetu nie mogą odbywać się kosztem żadnego z państw członkowskich. Rząd podkreślił ponadto, że nowe wyzwania wymagają zapewnienia nowych środków finansowych i nie mogą powodować ograniczenia wydatków w politykach traktatowych, które udowodniły swoją skuteczność.

23 lutego 2018 r. odbyło się nieformalne posiedzenie Rady Europejskiej, na którym omówiono takie kwestie jak: dobór priorytetów, wielkość budżetu i harmonogram negocjacji WRF. Liderzy wielu

¹ Art. 25 rozporządzenia Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020.

krajów, w tym Polski, wyrazili gotowość poparcia dla zwiększenia ogólnego poziomu budżetu, choć pojawiły się również głosy przeciwnie.

2 maja 2018 r. KE opublikowała pakiet propozycji legislacyjnych dot. finansowych aspektów WRF (zarówno dot. struktury wydatków, jak dochodów, tj. systemu zasobów własnych). Następnie, między 29 maja a 14 czerwca br. KE opublikowała szereg aktów sektorowych dla programów realizujących polityki europejskie. Analiza techniczna dokumentów odbywa się w Radzie UE na posiedzeniach grupy roboczej ad hoc ds. WRF. Podczas prezydencji bułgarskiej grupa spotkała się sześć razy. W czasie prezydencji bułgarskiej odbyły się również dwa posiedzenia grupy roboczej do spraw zasobów własnych.

14 maja br. pakiet z 2 maja został przedstawiony na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych (GAC). Podczas posiedzenia GAC Przedstawiciel Polski wyraził gotowość poparcia ambitnego harmonogramu prac, podkreślił jednak, że kluczowa jest jakość kompromisu. Polska zwróciła uwagę, że realizacja nowych priorytetów nie powinna odbywać się kosztem traktatowych polityk oraz wskazała, że zaproponowane przez Komisję cięcia w dwóch priorytetowych dla Polski politykach - polityce spójności i WPR - są zdecydowanie zbyt duże, a metoda alokacji środków polityki spójności powinna być jak najbardziej zbliżona do obecnej.

Na posiedzeniu Rady Europejskiej (28 czerwca 2018 r.) podkreślono, że prace nad nowym budżetem UE powinny przebiegać najszybciej jak to jest możliwe, co oznacza, że liderzy nie podjęli decyzji o przyspieszeniu tempa negocjacji.

3.1.2. Reforma Unii Gospodarczo-Walutowej

Reforma Unii Gospodarczej i Walutowej (UGiW) była przedmiotem prac na forum UE od stycznia do czerwca 2018 r. Polska aktywnie uczestniczyła w dyskusjach prowadzonych na forum Komitetu EFC, Rady UE ds. Ekonomicznych i Finansowych (ECOFIN) oraz w ramach rozszerzonego o państwa non-euro formatu grupy roboczej Eurogrupy (EWG), Eurogrupy i poprzez udział w Szczycie strefy euro w czerwcu 2018 r.

W trakcie tych prac Polska zabiegała o zachowanie perspektywy państw pozostających poza strefą euro, w tym pełnej transparentności, dobrowolności i otwartości procesu reformy UGiW w stosunku do państw non-euro, jak również o zachowanie zasad i integralności Jednolitego Rynku oraz spójności Unii i konkurencyjności państw członkowskich i UE jako całości.

Od początku roku Polska uczestniczyła w przygotowaniach do Szczytu strefy euro, który odbył się 29 czerwca 2018 r. Przygotowanie Szczytu było przedmiotem intensywnych prac grupy roboczej Eurogrupy i Eurogrupy obradujących w składzie rozszerzonym o państwa spoza strefy euro. Tematy omawiane przez PCz obejmowały dokończenie unii bankowej, reformę Europejskiego Mechanizmu Stabilności oraz utworzenie zdolności fiskalnej dla strefy euro.

W dyskusji Polska poparła szybkie **dokończenie budowy unii bankowej** poprzez utworzenie wspólnego mechanizmu zabezpieczającego w ramach jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (SRF) oraz odblokowanie prac nad ustanowieniem europejskiego mechanizmu gwarantowania depozytów. Dodatkowo Polska opowiadała się za koniecznością zachowania delikatnej równowagi pomiędzy państwami przyjmującymi instytucje kredytowe z innych państw członkowskich (ang. *host group*), a państwami, w których te instytucje kredytowe mają siedzibę (ang. *home group*); jak również otwartością nowych mechanizmów na udział państw spoza strefy euro oraz zapewnieniem równego traktowania wszystkich państw uczestniczących w unii bankowej, w tym państw, które przystąpią na późniejszym etapie.

W trakcie prezydencji bułgarskiej trwały dalsze prace nad **reformą Europejskiego Mechanizmu Stabilności (EMS)**. Nie dotyczyły one wprost opublikowanego 6 grudnia 2017 r. projektu rozporządzenia Rady w sprawie utworzenia Europejskiego Funduszu Walutowego (EMF) COM (2017)827, lecz koncentrowały się na tematach:

- EMS jako *backstop* dla SRF
- współpraca EMS/EMF z KE;
- instrumenty ostrożnościowe oferowane przez EMS;
- zasady oceny stabilności finansowej w UE i MFW.

Polska popiera propozycje mające na celu poprawę stabilności finansowej, odporności i wiarygodności strefy euro, dlatego popierała też dążenie do wzmocnienia EMS. Polska opowiadała się za taką reformą EMS, która nie będzie prowadzić do dublowania kompetencji w zakresie zarządzania gospodarczego w UE i prowadzona będzie przy poszanowaniu podziału kompetencji określonych w unijnych traktatach. Od początku dyskusji Polska opowiadała się za włączeniem EMS w ramy prawne UE, w sposób umożliwiający państwom non-euro uczestnictwo w pracach nad reformą i przewidujący otwartość instrumentu na udział tych państw.

Polska pozytywnie odniosła się do propozycji oparcia mechanizmu ochronnego dla SRF na EMS/EFW, poparła podpisanie porozumienia o współpracy EMS z KE, uznała za zasadny przeprowadzany przegląd ostrożnościowych instrumentów pożyczkowych i zgodziła się na wykorzystanie niektórych cech programu *Debt Sustainability Analysis* - DSA MFW (jako bardziej wszechstronnego) w realizacji oceny zdolności płatniczej państw strefy euro w DSA EMS.

Polska z zadowoleniem przyjęła otwarcie prac nad reformą EMS dla krajów non-euro i oczekuje, że dalsza dyskusja będzie kontynuowana w formacie inkluzywnym.

Przedmiotem dyskusji były również propozycje reformy przedstawione przez KE. PCz dyskutowały o projekcie dyrektywy Rady w sprawie **włączenia części postanowień Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w UGiW do ram prawnych** UE z 6 grudnia 2017 r. Polska co do zasady poparła projekt dyrektywy Rady, jako instrument służący włączeniu uzgodnień międzyrządowych w ramy prawne Unii Europejskiej. W dyskusji podnosiła kwestie, że projekt dyrektywy nie odzwierciedla w pełni zawartości Traktatu (nie obejmuje postanowień dot. szczytów strefy euro), a z drugiej strony, proponuje nowe rozwiązania, takie jak średniookresowa ścieżka wydatków sektora instytucji rządowych i samorządowych, czy obowiązek stosowania się władz do zaleceń wydawanych przez niezależne instytucje (*comply-or-explain*). Problematyczna okazała się kwestia zakresu dyrektywy, która wzbudziła wątpliwości państw członkowskich i była przedmiotem opinii Służb Prawnych Rady. Dyskusja będzie kontynuowana jesienią br.

Ponadto prowadzone były prace i dyskusje nad **nowymi instrumentami budżetowymi dla UGiW** zaproponowanymi przez KE 6 grudnia 2017 r. PCz zadecydowały o poparciu wzmocnienia ustanowionego w lipcu 2017 r. Programu wsparcia reform strukturalnych (PWRS) poprzez dwukrotne zwiększenie (z 148 mln do 300 mln euro) oraz utworzenie w jego ramach specjalnej linii przeznaczonej na wsparcie konwergencji państw spoza strefy euro. Polska poparła propozycję KE wzmocnienia PWRS, biorąc m.in. pod uwagę duże zainteresowanie programem w kraju. Propozycja jest przedmiotem prac PE. Ze sceptycznym podejściem większości państw członkowskich spotkała się natomiast propozycja utworzenia w fazie pilotażowej narzędzia wsparcia reform strukturalnych, w ramach którego PCz miałyby otrzymywać wsparcie finansowe z UE na realizację reform strukturalnych. Polska sceptycznie odniosła się do zmian w rozporządzeniu ogólnym, polegających na przekształceniu w bieżącej perspektywie finansowej rezerwy wykonania w instrument wspierania reform strukturalnych. W związku z brakiem poparcia większości państw prace nad propozycją KE uległy czasowemu zawieszeniu.

W ramach pakietu sektorowych aktów legislacyjnych dla nowych Wieloletnich Ram Fiskalnych 2021-2027 KE zaproponowała utworzenie Programu Wspierania Reform (COM(2018) 391), który składałby się z trzech instrumentów: Narzędzia Realizacji Reform (ang. *reform delivery tool*), Instrumentu Wsparcia Technicznego (ang. *technical support instrument*) oraz Instrumentu Wsparcia Konwergencji (ang. *convergence facility*). Projekt rozporządzenia w tej sprawie będzie przedmiotem prac w drugiej połowie roku. Polska przyjęła do wiadomości propozycję KE – jednak nie zgadza się, by nowe

instrumenty wsparcia reform były tworzone kosztem środków przeznaczonych na finansowanie polityki spójności.

Na forum Komitetu EFC i Alternatów EFC oraz Eurogrupy prowadzona była dyskusja o potrzebie i możliwych funkcjach zdolności fiskalnej dla strefy euro. Również KE w ramach pakietu aktów legislacyjnych w związku z propozycjami nowych Wieloletnich Ram Fiskalnych 2021-2027 opublikowała projekt rozporządzenia ws. ustanowienia Europejskiego Instrumentu Stabilizacji Inwestycji, który miałby stanowić mechanizm łagodzenia szoków asymetrycznych dla państw strefy euro i państw spoza strefy euro uczestniczących w mechanizmie kursowym ERM II. Polska w dyskusji podkreślała, że nie widzi możliwości budowy odrębnego budżetu strefy euro, a jedynie dopuszcza dyskusję na temat utworzenia mechanizmu stabilizującego w UGiW służącego absorpcji szoków asymetrycznych. Polska podkreślała, że dostrzega jednak specyficzne potrzeby strefy euro w zakresie stabilizacji makroekonomicznej – dlatego dopuszcza dyskusję na temat utworzenia mechanizmu stabilizującego w UGiW w celu łagodzenia dużych szoków asymetrycznych. Taki mechanizm w ramach prawnych UE może być rozważany pod pewnymi warunkami. Kluczowa dla Polski jest kwestia otwartości mechanizmu na państwa z derogacją, brak kosztów dla państw nieuczestniczących w mechanizmie, co przy zgodzie na wykorzystanie gwarancji unijnych oznaczałoby konieczność utworzenia mechanizmu kompensacyjnego dla państw nieuczestniczących, oraz konstrukcja mechanizmu zapewniająca wartość dodaną w architekturze stabilnościowej UE oraz zabezpieczenie przed pokusą nadużycia. W dyskusji PCz prezentowały rozbieżne stanowiska w sprawie utworzenia mechanizmu absorpcji szoków oraz odrębnego budżetu strefy euro.

Celem czerwcowego Szczytu strefy euro było danie konkretnych wytycznych w sprawie dalszych prac nad reformą UGiW. Szczyt odbył się w formacie rozszerzonym – oznacza to, że państwa, które ratyfikowały Traktat o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w UGiW - w tym Polska, brały udział w dyskusji na równych prawach. Podczas szczytu przywódcy ustalili przyjęcie do końca 2018 r. pakietu bankowego przy zachowaniu ogólnej równowagi oraz podjęcie prac nad planem działania (*roadmap*) z myślą o rozpoczęciu negocjacji politycznych w sprawie europejskiego systemu gwarantowania depozytów (EDIS), przy czym wszystkie elementy planu działania z 2016 r. mają być zrealizowane w odpowiedniej kolejności. Jednocześnie wskazali, że EMS zapewnić ma wspólny mechanizm ochrony dla jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (SRF) i zostać wzmocniony, poprzez uwzględnienie wszystkich elementów reformy EMS określonych w piśmie Przewodniczącego Eurogrupy M. Centeno po posiedzeniu Eurogrupy w dn. 21.06 br. Zgodnie z zalecaniami Eurogrupa przygotować ma zakres działania wspólnego mechanizmu ochronnego i uzgodnić terminarz dalszego rozwoju EMS do grudnia 2018 r.

W oświadczeniu po Szczycie znalazł się też zapis, iż Eurogrupa będzie dalej omawiać wszystkie punkty wymienione w piśmie Przewodniczącego Eurogrupy (pomimo tego, że tekst nie wskazuje tego wprost, oprócz unii bankowej, reformy EMS, chodzi również o możliwe instrumenty na rzecz konwergencji i stabilizacji w UGiW) a Szczyt strefy euro ponownie ma zająć się kwestią reformy UGiW w grudniu 2018r.

Unia Bankowa

Inicjatywy mające na celu dokończenie Unii Bankowej (*Banking Union*) stanowiły jeden z priorytetów prac Rady UE pod przewodnictwem prezydencji bułgarskiej. Polska popiera wszelkie działania zmierzające do dokończenia budowy unii bankowej. Unia bankowa musi zostać ukończona, jeśli ma ona osiągnąć swój pełny potencjał w ramach silnej unii gospodarczej i walutowej.

Pakiet bankowy (Banking Package)

W dniu 25 maja br. na posiedzeniu ECOFIN przyjęte zostało ogólne podejście Rady (*general approach*) w odniesieniu do Pakietu bankowego (*Risk Reduction Measures - RRM*) mającego na celu redukcję ryzyka w sektorze finansowym Unii Europejskiej.

Pakiet bankowy jest jednym z filarów rozwoju unii bankowej a w jego skład wchodzi wnioski KE zmieniające:

- rozporządzenie (UE) nr 575/2013 sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (*Capital Requirements Regulation - CRR*),
- dyrektywę 2013/36/UE w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi (*Capital Requirements Directive - CRD*),
- dyrektywę 2014/59/UE ustanawiającą ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (*Bank Recovery and Resolution Directive - BRRD*)
- rozporządzenie (UE) 806/2017 ustanawiające jednolite zasady i jednolitą procedurę restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych i niektórych firm inwestycyjnych w ramach jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*Single Resolution Mechanism Regulation – SRMR*).

Podczas negocjacji na poziomie grupy roboczej Polska koncertowała się przede wszystkim na zachowaniu równowagi decyzyjnej pomiędzy krajami, w których główną siedzibę mają bankowe instytucje transgraniczne (*home*) a przyjmującymi transgraniczne instytucje finansowe (*host*). Dzięki silnej współpracy Polski i pozostałych krajów *host*, tekst kompromisu zawiera odpowiednie zabezpieczenia w tym zakresie.

Dodatkowo, w zakresie zmiany dyrektywy BRRD, Polska starała się aby przepisy dotyczące wyznaczania minimalnego wymogu dotyczącego funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych (*Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities - MREL*) pozwalały na utrzymywanie przez polskie banki odpowiedniego poziomu MREL. Podczas prezydencji bułgarskiej Polska podkreślała konieczność wprowadzenia wystarczającej dyskrecjonalności dla krajowych organów przymusowej restrukturyzacji do wyznaczania wymogu MREL, w tym rezygnację z ograniczeń w wysokości nakładanego na banki wymogu podporządkowanego MREL², które mogłyby przyczynić się do osłabienia jakości wymogu, a przez to do utrudnienia przeprowadzania przymusowej restrukturyzacji (*resolution*).

Dla Polski istotne było także, aby przepisy dotyczące minimalnych wymogów podporządkowanego MREL nie miały zastosowania do krajowych banków. Organ *resolution* powinien mieć możliwość nałożenia niższego wymogu w przypadku zaistnienia takiej konieczności (m.in. związanej z trudnością emisji droższego długu podporządkowanego na rynku). Dlatego też, Polska opowiadała się za wyższym progiem określającym tzw. *top tier banks* (100 mld euro), które będą spełniać minimalny poziom podporządkowanego MREL. Próg 100 mld euro został wprowadzony w kompromisowym tekście BRRD.

Rewizja pakietu CRR/CRD ma z kolei zapewnić właściwą identyfikację ryzyka związanego z prowadzeniem działalności na rynku finansowym, a także zagwarantować utrzymywanie odpowiedniej bazy kapitałowej i płynności finansowej przez instytucje kredytowe.

Polska od początku negocjacji popierała zmiany w pakiecie CRR/CRD mające na celu dostosowanie wymogów do skali działalności mniejszych instytucji. Zdaniem Polski zarówno zmiany wypracowane w rozporządzeniu CRR, jak i w dyrektywie CRD gwarantują większą proporcjonalność w porównaniu do obowiązujących regulacji.

W rewizji rozporządzenia CRR znalazła się również propozycja wdrożenia wskaźnika płynności długookresowej (*net stable funding ratio, NSFR*), opracowanego przez Bazylejski Komitet Nadzoru

² Część wymogu MREL spełniana wyłącznie kapitałami, długiem podporządkowanym lub nową kategorią instrumentów „podrzednego długu uprzywilejowanego” (ang. „non-preferred” senior debt”) relatywnie łatwa do umorzenia lub konwersji (*bail-in*).

Bankowego. Polska, pomimo deklarowania poparcia dla wprowadzenia tego wymogu, podkreślała konieczność jego właściwej kalibracji, m.in. biorąc pod uwagę specyficzne dla poszczególnych PCz traktowanie listów zastawnych. W opinii Polski zmiany wprowadzone w trakcie negocjacji w odpowiedni sposób uwzględniają wskazaną kwestię.

Propozycja legislacyjna KE w zakresie dyrektywy CRD zakłada także zmiany przepisów obejmujące m.in. korzystanie z uprawnień nadzorczych w ramach tzw. II filara, czyli możliwości dyskrecjonalnego oddziaływania nadzorcy na instytucje kredytowe na podstawie indywidualnych decyzji. W celu ograniczenia niepewności sektora finansowego, a także zharmonizowania praktyk w UE, KE zaproponowała wyeliminowanie możliwości stosowania środków z filara II do pokrywania ryzyka o charakterze makroostrożnościowym. Dla Polski istotne było właściwe zrekompensowanie wskazanego ograniczenia poprzez odpowiednie zmiany w zakresie instrumentów makroostrożnościowych, w tym bufora OSII i bufora ryzyka systemowego.

Ponadto, 7 grudnia 2017 r. Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego ogłosił, że prace nad przeglądem księgi handlowej (*Fundament review of the trading book – FRTB*) przedłużają się z uwagi na wysoki stopień złożoności technicznej tekstu oraz konieczność dopracowania niektórych aspektów nowych regulacji. Niektóre z PCz wskazywały, że do momentu wypracowania ostatecznego rozwiązania na poziomie BASEL UE nie powinna podejmować implementacji FRTB. Inne z kolei podkreślają, że nie powinno się porzucać wypracowanych dotychczas rozwiązań, gdyż nawet jeżeli nie odzwierciedlają one ostatecznych ustaleń BASEL to pozwolą na zwiększenie odporności systemu bankowego³.

Prezydencja bułgarska zaproponowała, aby wymogi dot. księgi handlowej były obliczane w oparciu o obecne rozwiązania CRR (z przed reformy FRTB), natomiast banki o znacznej działalności handlowej musiałyby raportować w oparciu o obliczenia pozycji rynkowych zgodne z wymogami FRTB doprecyzowanymi aktem delegowanym KE dostosowującym przepisy do rozwiązań BASEL, który miałby zostać wydany do końca 2019 r.

Dodatkowo, w trakcie prac na poziomie Rady UE delegacja FR przedstawiła propozycję, aby transgraniczna aktywność wewnątrz Unii Bankowej grup bankowych z państw strefy euro była traktowana jak aktywność lokalna na potrzeby obliczania klasyfikacji bufora globalnych instytucji o charakterze systemowym (*GSIB score*). Zdaniem FR traktowanie aktywności wewnątrz Unii Bankowej na równi z aktywnością w państwach non-euro, czy też w państwach trzecich jest nieusprawiedliwione w kontekście rozwoju jednolitego rynku finansowego UE. Polska nie zgadzała się jednak z taką interpretacją, wskazując, tak jak większość pozostałych PCz, że ryzyko pomiędzy aktywnościami grup bankowych w różnych PCz, nawet tych należących do Unii Bankowej, może się zdecydowanie różnić. Warto również podkreślić, że dopóki Unia Bankowa nie jest ukończona takie rozwiązanie wydaje się niewłaściwe z ostrożnościowego punktu widzenia.

Polska zaakceptowała jednak przedstawioną propozycję, która uwzględniała usunięcie możliwości obniżenia bufora GSII poniżej 1%. Wskazana zmiana nie powoduje bowiem ograniczenia stosowania bufora OSII w stosunku do jednostek zależnych banków GSII w Polsce, co należy uznać za krok w dobrym kierunku w porównaniu do poprzedniej propozycji.

Wniosek w sprawie ustanowienia Europejskiego Systemu Gwarantowania Depozytów

W ramach powołanej w styczniu 2016 r. grupy roboczej Rady, w drugiej połowie 2017 r. prezydencja bułgarska kontynuowała dyskusje nad projektem rozporządzenia mającego na celu ustanowienie Europejskiego Systemu Gwarantowania Depozytów (ang. *European Deposit Insurance Scheme, EDIS*) – trzeciego filaru unii bankowej, dopełniającego istniejącą już strukturę. W tym zakresie prezydencja bułgarska koncentrowała się przede wszystkim na rozważaniu wybranych aspektów technicznych dla

³ Zgodnie z początkowymi założeniami BASEL wymogi **kapitałowe** w zakresie FRTB miałyby wejść w życie w 2019 r. Znaczna część największych pod względem obrotów kapitałowych jurysdykcji (m.in. USA, Singapur, Hong-Kong, Australia, Kanada) ogłosiła już decyzję o odroczeniu wdrożenia nowych wymogów. Obecnie zakłada się wejście w życie nowego standardu na początku 2022 r.

alternatywnych wariantów początkowego modelu funkcjonowania EDIS. Polska, pomimo iż aktualnie nie uczestniczy w unii bankowej, popiera dokończenie budowy unii bankowej, a w tym kontekście ustanowienie EDIS. Poparcie dla tej inicjatywy Polska wyrażała w ramach spotkań różnych gremiów europejskich (m.in. Rady ECOFIN). Jednocześnie na spotkaniach tych Polska podkreślała znaczenie wypracowania w ramach EDIS rozwiązań zapewniających niedyskryminujące traktowanie państw i podmiotów, których mechanizm ten dotyczył będzie od samego początku, jak również i tych, które mogłyby przystąpić do unii bankowej w późniejszym okresie. W ramach aktywnego uczestnictwa w pracach na poziomie technicznym Polska przekazywała stanowiska i komentarze do koncepcji proponowanych dla EDIS i związanych z nimi szczegółowych rozwiązań. Natomiast biorąc pod uwagę ogólny stan negocjacji w Radzie Polska wyrażała otwartość na dyskusje oraz propozycje mające na celu usprawnienie dalszych negocjacji.

Kredyty zagrożone (NPLs)

Zgodnie z Konkluzjami Rady w sprawie „Planu działania na rzecz rozwiązania problemu kredytów zagrożonych w Europie” przyjętymi 11 lipca 2017 r. prowadzone przez KE działania na rzecz rozwiązania problemu kredytów zagrożonych w Europie, koncentrują się na systemowym podejściu, polegającym na połączeniu uzupełniających się środków z zakresu polityki w czterech obszarach: nadzoru bankowego i regulacji w sektorze bankowym, dalszych reform krajowych ram restrukturyzacji, niewypłacalności i odzyskiwania wierzytelności, rozwoju rynków wtórnych aktywów zagrożonych oraz w stosownych przypadkach wspierania restrukturyzacji banków.

W dniu 14 marca 2018 r. KE przedstawiła propozycję kompleksowego pakietu środków mających na celu obniżenie skali istniejących kredytów zagrożonych w UE oraz zapobieganie ich kumulacji w przyszłości.

W ramach pakietu NPL, KE zaprezentowała dwa wnioski legislacyjne dotyczące Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie podmiotów obsługujących kredyty, nabywców kredytów oraz egzekucji z zabezpieczenia COM(2018)135 oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do minimalnego pokrycia strat z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych COM(2018)134, a także niewiążący dokument jakim jest AMC Blueprint.

Celem przedstawionego przez KE pakietu środków jest ustanowienie ogólnounijnych ram prawnych, które mają zapewnić wsparcie w rozwiązywaniu problemu kredytów zagrożonych. Postępy w zmniejszaniu wysokiego wolumenu kredytów zagrożonych w Europie, jak również przeciwdziałanie możliwej dalszej akumulacji tych kredytów w bilansach banków mają zasadnicze znaczenie dla dokończenia budowy unii bankowej, zgodnie z komunikatem KE z dnia 11 października 2017 r. Realizacja kompleksowej strategii w tym zakresie stanowi jeden z priorytetów Unii, jak również wpisuje się w działania przyczyniające się do ograniczenia ryzyka i zwiększenia odporności unijnego sektora bankowego.

Nadal pozostają bardzo duże dysproporcje w poziomie NPLs w krajach UE - najwyższe wskaźniki NPLs – Grecja (44,9%) i Cypr (38,9%), najniższe Szwecja (1%) oraz Luksemburg (0,7%). Polski sektor bankowy charakteryzuje korzystniejsza sytuacja w zakresie wskaźników NPLs (odpowiadających średnim wartościom dla wszystkich krajów członkowskich) w stosunku do sektora bankowego w wielu krajach unijnych. W Polsce poziom NPLs nieznacznie odbiega od średniej UE (4%) i wskaźnik ten wynosi 5,8%. Jeżeli wskaźnik ten miałby być przyjęty, to z punktu widzenia Polski wydaje się, że korzystnie byłoby określić go na poziomie średniej EU.”

Unia Rynków Kapitałowych

Projekt budowy unii rynków kapitałowych (*Capital Markets Union, CMU*), jest jednym z filarów Planu Inwestycyjnego KE i odgrywa zasadniczą rolę w realizacji priorytetów Komisji, tj. pobudzenia rynku pracy i wzrostu gospodarczego w Unii Europejskiej. Zasadniczym krokiem w kierunku realizacji projektu był opublikowany w dniu 30 września 2015 r. „Plan działania na rzecz tworzenia unii rynków kapitałowych”. Dokument przedstawia zakres prac przewidzianych na lata 2015-2018, w tym

planowane inicjatywy legislacyjne. Głównym celem unii rynków kapitałowych jest utworzenie prawdziwie jednolitego europejskiego rynku kapitałowego. Silniejszy jednolity rynek kapitałowy miałby uzupełnić mocno zakorzenioną europejską tradycję finansowania bankowego i przyczynić się do (i) uruchomienia większej liczby inwestycji w Unii Europejskiej i pozostałej części świata; (ii) lepszego połączenia finansowania z projektami inwestycyjnymi w całej Unii; (iii) zapewnienia większej stabilności systemu finansowego; oraz (iv) pogłębienia integracji finansowej i zwiększenia konkurencji. Powodem podjęcia prac nad CMU były odczuwalne w dalszym ciągu w gospodarce europejskiej skutki globalnego kryzysu finansowego oraz niska wartość przepływów kapitału między krajami członkowskimi.

W zakresie utworzenia unii rynków kapitałowych w okresie sprawowania prezydencji przez Bułgarię były przeprowadzone intensywne prace nad wnioskami dotyczącymi dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE oraz dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do transgranicznej dystrybucji funduszy zbiorowego inwestowania oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ułatwienia transgranicznej dystrybucji funduszy zbiorowego inwestowania oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 345/2013 i (UE) nr 346/2013. Głównym celem przedłożonych wniosków jest ograniczenie barier regulacyjnych dla transgranicznej dystrybucji funduszy inwestycyjnych oraz lepsza koordynacja warunków prowadzenia działalności przez zarządzających funduszami na rynku wewnętrznym i ułatwienie im transgranicznej dystrybucji funduszy inwestycyjnych, m.in. poprzez obniżenie kosztów prowadzenia tej działalności. Inicjatywy te mają również przyczynić się do zwiększenia integracji rynków kapitałowych poprzez ułatwienie inwestorom, zarządzającym funduszami i przedsiębiorstwom, w które inwestują fundusze, czerpanie pełnych korzyści z jednolitego rynku. W trakcie prezydencji bułgarskiej odbyły się w sumie cztery spotkania grupy roboczej Rady UE, które doprowadziły do przyjęcia ostatecznej wersji projektu na poziomie grupy w dniu 14 czerwca 2018 r. Projekty te zostały przyjęte przez Coreper na posiedzeniu w dniu 21 czerwca w punktach bez dyskusji.

Wyrażając generalną aprobatę co do rozwiązań przyjętych w projekcie (m.in. w zakresie określenia zasad przeprowadzania czynności poprzedzających wprowadzenie AFI do obrotu, wprowadzenia ram regulacyjnych w zakresie procesu zaprzestania wprowadzania do obrotu jednostek uczestnictwa i udziałów UCITS i AFI) strona polska zwracała jednocześnie szczególną uwagę na przeprowadzenie analizy ewentualnego negatywnego wpływu na inwestorów rozwiązań polegających na braku możliwości wymagania przez państwo goszczące ustanowienia przez fundusz zagraniczny lokalnych rozwiązań (przedstawiciela). Wątpliwości Polski nie zostały poparte przez inne kraje członkowskie, tym samym utrzymano zaproponowane rozwiązania. Jednocześnie w projekcie wprowadzono szereg alternatywnych rozwiązań zabezpieczających interes inwestorów, m.in. fundusz zagraniczny musi umożliwić kontakt w języku państwa, na terytorium którego zbywa jednostki uczestnictwa. Jednocześnie w wyniku interwencji, m.in. Polski, wydłużono terminy w zakresie zatwierdzania zmian w dokumentach notyfikacyjnych.

W marcu 2018 r. KE zaprezentowała dwa wnioski legislacyjne mające na celu wprowadzenie regulacji prawnych dotyczących tzw. *crowdfundingu* inwestycyjnego – projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego dla przedsiębiorstw oraz projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2014/65/UE w sprawie rynków instrumentów finansowych. Wnioski te mają na celu ustanowienie jednolitych dla całej Unii Europejskiej regulacji platform finansowania społecznościowego, które chcą, z wykorzystaniem tzw. znaku UE (ang. *EU label*), mieć swobodę świadczenia swoich usług w całej Unii Europejskiej.

Stanowisko Rządu RP do obu wniosków zostało przyjęte 6 kwietnia 2018 r. Rząd pozytywnie ocenił oba projekty, doceniając, że przyczynią się one do zwiększenia poziomu ochrony inwestorów oraz przejrzystości działalności dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego. Rząd krytycznie odniósł się natomiast do proponowanych zasad nadzoru nad platformami crowdfundingowymi, który miałby być sprawowany przez ESMA. W ocenie Rządu, lepszym

rozwiązaniem jest zapewnienie, aby zadania nadzorcze były realizowane przez krajowe organy nadzoru państw członkowskich. Spotkania grup roboczych na poziomie Rady UE rozpoczną się już w czasie trwania prezydencji austriackiej.

Przed wszystkim jednak w trakcie prezydencji bułgarskiej była kontynuowana procedura legislacyjna związana z wnioskami KE, które nie wynikają wprost z Planu działania, niemniej są związane i spójne z inicjatywą utworzenia unii rynków kapitałowych. Projekty te to:

1) Rozporządzenie zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 w odniesieniu do obowiązku rozliczania, zawieszania obowiązku rozliczania, wymogów dotyczących zgłaszania, technik ograniczania ryzyka związanego z kontraktami pochodnymi będącymi przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, które nie są rozliczane przez kontrahenta centralnego, rejestracji repozytoriów transakcji i nadzoru nad nimi, a także wymogów dotyczących repozytoriów transakcji – *EMIR REFIT*. Niniejszy wniosek zawiera szereg propozycji ukierunkowanych w szczególności na uproszczenie przepisów i zwiększenie ich proporcjonalności. W dniu 1 grudnia 2017 r. zostało przyjęte wstępnie ogólne podejście Rady. W okresie przewodnictwa Bułgarii w Radzie UE prace nad projektem odbywały się przede wszystkim na forum PE, który 12 czerwca 2018 r. przyjął raport do projektu. Na lipiec br. zaplanowano negocjacje Rady z KE i PE (trilogi).

2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1095/2010 w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych) oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 w odniesieniu do procedur i organów związanych z udzielaniem zezwolenia CCP oraz wymogów dotyczących uznawania CCP z państw trzecich – *CCP Supervision*. Zmiany przewidziane w przedmiotowym wniosku koncentrują się na (i) przepisach dotyczących wzmocnienia nadzoru nad zlokalizowanymi w krajach trzecich CCP świadczącymi usługi rozliczeniowe dla podmiotów z UE oraz na (ii) kwestiach modyfikacji systemu nadzoru nad CCP zlokalizowanymi w UE, w tym utworzenia Kolegium Wykonawczego ds. CCP w ramach Rady Organów Nadzoru Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA). Choć nie zostało to wprost wskazane we wniosku KE, został on przedstawiony w głównej mierze w związku z planowanym wystąpieniem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej, obecnie bowiem kontrahenci centralni z siedzibą w Zjednoczonym Królestwie rozliczają znaczny wolumen transakcji nominowanych w euro. W okresie przewodnictwa Bułgarii w Radzie UE miało miejsce sześć spotkań grupy robocze ds. usług finansowych na szczepku ekspertów (ostatnia w dniu 19 czerwca 2018 r.). Podczas tego półrocznego negocjowanego były przepisy dotyczące nadzoru nad CCP z państw trzecich, a najważniejszą zmianą z punktu widzenia interesu Polski jest zapewnienie dostępu do struktury nadzoru nad tymi podmiotami wszystkim bankom centralnym emitującym unijne waluty. Zmiana ta została dokonana m.in. również pod wpływem postulatów zgłaszanych przez delegację Polski. Jest bowiem dla polskiego systemu nadzoru rynku kapitałowego istotne by Narodowy Bank Polski uczestniczył w strukturze nadzoru nad CCP z Wielkiej Brytanii (LCH). W londyńskim CCP rozliczanych jest obecnie około 90 proc. transakcji denominowanych w polskiej walucie.

3) Rozporządzenie w sprawie ram na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do kontrahentów centralnych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, (UE) nr 648/2012 i (UE) 2015/2365 – *CCP RR*. Celem projektu jest wprowadzenie do unijnego porządku prawnego zharmonizowanych przepisów dotyczących naprawy, restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do kontrahentów centralnych (CCP). Jednym z priorytetów delegacji polskiej podczas prac w Radzie UE jest m.in. zapewnienie polskim podmiotom dostępu w pracach kolegów resolution z innych państw członkowskich. W okresie prezydencji bułgarskiej nie odbywały się spotkania grup roboczych Rady UE w związku z koniecznością wcześniejszego uzgodnienia przepisów dotyczących nowej struktury nadzoru nad CCP z UE (przepisy ww. rozporządzenia *CCP Supervision*).

Ponadto podczas prezydencji bułgarskiej kontynuowane były prace nad rewizją Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego (ang. *Review of the European Supervisory Authorities; ESAs review*). Projekt przede wszystkim przewiduje:

- zmianę sposobu finansowania Europejskich Urzędów Nadzoru (ESAs);
- zmianę struktury zarządzającej ESAs i nadania dodatkowych kompetencji ESAs;
- rozszerzenie uprawnień ESMA w zakresie nadzoru nad niektórymi rodzajami alternatywnych funduszy inwestycyjnych, czy krytycznymi benchmarkami,
- rozszerzenie kompetencji ESMA w zakresie akceptacji niektórych prospektów emisyjnych;
- uchwalania przez każdą z ESA Strategicznego Planu Nadzorczego oraz zobowiązania krajowych organów nadzoru do zaimplementowania w formie krajowych planów nadzorczych;

Łącznie odbyło się dziewięć spotkań eksperckich grup roboczych Rady UE, z czego sześć z inicjatywy prezydencji bułgarskiej (ostatnie w dniu 15 czerwca). Aktualnie przeprowadzana jest procedura pisemna, mająca być odpowiedzią na dokumenty prezydencji z konkretnymi pytaniami o dalsze kierunki prac. Dokumenty te staną się punktem wyjściowym do wypracowania nowych, konstruktywnych propozycji legislacyjnych przez prezydencję austriacką. i, jak wynika z informacji przekazanych przez nich, zamierza nadać rewizji ESAs rangę priorytetu. Strona polska podczas negocjacji stara się przede wszystkim forsować taką modyfikację przepisów, która zapewni konwergencję praktyk nadzorczych nad podmiotami rynku finansowego. Delegacja Polski stanowczo sprzeciwia się natomiast wprowadzeniu przepisów skutkujących *de facto* zmianom reżimu nadzorczego nad rynkiem z krajowego na europejski.

3.1.3. Ochrona środowiska

Prezydencja bułgarska kontynuowała działania rozpoczęte przez Estonię w zakresie polityki ochrony środowiska- prace w obszarze ochrony środowiska dotyczyły m.in. takich tematów: jakość powietrza atmosferycznego (główny temat nieformalnej Rady UE ds. Środowiska, która odbyła się w Sofii w dniach 10-11 kwietnia br.), prace w obszarze gospodarki wodnej czy prace w obszarze leśnictwa.

Rozporządzenie UE dotyczące trwałych zanieczyszczeń organicznych (POPs)

Polska popiera konieczność zmiany przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 850/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. dotyczących trwałych zanieczyszczeń organicznych, przy czym szczególną uwagę zwraca na następujące kwestie:

- ujednoczenie obowiązujących definicji z przepisami UE dotyczącymi chemikaliów i odpadów,
- powierzenie *Forum wymiany informacji do wdrażania przepisów rozporządzenia 1907/2006* roli koordynatora działań państw członkowskich,
- uproszczenie sprawozdawczości i monitorowania, ze szczególnym uwzględnieniem automatyzacji, niższej częstotliwości i znaczenia danych,
- nowe zadania Europejskiej Agencji ds. Chemikaliów i sposób ich finansowania,
- doprecyzowanie wykonywania uprawnień Komisji Europejskiej do przyjęcia aktów delegowanych.

Działania następcze po kontroli sprawności sprawozdawczości i monitorowania w zakresie ochrony środowiska

W dniu 18 stycznia 2018 r. KE opublikowała komunikat dotyczący poprawy implementacji prawa środowiskowego w państwach członkowskich UE. W ramach inicjatywy opracowany został plan działań, który ma przyczynić się do pełnego wdrożenia legislacji środowiskowej do porządków prawnych państw członkowskich, a także do faktycznego egzekwowania przepisów w zakresie ochrony środowiska. KE powołała nową grupę ekspercką, której celem jest sterowanie planem działania.

W dniu 31 maja 2018 r. KE opublikowała wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie **dostosowania obowiązków sprawozdawczych w dziedzinie polityki ochrony środowiska** w drodze zmiany dyrektyw 86/278/EWG, 2002/49/WE, 2004/35/WE, 2007/2/WE, 2009/147/WE i 2010/63/UE, rozporządzeń (WE) nr 166/2006 i (UE) nr 995/2010 oraz rozporządzeń Rady (WE) nr 338/97 i (WE) nr 2173/2005. Wniosek opiera się na wynikach oceny adekwatności sprawozdawczości i monitorowania w zakresie polityki ochrony środowiska, której wyniki KE opublikowała w dokumencie SWD (2017) 230 z 9.06.2017 r. Ocena ta objęła 181 obowiązków sprawozdawczych przewidzianych w 58 aktach prawnych UE w dziedzinie środowiska. Stwierdzono, że istnieje możliwość poprawy w odniesieniu do niektórych zagadnień przekrojowych (takich jak usprawnienie sprawozdawczości w celu większego ujednoczenia tego procesu we wszystkich PCz) oraz określonych aktów prawnych. Polska w swoim stanowisku uważa, że KE powinna przeprowadzić dodatkową ocenę skutków prawnych, społecznych, gospodarczych i finansowych dla proponowanych rozwiązań.

W pierwszym półroczu 2018 **KE rozpoczęła drugi cykl przeglądu wdrażania prawa środowiskowego** (*Environmental Implementation Review - EIR*) w PCz. Pierwszy cykl miał miejsce w latach 2016-2017 i jego celem było m.in. uzyskanie rzetelnego i syntetycznego obrazu sytuacji każdego państwa członkowskiego pod względem głównych luk we wdrażaniu przepisów dotyczących ochrony środowiska. W aktualnym cyklu KE zweryfikuje postępy państw członkowskich w realizacji działań proponowanych przez Komisję oraz oceni dodatkowe obszary tj. zmiany klimatu, emisje przemysłowe oraz chemikalia. Wyniki przeglądu zostaną opublikowane przez KE w marcu/kwietniu 2019 r.

Prace w obszarze gospodarki wodnej

- **Rewizja dyrektywy ws. jakości wody przeznaczonej do spożycia**

Przepisy tej dyrektywy mają na celu ochronę ludzi przed szkodliwymi skutkami zanieczyszczenia wody pitnej i zapewnienie, aby była ona odpowiedniej jakości. Komisja wskazuje, że dyrektywa Rady 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. L 330 z 5.12.1998, s. 32) jest stosunkowo dobrze wykonywana przez państwa członkowskie, ale zawarte w niej podejście do monitorowania jakości w miejscu konsumpcji opiera się na parametrach ustalonych ponad 20 lat temu. Zaprezentowany przez KE wniosek wprowadza do obecnie obowiązującej dyrektywy następujące zmiany obejmujące podejście do bezpieczeństwa i zaopatrzenia w wodę pitną oparte na analizie ryzyka obejmującej obszar „od ujęcia do kranu” oraz obejmuje szerszy zakres niż tylko kwestie dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi tj. jakości „finalnego” produktu otrzymywanego przez konsumenta. Dokument jest po pierwszym czytaniu, natomiast na posiedzeniu Rady UE ds. Środowiska w dniu 25 czerwca 2018 r. odbyła się debata polityczna dotycząca projektu przedmiotowej dyrektywy.

Polska akceptuje zaproponowane przez Komisję Europejską ogólne kierunki zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego wody i podniesienia bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów, wprowadzenia harmonizacji w zakresie materiałów kontaktujących się z wodą w kontekście uznawania na poziomie Unii Europejskiej, zapewnienia informacji o jej jakości dla wszystkich konsumentów, jak również podejścia opartego na ocenie ryzyka. Jednakże problematyczne i warte ponownego rozważenia wydaje się podejście odnoszące się do oceny ryzyka, która ma obejmować cały łańcuch produkcji wody od ujęcia do kranu konsumenta, materiałów budowlanych mających kontakt z wodą do spożycia, poprawy dostępu do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w tym w szczególności wrażliwym i zmarginalizowanym grupom społecznym oraz zakresu informacji podlegających obowiązkowi informowania odbiorców usług. W związku z powyższym Polska uważa za zasadne doprecyzowanie kwestii budzących wątpliwości, które mogą zaważyć w przyszłości na prawidłowej realizacji projektowanych przepisów dyrektywy.

- **Projekt rozporządzenia ws. ponownego użytkowania wody**

Rozporządzenie proponowane przez Komisję ma na celu zmniejszenie niedoboru wody w UE w kontekście przystosowania się do zmian klimatu. Wniosek ustawodawczy jest częścią programu prac Komisji na 2018 r. w związku z planem działania dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym. Uzupełnia on istniejące unijne ramy prawne dotyczące wody i środków spożywczych. Prace nad wnioskiem są w początkowej fazie.

Prace w obszarze leśnictwa

Na forum Grupy Roboczej ds. Leśnictwa kontynuowana była dyskusja na temat możliwości otwarcia negocjacji **Prawnie Wiążącego Porozumienia o Lasach w Europie** (tzw. Konwencja o Lasach). Zgodnie z zapisami Decyzji Madryckiej, przyjętej podczas Nadzwyczajnej Konferencji Ministerialnej Forest Europe w 2015 r., do roku 2020 mają zostać zbadane możliwe ścieżki otwarcia negocjacji Konwencji. Podczas spotkań delegacja Polski wskazywała na istotność Prawnie Wiążącego Porozumienia o Lasach dla Polski, w szczególności z uwagi na jego potencjał w zakresie poprawy wzmacniania wielofunkcyjnych aspektów leśnictwa, a także w zakresie wzmacniania międzynarodowej pozycji leśnictwa oraz promocji udziału lasów w realizacji globalnych zobowiązań (jak np. Porozumienia paryskiego i Agendy Zrównoważonego Rozwoju 2030). Polska wspierała dążenie państw UE do ponownego otwarcia negocjacji, ale jednocześnie dostrzegała potrzebę skoordynowanych przygotowań wewnątrz UE w celu zagwarantowania skutecznego procesu negocjacji. Ponadto, Polska podtrzymywała preferencję dla umiejscowienia Konwencji w strukturach ONZ, wskazując jednocześnie na potrzebę konieczności poznania stanowisk krajów należących do *Forest Europe*, a nie należących do Unii Europejskiej. Dyskusja na temat Prawnie Wiążącego Porozumienia o Lasach w Europie będzie kontynuowana przez prezydencję austriacką.

Przygotowania do Forum Leśnego ONZ, które odbędzie się w dniach 7-11 listopada 2018 r., toczyły się podczas posiedzeń Grupy Roboczej ds. Leśnictwa. Opracowane zostały Konkluzje Rady w związku z udziałem Unii Europejskiej i jej państw członkowskich w 13 Sesji Forum Leśnego ONZ. Konkluzje podkreślają m.in. znaczenie lasów dla życia na Ziemi oraz globalną rolę UE i Krajów Członkowskich w promowaniu zrównoważonej gospodarki w Europie. Podczas prac nad Konkluzjami, Polska podkreślała istotność unikania powielania działań, wskazując na potrzebę doskonalenia współpracy między organizacjami w celu promowania trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Polska zwróciła także uwagę na potrzebę politycznego wsparcia UE i państw członkowskich dla roli UNFF we wzmacnianiu spójności, harmonizacji i koordynacji polityk związanych z leśnictwem na forum globalnym pod względem środków i mechanizmów wykonawczych w ramach ONZ i państw członkowskich.

Na forum Grupy Roboczej ds. Leśnictwa rozpoczęły się także prace nad wypracowaniem wspólnego stanowiska UE na posiedzenie **do posiedzenie Komitetu ds. Lasów FAO (COFO), które odbędzie się w dniach 16-20 lipca br.** Polska podkreślała zapewnienie spójności w sprawozdawczości na różnych poziomach. Ponadto delegacja PL wskazywała na kluczową rolę, jaką pełnią lasy w mitygacji zmian klimatu oraz na potrzebę adaptacji ekosystemów leśnych do zmian klimatu. Przygotowania do posiedzenia COFO kontynuowane będą przez prezydencję austriacką.

W kontekście przeglądu Nowej Strategii Leśnej Unii Europejskiej Komisja Europejska (DG AGRI) wskazała konsorcjum pod przewodnictwem Europejskiego Instytutu Leśnego jako podmiot przeprowadzający ankietę „*Study on progres in implementing the EU Forest Strategy*”. Ankieta ma na celu dokonanie oceny stanu implementacji Europejskiej Strategii Leśnej. Polska przekazała uzupełnioną ankietę, prezentując przykłady działań w zakresie m.in. promowania drewna, jako zrównoważonego, odnawialnego i przyjaznego klimatowi i środowisku surowca, stymulowania rozwoju rynków, promowania i wspierania dobrych praktyk w gospodarowaniu lasami, wzmacniania mechanizmów mających za zadanie ochronę lasów przed zagrożeniami biotycznymi i abiotycznymi, a także wzmacniania potencjału adaptacyjnego lasów i zwiększania ich odporności.

Jednym z działań prowadzonych w ramach implementacji Nowej Strategii Leśnej, jest działalność europejskiej sieci współpracy INTEGRATE, która ma na celu promowanie integrowania ochrony

przyrody w gospodarce leśnej. W marcu 2018 Polska objęła przewodnictwo w sieci. Nadrzędnym celem INTEGRATE jest wymiana doświadczeń, transfer wiedzy i najlepszych praktyk ponad granicami państw, a także budowanie potencjału zintegrowanej gospodarki leśnej. Sieć zrzesza 16 państw Unii Europejskiej, w ramach INTEGRATE działa także KE i Europejski Instytut Leśny. Działalność sieci otrzymała wsparcie Stałego Komitetu ds. Leśnictwa i na forum Komitetu regularnie raportowane są postępy z działalności sieci.

Prace w obszarze emisji przemysłowych

W kontekście prac związanych z przygotowaniem dokumentów referencyjnych odbyło się spotkanie początkowe w sprawie dokumentu referencyjnego dotyczącego gazów odlotowych z przemysłu chemicznego w dniach 14-15 marca 2018 r. mające na celu ustalenie zakresu planowanego do procedowania dokumentu, czyli określenie procesów chemicznych, które będą włączone lub wyłączone z zakresu procedowanego dokumentu. Polska przychyliła się do zaproponowanego przez Komisję Europejską wyłączenia określonych procesów z zakresu dokumentu referencyjnego dotyczącego wielkotonażowej produkcji związków nieorganicznych – amoniak, kwasy i nawozy, a także wyłączenie sadzy z zakresu przedmiotowego dokumentu.

Zakończone zostały prace Technicznej Grupy Roboczej, spotkanie końcowe mające na celu przyjęcie konkluzji BAT dla spalania odpadów odbyło się w dniach 23-27 kwietnia 2018 r. Polska poparła dokument w wersji przedłożonej na spotkaniu, ze względu na konieczność zapewnienia wysokiego poziomu ochrony środowiska w szczególności w zakresie powietrza.

Spotkanie końcowe w celu przyjęcia konkluzji BAT dla przemysłu spożywczego odbyło się w dniach 14-18 maja 2018 r. Polska przedstawiła stanowisko mające na celu niezastrzanie wymagań w zakresie emisji do powietrza i wody w stopniu większym niż zostało to określone w przepisach krajowych. Wynikało to z faktu, że przemysł spożywczy spełnia wymagania ochrony środowiska i nie jest przemysłem powodującym nadmierną uciążliwość dla środowiska.

Przyjęcie w ramach Komitetu art. 75 dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych konkluzji BAT dla przetwarzania odpadów nastąpiło w dniu 12 kwietnia 2018 r. Polska głosowała za przyjęciem przedmiotowego dokumentu.

Przyjęcie, w ramach Komitetu art. 75 dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych decyzji dotyczącej sprawozdawczości z dyrektywy nastąpiło w dniu 8 czerwca 2018 r. Polska głosowała za przyjęciem przedmiotowego dokumentu. W przedstawionym dokumencie dokonano zmian mających na celu ujednoczenie raportowania w zakresie dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych. Polska poparła również przesunięcie terminu pierwszego raportu w celu zapewnienia wystarczającego czasu na spełnienie tego wymogu.

Gospodarka o obiegu zamkniętym i eko-innowacje

Podczas prezydencji bułgarskiej odbyły się 2 spotkania grupy roboczej Rady UE ds. Środowiska poświęcone realizacji planu działania UE dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym. Na posiedzeniu w dniu 25 czerwca 2018 r. planowane jest przyjęcie konkluzji Rady dotyczących Europejskiej strategii na rzecz tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym.

Jednym z kluczowych elementów przejścia na model gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ) jest gospodarka odpadami. Na forum UE, podczas prezydencji bułgarskiej zostały sfinalizowane prace legislacyjne w zakresie tzw. **pakietu odpadowego**. Pakiet odpadowy został opublikowany w dniu 14 czerwca br. Dzięki zaangażowaniu Polski ze wstępnego porozumienia osiągniętego w grudniu 2017 r. wyeliminowano zbyt krótki termin transpozycji wymagań dotyczących sprawozdawczości w poszczególnych dyrektywach, dzięki czemu pozostał tylko jeden termin na transpozycję całości przepisów. Polska była aktywna również na forum prawników-lingwistów, dzięki czemu wyeliminowano oczywiste błędy zarówno w tekście angielskim, jak i w tłumaczeniach dyrektyw na język polski. Polska poparła przyjęcie ww. wniosków legislacyjnych, zgłaszając jednocześnie

oświadczenie dotyczące częstotliwości składania sprawozdań przez państwa członkowskie oraz realności i wykonalności niektórych celów dot. recyklingu.

Na posiedzeniu Rady UE ds. Środowiska w dniu 5 marca 2018 r. przeprowadzona została debata polityczna w kontekście wdrażania działań w zakresie GOZ i opublikowanego w styczniu 2018 r. pakietu dokumentów, w szczególności w odniesieniu do strategii na rzecz tworzyw sztucznych oraz problemu wzajemnych powiązań pomiędzy przepisami dotyczącymi substancji chemicznych, produktów i odpadów. Na forum Rady UE trwały prace w grupach roboczych, których celem było przygotowanie konkluzji Rady UE w sprawie realizacji unijnego planu działania dotyczącego GOZ. Konkluzje opracowane zostały przez prezydencję bułgarską w oparciu o dyskusję ministrów na wspomnianej powyżej Radzie UE. Konkluzje odnoszą się w szczególności do strategii na rzecz tworzyw sztucznych oraz sposobów podejścia do kwestii wzajemnych powiązań pomiędzy przepisami dotyczącymi substancji chemicznych, produktów i odpadów. Konkluzje potwierdzają znaczenie i potencjał GOZ w osiąganiu zrównoważonego wzrostu oraz zwiększaniu konkurencyjności UE, tworzeniu miejsc pracy, zapobieganiu i minimalizacji wytwarzania odpadów oraz zmniejszeniu zużycia energii oraz wpływu na środowisko, jednocześnie zapewniając wysoki poziom ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska oraz przestrzeganie istniejących norm środowiskowych.

W dniu 28 maja 2018 r. KE przedstawiła wniosek – projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ograniczenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko.

Głównym celem projektu dyrektywy w sprawie ograniczenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko jest zapobieganie zanieczyszczeniu środowiska morskiego odpadami powstałymi z produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych oraz narzędzi połowowych zawierających tworzywa sztuczne przez uzupełnienie środków przewidzianych w Europejskiej strategii na rzecz tworzyw sztucznych, eliminację zidentyfikowanych luk w istniejących działaniach i ustawodawstwie oraz zapewnienie dalszego wzmocnienia systemowego podejścia Unii Europejskiej (UE) do tej kwestii. W projekcie skupiono się na produktach jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych oraz narzędziach połowowych zawierających tworzywa sztuczne, będących makroodpadami.

Dyrektywa ma zapewnić wsparcie dla innowacyjnych rozwiązań w zakresie nowych modeli działalności gospodarczej, produktów wielorazowego użytku oraz alternatywnych produktów jednorazowego użytku. Ta systemowa zmiana i zastępowanie materiałów będą również promować produkty powstałe z materiałów biologicznych i innowacyjną biogospodarkę, tworząc nowe możliwości dla przedsiębiorstw i poprawiając wygodę konsumentów.

Innowacje w zakresie projektowania produktów powinny być ukierunkowane na zapobieganie powstawaniu odpadów z tworzyw sztucznych i mikrodrobin plastiku, jak również na inwestycje przyczyniające się do zapobiegania zanieczyszczeniu środowiska morskiego (np. w przetwarzanie odpadów i oczyszczanie ścieków, w portowe urządzenie odbiorcze lub recykling sieci rybackich). Ponadto w obszarze zainteresowania powinny znaleźć się materiały alternatywne, produkty i modele działalności mogące przyczynić się do powstania miejsc pracy, jak również podniesienia umiejętności techniczno-naukowych i konkurencyjności przemysłu w obszarach rosnącego zainteresowania globalnego.

Rząd Polski zgadza się z założeniem, że należy ograniczyć wpływ niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko. Niemniej jednak konieczne jest dogłębne przeanalizowanie listy produktów z tworzyw sztucznych, które miałyby zostać objęte nową regulacją. Zastrzeżenia również pojawiają się w odniesieniu do proponowanych rozwiązań, które miałyby prowadzić do ograniczenia stosowania tych produktów. Rozwiązaniami budzącymi wątpliwości są:

- zobowiązanie państw członkowskich do osiągnięcia znacznego ograniczenia stosowania na swoim terytorium produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych wymienionych w części A załącznika (opakowania na żywność oraz kubki na napoje).

- wprowadzenie rozszerzonej odpowiedzialności producenta w odniesieniu do produktów wymienionych w części E załącznika (opakowania na żywność, paczki i owijki zawierające żywność, pojemniki i kubki na napoje, wyroby tytoniowe z filtrami i filtry, chusteczki nawilżane, balony, lekkie plastikowe torby na zakupy).
- ustanowienie poziomu selektywnego zbierania odpadów powstałych z produktów wymienionych w części F załącznika (butelki na napoje).

W odniesieniu do ograniczenia w zakresie wprowadzania do obrotu produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych stanowisko jest pozytywne, jednak dalszej analizy wymaga lista produktów wymienionych w części B załącznika (patyczki higieniczne, sztucce, talerze, słomki, mieszadełka, patyczki dołączane do balonów) m.in. w kontekście alternatywnych produktów zastępujących wymienione w tym załączniku.

Propozycją wartą poparcia jest także wymóg dotyczący oznakowania wprowadzanych do obrotu produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych wymienionych w części D załącznika (środki higieny osobistej, chusteczki nawilżane, balony), a także działania mające na celu wprowadzenie rozszerzonej odpowiedzialności producenta w odniesieniu do narzędzi połowowych zawierających tworzywa sztuczne.

W ramach Europejskiej strategii na rzecz tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym (COM 2018 (28)) KE przedstawiła również wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie portowych urzędów do odbioru odpadów ze statków, uchylającej dyrektywę 2000/59/WE i zmieniającą dyrektywę 2009/16/WE oraz dyrektywę 2010/65/UE.

Działania proponowane w przedmiotowym projekcie mają przyczynić się do dalszego ograniczenia ilości odpadów ze statków i śmieci morskich (tzw. „*marine litter*”) trafiających i zanieczyszczających wody morskie oraz poprawy skuteczności dotychczasowych wymogów unijnych w zakresie zapobiegania zanieczyszczaniu morza odpadami ze statków, w tym również statków rybackich i jachtów rekreacyjnych.

Propozycja KE ma również na celu ujednoczenie systemu gospodarowania odpadami na statkach i w portach zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami ustanowioną dyrektywą ramową o odpadach (2008/98/WE) przez segregację odpadów na statkach oraz w portach.

Polska pozytywnie odnosi się do konkluzji Rady dotyczących Europejskiej strategii na rzecz tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym.

Prace w obszarze programu LIFE

1 czerwca br. KE przedstawiła Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE) i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1293/2013. Propozycja odnosi się do rozporządzenia, które określać będzie warunki finansowania innowacyjnych przedsięwzięć środowiskowych w kolejnej perspektywie 2021-2027.

Zarządzany bezpośrednio przez Komisję Europejską Program LIFE zajmuje szczególne miejsce wśród instrumentów finansowania celów środowiskowych i klimatycznych – jest jedynym unijnym funduszem przeznaczonym wyłącznie te cele. Mając stosunkowo niewielki budżet (choć zgodnie z propozycją KE zwiększony z ok. 3,5 mld euro w latach 2014 – 2020 do ok. 5,45 mld euro w cenach bieżących w latach 2021 – 2027), ukierunkowany jest na obszar na pograniczu unijnych programów - wspierających badania naukowe i innowacje z jednej strony oraz finansujących działania na dużą skalę z drugiej strony.

Polska zwraca uwagę przede wszystkim na konieczność doprecyzowania istotnych zasad i warunków dofinansowania Programu w treści samego rozporządzenia oraz określenia mechanizmu zapewniania tzw. równowagę geograficzną. Polska ma nadal utrudniony dostęp do programu LIFE z powodu ogólnie słabszej kondycji gospodarczej i mniejszego poziomu innowacyjności, reprezentując jednocześnie wyjątkowe bogactwo przyrodnicze, które w myśl prawodawstwa unijnego powinno podlegać ochronie. Podobnie sektor energetyczny i tworzenie źródeł czystej energii wymaga

szczególnego wsparcia ze względu na niedostateczną jakość powietrza, wynikającą m.in. z mniejszego niż średnia UE poziomu zamożności społeczeństwa. Alternatywnie, konieczne jest wprowadzenie innego mechanizmu zapewniającego tzw. równowagę geograficzną (proporcjonalny podział środków) pomiędzy państwami członkowskimi.

Odnosząc się pozytywnie do propozycji Komisji Europejskiej w zakresie zwiększenia budżetu programu LIFE z ok. 3.5 mld euro w poprzednim okresie programowania, do ok. 5.45 mld euro w latach 2021 – 2027 należy zaznaczyć, że zwiększenie koperty finansowej na program LIFE nie powinno odbyć się kosztem Polityki Spójności, w ramach której państwa członkowskie mogą w większym stopniu dostosować obszary wsparcia do swoich specyficznych potrzeb lub być powiązane z zachowaniem równowagi geograficznej pomiędzy wartością przewidzianą na wsparcie projektów w poszczególnych państwach członkowskich.

Zaproponowanie przez KE projektu rozporządzenia w kształcie znacznie bardziej ogólnym od obecnie obowiązującego, nie określającym kluczowych elementów realizacji instrumentu LIFE i przekazującym KE kompetencje do wydawania aktów delegowanych w bardzo szerokim zakresie, może mieć wpływ na znaczne zwiększenie poziomu niepewności co do kierunków wsparcia LIFE po stronie państw członkowskich, w tym Polski. Tym samym oczekiwane jest uregulowanie w treści samego rozporządzenia szczegółowych warunków finansowania np. obszarów tematycznych, kryteriów wyboru oraz poziomów dofinansowania, nie zaś w akcie delegowanym KE.

3.1.4. Edukacja, młodzież, kultura i sport

Edukacja

Priorytetami prezydencji bułgarskiej w obszarze kształcenia i szkolenia było przygotowanie programu następnej generacji w obszarze edukacji, szkolenia, młodzieży i sportu (następca programu Erasmus+), w tym dokonanie przeglądu śródkresowego programu Erasmus+, oraz kontynuowanie prac w zakresie ustanowienia do 2025 r. Europejskiego Obszaru Edukacji.

Oba te tematy były przedmiotem dyskusji ministrów edukacji podczas posiedzenia Rady UE ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu 15 lutego 2018 r. Debaty ministrów miały umożliwić poznanie stanowisk państw członkowskich, w tym kwestii dla nich priorytetowych oraz problematycznych. W zakresie następcy programu Erasmus+ Polska podniosła, że w dalszym ciągu powinien to być program edukacyjny obejmujący cały system kształcenia i szkolenia, w perspektywie uczenia się przez całe życie, o zintegrowanym charakterze ze wzmocnionym wymiarem mobilności i silnym aspektem włączającym. Jeśli chodzi o inicjatywy w ramach przyszłego Europejskiego Obszaru Edukacji to Polska podkreślała, że kluczowe jest, aby wszelkie zobowiązania w sposób wyraźny uwzględniały specyfikę, różnorodność i bogactwo systemów edukacji poszczególnych państw członkowskich. W debacie Polska szczególny nacisk położyła na inicjatywę Europejskie Uniwersytety. Podkreślono, że projekt ten nie powinien być finansowany kosztem np. mobilności studentów czy innych beneficjentów programu Erasmus+. Zwrócono uwagę, że bardzo ważne jest zachowanie równowagi geograficznej tak, aby mogły w nich uczestniczyć wszystkie państwa członkowskie.

Stanowisko Rady UE w zakresie wizji Europejskiego Obszaru Edukacji zostało przedstawione w Konkluzjach przyjętych 22 maja 2018 r. pt. „Kroki ku urzeczywistnieniu wizji europejskiego obszaru edukacji”. Polska w toku negocjacji zgłaszała liczne uwagi do wyjściowego projektu, które dotyczyły w szczególności samej struktury dokumentu, uwzględnienia wyników śródkresowej ewaluacji programu Erasmus+, w szczególności tych dotyczących zapewnienia równych szans i dostępu do programu dla niedostatecznie reprezentowanych grup i regionów, oraz uwzględnienia w zakresie inicjatywy Europejskie Uniwersytety roli państw członkowskich oraz zagwarantowania równowagi geograficznej i społecznej dla przyszłych podmiotów uczestniczących w tym projekcie. Polskie postulaty zostały uwzględnione w końcowej wersji dokumentu.

Prezydencja bułgarska z sukcesem przeprowadziła prace nad trzema zaleceniami Rady: w sprawie promowania wspólnych wartości, edukacji włączającej i europejskiego wymiaru nauczania

oraz w sprawie kompetencji kluczowych na rzecz uczenia się przez całe życie (oba te zalecenia zostały przyjęte przez Radę UE 22 maja 2018 r.) i w sprawie europejskich ram jakości i skuteczności programów przygotowania zawodowego (Zalecenie przyjęte przez Radę EPSCO).

W toku negocjacji nad zaleceniem w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie dla Polski problematyczny był zapis pozwalającego na tworzenie tzw. tablicy wyników (ranking państw członkowskich) w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych, ale w toku negocjacji został on usunięty z dokumentu.

Natomiast zalecenie Rady sprawie promowania wspólnych wartości, edukacji włączającej i europejskiego wymiaru nauczania uznaje, że edukacja ma do odegrania kluczową rolę w przeciwdziałaniu podziałom w społeczeństwach UE poprzez promowanie wspólnych wartości, promowanie włączenia społecznego i pomoc obywatelom w lepszym zrozumieniu Unii Europejskiej i siebie nawzajem. Dla Polski zaproponowany kształt dokumentu był do zaakceptowania. Jedynie w toku negocjacji Polska sprzeciwiała się rozszerzeniu zakresu zalecenia o uczenie się poza i nieformalne, co było podnoszone przez delegacje hiszpańską i portugalską.

Polska od początku negocjacji pozytywnie odnosiła się do propozycji Zalecenia Rady ws. europejskich ram jakości i skuteczności programów przygotowania zawodowego. W dniu 15 marca 2018 roku Rada EPSCO przyjęła zalecenie ws. europejskich ram jakości i skuteczności programów przygotowania zawodowego. Polska od początku pozytywnie odnosiła się do propozycji Komisji dotyczącej projektu zalecenia i wyrażała kierunkowe poparcie dla zaproponowanych rozwiązań. W trakcie prac nad dokumentem kwestią istotną dla Polski było zapewnienie państwom członkowskim elastyczności w zakresie zróżnicowanego traktowania poszczególnych elementów kryteriów jakości i skuteczności programów przygotowania (w zależności od specyfiki i zróżnicowanych potrzeb krajowych); szczególnie istotne było zapewnienie elastyczności w zakresie czasu spędzonego w miejscu pracy przez uczestnika przygotowania zawodowego. Ponadto w toku negocjacji Polska podniosła kwestię większej elastyczności w stosowanej metodologii sprawozdawczej z realizacji zalecenia w ramach Semestru Europejskiego oraz zapewnienia, że koszty uczestnictwa w programach przygotowania zawodowego nie zostaną przeniesione na uczniów zawodu. Wypracowana w trakcie prezydencji bułgarskiej wersja zalecenia Rady nie budziła zastrzeżeń dlatego Polska opowiedziała się za jego przyjęciem.

W obszarze szkolnictwa wyższego majowa Rada UE ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu przeprowadziła debatę na temat potencjału szkół wyższych w dziedzinie wspierania rozwoju regionalnego i propagowania umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i innowacyjności. Polska w przeprowadzonej dyskusji zwróciła uwagę, że rola szkół wyższych w procesie budowania wzrostu regionalnego staje się coraz bardziej widoczna, szczególnie w przypadku mniej rozwiniętych regionów, gdzie to właśnie uczelnie mogą stać się głównym motorem rozwoju.

Młodzież

Główne cele bułgarskiej prezydencji w obszarze młodzieży dotyczyły sfinalizowania prac w zakresie przyjęcia rozporządzenia ustanawiającego Europejski Korpus Solidarności oraz przeprowadzenia dyskusji na temat roli młodzieży jako siły napędowej zrównoważonego rozwoju i równości w Europie.

22 maja 2018 r. w trakcie Rady UE ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu odbyła się debata polityczna z udziałem ministrów odpowiedzialnych za sprawy młodzieży na temat przyszłych priorytetów polityki młodzieżowej UE. Ministrowie wskazywali obszary wymagające szczególnego zainteresowania na poziomie unijnym. Zgodzili się przy tym, że polityka młodzieżowa powinna być tworzona i realizowana przy aktywnym współudziale młodych ludzi.

Rada UE przyjęła również dwa dokumenty: konkluzje w sprawie roli młodych ludzi w budowaniu bezpiecznego, spójnego i harmonijnego społeczeństwa w Europie oraz konkluzje w sprawie roli młodzieży w mierzeniu się z wyzwaniami demograficznymi w UE. W trakcie prac nad pierwszym dokumentem przedstawiciel Polski zwracał uwagę na zasadność podkreślenia znaczenia

działań prewencyjnych pozwalających zapobiegać występowaniu negatywnych zjawisk takich jak mowa nienawiści, uprzedzenia, marginalizacja, akty terroru czy handel ludźmi. Kwestia ta została ostatecznie uwzględniona w tekście. Drugi z dokumentów podkreśla wagę inicjatyw politycznych podejmowanych w ramach Unii Europejskiej na rzecz rozwijania potencjału osób zaangażowanych w budowanie społeczeństwa.

Europejski Korpus Solidarności

Bułgarska prezydencja kontynuowała prace nad ramami prawnymi Europejskiego Korpusu Solidarności na lata 2018-2020.

Europejski Korpus Solidarności ma na celu zwiększenie zaangażowania młodzieży oraz podmiotów publicznych i prywatnych w działania solidarnościowe, które przyczynią się do wzmocnienia spójności i solidarności w Europie, a także do rozwiązywania problemów społecznych i zaspokajania potrzeb w krajach uczestniczących w programie. Europejski Korpus Solidarności stanowić ma ponadto wsparcie w rozwoju osobistym, edukacyjnym, społecznym, obywatelskim i zawodowym uczestniczącej w programie młodzieży, w tym również młodzieży ze środowisk defaworyzowanych. W ramach tego przedsięwzięcia planowane jest zaangażowanie 100 000 młodych osób w wieku od 18 do 30 lat w wolontariat, praktyki zawodowe lub pracę.

Prace nad ostatecznym kształtem rozporządzenia w sprawie Europejskiego Korpusu Solidarności odbywały się w ramach trilogów (24 kwietnia i 4 czerwca 2018 r.). Dla Polski jedną z istotnych kwestii było otwarcie Europejskiego Korpusu Solidarności na uczestników z państw Partnerstwa Wschodniego. Negocjacje w tej sprawie zakończyły się po myśli Polski.

Wśród kwestii politycznych, co do których pojawiły się zasadnicze rozbieżności stanowisk pomiędzy Radą, Parlamentem i Komisją należały kwestie związane z: nazwą, procedurą wdrażania, budżetem (źródła finansowania inicjatywy) oraz procentowym podziałem środków między działania związane z wolontariatem, stażami i pracą. Ostatecznie – z wyjątkiem budżetu, który wzbudził największe zastrzeżenia państw członkowskich (w tym Polski) – udało się wypracować elementy kompromisu tj.:

- utrzymano pierwotną nazwę – Europejski Korpus Solidarności,
- przyjęto procedurę wdrażania z wykorzystaniem aktów wykonawczych,
- ustalono następujący podział środków: 90% wolontariat i 10% staże i/lub praca.

W ramach negocjacji budżetowych Polska konsekwentnie podtrzymywała swoje poparcie dla stanowiska wyrażonego w podejściu ogólnym przyjętym przez Radę UE. Mandat Rady UE stanowił, że budżet Europejskiego Korpusu Solidarności powinien być finansowany wyłącznie w ramach przesunięć dokonywanych w dziale 1a („Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia obecnych WRF 2014-2020”), czyli w dziale budżetowym, którego dotyczą wydatki na Europejski Korpus Solidarności. Polska od początku dyskusji była zdecydowanie przeciwna poszukiwaniom źródeł finansowania w innych działach budżetu UE (przede wszystkim z działu 1b i 2).

Jednocześnie w duchu kompromisu Polska akceptowała pojawiające się po trilogach dodatkowe elementy finansowe wykraczające znacznie poza przyjęte stanowisko Rady. Jednakże, ostatecznie przedłożona propozycja (80% z przesunięć w ramach działu 1a oraz *Civil Protection and Life Programme*, 20% z dostępnych marginesów w dziale 1a), która zakładała wykorzystanie innych działów budżetowych, w tym przede wszystkim działu 1b (ze środkami wydatkowanymi w ramach zarządzania dzielonego - *shared management*), okazała się dla Polski trudna do zaakceptowania bez wprowadzenia co najmniej zmiany w deklaracji Komisji Europejskiej, z preferowanym wykluczeniem z finansowania Europejskiego Funduszu Społecznego. Polska wstrzymała się od głosu w trakcie głosowania nad przyjęciem rozporządzenia w sprawie Europejskiego Korpusu Solidarności.

Kultura

W ramach komitetu ds. kultury (CAC) wypracowano konkluzje w sprawie potrzeby upowszechniania dziedzictwa kulturowego we wszystkich politykach UE, w których Rada zwraca się do państw

członkowskich między innymi o uznanie roli dziedzictwa kulturowego w krajowych programach sektorowych współfinansowanych ze środków UE oraz o dalszą współpracę przy tworzeniu nowego planu prac Rady w obszarze kultury po 2019 r., mającą na celu włączanie dziedzictwa kulturowego do innych obszarów polityki UE.

Ponadto podczas prezydencji bułgarskiej sfinalizowane zostały prace nad nowelizacją rozporządzenia ustanawiającego program Kreatywna Europa (2014-2020) w zakresie przepisów dotyczących finansowania Młodzieżowej Orkiestry Unii Europejskiej (EUYO). W znowelizowanym rozporządzeniu znalazł się zapis skutkujący przekazaniem corocznego finansowania dla Młodzieżowej Orkiestry Unii Europejskiej z budżetu programu Kreatywna Europa – komponent Kultura, z pominięciem procedury konkursowej. Z tego względu Polska wstrzymała się od głosu.

W pierwszej połowie 2018 r., pod przewodnictwem prezydencji bułgarskiej, kontynuowane były również prace w ramach grupy przyjaciół prezydencji ds. międzynarodowych stosunków kulturalnych (FoP). Zadaniem grupy jest stworzenie zarysu strategii w obszarze międzynarodowych stosunków kulturalnych. Sprawozdanie dotyczące niektórych elementów przyszłego strategicznego podejścia UE do międzynarodowych stosunków kulturalnych, opracowane przez prezydenturę bułgarską zostało w dn. 26 czerwca zatwierdzone przez Radę UE.

Sport

W trakcie prezydencji bułgarskiej najważniejszym elementem prac były konkluzje dotyczące propagowania wspólnych wartości UE poprzez sport. Polska aktywnie uczestniczyła w negocjowaniu tekstu tych konkluzji, przede wszystkim wskazując na konieczność wyraźnego powiązania wartości sportowych oraz europejskich; oraz postulując ograniczenie zapisów dotyczących podejmowania działań edukacyjnych związanych z promocją tych wartości. Ostatecznie konkluzje zostały przyjęte podczas majowego posiedzenia Rady.

Polska uczestniczyła również w kształtowaniu stanowiska UE w związku z posiedzeniem władz Światowej Agencji Antydopingowej (WADA) w Montrealu, znajdując się w grupie państw, które sprzeciwiały się postulatowi rewizji całego systemu antydopingowego (co było postulowane przez niektóre państwa członkowskie UE oraz członków WADA).

Na posiedzeniu Rady ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu, Polskę reprezentował Minister Witold Bańka, który podczas debaty dot. komercjalizacji sportu, wskazał, na negatywne aspekty tego procesu, podkreślając, że z punktu widzenia rządów ważnym problemem jest brak możliwości udziału niektórych zawodników w meczach reprezentacji narodowych, ze względu na zobowiązania związane z rozgrywkami klubowymi. Minister Bańka, w punkcie AOB, przedstawił również informację na temat swoich działań w kwestii negocjowania wielkości wzrostu składek do budżetu WADA. Minister został upoważniony przez CAHAMA do prowadzenia negocjacji w tym zakresie z przedstawicielami państw z innych kontynentów.

Turystyka

Polska z zadowoleniem przyjęła działania podjęte przez prezydenturę bułgarską na rzecz rozwoju turystyki europejskiej.

Polska jest szczególnie zadowolona z debaty przeprowadzonej w trakcie Nieformalnego Spotkania Ministrów UE ds. Turystyki (13 lutego 2018 r., Sofia, Bułgaria), dotyczącej rozwoju zrównoważonej turystyki jako czynnika wzrostu gospodarczego. W trakcie spotkania podkreślono znaczenie współpracy regionalnej na rzecz zrównoważonego rozwoju w regionie Karpat oraz w regionie Morza Bałtyckiego. Poinformowano, iż w Polsce turystyka jest jedną z dziedzin, która rozwija się bardzo dynamicznie i podejmowane są liczne działania mające na celu podniesienie konkurencyjności sektora turystycznego. Polska zwróciła uwagę, iż przykładem działania na rzecz zwiększenia atrakcyjności turystycznej Polski oraz w dłuższej perspektywie pobudzenia ruchu turystycznego jest realizacja projektu „Polskie marki turystyczne”.

3.2. Perspektywa Europejska i łączność z Bałkanami Zachodnimi

3.2.1. Polityka Rozszerzenia

Polityka rozszerzenia UE znalazła się wśród priorytetów prezydencji bułgarskiej co m.in. wynika z geopolitycznego położenia kraju i jego tradycyjnego zaangażowania na rzecz Bałkanów Zachodnich oraz relacji UE-Turcja. Polska wspierała działania Bułgarii na rzecz postępów procesu integracji - zarówno na poziomie grup roboczych Rady, jak i na szczęblu politycznym.

Za prezydencji bułgarskiej doszło do istotnego zdyNAMIZOWANIA polityki rozszerzenia. 6 lutego 2018 r. KE opublikowała Komunikat *Wiarygodna perspektywa rozszerzenia dla Bałkanów Zachodnich oraz zwiększone zaangażowanie UE w tym regionie* wraz z załącznikiem *Plan działania na rzecz wspierania przemian na Bałkanach Zachodnich* (strategia UE wobec BZ). Komunikat podkreśla, że w przypadku BZ wiarygodna perspektywa rozszerzenia jest nieodzowna dla stabilności w sąsiedztwie UE. Przedstawił reformy konieczne i po stronie państw BZ, i po stronie UE, by rozszerzenie mogło mieć miejsce, oraz obszary współpracy UE i BZ. Strategia zakłada perspektywę roku 2025 jako orientacyjnej daty rozszerzenia; data dotyczy w pierwszej kolejności Czarnogóry i Serbii, ale potencjalnie także innych krajów BZ, jeśli przyspieszą wdrażanie reform. Komunikat proponuje sześć inicjatyw przewodnich na rzecz: 1) umocnienia praworządności; 2) zacieśnienia współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa i migracji; 3) zwiększonego wsparcia rozwoju społeczno-gospodarczego; 4) poprawy połączeń transportowych i energetycznych; 5) agendy cyfrowej dla Bałkanów Zachodnich; 6) pojednania i stosunków dobrosąsiedzkich. W dołączonym do Komunikatu Planie każda inicjatywa rozpisana jest na od 5 do 14 działań (łącznie 57 działań). Po opublikowaniu Strategii wizyty w regionie BZ złożyli unijni liderzy, w tym Przewodniczący Rady D. Tusk, Przewodniczący KE J.C. Juncker oraz komisarz J. Hahn, a także Wysoki Przedstawiciel F. Mogherini.

17 kwietnia 2018 r. KE opublikowała *Komunikat w sprawie polityki rozszerzenia UE w 2018 r.* (pakiet rozszerzeniowy). W jego skład weszło 7 oddzielnych raportów odnoszących się do kandydatów do członkostwa w UE - Turcji, Czarnogóry, Serbii (które rozpoczęły już negocjacje akcesyjne), Macedonii (funkcjonującej na forum UE pod nazwą była Jugosłowiańska Republika Macedonii) i Albanii, a także do potencjalnych kandydatów - Bośni i Hercegowiny oraz Kosowa. Poszczególne raporty oceniły postępy dokonane przez kraje objęte polityką rozszerzenia w oparciu o kryteria polityczne, kryteria gospodarcze oraz zdolność do przyjęcia zobowiązań wynikających z członkostwa. Pakiet zawiera także najważniejsze wnioski i zalecenia dla kandydatów i potencjalnych kandydatów - zarówno o generalnym charakterze, jak i skierowane do poszczególnych krajów. KE utrzymała położenie nacisku na przestrzeganie zasady „*fundamentals first*” - praworządność, prawa podstawowe, administracja publiczną, funkcjonujące instytucje demokratyczne oraz rozwój gospodarczy i konkurencyjność uznane zostały za kluczowe obszary, w których kraje kandydujące muszą zademonstrować konkretne dokonania w zakresie reform. W stosunku do Albanii i Macedonii KE zarekomendowała rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych.

26 czerwca 2018 r. na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych w Luksemburgu ministrowie przeprowadzili długą debatę na temat konkluzji dot. rozszerzenia UE oraz procesu partnerstwa i stowarzyszenia. Konkluzje były uzgodnione na poziomie COREPER II - oprócz kwestii otwarcia negocjacji akcesyjnych z Macedonią i Albanią, na co nie zgadzały się Francja, Holandia i Dania. Po wielogodzinnej dyskusji udało się uzgodnić konkluzje, które opóźniają decyzję dot. otwarcia negocjacji z Albanią i Macedonią do połowy 2019 r.

Polska, pozostając orędowniczką procesu rozszerzenia UE, podejmowała aktywne działania na płaszczyźnie politycznej dla wsparcia państw Bałkanów Zachodnich i Turcji. Doszło m.in. do intensyfikacji kontaktów dwustronnych z państwami regionu, w tym wizyt wysokiego szczebla (Min. J. Czaputowicz 12.03 odwiedził Skopje, 07.05 Tiranę, a 13.06 Belgrad). Wspieraliśmy kraje regionu nie tylko na płaszczyźnie politycznej, ale także technicznej, przekazując polskie doświadczenie i dobre praktyki z okresu akcesji do UE. Wzrastająca rola Polski związana jest także z naszym zaangażowaniem w Proces Berliński i stanowić będzie ważny punkt odniesienia w tworzeniu programu szczytu Procesu w 2019 r.

3.2.2. Szczyt UE-Bałkany Zachodnie

Z inicjatywy Bułgarii, po 15 lat od poprzedniego spotkania w takim formacie⁴, 17 maja 2018 r. odbył się w Sofii szczyt przywódców państw członkowskich UE i Bałkanów Zachodnich. Delegacji polskiej przewodniczył Premier M. Morawiecki. Organizacja szczytu UE-BZ była jednym z elementów przełamujących impas w polityce rozszerzenia, a jednocześnie jednym z głównych wydarzeń na agendzie prezydencji Bułgarii. Choć Szczyt nie spełnił wszystkich oczekiwań krajów wspierających politykę rozszerzenia UE - m.in. z uwagi na różnice w podejściu do statusu Kosowa, dokument końcowy nie został przyjęty jako wspólny dokument państw UE i BZ, a jedynie jako deklaracja UE28 - niewątpliwie wpłynął na nadanie nowej dynamiki polityce rozszerzenia UE. Przyjęta deklaracja podkreśla wagę trwałego zaangażowania BZ w przestrzeganie praworządności, walkę z korupcją i zorganizowaną przestępczością, a także poszanowanie praw człowieka i praw osób należących do mniejszości. Skuteczna realizacja reform w tych obszarach jest kluczowa dla dalszego rozwoju regionu i integracji z UE. Szczyt miał na celu potwierdzenie zaangażowania UE na rzecz regionu, wzmocnienie *connectivity* między UE a BZ w zakresie infrastruktury transportowej i energetycznej, cyfryzacji, a także kontaktów międzyludzkich, zacieśnienie współpracy w obliczu wspólnych wyzwań dotyczących bezpieczeństwa, migracji, sytuacji geopolitycznej i stosunków dobrosąsiedzkich. Przewodniczący KE J.-C. Juncker ogłosił nowy pakiet środków, który zwiększy poziom *connectivity* w regionie i z UE: UE zapewni dotacje na dodatkowe 11 projektów transportowych o wysokim priorytecie (w kwocie 190 mln euro), przeznaczy również 30 mln euro na inwestycje w łączy szerokopasmowe i obniżenie kosztów *roamingowych* oraz zwiększy wsparcie dla młodzieży i edukacji. UE będzie wspierać transformację energetyczną i bezpieczeństwo energetyczne regionu przez promowanie odnawialnych źródeł energii (w tym zrównoważonego wykorzystania energii wodnej), poprawę transgranicznych międzysystemowych połączeń energetycznych i dywersyfikację źródeł i tras dostaw; obiecała także wspierać realizację regionalnego rynku energii elektrycznej na BZ i jego integrację z wewnętrznym rynkiem energii elektrycznej w UE. Przyjęto również zobowiązania do zintensyfikowania prac nad uznawaniem kwalifikacji, a także ułatwień w handlu na BZ. Podczas szczytu PCz UE i BZ zgodziły się zintensyfikować wspólne prace nad głównymi priorytetami bezpieczeństwa: zwalczaniem terroryzmu i ekstremizmu oraz zapobieganiem radykalizacji; ustalono wzmocnienie współpracy w walce ze zorganizowaną przestępczością, w szczególności handlem bronią i przemytem narkotyków, przemytem towarów i osób, a także zagrożeniami cybernetycznymi i hybrydowymi. Tym celom ma służyć wzmocnienie strategicznych i operacyjnych działań w dziedzinie współpracy policyjnej i sądowej. Ponadto, przywódcy UE i BZ wyrazili wolę zacieśniania współpracy w zakresie migracji i zarządzania granicami.

3.3. Bezpieczeństwo i stabilność w mocnej i zjednoczonej Europie

3.3.1. Migracje

Reforma wspólnego Europejskiego Systemu Azylowego

Prezydencja bułgarska kontynuowała prace w odniesieniu do przedstawionej przez KE w 2016 r. propozycji całościowej reformy Wspólnego Europejskiego Systemu Azylowego (WESA).

Polska z zadowoleniem odnotowała te propozycje, które zmierzają do wzmocnienia sankcji wobec migrantów, ograniczenia ruchów wtórnych oraz uszczelnienia procedur azylowych, sprzeciwiając się wszelkim obowiązkom nakładanym na PCz, które mogłyby stanowić nadmierną ingerencję w kompetencje krajowe.

⁴ Poprzedni Szczyt UE-BZ odbył się 21 czerwca 2003 r. w Salonikach.

Najbardziej kontrowersyjnym elementem reformy WESA pozostaje zmiana tzw. rozporządzenia dublińskiego⁵, zakładająca m.in. ustanowienie obligatoryjnego i automatycznego mechanizmu redystrybucji migrantów, któremu Polska konsekwentnie się sprzeciwia.

Pomimo przyjętych przez poprzednie prezydencje wytycznych, na początku 2018 r. prezydencja bułgarska zainicjowała techniczne prace legislacyjne w nowym formacie - Grupa Przyjaciół Prezydencji Strategicznego Komitetu ds. Imigracji, Granic i Azylu (FoP SCIFA). Spotkania odbyły się w okresie styczeń – maj 2018 r.⁶ Dodatkowo prezydencja przeprowadziła dyskusję nad poszczególnymi elementami reformy rozporządzenia dublińskiego na forum COREPER II w okresie kwiecień – czerwiec br. Dyskusja odbywała się równoległe do toczących się prac na poziomie FoP SCIFA. Dodatkowo, w maju 2018 r. podjęto kwestie tego rozporządzenia na dwóch spotkaniach Radców ds. WSiSW.

W ramach prowadzonych prac prezydencja bułgarska bazowała na niekorzystnych dla interesów Polski rezultatach dotychczasowych dyskusji inicjowanych przez poprzednie prezydencje, utrzymując obowiązkowy udział w mechanizmie redystrybucyjnym jako głównym elemencie solidarności. Polska w dalszym ciągu podnosiła, że dotychczas proponowane instrumenty i przenoszenie ciężaru odpowiedzialności na inne PCz poprzez redystrybucję migrantów nie stanowią właściwej odpowiedzi i nie mogą być postrzegane jako właściwe rozwiązanie. Podkreślając zdecydowany sprzeciw wobec jakichkolwiek obligatoryjnych i automatycznych mechanizmów redystrybucji, Polska wskazywała, że przyszły kompromis w zakresie stosowania mechanizmów solidarnościowych powinien opierać się wyłącznie na rozwiązaniach akceptowalnych przez wszystkie PCz. Polska niezmiennie postulowała, iż zakres i forma zaangażowania danego państwa członkowskiego w realizację zasad solidarności i odpowiedzialności nie powinny być narzucane państwu członkowskiemu, lecz stanowić wyraz ich dobrowolnej decyzji na każdym etapie przewidywanych działań. Polska wskazywała przy tym, iż jest gotowa do udzielenia wsparcia w tych obszarach, w których działania realnie przyczyniają się do poprawy sytuacji i odzyskania kontroli nad przepływami migracyjnymi.

Brak kompromisu politycznego w sprawie istotnych kwestii tj. stałej odpowiedzialności oraz mechanizmu alokacji okazał się kluczowy dla wyniku negocjacji. Podczas posiedzenia RE w czerwcu 2018 r. konieczne okazało się przekazanie prac na ręce prezydencji austriackiej. Jednocześnie RE osiągnęła satysfakcjonujący Polskę kompromis, łączący działania na rzecz efektywnej ochrony granic i łagodzenia presji migracyjnej ze środkami solidarnościowymi o dobrowolnym charakterze. Ponadto RE podjęła zobowiązanie do dalszych prac nad nową propozycją (pozytywnie ocenianą przez PL) utworzenia w porozumieniu z państwami trzecimi regionalnych platform zejścia na ląd. RE zadecydowała również o utworzeniu centrów kontroli na terytorium państw członkowskich, gdzie migranci zarobkowi (będą odsyłani) mają być odróżniani od osób zasadnie poszukujących ochrony międzynarodowej (wobec których zastosowana ma być zasada solidarności względem państwa przyjmującego). M.in. dzięki staraniom polskiego Rządu udało się uzyskać zapisy, że relokacja i przesiedlenia z takich centrów mają być dobrowolne (zapis o dobrowolności pojawia się po raz pierwszy od maja 2015 r.). Kolejnym kontrowersyjnym dla Polski elementem reformy WESA jest wniosek w zakresie ustanowienia Agencji UE ds. Azylu⁷. W związku z brakiem sfinalizowania przez poprzednie prezydencje ostatecznej wersji porozumienia, jego zawarcie zostało odłożone w czasie. Prezydencja bułgarska nie podjęła nowych prac w tym zakresie. Działanie to należy uznać za korzystne z punktu widzenia polskiego stanowiska sprzeciwiającego się rozszerzeniu kompetencji kontrolnych

⁵ [Rozporządzenie dublińskie] Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca COM(2016) 270.

⁶ Daty posiedzeń FoP SCIFA: 15 – 16 stycznia, 1 – 2 oraz 22 – 23 lutego oraz 1 – 2 marca, 11 – 13 kwietnia, 25 – 27 kwietnia oraz 7 – 8 maja.

⁷ [Rozporządzenie ws. EASO] Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Azylu i uchylające rozporządzenie nr 439/2010 COM(2016) 271.

Agencji UE ds. Azylu oraz umożliwieniu jej podejmowania działań w państwie członkowskim bez jego zgody.

W odniesieniu do projektu rozporządzenia kwalifikacyjnego⁸, w dniu 28 lutego 2018 r. COREPER II wyraził zgodę na rozszerzenie mandatu do negocjacji z Parlamentem Europejskim w zakresie Załącznika II dotyczącego informacji udzielanych beneficjentom ochrony międzynarodowej. Strona polska nie sprzeciwiła się przyjęciu Załącznika II do propozycji przedmiotowego dokumentu. W dniu 14 czerwca br. poinformowano o osiągnięciu porozumienia między Radą a Parlamentem.

W odniesieniu do projektu rozporządzenia ustanawiającego unijne ramy przesiedleń⁹, 14 lutego 2018 r. COREPER II wyraził zgodę na poszerzenie mandatu do negocjacji z PE w zakresie rozszerzenia dotychczasowych zapisów o odniesienia do zmian w kontekście rozporządzenia Eurodac oraz rozporządzenia ustanawiającego Fundusz Azylu, Migracji i Integracji (AMIF). Na posiedzeniu COREPER II w dniu 7 czerwca 2018 r. prezydencja bułgarska przedstawiła wynik dotychczasowych negocjacji z Parlamentem Europejskim. Większość państw członkowskich, w tym również Polska, wskazała na potrzebę dalszej pracy nad balansem pomiędzy elementami kompromisu. Dodatkowo strona polska wskazała na potrzebę utrzymania tych zapisów w omawianym rozporządzeniu, które gwarantują dobrowolność w zakresie przesiedleń.

W odniesieniu do dyrektywy recepcyjnej¹⁰, na posiedzeniu COREPER II w dniu 29 listopada 2017 r. przyjęto mandat do negocjacji z Parlamentem Europejskim. Biorąc pod uwagę odniesienia do rozporządzenia ustanawiającego Agencję UE ds. Azylu, a także do rozporządzenia dublińskiego w przedłożonym tekście kompromisowym, Polska sprzeciwiła się przyjęciu przedmiotowego mandatu. Stanowisko Rady w zakresie trwających negocjacji z PE było wypracowywane na poziomie Radców ds. WSISW. W dniu 14 czerwca br. poinformowano o osiągnięciu porozumienia między Radą a Parlamentem.

W odniesieniu do rozporządzenia proceduralnego¹¹ w kwietniu br. zakończono prace na poziomie Grupy Roboczej ds. Azylu, dalsza dyskusja została przeniesiona na poziom Radców ds. WSISW. Polskie stanowisko w zakresie przedmiotowych negocjacji nie uległo zmianie. Co do zasady większość państw, w tym również Polska, popiera zwiększenie harmonizacji proceduralnej na unijnym poziomie. Na posiedzeniu Rady JHA w czerwcu 2018 r. Polska wyraziła poparcie dla utworzenia listy bezpiecznych krajów trzecich jako załącznika do przedmiotowego dokumentu. Podczas czerwcowych posiedzeń COREPER II strona polska wskazała na konieczność dalszej dyskusji na rzecz znalezienia kompromisu w zakresie rozporządzenia proceduralnego zgodnie z podejściem pakietowym względem reformy WESA. Dodatkowo Polska poparła rozszerzenie obowiązkowych procedur granicznych. W ramach negocjacji wciąż pozostały kwestie, co do których nie osiągnięto dotychczas konsensusu, jak np. istotne powiązania z rozporządzeniem Dublin IV, 10 – letni okres gromadzenia danych aplikantów azylowych.

8 [Rozporządzenie kwalifikacyjne] Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako osób korzystających z ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony oraz zmieniające dyrektywę Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotyczącą statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi COM(2016) 466.

9 [Rozporządzenie ramowe] Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiające unijne ramy przesiedleń i zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 516/2014 COM(2016) 468.

10 [Dyrektywa recepcyjna] Wniosek DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie ustanowienia norm dotyczących przyjmowania osób ubiegających się o ochronę międzynarodową (wersja przekształcona) COM(2016) 465.

11 [Rozporządzenie proceduralne] Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiające wspólną procedurę ubiegania się o ochronę międzynarodową w Unii i uchylające dyrektywę 2013/32/UE COM(2016) 467.

W odniesieniu do rozporządzenia o Eurodac¹², w dniu 14 lutego 2018 r. COREPER II rozszerzył mandat negocjacyjny Rady o kwestie związane z przesiedleniami. Dotychczas udało się znaleźć wspólną płaszczyznę między współustawodawcami w odniesieniu do większości przepisów, które są niezbędne dla zwiększenia bezpieczeństwa i zapobiegania nadużyciom w systemach azylowych oraz zapobiegania ruchom wtórnym w UE. Istnieją jednak wciąż kwestie, co do których nie osiągnięto konsensusu: dot. długości okresu przechowywania danych osób ubiegających się o azyl oraz zakres zadań przedstawiciela (małoletnich) w procedurze przekazywania danych.

W dniu 16 maja 2018 r. ukazał się komunikat KE na temat postępów poczynionych w ramach Europejskiego Programu na rzecz migracji (European Agenda on Migration) oraz planu działania Komisji z grudnia 2017¹³. Raport zawiera także propozycję dalszych działań nad większością aspektów systemu migracyjno-azylowego w UE. Odnosząc się do zidentyfikowanych przez Komisję kluczowych działań do podjęcia w poszczególnych obszarach, strona polska pozytywnie ocenia konieczność dalszej intensyfikacji współpracy z kluczowymi krajami trzecimi pochodzenia i tranzytu, zwiększenie zaangażowania w zakresie zewnętrznego wymiaru migracji, a także wzmocnienie ochrony granic i polityki powrotowej.

Współpraca z krajami pochodzenia i tranzytu migrantów

W zakresie współpracy z krajami pochodzenia i tranzytu migrantów, w ramach UE kontynuowane były działania zainicjowane wcześniej. W trakcie dyskusji w Radzie Polska popierała ogólne kierunki współpracy UE z państwami trzecimi, w ramach których priorytetami pozostały: szeroko zakrojona współpraca z Libią oraz jej sąsiadami, mająca na celu przede wszystkim ograniczenie niekontrolowanego napływu migrantów trafiających do Libii i podejmujących próbę przedostania się do Włoch; zwiększenie skuteczności powrotów obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających na terytorium UE; monitorowanie rozwoju sytuacji na wszystkich szlakach migracyjnych (od początku roku rejestrowane jest zmniejszenie presji na Włochy przy jednoczesnym wzroście liczby migrantów przybywających do Grecji i, przede wszystkim, do Hiszpanii oraz na szlaku biegnącym przez Bałkany Zachodnie. Zwiększyła się liczba migrantów i uchodźców, którzy przez Bośnię i Hercegowinę próbują przedostać się do UE. Ma to związek ze zmianą szlaku bałkańskiego, przemytnicy opracowali nowe trasy z Czarnogóry i Albanii przez Serbię do Rumunii i do Bośni i Hercegowiny, które dalej prowadzą do Chorwacji).

Na bieżąco raportowane były również postępy we wdrażaniu pozostałych instrumentów Globalnego Podejścia do Migracji i Mobilności (procesy regionalne, partnerstwa na rzecz mobilności, dialogi dot. migracji).

Polska wspierała także kontynuowanie działań o charakterze rozwojowym i humanitarnym, ukierunkowane obecnie w największym stopniu na państwa Bliskiego Wschodu i Afryki, jako kluczowych z punktu widzenia zahamowania napływu. Do tej pory Polska dokonała wpłat na Inicjatywę Wzmocnienia Gospodarczego (*Economic Resilience Initiative*), Instrument Turecki¹⁴, Fundusz MADAD czy Fundusz Powierniczy dla Afryki EUTF.

12 [Rozporządzenie ws. Eurodac] Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie ustanowienia systemu Eurodac do porównywania odcisków palców w celu skutecznego stosowania [rozporządzenia (UE) nr 604/2013

w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca] na potrzeby identyfikowania nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców oraz w sprawie występowania o porównanie z danymi Eurodac przez organy ścigania państw członkowskich i Europol na potrzeby ochrony porządku publicznego (wersja przekształcona)

13 Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council and the Council – Progress report on the Implementation of the European Agenda on Migration COM(2018) 301 final.

¹⁴ Instrument wsparcia uchodźców syryjskich w Turcji.

W odniesieniu do działań w Libii prezydencja bułgarska zaproponowała ich kontynuację, ze szczególnym naciskiem na dalsze wsparcie udzielane libijskim służbom granicznym oraz działaniu Międzynarodowej Organizacji ds. Migrantów (*IOM*) oraz Wysokiego Komisarza ONZ ds. Uchodźców (*UNHCR*). Polska, wraz z pozostałymi państwami Grupy Wyszehradzkiej (V4), zdecydowała się przekazać środki do EUTF, z przeznaczeniem na kontynuację realizacji projektu w obszarze zintegrowanego zarządzania granicami w Libii, prowadzonego przez Włochy. Wkład Polski wyniósł 8,75 mln EUR, natomiast wkład całej V4 35 mln euro. Całkowite wsparcie Polski dla EUTF, włączając poprzednie wpłaty, wyniosło 10,5 mln euro.

W dyskusji dotyczącej współpracy z krajami trzecimi w Radzie, Polska wyrażała stanowisko, że współpraca ta, obok skutecznej ochrony granic, jest kluczowa dla zmniejszenia skali nielegalnej migracji do UE oraz że powinna ona dotyczyć przede wszystkim wzmacniania zdolności partnerów w zakresie zarządzania migracją i granicami, wspólnej walki z przemytem migrantów i handlem ludźmi, poprawy skuteczności powrotów oraz zwalczania przyczyn migracji.

Jednym z głównych tematów dyskusji pozostawały również prace nad globalnymi porozumieniami ONZ w zakresie migracji (ang. *Global Compact on Safe, Orderly and Regular Migration*, skr. *GCR*) oraz w zakresie uchodźców (ang. *Global Compact on Refugees*, skr. *GCR*), których przyjęcie do końca 2018 r. przewidziane zostało w Deklaracji Nowojorskiej w sprawie Uchodźców i Migrantów, przyjętej 19 września 2016 r. W związku z rozpoczętą na początku roku fazą formalnych negocjacji, w ramach Rady oraz w Delegaturach UE w Nowym Jorku i w Genewie, gdzie odbywały się sesje negocjacyjne, trwała koordynacja wspólnego stanowiska UE wobec kolejnych wersji obu projektów.

W lutym br. Węgry potwierdziły swoje negatywne wobec GCM, a także wyraziły sprzeciw odnoszący się do stanowiska UE. Pomimo prób podejmowanych przez prezydencję, nie udało się osiągnąć kompromisu w zakresie wspólnego stanowiska UE, w związku z czym w trakcie kolejnych sesji negocjacyjnych stanowisko 27 państw członkowskich prezentowane było przez Austrię.

W przypadku obu dokumentów Polska starała się aktywnie i konstruktywnie uczestniczyć zarówno w koordynacji stanowisk UE, jak i w samych negocjacjach w ONZ, prezentując swoje priorytety, wśród których znalazły się: zachowanie prawnie niewiążącego charakteru obu dokumentów i odzwierciedlenie go w ich treści i silne gwarancje suwerennego prawa państw do prowadzenia własnej polityki migracyjnej. W przypadku GCR kluczowe było również utrzymanie dobrowolności udziału państw w instrumentach przewidujących przesiedlenia uchodźców lub tworzenie dla nich alternatywnych kanałów migracji, natomiast w przypadku GCM – klarowne rozróżnienie pomiędzy migrantami legalnymi i nielegalnymi oraz zapobieżenie nieuzasadnionemu rozszerzaniu praw tych drugich. Ostatnie sesje negocjacyjne obu dokumentów zaplanowane zostały na pierwszą połowę lipca br.

Węgry, prezentując ostrzejsze niż dotąd stanowisko w odniesieniu do współpracy z państwami trzecimi i migracji w ogóle, uniemożliwiły przyjęcie Deklaracji Ministerialnej Procesu Rabackiego przez UE, zamiast tego została ona przyjęta przez pozostałe 27 państw członkowskich oraz blokowały przyjęcie mandatu negocjacyjnego, upoważniającego Komisję Europejską do rozpoczęcia negocjacji umowy zastępującej umowę z Kotonu, ustanawiającej partnerstwo pomiędzy krajami Afryki, Karaibów i Pacyfiku oraz UE (prace nad ostatecznym kształtem dokumentu nadal trwają). Polsce udało się wspomóc wypracowanie kompromisu między Węgrami a pozostałymi PCz i uwzględnienie niektórych wątpliwości Węgrów w proponowanych tekstach.

Ostatecznie tekst mandatu został przyjęty przez państwa członkowskie na Radzie ds. Gospodarczych i Finansowych w dniu 22 czerwca 2018 r.

Ochrona granic i przywrócenie normalnego funkcjonowania strefy Schengen

Działania prezydencji bułgarskiej w odniesieniu do problematyki ochrony granic miały bardzo intensywny charakter i koncentrowały się na realizacji Europejskiego Programu na rzecz Migracji oraz Strategii Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Mając na względzie nadanie priorytetu wzmocnieniu ochrony granic zewnętrznych w ramach zwalczania trwającego kryzysu migracyjnego, a także stałą potrzebę doskonalenia systemów kontroli granic, prezydencja bułgarska kontynuowała wysiłki na rzecz osiągnięcia porozumienia w sprawie wniosku dot. ustanowienia Europejskiego Systemu Informacji o Podróży oraz Zezwolenia na Podróż (ETIAS). W kwietniu br. na posiedzeniu COREPER zostało przyjęte końcowe porozumienie z PE.

W ramach prowadzonych prac kontynuowano również działania na rzecz lepszego wykorzystania interoperacyjności. Przeprowadzona została dyskusja na temat pakietu interoperacyjności oraz uzyskano wspólne stanowisko Rady, pozwalające na rozpoczęcie negocjacji z PE. Przyznano mandat prezydencji do zainicjowania w imieniu Rady negocjacji z PE. Kontynuowane były działania na rzecz dostosowania i wzmocnienia systemu Eurodac - w okresie sprawozdawczym prace koncentrowały się głównie na trilogach z PE. Opublikowano także nowy wniosek legislacyjny w sprawie VIS – który wprowadza szereg technicznych zmian do systemu w celu usprawnienia polityki wizowej, a jednocześnie powzięcie wszelkich niezbędnych środków w celu zapobiegania zagrożeniom bezpieczeństwa i ryzyku nielegalnej migracji do UE.

Kontynuowano także prace nad rozwojem koncepcji strategii zintegrowanego zarządzania granicą (ang. *Integrated Border Management: IBM*). Celem europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami jest skuteczne zarządzanie przekraczaniem granic zewnętrznych oraz podjęcie wyzwań związanych z migracją i przeciwdziałanie potencjalnym przyszłym zagrożeniom na tych granicach, a tym samym przyczynienie się do zwalczania poważnych przestępstw o charakterze transgranicznym i zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego w Unii. W czerwcu 2018 r. Rada przyjęła konkluzje w tej sprawie, by tym samym przyczynić się do zatwierdzenia procedury mającej prowadzić do wdrożenia europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami (*EUIBM*), w tym jego przewidywanego terminu.

Prezydencja położyła również nacisk na zakończenie dyskusji na temat pakietu legislacyjnego odnośnie do ustanowienia i korzystania z Systemu Informacyjnego Schengen, którego celem jest zwiększenie efektywności tego instrumentu. Przyznano mandat prezydencji do zainicjowania w imieniu Rady negocjacji z Parlamentem Europejskim, które zakończyły się przyjęciem wspólnego stanowiska Rady i PE. Polska aktywnie uczestniczy w toczących się pracach, wspierając prezydencję w osiągnięciu kompromisu z PE.

Odpowiadając na wspólną inicjatywę państw członkowskich (Austria, Dania, Francja, Szwecja, Norwegia), w dniu 27 września 2017 r. KE przedstawiła propozycję zmiany Kodeksu Granicznego Schengen, której celem jest wydłużenie możliwości przywrócenia kontroli przez państwo członkowskie. Polska aktywnie uczestniczy w pracach na rzecz wypracowania odpowiedniego kompromisu uwzględniającego zachowanie integralności strefy Schengen i zapewnienie bezpieczeństwa wewnętrznego.

Polityka wizowa

W zakresie wspólnej polityki wizowej działania prezydencji bułgarskiej skupiły się wokół nowelizacji rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Wizowy z dnia 14 marca br.

Prace toczyły się w ramach Grupy Roboczej ds. wiz, debata polityczna została przeprowadzona dwukrotnie na poziomie Stałych Przedstawicieli (COREPER – 28 marca oraz 29 maja br.) oraz ministrów spraw wewnętrznych (Rada WSiSW 4 – 5 czerwca br.). Jedną z najważniejszych kwestii ujętych w nowym akcie jest powiązanie polityki wizowej z readmisyjną. Polska aktywnie uczestniczyła w każdym etapie prac, starając się wypracować projekt najbliższy naszym oczekiwaniom. Z uwagi na bardzo duże tempo narzucone przez prezydencję niektóre istotne sprawy (jak na przykład rozszerzenie zakresu podmiotowego art. 4 rozporządzenia tj. organów uprawnionych do podejmowania ostatecznych decyzji wizowych) omawiane były jednak bardzo pobieżnie. Nie udało się również pozostawić obecnej procedury zmiany opłat wizowych.

Pomimo postulatów Polski co do kontynuacji pogłębionych prac eksperckich, w dn. 19 czerwca br. państwa członkowskie uzgodniły mandat do negocjacji projektu z Parlamentem Europejskim, otwierając tym samym drogę do ostatecznego przyjęcia nowelizacji jeszcze przed końcem kadencji PE.

Prezydencja bułgarska rozpoczęła także pierwsze czytanie rozporządzenia modyfikującego wizowy system informacyjny (VIS) – COM 2018(302) z 16 maja br. Zaproponowana przez KE zmiana ma na celu dostosowanie tego instrumentu do aktualnych wyzwań migracyjnych m.in. poprzez utworzenie w nim centralnego unijnego repozytorium zawierającego informacje dot. wydawanych przez państwa członkowskie wiz długoterminowych i dokumentów pobytowych.

3.3.2. Bezpieczeństwo wewnętrzne i walka z terroryzmem

Prezydencja bułgarska podejmowała działania na rzecz dalszego wzmocnienia unijnej architektury bezpieczeństwa wewnętrznego, w tym wdrażania odnowionej Strategii Bezpieczeństwa Wewnętrznego UE. Polska była aktywnym uczestnikiem tego procesu, biorąc udział w dyskusjach na temat kierunków rozwoju poszczególnych inicjatyw, służących między innymi zwiększeniu zdolności państw członkowskich do zapobiegania i zwalczania poważnej przestępczości oraz terroryzmu.

Główne obszary aktywności prezydencji bułgarskiej w obszarze antyterrorystycznym dotyczyły opracowywania analiz zagrożenia terrorystycznego, wzmocnienia roli właściwych agencji unijnych (między innymi Europolu) w zwalczaniu terroryzmu, jak również dalszego usprawnienia współpracy, w tym wymiany informacji, między właściwymi organami w przedmiotowym obszarze. W odniesieniu do problematyki radykalizacji, w dniu 18 maja 2018 r. opublikowany został raport finalny Grupy Eksperckiej Komisji Wysokiego Szczebla ds. Radykalizacji Postaw (HLCEG-R). Zawiera on rekomendacje w sprawie dalszych działań w obszarach priorytetowych oraz rekomendacje dotyczące mechanizmów współpracy.

Ponadto przedmiotem dyskusji były również kwestie związane z poszukiwaniem optymalnej formuły współpracy pomiędzy WSiSW a WPBiO w obszarze zwalczania terroryzmu, ze szczególnym naciskiem na wymianę informacji. W szczególności dyskusje skupiły się wokół propozycji ustanowienia projektu pilotażowego dotyczącego komórki ds. informacji o przestępstwach (ang. *Crime Information Cell*) w ramach operacji *EUNAVFOR MED Sophia*.

W dniach 11-15 czerwca br. w Polsce odbyła się misja ewaluacyjna w ramach ósmej rundy ocen wzajemnych, dotyczącej praktycznego wdrażania i działania europejskich polityk w zakresie zapobiegania przestępstwom przeciwko środowisku i ich zwalczania. Mechanizm ocen wzajemnych państw członkowskich UE funkcjonuje na podstawie Wspólnego działania 97/827/WSiSW z dnia 5 grudnia 1997 roku ustanawiającego mechanizm oceny zastosowania i wdrażania na poziomie krajowym międzynarodowych przedsięwzięć w zakresie walki ze zorganizowaną przestępczością. Umożliwia on przeprowadzenie, na podstawie zasad równości i wzajemnego zaufania, oceny stosowania przez państwa instrumentów współpracy służących walce ze zorganizowaną przestępczością.

W trakcie prezydencji bułgarskiej, przy aktywnym udziale Polski, trwały również prace ukierunkowane na wzmocnienie współpracy, wymiany informacji i synergii pomiędzy organami ścigania i agencjami UE a służbami celnymi.

Polska pozytywnie odnosiła się do działań prezydencji bułgarskiej służących realizacji multidyscyplinarnego i horyzontalnego podejścia wobec zagrożeń dla bezpieczeństwa wewnętrznego, opowiadając się za koniecznością właściwego uwzględnienia istniejących powiązań pomiędzy różnymi rodzajami zagrożeń, w tym między poważną przestępczością, terroryzmem oraz nielegalną migracją, co wymaga odpowiedniej współpracy między różnymi organami, jak również odejścia od „silosowej” struktury architektury bezpieczeństwa wewnętrznego UE.

W okresie prezydencji bułgarskiej KE opublikowała projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady, ustanawiającej zasady ułatwiające korzystanie z informacji finansowych i innych informacji w celu zapobiegania niektórym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie

lub ich ścigania oraz uchylającej decyzję Rady 2000/642/WSiSW. Głównym celem dyrektywy jest poprawa współpracy oraz wymiany informacji pomiędzy właściwymi organami państw członkowskich, dedykowanymi zwalczaniu poważnej przestępczości. Wniosek jest procedowany na forum Grupy Roboczej Rady UE ds. Egzekwowania Prawa (ang. *Law Enforcement Working Party - LEWP*). Stanowisko RP do projektu dyrektywy zostało zaakceptowane na szczepku rządowym w dniu 1 czerwca br., Rząd uznaje za zasadne poparcie projektu nowej dyrektywy., jednocześnie stoi na stanowisku, że w projekcie dyrektywy powinna zostać zachowana zasada autonomii i niezależności jednostki analityki finansowej. Oczekując na wnikliwą analizę projektu dyrektywy w ramach prac grupy roboczej LEWP, Rząd pragnie zwrócić uwagę na potrzebę sprecyzowania szeregu przepisów, których brzmienie na obecnym etapie prac może budzić wątpliwości.

Cyberbezpieczeństwo

W czasie prezydencji bułgarskiej istotnym wątkiem w dyskusjach na forum UE było wsparcie państw członkowskich w ich wysiłkach na rzecz zwalczania cyberprzestępczości. Zgodnie z oczekiwaniami Polski kontynuowano dyskusję na rzecz skutecznego zwalczania nielegalnych treści w Internecie, przede wszystkim w zakresie mechanizmów dokonywania i przetwarzania zgłoszeń, skutecznego wykrywania i identyfikowania treści terrorystycznych oraz zapobiegania ich ponownemu pojawieniu się po usunięciu. Polska uczestniczyła w dyskusjach nad zestawem środków wspierających właściwe organy, gdy w trakcie podejmowanych przez nich działań mają one do czynienia z przypadkami stosowania szyfrowania przez przestępców.

Polska aktywnie uczestniczyła w dyskusji nad nowelizacją mandatu dla Europejskiej Agencji ds. Cyberbezpieczeństwa (ENISA) oraz ram dla certyfikacji produktów cyberbezpieczeństwa. Podczas prac Polska wspierała podstawowy cel propozycji, czyli konieczność wzmocnienia ENISA, tak aby zapewnić UE silną, centralną agencję ze wszystkimi niezbędnymi kompetencjami. Zwracała też uwagę na istotność przyszłej certyfikacji produktów i usług pod kątem ich cyberbezpieczeństwa w sposób, który nie będzie ograniczał innowacyjności i rozwoju europejskich przedsiębiorców. W tym duchu Polska postulowała - aby przy określaniu docelowego systemu certyfikacyjnego - angażować się w otwarty dialog i wspólne działania z europejskim biznesem i innymi zainteresowanymi użytkownikami. Na posiedzeniu Rady Unii Europejskiej ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii 8 czerwca br., w Luksemburgu Polska poparła przyjęcie podejścia ogólnego do projektu rozporządzenia o cyberbezpieczeństwie. Jednocześnie Polska podkreśliła, że niezależnie od przyjęcia uzgodnionego w Radzie tekstu, projekt wymaga jeszcze uzgodnienia kilku problemowych kwestii związanych z certyfikacją cyberbezpieczeństwa. Powinno to nastąpić na etapie negocjacji z Parlamentem Europejskim w drugiej połowie roku.

Ponadto w celu podnoszenia poziomu cyberbezpieczeństwa oraz zwiększenia własnych zdolności w tym obszarze, Polska (Narodowe Centrum Kryptologii) aktywnie współpracowała z Europejską Agencją Obrony (EDA), Agencją Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji (ENISA), Europejskim Centrum Zwalczania Przestępczości Cybernetycznej (EC3) oraz Centrum Reagowania na Incydenty Komputerowe UE (CERT-EU). Polska uczestniczyła również w wielonarodowym ćwiczeniu cybernetycznym CYBER PHALANX 18 organizowanym przez Europejską Agencję Obrony we współpracy z Wielonarodową Kampanią Rozwoju Zdolności (ang. *Multinational Capability Development Campaign, MCDC*). Celem ćwiczenia była weryfikacja założeń i rekomendacji wypracowanych w ramach projektu MCDC, które pozwolą osiągnąć w przyszłości właściwy poziom kompetencji do planowania działań militarnych w cyberprzestrzeni w układzie sojuszniczym i koalicyjnym.

3.3.3. Wymiar sprawiedliwości

W obszarze wymiaru sprawiedliwości prezydencja bułgarska skupiła swoje działania na rzecz ustanowienia ram instytucjonalnych dla urzędu Prokuratury Europejskiej, ze względu na rychłe rozpoczęcie jego działalności. Ponadto, kontynuowane były prace w obszarze prawa rodzinnego (Bruksela IIa) skoncentrowane na zbliżeniu stanowisk.

Najważniejsze rozstrzygnięcia zapadły podczas dwóch posiedzeń Rady UE w składzie ministrów sprawiedliwości i spraw wewnętrznych w dniach 8-9 marca 2018 r. oraz 4-5 czerwca 2018 r. Ponadto, w dniach 25-26 stycznia 2018 r. w Sofii odbyło się nieformalne spotkanie ministrów do spraw wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.

Stworzenie Prokuratury Europejskiej

W dniu 12 października 2017 r. Rada przyjęła rozporządzenie wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej. Polska należy do tej grupy państw członkowskich, które nie wezmą udziału we wzmocnionej współpracy, w związku z czym nie brała udziału w głosowaniu. Polska nie bierze także udziału w spotkaniach eksperckich dotyczących ustanawiania ram funkcjonowania PE.

Brak uczestniczenia przez Polskę we wzmocnionej współpracy oznacza, iż utrzymany zostaje dotychczasowy, krajowy reżim prawny regulujący ściganie przestępstw na szkodę interesów finansowych Unii Europejskiej (tzw. przestępstw PIF).

Kwestia stosunków między Prokuraturą Europejską i innymi agencjami UE, w szczególności OLAF-em i Eurojustem, została omówiona na nieformalnym posiedzeniu ministrów sprawiedliwości i spraw wewnętrznych w Sofii w dn. 25-26 stycznia 2018 r. W trakcie dyskusji ministrowie podkreślili, że współpraca między EPPO, Eurojustem, OLAF-em i Europolem jest kluczowa dla zapewnienia efektywnej walki z przestępczością naruszającą interesy finansowe UE i powinna opierać się na jasnym podziale kompetencji i odpowiedzialności, a także na równości tych podmiotów i komplementarności ich funkcjonowania.

Dostęp do e-dowodów

W dniu 17 kwietnia 2018 r. KE opublikowała dwa wnioski legislacyjne dotyczące Rozporządzenia o europejskich nakazach dostarczenia i zabezpieczenia dowodów elektronicznych oraz Dyrektywy o przedstawicielach prawnych ds. gromadzenia dowodów. Podczas posiedzenia Rady WSiSW w dniu 4 czerwca 2018 r. przeprowadzona została pierwsza debata orientacyjna. Polska popierając ogólnie idee leżące u podstaw projektów, wyraziła krytyczne stanowisko w przedmiocie poszerzenia zakresu rozporządzenia o dostęp bezpośredni.

Strategia e-Sprawiedliwości 2019-2023

Podczas posiedzenia Rady WSiSW w dniu 4 czerwca 2018 r. prezydencja bułgarska przedstawiła stan prac nad strategią. Polska, podobnie jak inne p.cz., wskazywała na potrzebę intensyfikacji wymiany doświadczeń i wspólnej pracy nad systemami teleinformatycznymi. Jednocześnie, przedstawiciel PL wskazywał na konieczność pragmatycznego podejścia do realizacji strategii i uwzględnienie oczekiwań użytkowników oraz finansowych możliwości państw członkowskich.

Bruksela IIa¹⁵

Na posiedzeniu Rady ds. WSiSW w dniach 8-9 marca i 4-5 czerwca 2018 r. prezydencja bułgarska przeprowadziła debaty polityczne w odniesieniu do projektu rewizji rozporządzenia. Na marcowym posiedzeniu Rady prezydencja bułgarska odbyła się dyskusja dotycząca zapewnienia sprawnego funkcjonowania organów centralnych. Polska wraz z innymi państwami zgodziła się z potrzebą zapewnienia organom centralnym odpowiednich zasobów kadrowych i finansowych w celu zagwarantowania ich sprawnego funkcjonowania w związku z tym, iż odgrywają one zasadniczą rolę w efektywnym stosowaniu rozporządzenia.

Podczas posiedzenia Rady ds. WSiSW w dniach 4-5 czerwca 2018 r. Polska znalazła się w licznej grupie państw członkowskich popierających możliwość uznawania i wykonywania w UE na podstawie przepisów przedmiotowego rozporządzenia środków tymczasowych w tym środków zabezpieczających ułatwiających powrót dziecka na podstawie *Konwencji Haskiej z 1980 r o cywilnych aspektach*

¹⁵ Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie jurysdykcji, uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich i w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej oraz w sprawie uprowadzenia dziecka za granicę (wersja przekształcona)

uprowadzenia dziecka za granicę, czyli wydanych przez sąd państwa nie posiadający jurysdykcji co do istoty.

Polska również poparła konieczność udzielenia zgody państwa wezwanego w każdej sprawie dot. umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej na podstawie orzeczenia sądu innego państwa członkowskiego.

3.3.4. Unia Energetyczna

Prezydencja bułgarska skoncentrowała swoje wysiłki w obszarze energii na pracach nad poszczególnymi projektami przedstawionego przez Komisję Europejską w dniu 30 listopada 2016 r. pakietu „**Czysta energia dla wszystkich Europejczyków**” (pakiet czystej energii). Polska z dużym zaangażowaniem pracowała przez cały okres prezydencji bułgarskiej nad pakietem czystej energii, budując koalicje do poszczególnych elementów pakietu, jak i prowadząc rozmowy z przedstawicielami Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego (PE).

W trakcie pierwszego półrocza 2018 r., prezydencja bułgarska prowadziła negocjacje w ramach rozmów trójstronnych (tzw. trilogi) pomiędzy Radą UE, Parlamentem Europejskim a Komisją Europejską nad trzema dokumentami pakietu czystej energii:

1. **projekt dyrektywy PE I Rady zmieniającej dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej**
2. **projekt rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną**, zmieniającego dyrektywę 94/22/WE, dyrektywę 98/70/WE, dyrektywę 2009/31/WE, rozporządzenie (WE) nr 663/2009, rozporządzenie (WE) nr 715/2009, dyrektywę 2009/73/WE, dyrektywę Rady 2009/119/WE, dyrektywę 2010/31/UE, dyrektywę 2012/27/UE, dyrektywę 2013/30/UE i dyrektywę Rady (UE) 2015/652 oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 525/2013
3. **projekt dyrektywy w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych**

W dniu 19 kwietnia 2018 r. w Sofii odbyło się nieformalne spotkanie Ministrów UE ds. Energii, podczas którego omówiono najbardziej polityczne kwestie 3 ww. projektów aktów legislacyjnych, tj. dyrektywy ws. efektywności energetycznej, rozporządzenia ws. zarządzania unią energetyczną i dyrektywy OZE. W dyskusji Polska podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko wobec ww. projektów i wyraziła nadzieję na szybkie osiągnięcie kompromisu w omawianych kwestiach.

Projekt dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej

W negocjacjach w trakcie trilogów największe kontrowersyjne wzbudzała wysokość celu efektywności energetycznej UE wyznaczonego na 2030 rok i sposobów obliczenia wysokości krajowych wkładów do tego celu tj. poziomu wymaganych rocznych oszczędności energii. Polska i wiele innych PCz nie zgadzała się na zmianę charakteru celu w zakresie efektywności energetycznej. W ramach trilogów zasadne było podtrzymanie uzgodnionych w Radzie UE (18 grudnia 2017 r.) przepisów o nieobowiązkowym charakterze krajowych celów, czyli tzw. krajowych wkładów (*ang. indicative contributions*), w ramach realizacji celu UE na 2030 rok zwłaszcza, że poprawki PE zgłoszone do projektu rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną zmierzały do zmiany charakteru tych wkładów na cele, które byłyby wiążące. Polska podtrzymała swoje stanowisko podczas dyskusji na posiedzeniu Rady Ministrów ds. energii (Rada TTE) w dn. 11 czerwca 2018 r. w Luksemburgu. W toku intensywnych starań bułgarskiej prezydencji udało się wypracować kompromis podczas trilogu, który odbył się 19 czerwca 2018 r.

Tekst kompromisowy został zaakceptowany na posiedzeniu COREPER w dniu 27 czerwca br. Zakłada: niewiążący cel 32,5% (*ang. headline target*) wraz z klauzulą rewizyjną w 2023 r., rzeczywisty poziom oszczędności na poziomie 0,8%, zachowano również odniesienia do oraz/lub energii końcowej.

Projekt rozporządzenie w sprawie zarządzania unią energetyczną

Podczas prac Polska niejednokrotnie podkreślała, że nieakceptowalne jest wywieranie wpływu przez Unię Europejską na kształt miks energetycznego bez uwzględnienia specyfiki, potencjału oraz

dotychczasowych wysiłków redukcyjnych poszczególnych państw członkowskich. Rezultatem rozporządzenia będzie opracowanie przez każde PCz **Krajowego planu na rzecz energii i klimatu**, opartego o jednolity szablon. Dzięki dużemu zaangażowaniu Polski, wypracowany w ramach prac Rady UE kształt rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną był w wielu aspektach zbieżny ze stanowiskiem Polski. Udało się m.in. wypracować zapis o niewiążącym charakterze rekomendacji Komisji Europejskiej oraz dobrowolnej platformie finansowej OZE. W ostatecznym projekcie rozporządzenia, przyjętym przez Radę UE, znalazł się również mechanizm śledzenia postępów w realizacji celu OZE oparty o 3 punkty odniesienia (x-24% w 2023 roku, y-40% w 2025 oraz trzeci 60% w 2027 r.), który umożliwi odejście od proponowanej pierwotnie trajektorii liniowej.

Prowadzone podczas prezydencji bułgarskiej prace koncentrowały się na wypracowaniu kompromisowego stanowiska między Radą UE i PE wobec odmiennych propozycji PE dotyczących: zobowiązań w zakresie OZE (cele z progresywną trajektorią), wyznaczenia liniowej trajektorii dla efektywności energetycznej, klauzuli pierwszeństwa efektywności energetycznej, długoterminowych strategii energetycznych i klimatycznych. Ostatecznie, w ramach 4. trilogu 19 czerwca 2018 r. osiągnięty został kompromis Rady UE z PE. Tekst kompromisowy został zaakceptowany na posiedzeniu COREPER w dniu 27 czerwca 2018 r. Zakłada: utrzymanie terminu na przekazanie projektów planów krajowych (termin do 31 grudnia 2018 r.). W odniesieniu do platformy finansowej odrzucenie akt delegowany oraz wskazano, że wpłaty nie będą miały charakter obowiązkowego. Trzy punkty odniesienia śledzenia celu OZE określono na poziomie: w 2022 r. -18%, 2025 r. -43% oraz 2027r. -65%.

Projekt dyrektywy w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych

Polska brała aktywny udział w kształtowaniu kompromisu, który uwzględniałby krajową specyfikę rynku energetycznego i minimalizował ryzyko negatywnego wpływu na krajową gospodarkę związaną z wdrożeniem propozycji dyrektywy.

Uzgodnione podczas posiedzenia Rady TTE 18 grudnia 2017 r. wspólne podejście zakładało przede wszystkim utrzymanie celu ogólnego OZE na poziomie 27% dla całej Unii Europejskiej. Jednakże Parlament Europejski w swoich głosowaniach w lutym 2018 r. zaproponował bardziej ambitne podejście do wielu artykułów w dyrektywie o OZE (przede wszystkim zwiększył cel OZE do 35% oraz w transporcie do 16%) oraz powrót do liniowej trajektorii osiągnięcia celu. Wprowadził także możliwość celów sektorowych dla OZE, szczególnie dla sektora ciepłownictwa i chłodnictwa. Zaproponował także obligatoryjność otwarcia systemów wsparcia, a także zmniejszenie zużycia biopaliw pierwszej generacji i zwiększenie procentowego użycia biopaliw zaawansowanych. Z punktu widzenia Polski kluczowym było zachowanie ustaleń podejścia ogólnego, szczególnie w obszarze przepisów regulujących charakter i sposób realizacji obowiązków nakładanych niniejszą dyrektywą. Ostatecznie KE, PE i Rada w dniu 13 czerwca 2018 r. osiągnęli porozumienie polityczne w sprawie zwiększenia wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w Europie. Nowe ramy regulacyjne obejmują wiążący cel w zakresie energii odnawialnej dla UE na 2030 rok na poziomie 32%.

Innym ważnym projektem legislacyjnym w ramach pakietu „*Czysta energia dla wszystkich Europejczyków*” był **projekt rozporządzenia ustanawiającego Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER)**

Polska aktywnie uczestniczyła w negocjacjach nad rewizją ww. rozporządzenia podkreślając rolę Agencji jako koordynatora obowiązków wynikających z regulacji ogólnoeuropejskich. Polska pozytywnie odnosi się też do postrzegania Agencji jako niezależnego arbitra w sporach transgranicznych.

Projekt rozporządzenia jest inicjatywą, która przenosi na poziom instytucjonalny rozwiązania przedstawione przez KE w projektach rewizji dyrektywy ws. wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz rozporządzenia ws. wewnętrznego rynku energii elektrycznej.

Na forum grupy roboczej WP ENER została przygotowana propozycja kompromisowa dla rozporządzenia ACER. Główne kwestie to: kompetencje regulacyjne ACER oraz sposób zarządzania Agencją, tj. relacje między jej instytucjami, szczególnie na linii Rada Organów Regulacyjnych – Dyrektor.

Podczas posiedzenia Ministrów UE ds. Energii (Rada TTE) w dniu 11 czerwca 2018 r. Polska przychyliła się do zaproponowanego przez prezydencję tekstu kompromisowego, podkreślając ważną rolę Agencji ACER jako neutralnego arbitra w sporach transgranicznych w ramach rynku wewnętrznego energii. Polska poparła utrzymanie niezależnej roli Dyrektora Agencji, którego dyskrecyjną decyzją byłaby akceptacja lub odrzucenie poprawek zgłoszonych przez Radę Organów Regulacyjnych (ang. *Board of Regulators*). Rada osiągnęła podejście ogólne względem ww. projektu legislacyjnego, ostatniego spośród projektów pakietu zimowego. Trilogi ws. ACER będą prowadzone przez prezydencję austriacką.

Pod koniec prezydencji bułgarskiej (od 15 czerwca br.) rozpoczęły się prace w zakresie przygotowania stanowiska przed trilogami z PE w zakresie:

1. **projektu dyrektywy w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej**
W ocenie Polski, najważniejszą kwestią w dyrektywie rynkowej jest **regulacja cen energii elektrycznej** dla gospodarstw domowych. Polska popiera zapisy, które pozwalają na elastyczne korzystanie z narzędzia jakim jest możliwość regulacji cen dla gospodarstw domowych oraz stoi na stanowisku, że odbiorcy powinni mieć szeroki wybór i możliwość podejmowania indywidualnych decyzji. Przepisy dotyczące inteligentnego opomiarowania pozwalają PCz na stopniowe upowszechnianie inteligentnych liczników. Pozwoli to na ograniczenie kosztów instalacji, którymi mogliby być nadmiernie obciążani najbardziej wrażliwi odbiorcy.
2. **projektu rozporządzenia w sprawie wewnętrznego rynku energii elektrycznej**
W toku prowadzonych prac nad rozporządzeniem, Polska wyraziła poparcie dla tych propozycji, które mają prowadzić do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i jej ekonomicznej dostępności dla wszystkich obywateli państw UE, a także bezpieczeństwa funkcjonowania systemu elektroenergetycznego. W przyjętym podejściu ogólnym uzgodniono, że rynki mocy zaakceptowane decyzją notyfikacyjną przed wejściem w życie rozporządzenia rynkowego będą funkcjonowały na zasadach określonych w tej decyzji. Oznacza to, że standard emisyjny 550 kg CO₂ na MWh będzie dotyczył jedynie nowych rynków mocy, zaprojektowanych po wejściu w życie rozporządzenia.

Do ww. projektów dot. wewnętrznego rynku energii oraz do **projektu rozporządzenia w sprawie gotowości na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej uchylającego dyrektywę 2005/89/WE**, Parlament Europejski przyjął swoje stanowisko do negocjacji z Radą UE w lutym 2018 r.

W zakresie projektu rozporządzenia w sprawie gotowości na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej, w interesie Polski jest utrzymanie przepisów rozporządzenia w kształcie nadanym w podejściu ogólnym Rady UE w dniu 4 grudnia 2017 r. Prace będą kontynuowane przez prezydencję austriacką.

Innym istotnym z punktu widzenia Polski elementem pakietu zimowego, nad którym KE zintensyfikowała prace w trakcie prezydencji bułgarskiej była Inicjatywa wsparcia regionów górniczych w procesie przejścia do gospodarki niskoemisyjnej. Zainaugurowana w grudniu 2017 r. (prezydencja estońska) przez Komisję Europejską **Platforma Wsparcia dla Regionów Górniczych** ma dwa wymiary: proces restrukturyzacji regionów górniczych, w których zaprzestano wydobycia węgla (pod kątem infrastrukturalnym i społecznym) oraz prace badawczo – rozwojowe dotyczące czystych technologii węglowych i alternatywnych metod wykorzystania węgla. Polska dostrzega w tej inicjatywie szansę na wzmocnienie działań w zakresie transformacji społecznej i infrastrukturalnej na Śląsku poprzez współpracę władz regionalnych, partnerów społecznych oraz administracji rządowej. Polska wyraża swoje pełne poparcie dla tej inicjatywy, której celem jest zagospodarowanie w długim okresie potencjału Śląska w zakresie posiadanej przez region infrastruktury, lokalizacji, kadr, możliwości technicznych, wiedzy czy potencjału ludzkiego

Idea powstania „Platformy wsparcia dla regionów górniczych” ma na celu rozwiązanie kwestii oddziaływania, jakie będzie miało przejście na system czystej energii w obszarze społecznym, w sferze umiejętności oraz w przemyśle, a transformacja niskoemisyjna przyczynia się do rozwoju nowych technologii i wykorzystywaniu potencjału państw członkowskich w tym zakresie.

Pierwsze posiedzenia Grup Roboczych powołanych w ramach Platformy odbyły się w dniach 26 – 27 lutego 2018 r. w Brukseli. Ministerstwo Energii, we współpracy z Ministerstwem Inwestycji i Rozwoju oraz Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego zaprezentowało szereg projektów, zarówno o charakterze społeczno - kulturowym, jak i innowacyjno – technologicznym, które wpisują się w ideę transformacji regionów pogórnich, której przyświeca Platforma. Kolejny dialog w tej sprawie odbył się w ramach tegorocznego Europejskiego Kongresu Gospodarczego w Katowicach, na którym przesądzono o dalszych działaniach w ramach tej inicjatywy. Na zbliżających się posiedzeniach Grup Roboczych 12-13 lipca 2018 r. przewidziane jest zaprezentowanie przez Polskę wybranych wspólnie przez władze krajowe i samorządowe projektów priorytetowych wraz ze szczegółowymi informacjami dotyczącymi finansowania, podmiotów realizujących oraz planem działania dla każdego z nich.

Innym, ważnym elementem prac na forum UE w okresie bułgarskiej prezydencji UE był temat rozwoju energetycznych innowacji technologicznych na rzecz czystego transportu (magazynowanie energii). Opublikowany przez Komisję Europejską w dniu 16 maja 2018 r. **Strategiczny Plan Działań w zakresie produkcji w Europie baterii do samochodów elektrycznych** (w ramach inicjatywy *EU Battery Alliance*), definiuje potencjał państw członkowskich w tym obszarze. Definiuje również kluczowe inicjatywy, które muszą zostać zrealizowane w najbliższym czasie, aby możliwe było na wypracowanie nowoczesnych innowacji technologicznych w zakresie baterii, stanowiących przeciwwagę dla rozwiązań pochodzących z innych państw świata. Inicjatywa zakłada zacieśnienie współpracy w zakresie rozwoju europejskiego rynku produkcji baterii do samochodów elektrycznych. W celu rozwoju technologii bateryjnych Ministerstwo Energii utworzyło grupę roboczą, której zadaniem jest zintensyfikowanie prac nad bardziej efektywnymi metodami magazynowania energii w pojazdach i stworzenie polskiej technologii w tym zakresie. Ponadto, 21 lutego 2018 r. w Ministerstwie Energii zostało zawiązane konsorcjum naukowe Pol-Stor-En, w skład którego wchodzi 6 instytucji naukowych. Celem konsorcjum jest testowanie oraz analiza surowców, technologii i komponentów, projektowanie oraz produkcja baterii, a także nowe rozwiązania w zakresie technologii bateryjnych.

Polska w pełni popiera rozwój infrastruktury paliw alternatywnych, czego dowodem jest **Rządowy Program Rozwoju Elektromobilności**, wpisujący się w działania Unii Europejskiej zmierzające do popularyzacji elektromobilności i paliw alternatywnych w UE. *Rządowy Program Rozwoju Elektromobilności* jest jednym z flagowych projektów Rządu RP, wpisującym się w działania Unii Europejskiej zmierzające do popularyzacji elektromobilności i paliw alternatywnych w UE. Polska przyjęła w marcu 2017 r. „*Krajowe ramy polityki rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych*”, które wyznaczyły cele do osiągnięcia w zakresie infrastruktury paliw alternatywnych oraz określiły instrumenty wsparcia dla ich osiągnięcia, a przyjęta w lutym 2018 r. *ustawa o elektromobilności i paliwach alternatywnych* stymuluje rozwój elektromobilności oraz ma na celu upowszechnienie stosowania innych paliw alternatywnych (m.in. LNG i CNG) w sektorze transportowym w Polsce. Przedmiotem prac jest również przygotowany przez Ministerstwo Energii projekt ustawy powołującej Fundusz Niskoemisyjnego Transportu, (tj. *projektu ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw*). Fundusz ma za zadanie wspieranie rozbudowy infrastruktury paliw alternatywnych oraz tworzenie rynku pojazdów napędzanych paliwami alternatywnymi.

Temat rozwoju innowacyjnych technologii energetycznych na rzecz czystego transportu będzie kontynuowany przez austriacką prezydencję. Polska zamierza aktywnie uczestniczyć w dalszych pracach na szczeblu UE.

Dyrektywa gazowa

W interesie Polski jest objęcie planowanego gazociągu Nord Stream 2 regulacjami tzw. III Pakietu Energetycznego, co obniżyłoby opłacalność projektu dla RU i utrudniło jego realizację. Sposobem

zapewnienia stosowalności III Pakietu wobec Nord Stream 2 ma być doprecyzowanie zapisów legislacji UE (Dyrektywa Gazowa 2009/73), które rozwiałoby wszelkie wątpliwości instytucji UE i PCz w kwestii stosowalności III Pakietu do Nord Stream 2. Z inicjatywy m.in. PL, KE przedstawiła 8 listopada 2017 r. projekt dyrektywy nowelizującej dyrektywę gazową. Celem projektu KE jest jasne potwierdzenie stosowalności III Pakietu na gazociągach łączących PCz z państwami trzecimi. Projekt KE zawiera zapisy realizujące kluczowe postulaty Polski, w tym rozszerzenie definicji interkonektora na gazociągi pomiędzy państwem członkowskim a państwem trzecim – tak aby definicja wprost obejmowała Nord Stream 2. Na okres prezydencji bułgarskiej przypadło uzgodnienie projektu nowelizacji dyrektywy gazowej. Prezydencja BG utrzymała w ostatnich trzech miesiącach wolne tempo prac nad rewizją. Na posiedzeniu grupy roboczej ds. energii 22 maja KE i 15 PCz opowiedziało się za przeniesieniem prac nad Dyrektywą na poziom COREPER. Kwestia niezadowalającego tempa prac nad Dyrektywą została podniesiona 11 czerwca przez przedstawiciela Polski (Min. M. Kurtyka) na Radzie ds. Energii (TTE), który został poparty przez 10 PCz (SE, DK, LT, LV, EE, RO, SK, HR, UK, IE). Projekt stanął na agendzie COREPER 20 czerwca, jednak jedynie w formie dyskusji i uzgodnienia *political guidance*. PREZ BG skonkludowała posiedzenie stwierdzając, że stanowiska PCz są rozbieżne i należy kontynuować prace podczas PREZ AT na poziomie roboczym.

3.3.5. Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa

Realizacja Strategii Globalnej UE

W trakcie prezydencji bułgarskiej kontynuowano implementację Strategii Globalnej UE (*Shared Vision, Common Approach: A Stronger Europe. A Global Strategy for the EU's Foreign and Security Policy – EUGS*). Przed posiedzeniem Rady do Spraw Zagranicznych 25 czerwca 2018 r. WP Mogherini przedstawiła raport z drugiego roku wdrażania EUGS, który koncentruje się na czterech obszarach: 1) bezpieczeństwo i obrona; 2) odporność (ang. *resilience*) i zintegrowane podejście; 3) współpraca w ramach porządków regionalnych; oraz 4) porządek multilateralny odpowiadający wyzwaniom XXI w. W drugiej części raportu postuluje się koncentrację na trzech kwestiach: 1) wzmocnienie synergii między politykami wewnętrznymi i zewnętrznymi (m.in. w dziedzinie migracji, cyberbezpieczeństwa, walki z terroryzmem i zapobiegania brutalnemu ekstremizmowi); 2) WRF na lata 2021-2027 – więcej środków (123 mld euro na działania zewnętrzne UE, co oznacza wzrost o 30% w stosunku do poprzednich ram finansowych), uproszczenie, elastyczność działań, przejrzystość oraz kontrola demokratyczna; 3) potrzeba większego nacisku na dyplomację publiczną i komunikację strategiczną (z naciskiem na kraje PW oraz Bałkanów Zachodnich).

Priorytety PL w realizacji EUGS to bezpieczeństwo (przy założeniu komplementarności z działaniami NATO), oraz sąsiedztwo UE. W związku z tym w toku prac nad priorytetowymi działaniami w drugim roku wdrażania Strategii Polska akcentowała skoncentrowanie działań na kwestiach konkretnego wsparcia dla sąsiadów UE, porządku globalnym opartym na prawie międzynarodowym oraz współpracy z ONZ. Konsekwentnie podkreślaliśmy gotowość do aktywnego wsparcia przez PL, jako niestałego członka RB ONZ, dla wdrażania EUGS w tym zakresie. Priorytetem dla Polski było także wzmocnienie odporności sąsiadów UE na zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne, w tym cybernetyczne i hybrydowe oraz zrównoważone zaangażowanie UE na kierunku południowym i wschodnim. Podkreślaliśmy, iż priorytety polityczne EUGS powinny znaleźć odzwierciedlenie w nowej architekturze finansowej UE po 2020 r. – w tym kontekście aktywnie zabiegając o utrzymanie odrębności Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa, jak również priorytetowe potraktowanie kwestii komunikacji strategicznej.

Europejska Polityka Sąsiedztwa

W trakcie bułgarskiej prezydencji implementacja Europejskiej Polityki Sąsiedztwa (EPS) była kontynuowana bez znaczących zmian względem wcześniejszego półrocza. Uwaga skoncentrowana była natomiast na przygotowaniach do negocjacji nowych Wieloletnich Ram Finansowych (WRF) UE na lata 2021-27 i ocenie propozycji Komisji Europejskiej dot. utworzenia Instrumentu Sąsiedztwa,

Rozwoju i Współpracy Międzynarodowej (ISRIWM). Projekt rozporządzenia w tej sprawie przewiduje m.in. włączenie w ramy nowego instrumentu obecnego Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa (ENI).

Polska opowiadała się za zachowaniem odrębności ENI, oceniając jako niewystarczające zapowiedzi KE o dążeniu do zachowania dorobku EPS w przyszłej strukturze instrumentów działań zewnętrznych.

Jeszcze przed formalną prezentacją propozycji WRF przez KE 2 maja 2018 r. Polska podjęła działania mające na celu utrzymanie priorytetowej roli EPS, w tym jej wschodniego wymiaru, oraz zapewnienia większych środków na jej realizację w nowych WRF. Z inicjatywy Polski odbyła się m.in. dyskusja w tej sprawie na posiedzeniu Rady do Spraw Zagranicznych 16 kwietnia 2018 r., zwołana po apelu do Wysokiej Przedstawiciel F. Mogherini zawartym w liście ministrów spraw zagranicznych Polski, Litwy, Łotwy, Estonii, Rumunii i Słowacji.

Partnerstwo Wschodnie (PW)

W okresie prezydencji bułgarskiej Polska podejmowała działania na rzecz utrzymania Partnerstwa Wschodniego (PW) na agendzie UE i inicjowała dyskusję na forum unijnym odnośnie do rozwoju tej polityki. Głównymi kwestiami podnoszonymi przez stronę polską była inicjatywa uroczystych obchodów 10-lecia PW w 2019 r. podjęta wraz ze Szwecją, implementacja dokumentu opracowanego przez Komisję Europejską, przyjętego podczas szczytu PW w Brukseli 25 listopada 2017 r., pt.: „*Joint Staff Working Document. 20 deliverables for 2020*” oraz argumentowanie na rzecz utrzymania odrębności Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa.

W ramach implementacji postanowień ostatniego szczytu PW Polska aktywnie uczestniczyła w dyskusji na temat dalszego rozwoju tej polityki, w tym implementacji nowej architektury PW, oraz określenia priorytetowych obszarów działań, m.in. poprzez organizację w dniach 21-23 maja 2018 r. w Mińsku spotkania pełnomocników ds. PW w formacie *like-minded* oraz realizację szeregu wizyt i konsultacji z innymi państwami członkowskimi oraz przedstawicielami instytucji UE. Wdrażając postanowienia Deklaracji ze szczytu PW Polska koordynowała m.in. opracowanie *non-paper* poświęconego wprowadzeniu programu wymiany dla urzędników z krajów PW (tzw. *job-shadowing*) oraz dokumentów koncepcyjnych dotyczących obchodów dziesięciolecia PW.

W ramach przygotowań do obchodów 10-lecia PW Polska, we współpracy ze Szwecją, odbyła szereg spotkań zarówno z poszczególnymi krajami członkowskimi UE, jak i Komisją Europejską (DG NEAR) w sprawie organizacji uroczystości, budując koalicję państw *like-minded* w tej kwestii i poczyniła konkretne ustalenia ze sprawującymi w 2019 r. prezydencję w Radzie UE Rumunią i Finlandią. Polska czynnie promowała inicjatywę na forum unijnym oraz brała udział w przygotowaniu i dystrybucji dokumentów koncepcyjnych dotyczących planowanej rocznicy.

Polska aktywnie wspierała powstanie Pakietu Edukacyjnego i Młodzieżowego dla państw PW, wnosząc swoje propozycje i uwagi do dokumentu.

Podczas rozmów dwustronnych i wielostronnych Polska podnosiła kwestie związane z nowymi WRF na lata 2021-2027, argumentując na rzecz zasadności utrzymania odrębnego Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa.

Zaangażowanie Polski przejawiało się również poprzez aktywne uczestnictwo w formatach funkcjonujących w ramach nowej architektury uzgodnionej podczas szczytu PW w Brukseli, czyli spotkaniach platform tematycznych PW na szczeblu wyższych urzędników: 1) ds. wzmocnienia instytucji i dobrego rządzenia; 2) ds. rozwoju gospodarczego i wykorzystania możliwości rynkowych; 3) ds. rozbudowy połączeń, wydajności energetycznej, środowiska i zmiany klimatu; 4) ds. mobilności i kontaktów międzyludzkich, jak również w szeregu paneli eksperckich odbywających się w ramach PW.

Polska wspierała na forum unijnym prace nad ratyfikowaniem kompleksowej i wzmocnionej umowy o partnerstwie między UE i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi a Republiką Armenii, a także prowadziła prace nad ratyfikacją umowy na forum krajowym. Ponadto Polska popierała negocjacje nowej umowy ramowej z Azerbejdżanem.

Ukraina

W kwestii konfliktu rosyjsko-ukraińskiego niezmiennie podkreślaliśmy nasze wsparcie dla integralności terytorialnej Ukrainy wraz z Krymem i częścią Donbasu, znajdującymi się poza kontrolą władz w Kijowie. W tym kontekście Polska postulowała utrzymanie polityki nieuznawania nielegalnej aneksji Krymu oraz sankcji wprowadzonych na Federację Rosyjską. Zdecydowanie potępialiśmy organizację tzw. wyborów prezydenckich na Półwyspie Krymskim w marcu 2018 r. i otwarcie mostu przez Cieśninę Kerczeńską w maju 2018 r. Polska postulowała także przeprowadzenie przez KE analizy dotyczącej sposobów omijania przez Rosję restrykcji importowych UE.

Polska kontynuowała aktywne wsparcie dla realizacji kluczowych reform na Ukrainie, jednocześnie wyrażając niepokój ich zbyt wolnym tempem. Szczególnie dotyczy to reformy antykorupcyjnej (długo oczekiwana ustawa o Wyższym Sądzie Antykorupcyjnym została uchwalona 7 czerwca 2018 r.). Zwiększyliśmy również pomoc rozwojową, która po wliczeniu stypendiów dla ukraińskich uczniów i studentów wyniesie w 2018 r. ponad 220 mln PLN.

W trakcie dyskusji poświęconej Ukrainie na posiedzeniu Rady do Spraw Zagranicznych 19 marca 2018 r., Polska podkreślała m.in. konieczność utrzymania wsparcia UE dla euroatlantyckich aspiracji Ukrainy w obliczu konfliktu wywołanego przez Rosję. Polska wskazywała na kluczową rolę procesu wdrażania ambitnych reform, jako czynnika budowy silnego państwa, zdolnego do obrony swojej suwerenności.

Południowe sąsiedztwo

Syria

Wyrazem zaangażowania Polski w działania UE służące tworzeniu klimatu sprzyjającego politycznym rozwiązaniom konfliktu syryjskiego było uczestnictwo ministra ds. pomocy humanitarnej w konferencji na rzecz Syrii w Brukseli w dniach 24-25 kwietnia 2018 r., której celem było zachęcenie społeczności międzynarodowej do wyasygnowania dodatkowych środków pomocowych dla najbardziej potrzebującej ludności w Syrii oraz dla uchodźców syryjskich w państwach regionu (Jordania, Libanie, Iraku). Polska wspierała także zabiegi na rzecz kontynuowania rozmów prowadzonych pod auspicjami ONZ między przedstawicielami władz w Damaszku i opozycji syryjskiej, wskazując na potrzebę doprowadzenia w pierwszej kolejności do natychmiastowego dostarczenia pomocy humanitarnej. Popieraliśmy działania dyplomatyczne UE, podkreślając potrzebę koordynacji działań z wysiłkami Specjalnego Wysłannika SG ONZ ds. Syrii S. de Mistury oraz decyzję Rady o rozszerzeniu sankcji na przedstawicieli reżimu syryjskiego odpowiedzialnych za ofiary wśród ludności cywilnej. Polska kontynuowała zaangażowanie w działania służące wspieraniu państw regionu przyjmujących syryjskich uchodźców (Jordania, Liban, Irak).

Libia i państwa Maghrebu

Podczas prezydencji bułgarskiej Polska kontynuowała wsparcie dla działań UE mających na celu stabilizację Libii oraz uszczelnienie jej granic, w celu ograniczenia tranzytu nielegalnych migrantów do UE. Zgodnie z postanowieniem Prezydenta RP od 1 lutego 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. Polska oddelegowuje do operacji EU NAVFOR *Sophia* Polski Kontyngent Wojskowy (PKW) o liczebności do 120 żołnierzy i pracowników wojska (grupa abordażowa wojsk specjalnych; samolot rozpoznawczy An-28 wraz z personelem pomocniczym, dowództwo PKW, personel logistyczny, dodatkowi oficerowie w Kwaterze Głównej). Rozmieszczenie PKW rozpoczęło się 12 lutego 2018 r. W okresie prezydencji bułgarskiej, Ministerstwo Spraw Zagranicznych oddelegowało ponadto do misji EUBAM w Libii eksperta na stanowisko doradcy politycznego.

Podczas prezydencji bułgarskiej Polska uczestniczyła w pracach na rzecz wzmocnienia relacji UE z krajami Maghrebu, w ramach implementacji zrewidowanej EPS, w tym w przygotowaniach do posiedzeń Rad Stowarzyszenia z Tunezją i Algierią oraz objęcia preferencjami handlowymi Sahary Zachodniej, zgodnie z orzeczeniem ETS z dnia 21 grudnia 2016 r. (C-104/16 P).

Relacje z pozostałymi regionami i państwami trzecimi

USA i Kanada

Podczas prezydencji bułgarskiej Polska kontynuowała zaangażowanie na rzecz umacniania relacji UE-USA oraz UE-Kanada. Polska opowiadała się za możliwie szybkim zwołaniem Rady Energetycznej UE-USA w 2018 r. Polska angażowała się w opracowanie tzw. *non-paper* „*Messages on EU-US relations for contacts with the US interlocutors*” w celu wypracowania spójnego stanowiska państw członkowskich UE w relacjach z partnerami amerykańskimi.

W dyskusjach na forum UE Polska szczególnie podkreślała, iż niezależnie od pojawiających się różnic (m.in. w kwestii Iranu czy w odniesieniu do polityki handlowej), partnerstwo transatlantyckie powinno pozostać kluczowym filarem polityki zagranicznej UE. Wskazywaliśmy, że Stany Zjednoczone są strategicznym partnerem UE we wszystkich istotnych obszarach – bezpieczeństwo, handel i inwestycje, produkcja przemysłowa i rynki pracy, kontakty kulturalne, naukowe, etc., zaznaczając, iż należy w ramach UE poszukać kompleksowych rozwiązań, podtrzymujących strategiczny wymiar relacji transatlantyckich.

Polska angażowała się także w rozwijanie dialogu politycznego UE z Kanadą. W tym kontekście podpisano Porozumienie o Partnerstwie Strategicznym (*Strategic Partnership Agreement*). W I półroczu 2018 r. prace w tym zakresie koncentrowały się na organizacji spotkania Wspólnego Komitetu Współpracy UE-Kanada (*Joint Cooperation Committee*) 28 czerwca 2018 r. w Brukseli.

Federacja Rosyjska

Okres bułgarskiej prezydencji w 2018 r. nie przyniósł znacznych zmian w relacjach UE-Rosja. Z uwagi na kontynuację agresywnych działań Rosji w Donbasie i brak postępów w realizacji porozumień mińskich, jak również w kwestii Krymu (aneksja w 2014 r.), współpraca miała ograniczony charakter. Priorytetem Polski pozostawało utrzymanie jednolitego i spójnego stanowiska UE w odniesieniu do Rosji. Sprzeciwialiśmy się rosyjskim próbom rozbijania jedności UE; wyrażaliśmy zdecydowany sprzeciw wobec planów budowy gazociągu *Nord Stream 2*.

Kontynuowana była polityka sankcji unijnych wobec Rosji. W marcu 2018 r. UE przedłużyła do 15 września 2018 r. zakazy wizowe i zamrożenie aktywów, które dotyczą osób, przedsiębiorstw i organizacji zaangażowanych w działania skierowane przeciwko integralności terytorialnej Ukrainy, jak również firm z Krymu i Sewastopola skonfiskowanych bądź odnoszących korzyści wbrew ukraińskiemu prawu. Rada Europejska 28-29 czerwca 2018 r. podjęła decyzję o przedłużeniu do 31 stycznia 2019 r. sankcji gospodarczych (ograniczenia w dostępie do kapitału, zakaz eksportu uzbrojenia i niektórych towarów podwójnego zastosowania, zakaz eksportu urządzeń i technologii do wydobywania ropy naftowej w ekstremalnych warunkach). Nadal obowiązywały sankcje „krymskie” (ograniczające możliwość współpracy podmiotów z Krymu i Sewastopola z podmiotami unijnymi, przedłużone w czerwcu 2018 r. do 23 czerwca 2019 r.). Polska nie tylko aktywnie zabiegała o kontynuację polityki sankcyjnej UE wobec Rosji (wobec braku wdrażania porozumień mińskich), ale była w gronie inicjatorów kolejnych kroków, takich jak umieszczenie na listach sankcyjnych 5 osób odpowiedzialnych za organizację 18 marca 2018 r. rosyjskich wyborów prezydenckich na terytorium nielegalnie zaanektowanych Krymu i Sewastopola. Polska była ponadto jednym z inicjatorów toczącej się od początku czerwca 2018 na forum UE dyskusji na temat dodatkowych sankcji związanych z otwarciem tzw. mostu krymskiego.

Polska opowiadała się za utrzymaniem zdecydowanego podejścia wobec agresywnej polityki Kremla podczas debaty nt. Rosji na posiedzeniu Rady do Spraw Zagranicznych 16 kwietnia 2018 r. W dyskusji Polska podkreślała, że warunkiem jakiegokolwiek poprawy relacji UE z Rosją jest pełna implementacja porozumień mińskich, a priorytetem UE powinno być m.in. wzmacnianie odporności państw członkowskich oraz partnerów zewnętrznych na zagrożenia hybrydowe pochodzące z Rosji. Polska przedstawiła również informację dot. problemów z odzyskaniem wraku samolotu TU-154.

Kaukaz Południowy

W czasie prezydencji bułgarskiej rozpoczął się proces legislacyjny w państwach członkowskich dotyczący ratyfikacji przez parlamenty narodowe umowy o współpracy UE z Armenią (CEPA). Polska

jako kraj konsekwentnie wspierający formalne uregulowanie relacji Armenii z UE i podpisanie umowy CEPA rozpoczęła proces legislacyjny w pierwszych miesiącach roku, dążąc do tego, aby być w grupie pierwszych państw ratyfikujących umowę. Projekt uchwały o ratyfikacji został przekazany przez Rząd RP do Sejmu, który przyjął projekt uchwały 7 czerwca 2018 r. Senat przyjął ustawę 29 czerwca 2018 r.

Wydarzenia w Gruzji związane ze śmiercią aresztowanego w Osetii Płd. obywatela Gruzji A. Tatumashvili oraz uznaniem przez Syrię niepodległości Abchazji i Osetii Płd. spotkały się ze zdecydowaną reakcją UE. Polskie MSZ wydało oświadczenia w obu sprawach, opowiadając się za jak najszybszym zwolnieniem wszystkich obywateli Gruzji przetrzymywanych nielegalnie na terytoriach kontrolowanych przez *de facto* władze regionu Osetii Płd. oraz potępiając uznanie przez Syrię niepodległości i nawiązanie przez nią stosunków dyplomatycznych z Abchazją i Osetią Płd., uznając tę decyzję za naruszenie prawa międzynarodowego.

W relacjach z Azerbejdżanem trwały negocjacje w sprawie nowej umowy UE-Azerbejdżan (PCC). Dotychczas odbyło się 6 rund negocjacji. Polska była aktywnym uczestnikiem procesu negocjacji, wspierającym podpisanie umowy regulującej relacje dwustronne.

Azja Centralna

Najważniejszymi wydarzeniami w relacjach UE – Azja Centralna podczas prezydencji bułgarskiej były dwa spotkania w Taszkencie: (1) 14 marca 2018 r. zorganizowano dyskusję nt. nowej Strategii UE dla Azji Centralnej z udziałem m.in. Specjalnego Przedstawiciela UE ds. Azji Centralnej P. Buriana, reprezentantów rządów i społeczeństwa obywatelskiego, a także ekspertów z krajów UE i Azji Centralnej; (2) 26-27 marca 2018 r. odbyła się międzynarodowa konferencja poświęcona sytuacji w Afganistanie, w której uczestniczyła WP F. Mogherini. Podczas prezydencji bułgarskiej kontynuowano negocjacje Kompleksowej umowy (EPCA) UE – Kirgistan i rozpoczęto przygotowania do negocjacji podobnego porozumienia UE – Uzbekistan.

Polska utrzymywała zaangażowanie w działania Europejskiej Inicjatywy Edukacyjnej dla Azji Centralnej (CAEP) – jednego z priorytetowych projektów w relacjach UE – AC, w którym Polska i Łotwa pełnią funkcję państw-koordynatorów. Działania polskie koncentrowały się na poszukiwaniu szans na zacieśnienie kontaktów z krajami Azji Centralnej (14-16 marca 2018 r. MNiSW we współpracy z Komisją Europejską zorganizowało konferencję poświęconą relacjom UE – Azja Centralna w dziedzinach edukacji i zatrudnienia) oraz zapewnieniu adekwatnych środków finansowych na trzecią fazę działalności CAEP (2018-2021). Polska kontynuowała również poparcie dla rozmów UE – Kazachstan ws. umowy o ułatwieniach wizowych (*Visa Facilitation Agreement, VFA*).

Białoruś

Polska brała aktywny udział w dyskusji nt. sankcji wobec Białorusi i współuczestniczyła w wypracowaniu stanowiska UE. W maju 2018 r. miała miejsce wizyta pełnomocników ds. PW z 12 państw członkowskich UE (w tym z Polski) w Mińsku. Celem wizyty było omówienie najważniejszych aspektów współpracy z przedstawicielami władz Białorusi oraz opozycji. Przedstawiono również stanowisko instytucji europejskich w tej sprawie oraz zaprezentowano nową architekturę PW.

Proces pokojowy na Bliskim Wschodzie

Podczas prezydencji bułgarskiej Polska wspierała międzynarodowe wysiłki na rzecz rozwiązania konfliktu bliskowschodniego. Na posiedzeniach Rady do Spraw Zagranicznych w styczniu i lutym zachęcaliśmy WP Mogherini do aktywizacji zaangażowania UE w proces pokojowy na Bliskim Wschodzie oraz do nawiązania w tej kwestii bliskiej współpracy z USA. Wyraziliśmy poparcie dla rozpoczęcia prac nad priorytetami partnerstwa z Palestyną oraz zwołania Rady Stowarzyszeniowej UE-Izrael. Podczas dyskusji nt. sytuacji w Strefie Gazy na posiedzeniu Rady do Spraw Zagranicznych 28 maja 2018 r. Polska wskazywała m.in. na konieczność intensyfikacji współpracy UE z krajami regionu (zwłaszcza z Egiptem), celem deeskalacji sytuacji na pograniczu enklawy z Izraelem. W reakcji na przeniesienie Ambasady USA do Jerozolimy, potwierdziliśmy, podobnie jak większość państw członkowskich UE i ONZ, że nie planujemy obecnie przeniesienia Ambasady RP do tego miasta. W sprawach tych aktywnie współdziałaliśmy z przedstawicielami państw unijnych w RB ONZ.

Irak

Polska działała na rzecz dalszego rozwoju relacji Unii Europejskiej z Irakiem, m.in. aktywnie uczestnicząc w przygotowaniu konkluzji Rady nt. strategii wobec Iraku (przyjęte 22 stycznia 2018 r.), zabiegając o odpowiednią ochronę mniejszości etnicznych i religijnych (w tym chrześcijan i jazydów) oraz popierając wzmocnienie misji doradczej UE w Iraku (*EUAM Iraq*).

Iran

W odniesieniu do relacji z Iranem w czasie prezydencji bułgarskiej Polska aktywnie wspierała działania PCz UE i ESDZ na rzecz zachowania porozumienia ws. irańskiego programu atomowego (JCPOA). Decyzja Prezydenta D. Trumpa z 8 maja 2018 r. o jednostronnym odstąpieniu USA od tego porozumienia stworzyła nową sytuację, w której Polska, mając na uwadze znaczenie partnerstwa transatlantyckiego, podkreślała konieczność wypracowania z USA *modus operandi*, biorącego pod uwagę amerykańską decyzję o ponownym nałożeniu sankcji na Iran, obawy związane z aktywnością regionalną Iranu, jak i europejskie interesy gospodarcze i bezpieczeństwa.

Afryka Subsaharyjska

Szczególnie istotną kwestią w relacjach UE z Afryką Subsaharyjską w pierwszej połowie 2018 r. były przygotowania do negocjacji umowy, która ma zastąpić Umowę o partnerstwie między państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) a UE (tzw. Umowa z Kotonu). Polska aktywnie uczestniczyła w negocjacjach mandatu negocjacyjnego, którego przyjęcie nastąpiło 22 czerwca 2018 r. Tekst mandatu uwzględnia wiele postulatów Polski, m.in. w zakresie postanowień migracyjnych, regionalizacji przyszłej umowy i większej elastyczności rozwiązań instytucjonalnych.

Istotną kwestią w relacjach UE – Afryka w pierwszej połowie 2018 r. była operacjonalizacja sił zbrojnych G5 Sahel (Burkina Faso, Czad, Mali, Mauretania, Niger). Podczas konferencji darczyńców 23 lutego 2018 r. w Brukseli, premier Mateusz Morawiecki zgłosił polski wkład na rzecz wsparcia sił państw G5 Sahel w formie donacji na rzecz sił zbrojnych Czadu (900 tys. sztuk amunicji, na kwotę ok. 680 tys. euro). Ponadto Polska zgłosiła możliwość realizacji szkolenia w zakresie przeciwdziałania tzw. improwizowanym ładunkom wybuchowym.

Azja Południowo-Wschodnia

W okresie prezydencji bułgarskiej ważnym zagadnieniem w relacjach UE z Azją Południowo-Wschodnią były prawa człowieka i wartości demokratyczne. W lutym 2018 r. Polska brała aktywny udział w dyskusji i wypracowywaniu konkluzji Rady ws. Kambodży oraz Mjanmy. W przypadku Mjanmy dyskusja dotyczyła kwestii rozszerzenia embarga na broń oraz innych środków (w tym indywidualnych) mających dotknąć odpowiedzialnych za eskalację kryzysu humanitarnego w stanie Rakhine. W przypadku Kambodży dyskutowano nt. reakcji UE na antydemokratyczne działania rządu (m.in. delegalizacja przed wyborami największej partii opozycyjnej).

Afganistan oraz Indie

Podczas prezydencji bułgarskiej trwały prace legislacyjne dot. ustawy o ratyfikacji przez Polskę Umowy o współpracy na rzecz partnerstwa i rozwoju między Unią Europejską a Islamską Republiką Afganistanu. Polska w tym okresie brała aktywny udział w wypracowywaniu nowej strategii UE wobec Indii.

Chiny

Prezydencja bułgarska przypadła na okres dostosowywania unijnego podejścia do polityczno-instytucjonalnych zmian zachodzących w ChRL (ugruntowanie pozycji Xi Jinpinga jako głównego lidera, reformy wewnętrzne służące wzmocnieniu roli partii i państwa, bardziej asertywna i ofensywna polityka zagraniczna). Działania w ramach UE skupiły się podczas prezydencji bułgarskiej głównie na przygotowaniach do 20. szczytu UE-Chiny (lipiec 2018 r.) przegłądzie tych kwestii, gdzie UE i Chiny mogą współpracować (zmiany klimatyczne, współpraca rozwojowa, wybrane aspekty polityki zagranicznej), a także na wskazaniu obszarów, w których Unia i Chiny rywalizują lub mają rozbieżne perspektywy. Aspektem bieżącej analizy pozostawało wypracowanie adekwatnej odpowiedzi UE na chińską inicjatywę Pasa i Szlaku. Polska brała aktywny udział w dyskusji unijnej na ten temat. Oprócz współpracy bilateralnej z ChRL w ramach unijno-chińskiej platformy ds. *connectivity*, Unia rozpoczęła

pracę nad szerszą strategią dot. eurazjatyckiej *connectivity*. Polska aktywnie włączyła się w te prace, podkreślając konieczność synergii z innymi istotnymi projektami i formami współpracy transportowej w Europie, jak rozwój sieci TEN-T czy PW. W kwestiach handlowych, Polska popierała przyspieszenie negocjacji unijno-chińskiej umowy inwestycyjnej. Kontynuowana była wymiana informacji z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych ws. polskiej aktywności w ramach formatu współpracy Europa Środkowo-Wschodnia – Chiny (tzw. „16+1”).

Australia i Nowa Zelandia

W trakcie prezydencji bułgarskiej UE przyjęła mandat negocjacyjny i wyraziła zgodę na rozpoczęcie negocjacji umów o wolnym handlu UE z Australią i Nową Zelandią. Polska popierała rozpoczęcie negocjacji ww. umów. W ramach przygotowań mandatu zabiegaliśmy o zagwarantowanie naszych interesów, w szczególności w zakresie wrażliwości sektora rolno-spożywczego.

Japonia

W trakcie prezydencji bułgarskiej UE przyjęła decyzję ws. podpisania i tymczasowego stosowania umowy o partnerstwie strategicznym z Japonią (zostanie podpisana w lipcu 2018 r.). Polska popierała podpisanie umowy.

KRLD

Polska brała aktywny udział w dyskusji nt. KRLD na forum UE, m.in. w trakcie nieformalnego spotkania ministrów spraw zagranicznych państw członkowskich UE w formule *Gymnich* w Sofii 15-16 lutego 2018 r. Podkreślała konieczność dążenia do pełnej denuklearyzacji Półwyspu Koreańskiego i utrzymywania presji na reżim w Pjongjangu, przy jednoczesnym utrzymaniu otwartych kanałów komunikacji. Polska aktywnie uczestniczyła w procesie przygotowywania sankcji autonomicznych UE wobec KRLD w związku z podejmowanymi przez to państwo działaniami zagrażającymi stabilności i pokojowi na świecie.

Ameryka Łacińska i Karaiby

W pierwszym półroczu 2018 r. Polska brała aktywny udział w przygotowaniu wkładu Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) do aktualizacji komunikatu KE nt. relacji UE-Ameryka Łacińska i Karaiby. W kwietniu 2018 r. przeprowadzono w Warszawie konsultacje i zorganizowano seminarium nt. relacji UE-Ameryka Łacińska i Karaiby.

Kuba

W okresie prezydencji bułgarskiej Polska angażowała się w rozwijanie dialogu politycznego UE z Kubą w ramach Porozumienia o Dialogu Politycznym i Współpracy z Kubą (PDCA). W I półroczu 2018 r. prace w tym zakresie koncentrowały się na organizacji pierwszego posiedzenia Wspólnej Rady UE-Kuba, poświęconego implementacji PDCA (15 maja 2018 r.). Polska zakończyła krajową procedurę ratyfikacyjną PDCA. Prezydent RP podpisał dokument ratyfikacyjny 22 marca 2018 r.

Wenezuela

W obliczu postępującego kryzysu w Wenezueli, Polska uczestniczyła w wypracowywaniu stanowiska UE ws. sytuacji w Wenezueli. 22 stycznia 2018 r. Rada do Spraw Zagranicznych zatwierdziła objęcie 7 obywateli Wenezueli sankcjami indywidualnymi. W maju 2018 r. UE uzgodniła oświadczenie w imieniu państw członkowskich UE ws. wyborów w Wenezueli. Rada do Spraw Zagranicznych przyjęła 28 maja 2018 r. konkluzje, w których m.in. zaapelowała o przeprowadzenie nowych wyborów prezydenckich zgodnie z normami demokratycznymi uznanymi na szczeblu międzynarodowym i z wenezuelskim porządkiem konstytucyjnym, a także sygnalizowała podjęcie prac nad wprowadzeniem dodatkowych środków ograniczających, rozszerzających dotychczasową listę osób objętych sankcjami indywidualnymi. 25 czerwca 2018 r. Rada do Spraw Zagranicznych postanowiła objąć środkami ograniczającymi kolejne osoby odpowiedzialne za naruszenia praw człowieka oraz zasad demokracji i rządów prawa w Wenezueli.

Mercosur

Polska zaangażowana była w prace dotyczące negocjacji zapisów Umowy stowarzyszeniowej UE-Mercosur oraz uaktualnienia Umowy Globalnej UE-Meksyk, a także Umowy stowarzyszeniowej UE-

Chile. Polska uczestniczyła również w przygotowaniach do spotkania ministrów spraw zagranicznych UE-CELAC (16-17 lipca 2018 r. w Brukseli).

Polityka rozwojowa i pomoc humanitarna

W okresie sprawowania przewodnictwa w Radzie UE przez Bułgarię przedstawiciele Polski brali aktywny udział w pracach grupy roboczej Rady ds. współpracy na rzecz rozwoju (CODEV). Jednym z ważniejszych tematów prac grupy było omówienie przeglądu śródkresowego zewnętrznych instrumentów finansowych i wstępne dyskusje nad kształtem instrumentów finansowania zewnętrznego UE w przyszłych wieloletnich ramach finansowych. Polska zwracała szczególną uwagę na potrzebę współpracy ze wszystkimi krajami rozwijającymi się, w tym z bardziej zaawansowanymi gospodarczo krajami i krajami o średnim rozwoju. W kontekście przyszłości instrumentów finansowych, Polska podkreślała potrzebę utrzymania oddzielnego instrumentu dla krajów sąsiedztwa UE.

Grupa przygotowała również projekt konkluzji Rady ws. energii i rozwoju – Polska podkreślała potrzebę zachowania równowagi geograficznej we wspieraniu dostępu do energii nie tylko w Afryce, ale również w krajach sąsiedzkich UE.

Prace grupy roboczej Rady ds. AKP w okresie prezydencji bułgarskiej skoncentrowane były na wypracowaniu wytycznych do mandatu negocjacyjnego ws. przyszłej umowy z państwami Afryki Karaibów i Pacyfiku (AKP). Zgodnie z postanowieniami obecnie obowiązującej Umowy z Kotonu, która wygasa w lutym 2020 r., negocjacje kolejnej umowy z państwami AKP powinny zacząć się najpóźniej w sierpniu 2018 r. Przyjęcie mandatu negocjacyjnego dla Komisji Europejskiej i Wysokiej Przedstawiciel do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, którzy w imieniu UE poprowadzą negocjacje z państwami AKP, było zaplanowane na posiedzenie Rady ds. Zagranicznych w dniu 28 maja 2018 r. Prace nad wytycznymi negocjacyjnymi przedłużyły się jednak głównie ze względu na niezgodnione zapisy ws. migracji. Ostatecznie, tekst mandatu został przyjęty przez państwa członkowskie na Radzie ds. Gospodarczych i Finansowych w dniu 22 czerwca 2018 r. W opinii Polski przyjęty tekst mandatu negocjacyjnego stanowi zbalansowaną propozycję, która uwzględnia wiele postulatów Polski, m.in. w zakresie postanowień migracyjnych, regionalizacji przyszłej umowy i większej elastyczności rozwiązań instytucjonalnych.

W obszarze realizacji polityki humanitarnej na forum Unii Europejskiej przedstawiciele Polski aktywnie uczestniczyli w pracach grupy roboczej Rady UE ds. pomocy humanitarnej i pomocy żywnościowej (COHAFA). Główne obszary priorytetowe prezydencji bułgarskiej to tematy zainicjowane przez poprzednie prezydencje, a w szczególności: współpracy humanitarno-rozwojowej (*humanitarian-development nexus; HDN*) oraz wzmocnienia odporności, realizacji deklaracji ze Światowego Szczytu Humanitarnego oraz reagowania na kryzysy, w tym kryzysy wymuszone, a także debata dotycząca kryzysów zapomnianych.

Tematem dominującym w europejskiej dyskusji na temat pomocy humanitarnej było zagadnienie praktycznego wdrożenia założeń współpracy humanitarno-rozwojowej. Nowe podejście jest odpowiedzią na przedłużające się wymuszone przesiedlenia, jak i zmieniający się charakter interwencji humanitarnych i działań rozwojowych. We wrześniu 2017 r. podjęto decyzję o wdrożeniu działań z zakresu HDN w sześciu krajach pilotażowych: Czad, Irak, Mjanma, Nigeria, Sudan i Uganda. Natomiast, w lutym 2018 r. w Nigerii odbyły się pierwsze warsztaty dotyczące współpracy humanitarno-rozwojowej, a następnie sukcesywnie w pozostałych krajach pilotażowych. Na forum grupy COHAFA kontynuowana była dyskusja na temat procesu wdrażania inicjatywy oraz przyjętych praktycznych rozwiązań, zaproponowano także poszerzenie grona krajów pilotażowych HDN.

W ramach prac grupy COHAFA uzgodniono projekt priorytetów humanitarnych omawianych podczas 73. Zgromadzenia Ogólnego ONZ, wspólny komunikat ws. kryzysu w regionie Sahelu oraz wspólne oświadczenia na doroczne posiedzenie Rady Wykonawczej Światowego Programu Żywnościowego (*World Food Programme, WFP*).

Podczas prezydencji bułgarskiej odbyło się trzecie spotkanie dyrektorów generalnych państw członkowskich UE odpowiedzialnych za pomoc humanitarną w dniu 16 kwietnia 2018 r. Wśród omawianych tematów znalazły się: priorytety działań na rok 2018, przypadki molestowania seksualnego przez pracowników organizacji humanitarnych oraz ich wpływu na społeczność humanitarną, reforma ONZ, a także współpraca z sektorem prywatnym i rola innowacji oraz zaangażowania sektora prywatnego w działania humanitarne. Efektem spotkania było utworzenie sieci punktów kontaktowych w państwach członkowskich UE w ramach których wymieniane będą informacje, doświadczenia i najlepsze praktyki w zakresie zaangażowania podmiotów sektora prywatnego w działania humanitarne.

W okresie prezydencji bułgarskiej przedstawiciele Polski brali aktywny udział w posiedzeniach Rady Funduszu Powierniczego w odpowiedzi na Kryzys Syryjski (MADAD), Komitetu Sterującego Unijnego Instrumentu na rzecz Uchodźców w Turcji (tzw. Instrumentu Tureckiego) oraz Europejskiego Funduszu Powierniczego na rzecz Afryki (EUTF Africa).

Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony

Stała Współpraca Strukturalna (PESCO)

PESCO została ustanowiona w grudniu 2017. W marcu 2018 Rada ds. Zagranicznych, w formacie z udziałem ministrów obrony (FAC/Defence), przyjęła decyzję ustanawiającą listę projektów PESCO oraz rekomendacje dotyczące harmonogramu wdrażania PESCO. W czerwcu, Rada przyjęła decyzję w sprawie zasad zarządzania PESCO oraz rozpoczęto przygotowania związane z przyjęciem rekomendacji Rady w sprawie kolejności realizacji celów i zobowiązań PESCO w fazie I (2018-2020) oraz w fazie II (2021-2025). W I półroczu 2018 r. rozpoczęła się implementacja 17 projektów PESCO, w tym dwóch z udziałem Polski (mobilność wojskowa oraz radiostacje programowalne - ESSOR). Mobilność wojskowa jest najbardziej dynamicznie rozwijaną inicjatywą w ramach PESCO. Obejmuje ona działania prowadzone w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony oraz wspólnej polityki transportowej (w ramach wspierania rozwoju sieci transeuropejskich TEN-T). Zgodnie z przedstawionymi w maju 2018 r. założeniami przyszłego budżetu UE r. Komisja planuje przeznaczyć na mobilność wojskową 6,5 mld Euro w latach 2021-27 w ramach instrumentu „Łącząc Europę” (*Connecting Europe Facility* - CEF).

Polska, konsekwentnie do stanowiska prezentowanego wcześniej, zabiegała, aby poprawa efektywności WPBiO za pośrednictwem PESCO była komplementarna z NATO i prowadziła do zacieśniania więzi transatlantyckich w sferze bezpieczeństwa. Polska postulowała, aby UE rozwijała kluczowe zdolności wzmacniające odporność państw na zagrożenia (w tym w ramach obrony kolektywnej i zarządzania kryzysowego), odpowiadające celom planowania obronnego NATO oraz usprawniające możliwości reagowania państw na zagrożenia ze wschodu i południa Europy. Dzięki polskim staraniom zapisy konkluzji czerwcowego posiedzenia RE dot. PESCO zostały uzupełnione o kwestie dotyczące konieczności prac nad uregulowaniem zasad udziału państw trzecich w projektach PESCO.

Stosownie do rozwoju prac implementacyjnych PESCO, w maju 2018 podjęta została decyzja o przystąpieniu Polski do sześciu kolejnych projektów odpowiadających potrzebom rozwoju zdolności obronnych UE i NATO (w charakterze uczestnika: w zakresie wsparcia logistycznego; morskich bezzałogowych systemów przeciwminowych; ochrony wód portowych i przybrzeżnych; zespołach szybkiego reagowania na zagrożenia cybernetyczne; w charakterze obserwatora: artylerii europejskiej oraz platformy wymiany informacji o zagrożeniach dla cyberbezpieczeństwa).

Europejski Fundusz Obrony

Bułgaria przewodniczyła Grupie Przyjaciół Prezydencji ds. **EDIDP**, która stanowiła forum uzgodnieniowe stanowisk państw członkowskich w odniesieniu do projektu rozporządzenia PE i Rady dot. Europejskiego Programu Rozwoju Przemysłu Obronnego (*European Defence Industrial Development Programme* - EDIDP). Projekt rozporządzenia ws. EDIDP był przedmiotem negocjacji (trilogów) Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego i Rady. EDIDP w latach 2019 – 2020 będzie stanowił trzon tzw. „okna zdolności” Europejskiego Funduszu Obrony (*European Defence Fund*, EDF)

w ramach działań pilotażowych, realizowanych z wykorzystaniem środków jeszcze z obecnego budżetu UE¹⁶. Program EDIDP ma finansować rozwój wielonarodowych programów współpracy przemysłów obronnych dla pozyskania nowych zdolności wojskowych. KE przeznaczy na ten cel 500 mln euro w latach 2019-20. Program zakłada współfinansowanie krajowe. Rozporządzenie PE i Rady ws. EDIDP ma wejść w życie w jesieni 2018r.

Polska była aktywnie zaangażowana w prowadzone przez prezydencję bułgarską prace uzgodnieniowe dot. EDIDP. Akcentowaliśmy w szczególności konieczność zapewnienia zrównoważonego rozwoju przemysłu obronnego w całej UE i zapewnienia wszystkim przedsiębiorcom działającym w zakresie przemysłu zbrojeniowego równych warunków dostępu do EDIDP. Z inicjatywy Polski w rozporządzeniu zapisano, że włączenie w wielonarodowe konsorcja ubiegające się o unijne środki przedsiębiorstw o średniej kapitalizacji będzie dodatkowo premiowane finansowo. Na wniosek m.in. Polski wprowadzono możliwość finansowania ze środków EDIDP projektów zgłoszonych przez firmy zlokalizowane na terytorium UE, ale kontrolowane przez podmioty spoza UE (np. PZL Mielec). W rozporządzeniu dot. EDIDP również zapisano, że finansowane przez KE projekty mają przyczyniać się do realizacji nie tylko unijnych priorytetów w zakresie zdolności obronnych, ale również, w stosownych przypadkach, uwzględniać regionalne lub międzynarodowe inicjatywy współpracy, takie jak w kontekście NATO. Wynegocjowane na forum FoP ustalenia można uznać za satysfakcjonujące dla Polski.

„Okno badań” EDF w latach 2017-2019 finansuje Działanie Przygotowawcze w zakresie badań obronnych (*Preparatory Action on Defence Research*, PADR). Prace wdrożeniowe w tym zakresie prowadziła głównie *Europejska Agencja Obrony* (EDA), która, na mocy porozumienia z KE, została instytucją implementującą PADR. KE na początku br. podpisała umowy grantowe ze zwycięskimi w ramach PADR 2017 konsorcjami. W marcu br. KE ogłosiła wezwania do składania do końca czerwca br. propozycji projektów w ramach PADR 2018. Polskie podmioty uczestniczą w 3 projektach badawczo-rozwojowych finansowanych w ramach PADR.

Polska brała również udział w podejmowanych na różnych forach UE dyskusjach dot. EDF / EDIDP, dbając o interesy polskiego przemysłu obronnego. Równolegle, zaangażowane w prace nad EDF i EDIDP resorty (MON, MPiP i MSZ) podejmowały działania mające na celu zaktywizowanie podmiotów rodzimego przemysłu obronnego. Rząd RP zachęcał polskie przedsiębiorstwa sektora obronnego do uruchomienia bądź włączenia się w wielonarodowe projekty badawcze, programy rozwojowe oraz inicjatywy pozyskiwania zdolności wojskowych w celu ubiegania się o środki dostępne w ramach EDF.

Inne aspekty

W trakcie prezydencji bułgarskiej nastąpiła intensyfikacja prac wdrożeniowych Strategii Globalnej UE (EUGS) w odniesieniu do **cywilnych aspektów WPBiO**. W kwietniu 2018 r. został zaprezentowany dokument koncepcyjny nt. wzmocnienia cywilnej WPBiO, który stanowi fundament dla dalszych prac. W maju 2018 r. rozpoczęły się prace nad dokumentem, który określi potrzeby w zakresie zdolności niezbędne do realizacji zadań cywilnej WPBiO przedstawionych w dokumencie koncepcyjnym (*Plan Rozwoju Cywilnych Zdolności*, ang. *Civilian Capability Development Plan*). W toku prac nad wzmocnieniem cywilnej WPBiO Polska akcentowała potrzebę ambitnego podejścia do tematu wzmocnienia cywilnej WPBiO oraz za utrzymaniem roli PCz w procesie. Konsekwentnie podkreślaliśmy najistotniejsze dla Polski kwestie: (i) utrzymanie priorytetów z Feira; (ii) wzmocnienie współpracy pomiędzy wewnętrznym i zewnętrznym wymiarem bezpieczeństwa w zwalczaniu obecnych i nowych zagrożeń dla bezpieczeństwa (nierregularną migracją, zagrożeniami hybrydowymi i cybernetycznymi, terroryzmem, zorganizowaną przestępczością, zarządzaniem granicami); (iii) wzmocnianie odporności państw partnerskich; (iv) ścisła współpraca z organizacjami międzynarodowymi (ONZ, NATO, OBWE) oraz regionalnymi (UA, ASEAN).

¹⁶ W latach 2021 – 2027 będzie funkcjonował nowy, pełnowymiarowy EDF, którego budżet zarówno na część badawczą, jak i rozwoju zdolności wyniesie 13 mld Euro (13 czerwca br. KE opublikowała projekt legislacyjny w tej sprawie).

Europejska Służba Działań Zewnętrznych przedstawiła 13.06.br. projekt Decyzji ustanawiającej **Europejski Instrument na rzecz Pokoju (European Peace Facility – EPF)**. EPF miałby być jednolitym mechanizmem finansowania: kosztów wspólnych operacji wojskowych WPBiO (obecnie mechanizm Athena), wsparcia operacji prowadzonych przez inne państwa lub organizacje (obecnie *African Peace Facility* w ramach *European Development Fund*), wsparcia sił zbrojnych państw trzecich obejmującego m.in. szkolenie i sprzęt wojskowy.

Dotychczasowy model finansowania kosztów wspólnych operacji wojskowych (Mechanizm Athena) jest w polskiej ocenie optymalny i nadaje kluczową rolę państwom członkowskim w procesie decyzyjnym i zarządzaniu mechanizmem Athena. Dlatego będziemy dążyć do przyjęcia rozwiązań, które utrzymają możliwie szeroki wpływ państw członkowskich na planowanie i implementację działań operacyjnych UE.

Polska jako państwo przewodniczące drugiej sesji Komitetu Przygotowawczego do Konferencji Przeglądowej państw-stron **Traktatu o nieprolifracji broni jądrowej w roku 2020** zabiegała o poparcie UE dla celów sesji na forum grupy roboczej Rady UE ds. nieprolifracji oraz we współpracy z przedstawicielstwami UE przy biurach ONZ w Genewie i w Wiedniu. Uzgodnienie przez UE jednolitego stanowiska na potrzeby prac Komitetu przyczyniło się do powodzenia sesji i powszechnego pozytywnego odbioru jej rezultatów, co z kolei pozwoliło wzmocnić widoczność dyplomatyczną RP w obszarze nieprolifracji i rozbrojenia oraz wzmocnić wiarygodność RP jako państwa zaangażowanego w rozwiązywanie problemów globalnych. W zakresie wdrażania zakazu produkcji i użycia broni chemicznej, Polska aktywnie popierała na forum UE wszelkie inicjatywy zmierzające do likwidacji bezkarności użycia broni chemicznej (wydalenie rosyjskich dyplomatów w odpowiedzi na atak chemiczny w Salisbury 4.03.2018, zapoczątkowanie prac nad autonomicznym mechanizmem sankcji UE w czerwcu 2018, nadanie nowej dynamiki pracom OPCW).

Polska należała do wiodących członków Grupy Przyjaciół Prezydencji ds. wdrażania jednego z działań Wspólnych Ram UE **przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym**. W dużym stopniu dzięki inicjatywie Polski mandat Grupy przedłużono do 2020 roku i rozszerzono, *de facto* tworząc stałe forum do omawiania szerokiego spektrum zagrożeń hybrydowych i odpowiedzi UE na nie. W trakcie bułgarskiej prezydencji RP opracowała narodową analizę zagrożeń hybrydowych, która stanowi wkład do raportu przewodniczącego nt. zagrożeń hybrydowych dla UE.

W zakresie międzynarodowych aspektów **terroryzmu**, UE kontynuowała konsultacje i dialogi polityczne z krajami partnerskimi oraz innymi organizacjami międzynarodowymi. Ich celem pozostaje z jednej strony wymiana doświadczeń, dobrych praktyk (w tym względnie należy odnotować spotkanie Zastępcy Sekretarza Generalnego ESDZ Pedro Serrano z Zastępcą Sekretarza Generalnego ONZ ds. walki z terroryzmem, Władimirem Woronkowem oraz konsultacje UE-NATO), z drugiej strony, budowanie zdolności krajów partnerskich do zwalczania radykalizacji i terroryzmu (szczególnie w regionie Afryki Północnej, Bliskiego Wschodu, czy Bałkanów Zachodnich). Zakres tych kontaktów oraz sprawozdania są regularnie podawane do wiadomości Państw Członkowskich. Unia Europejska aktywnie i w skoordynowany sposób uczestniczyła w procesie przeglądu Globalnej Strategii Walki z Terroryzmem w ONZ.

3.4. Gospodarka cyfrowa i umiejętności przyszłości

3.4.1. Wzmocnienie konkurencyjności gospodarki UE

Polityka konkurencyjności

W czasie posiedzenia Rady UE ds. Konkurencyjności w dn. 12.03.2018 r. odbyła się prezentacja Komisji Europejskiej, a następnie swobodna dyskusja ministrów w ramach tzw. sprawdzianu konkurencyjności (*competitiveness check-up*) na temat sektora usług. Polska wskazała na utrzymującą się fragmentyzację i braku integracji rynku usług w UE pomimo podejmowanych inicjatyw. Jako przykład podała nakładanie przez państwa członkowskie dodatkowych obciążeń administracyjnych na przewoźników. W czasie sprawdzianu konkurencyjności podczas posiedzenia Rady UE ds. Konkurencyjności w dn.

28.05.2018 r. ministrowie dyskutowali nt. rynku wewnętrznego i przemysłu w perspektywie sektorowej. Dla Polski obok sektora usług tradycyjnych i energochłonnych branż przemysłowych wskazała na problemy z funkcjonowaniem jednolitego rynku w obszarze ICT. W obszarze gospodarki cyfrowej UE wydaje się tracić konkurencyjność w wyścigu technologicznym i gospodarczym.

Polityka przemysłowa

Przyszłości unijnej polityki przemysłowej poświęcone było nieformalne posiedzenie Rady ds. Konkurencyjności, które odbyło się w Sofii w dn. 31.01.-1.02.2018 r. Jednym z głównych tematów była cyfryzacja przemysłu i wymiar ludzki w procesie ekonomicznego rozwoju. Polska w czasie dyskusji m.in. podkreśliła, że UE powinna być światowym liderem w zakresie wydatków B+R na rozwój algorytmów sztucznej inteligencji w zastosowaniach przemysłowych. Jeśli chodzi o kwestię umiejętności cyfrowych, to nie powinna być sprowadzana tylko i wyłącznie do kwalifikacji pracowników, ale także do umiejętności mieszkańców całej UE. Konieczne jest bowiem spojrzenie nie tylko na innowacyjność oferowanych produktów i usług, ale także sferę konsumpcyjną.

Rada ds. Konkurencyjności w dniu 12 marca br. przyjęła konkluzje „Strategia polityki przemysłowej UE na rzecz konkurencyjności, wzrostu i innowacji”. W konkluzjach wskazano główne wyzwania, przed jakimi stoi europejski przemysł, obszary priorytetowe oraz po raz kolejny wezwano KE do opracowania długofalowej strategii europejskiego przemysłu. Podkreślono w nich potrzebę współpracy państw członkowskich i UE na rzecz wzmocnienia europejskiej bazy przemysłowej. Polska popierała przygotowanie konkluzji ws. odnowionej strategii przemysłowej UE. W trakcie debaty Polska zwróciła m.in. uwagę, iż strategia przemysłowa UE powinna być zorientowana zarówno wewnętrznie, jak i zewnętrznie. Projektowanie regulacji oraz instrumentów wsparcia dla rynku europejskiego nie może odbywać się w oderwaniu od kontekstu globalnego

Notyfikacje w usługach

Projekt dyrektywy dot. usług na rynku wewnętrznym¹⁷ stanowi jeden z elementów tzw. pakietu usługowego opublikowanego w styczniu 2017 r. Podczas prezydencji bułgarskiej nie udało się osiągnąć kompromisu w ramach trilogów w zakresie proponowanego projektu. Dalsze prace kontynuowane będą podczas prezydencji austriackiej. Ostatnie dyskusje skupiły się głównie na opinii służb prawnych Rady w zakresie art. 6 i 7 dot. kompetencji Komisji Europejskiej i natury prawnej decyzji wydanej przez Komisję dot. notyfikowanego środka oraz kwestii wyłączenia planów zagospodarowania z zakresu dyrektywy. W tym drugim przypadku Polska oraz większość pozostałych państw członkowskich nie popiera kolejnej już wersji zaproponowanych przez prezydencję zapisów.

Pakiet towarowy

Pakiet towarowy został ogłoszony przez Komisję Europejską w dniu 19.12.2017 r. w jego skład wchodzi: rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wzajemnego uznawania towarów wprowadzonych legalnie do obrotu w innym państwie członkowskim oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające przepisy i procedury w zakresie zgodności z prawodawstwem harmonizacyjnym Unii dotyczącym produktów i jego egzekwowania. Na posiedzeniu Rady ds. Konkurencyjności w dniu 28.05.2018 r., zostało przyjęte tzw. ogólne podejście, co umożliwi dalsze prace z PE. Celem rozporządzenia jest bardziej efektywne i skuteczne stosowanie zasady wzajemnego uznawania, zgodnie z którą towar (wyprodukowany w UE bądź importowany) wprowadzony na rynek zgodnie z krajowymi przepisami obowiązującymi w jednym z państw członkowskich co do zasady powinien być dopuszczony do swobodnego przepływu i korzystać z dostępu do krajowych rynków pozostałych państw członkowskich Unii Europejskiej. W drugim przypadku prowadzone są prace w grupie roboczej ds. harmonizacji technicznej. Celem rozporządzenia

¹⁷ Projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie egzekwowania dyrektywy 2006/123/WE dotyczącej usług na rynku wewnętrznym, określająca procedurę powiadomień w odniesieniu do systemów zezwoleń i wymogów dotyczących usług oraz zmieniająca dyrektywę 2006/123/WE i rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym.

jest określenie wspólnych przepisów i procedur umożliwiających egzekwowanie zharmonizowanego prawa unijnego w szczególności w zakresie prowadzenia nadzoru rynku oraz ułatwiających identyfikowanie i wycofywanie z rynku towarów, zarówno wytworzonych w krajach UE jak i importowanych z państw pozaunijnych, które są niezgodne lub stanowią zagrożenie dla użytkowników. Planuje się iż prace nad pakietem zakończą się nie później niż w I połowie 2019 r. (będą prowadzone przez 3 kolejne prezydencje, tj. bułgarską, austriacką i rumuńską).

Dyrektywa o sprzedaży towarów

Podczas posiedzenia Rady ds. WSiSW w dniach 4-5 czerwca 2018 r. w odniesieniu do kwestii kształtu środków ochrony konsumenta na gruncie projektowanej dyrektywy o sprzedaży towarów, Polska jak większość ministrów opowiedziała się za dostosowaniem tych przepisów do wypracowanego kompromisu w podejściu ogólnym dot. projektu dyrektywy. W odniesieniu do kwestii terminów odpowiedzialności sprzedawcy z tytułu wad towarów, Polska znalazła się w zdecydowanej większości państw opowiadających się za uregulowaniem tej kwestii w projektowanej dyrektywie na zasadzie minimalnej harmonizacji.

Ochrona konsumentów:

W dniu 11 kwietnia 2018 r. KE opublikowała dwa wnioski ustawodawcze, tworzące tzw. „Nowy ład dla konsumentów”:

- wniosek dot. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie powództw przedstawicielskich w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylającej dyrektywę 2009/22/WE w sprawie nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk,

- wniosek dot. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r., dyrektywę 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywę 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz dyrektywę 2011/83/UE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do lepszego egzekwowania i unowocześniania przepisów UE dotyczących ochrony konsumenta.

Celem przedstawionego przez KE pakietu jest zapewnienie, aby wszyscy europejscy konsumenci mogli w pełni korzystać z praw należnych im na mocy unijnego prawodawstwa. Zaproponowany przez KE pakiet legislacyjny jest jednym z elementów realizacji strategii jednolitego rynku cyfrowego, której celem jest dostosowanie przepisów w zakresie ochrony konsumentów do warunków gospodarki cyfrowej,

1. Wniosek dot. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie powództw przedstawicielskich w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylającej dyrektywę 2009/22/WE w sprawie nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk.

Polska od dawna popierała działania zmierzające do przeglądu prawa konsumenckiego, w tym dyrektywy 2009/22/WE, dostrzegając potrzebę dostosowania aktualnie obowiązujących przepisów prawa UE chroniących zbiorowe interesy konsumentów do zmieniających się realiów funkcjonowania rynku. Dlatego też, w ramach prac nad przedłożonym wnioskiem, Rząd RP będzie popierał te rozwiązania, które w sposób rzeczywisty przyczynią się do zwiększenia skuteczności działań zmierzających do ochrony zbiorowych interesów konsumentów i egzekwowania przepisów prawa konsumenckiego.

Rząd RP dostrzega wagę wskazanych problemów oraz konieczność ich rozwiązania, zauważając jednak, że zdecydowana większość wspomnianych problemów nie dotyczy polskiego systemu ochrony konsumentów z uwagi na przyjęcie rozwiązań wykraczających poza poziom ochrony wymagany w dyrektywie 2009/22/WE (w której przyjęto minimalny poziom harmonizacji). Dotyczy to w szczególności zakresu zastosowania, sankcji, kosztów proceduralnych, długotrwałości postępowania. Rząd RP będzie więc popierał rozwiązania zmierzające do uzupełnienia wspomnianych braków w przepisach aktualnie obowiązującej dyrektywy 2009/22/WE z zastrzeżeniem, że przyjęte środki nie

mogą prowadzić do obniżenia efektywności krajowego systemu ochrony zbiorowych interesów konsumentów ani też powodować nadmiernych i nieproporcjonalnych obciążeń finansowych.

2. Wniosek dot. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r., dyrektywę 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywę 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz dyrektywę 2011/83/UE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do lepszego egzekwowania i unowocześniania przepisów UE dotyczących ochrony konsumenta.

Drugi z przedstawionych przez Komisję wniosków legislacyjnych ma na celu zmianę czterech dyrektyw chroniących interesy konsumentów. Komisja wprowadzając ukierunkowane zmiany do czterech dyrektyw w przedmiotowym wniosku, wskazuje na następujące cele zmian:

- a) skuteczniejsze, bardziej proporcjonalne i zniechęcające sankcje za powszechne naruszenia transgraniczne; prawo konsumentów do indywidualnych środków prawnych;
- b) zapewnienie większej przejrzystości konsumentom korzystającym z internetowych platform;
- c) rozszerzenie ochrony konsumentów w zakresie usług cyfrowych;
- d) usuwanie obciążeń ciążących na przedsiębiorcach;
- e) wyjaśnienie państwom członkowskim zakresu ich swobody w przyjmowaniu przepisów dotyczących pewnych form i aspektów sprzedaży poza lokalem przedsiębiorstwa;
- f) wyjaśnienie zasad dotyczących wprowadzających w błąd działań marketingowych w odniesieniu do produktów o podwójnej jakości.

Rząd zasadniczo pozytywnie ocenia również kierunek szczegółowych rozwiązań zawartych w przedstawionym przez KE projekcie, zastrzegając jednak, że w toku dalszych prac niektóre z nich mogą wymagać dopracowania/wyjaśnienia.

W szczególności na kierunkowe poparcie zasługują propozycje wprowadzenia regulacji mających na celu walkę z podwójną jakością produktów. Polska jest zainteresowana wyjaśnieniem problemu tzw. „podwójnej jakości”. Co do zasady Polska popiera działania mające na celu przeciwdziałanie dyskryminacji konsumentów i zapewnienie im dostępu do dobrych jakościowo produktów w całej UE. Jednocześnie Polska opowiada się za wypracowaniem na poziomie UE jednolitych i spójnych dla wszystkich państw członkowskich rozwiązań dotyczących problemu podwójnej jakości, aby zapobiec fragmentaryzacji rynku wewnętrznego. Z politycznego punktu widzenia więc inicjatywa Komisji wprowadzająca przepis uznający stosowanie podwójnej jakości produktów za praktykę handlową wprowadzającą w błąd wychodzi co do zasady naprzeciw oczekiwaniom Polski.

Zaproponowane przez Komisję rozwiązania wymagają jednakże dalszych analiz, szczególnie w kwestii możliwości zastosowania ich w praktyce.

Natomiast zaproponowane przez KE rozwiązania związane z prawem do odstąpienia od umowy wymagają, w ocenie Rządu RP, pogłębionej i szczegółowej analizy potencjalnego wpływu na poziom ochrony konsumentów.

W przypadku dyrektywy 93/13/EWG, jej zmiana tylko w części poświęconej karom, w ocenie Rządu RP, jest zbyt mało ambitna. Nie wydaje się również zasadne wprowadzenie horyzontalnego systemu kar, opartego na takich samych mechanizmach jedynie w czterech dyrektywach dotyczących ochrony konsumentów, wskazanych we wniosku tzw. dyrektywy Omnibus.

Ochrona konkurencji

Prezydencja bułgarska kontynuowała prace nad projektem dyrektywy Parlamentu Europejskiego (PE) i Rady dotyczącym nadania organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu zapewnienia skuteczniejszego egzekwowania reguł konkurencji i należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego (tzw. dyrektywa ECN+). Proponowana regulacja opiera się przede wszystkim na

doświadczeniach zgromadzonych w ramach europejskiej sieci konkurencji (*European Competition Network- ECN*). Celem projektu jest wzmocnienie uprawnień organów ds. konkurencji państw członkowskich. Dyrektywa ECN+ ma zapewnić, aby krajowe organy posiadały odpowiednie narzędzia w zakresie gromadzenia dowodów i nakładania kar, które umożliwią im skuteczne egzekwowanie unijnego prawa konkurencji, a w konsekwencji usprawnią funkcjonowanie jednolitego rynku. W minionym półroczu prace nad projektem dyrektywy były prowadzone równocześnie w Radzie i PE i zakończyły się uzyskaniem uzgodnienia politycznego. Podczas posiedzenia COREPER I w dn. 20 czerwca br. państwa członkowskie zaakceptowały zaproponowany tekst.

Badania naukowe i innowacje

W ramach swojego przewodnictwa w Radzie UE prezydencja bułgarska przyjęła dwa zestawy konkluzji - ws. przyspieszenia obiegu wiedzy w Unii Europejskiej oraz ws. europejskiej chmury dla otwartej nauki, w negocjacji których Polska wzięła aktywny udział. Polska zaangażowała się także w uzgodnienia podejścia ogólnego Rady wobec Rozporządzenia o programie badawczo-szkoleniowym Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (2019–2020) uzupełniającego „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji, które zostało przyjęte 29 maja 2018 r. , dzięki czemu zapewniona została kontynuacja finansowanych przez Unię działań badawczych i szkoleniowych w dziedzinie badań jądrowych i technologii jądrowej w latach 2019-2020.

Prezydencja Bułgarii przeprowadziła debatę ministrów nt. wpływu badań naukowych i innowacji w kontekście propozycji Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2021-2027. Polska wzięła aktywny udział w dyskusji podkreślając, że proste zwiększenie budżetu na badania, bez towarzyszącego im ambitnego programu poszerzania udziału, w programie ramowym na rzecz badań naukowych i innowacji, pogłębi podziały w innowacyjnym potencjale Europy.

Większość prac w obszarze badań naukowych i innowacji skoncentrowana była wokół negocjacji projektu Rozporządzenia Rady o ustanowieniu Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia w dziedzinie Obliczeń Wielkiej Skali, w negocjacje którego Polska aktywnie się włączyła i podjęła decyzję o przystąpieniu do tej inicjatywy.

3.4.2. Podatki i przeciwdziałanie praktykom unikania płacenia podatków na terenie UE

Przedstawiciele Polski aktywnie uczestniczyli w prowadzonych na forum Rady Unii Europejskiej pracach na rzecz sprawiedliwego i efektywnego opodatkowania. Przedmiotowe prace obejmowały szereg zagadnień wchodzących w zakres opodatkowania bezpośredniego i pośredniego oraz koordynacji polityki podatkowej.

Podatki bezpośrednie

CCTB i CCCTB

W czasie przewodnictwa Bułgarii w Radzie Unii Europejskiej przedstawiciele Polski uczestniczyli aktywnie w pracach Grupy Roboczej Rady ds. Podatków Bezpośrednich poświęconych dyskusji nad Wnioskiem dotyczącym dyrektywy Rady w sprawie wspólnej podstawy opodatkowania osób prawnych COM (2016) 685 final (dalej: dyrektywa CCTB). Wniosek w sprawie wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych (CCCTB) będzie oczekiwać na rozpatrzenie przez Radę do czasu osiągnięcia porozumienia politycznego w sprawie elementów wspólnej podstawy. Prezydencja kontynuowała szczegółową analizę projektu - przeprowadziła I czytanie wniosku ws. CCTB i przedstawiła pierwszy tekst kompromisowy dot. rozdziału IV dyrektywy. Podjęto także dyskusję nad oceną skutków wprowadzenia dyrektywy CCTB (przy użyciu modelu CORTAX), poziomem harmonizacji, zakresem elastyczności wspólnej podstawy opodatkowania. Na dwóch ostatnich spotkaniach Grupy Roboczej skupiono się na ustabilizowaniu/zamrożeniu tekstu wybranych przez Komisję Europejską artykułów potrzebnych do przeprowadzenia oceny skutków wpływu na budżety państw członkowskich. Ostatecznie państwa członkowskie zgodziły się na różne warianty kalkulacji. W kwietniu 2018 r. odbyło się pierwsze spotkanie utworzonej z inicjatywy Komisji grupy projektowej do spraw

metodologii oceny wpływu reform podatku od osób pranych (CIT), poświęcone omówieniu stworzonego przez Komisję Europejską modelu CORTAX, służącego do oceny skutków wprowadzenia w krajach członkowskich Unii Europejskiej wspólnej podstawy opodatkowania w CIT w oparciu o dyrektywę CCTB oraz dyrektywę ws. wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych (dalej: dyrektywa CCCTB).

Przedstawiciele Polski w ramach prac grupy roboczej zgłaszali uwagi techniczne w zakresie kwestii wymagających opracowania i dalszej dyskusji głównie w zakresie Rozdziału IV obejmującego przepisy związane z amortyzacją aktywów trwałych.

Obowiązkowe ujawnianie informacji o uzgodnieniach transgranicznych

Podczas prezydencji bułgarskiej zakończyły się prace grupy eksperckiej dotyczące opublikowanej już dyrektywy Rady (UE) 2018/822 z dnia 25 maja 2018 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania w odniesieniu do podlegających zgłoszeniu uzgodnień transgranicznych. Dyrektywa została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 5 czerwca 2018 r. W okresie styczeń-luty Polska aktywnie uczestniczyła w pracach tej grupy przedstawiając swoje uwagi oraz stanowisko do projektu dyrektywy. Polska prowadzi prace mające na celu częściową transpozycję przepisów tej dyrektywy do krajowego porządku prawnego. Cele dyrektywy odzwierciedlają stanowisko Polski w zakresie zwalczania nadużyć podatkowych.

Opodatkowanie gospodarki cyfrowej

W okresie I półrocza 2018 r. przedstawiciele Polski aktywnie uczestniczyli w kluczowych pracach obejmujących opodatkowanie gospodarki cyfrowej, prowadzonych przez prezydentkę bułgarską, które dotyczyły rozpatrywania pakietu przedstawionego przez Komisję Europejską w dniu 21 marca 2018 r. Głównymi elementami tego pakietu są projekty dwóch dyrektyw:

- dyrektywa Rady ustanawiająca przepisy dotyczące opodatkowania osób prawnych, których obecność na rynku cyfrowym jest znacząca - COM (2018) 147 (dalej: dyrektywa o zakładzie cyfrowym).
- dyrektywa Rady w sprawie wspólnego systemu podatku od usług cyfrowych pobieranego od przychodów wynikających ze świadczenia niektórych usług cyfrowych - COM (2018) 148 (dalej: dyrektywa o podatku od usług cyfrowych).

Projekty dyrektyw są elementem starań ze strony Komisji Europejskiej podejmowanych na szczeblu Unii Europejskiej i na szczeblu międzynarodowym zmierzających do dostosowania obecnych ram podatkowych do gospodarki cyfrowej. Projekty dwóch dyrektyw dotyczą w gruncie rzeczy jednego (wspólnego) zagadnienia, jakim jest opodatkowanie działalności cyfrowej i należy je rozpatrywać (analizować) wspólnie. Uzupełnieniem tych aktów prawnych jest Zalecenie Komisji z dnia 21 marca 2018 r. w sprawie opodatkowania podatników podatku od osób prawnych, których obecność na rynku cyfrowym jest znacząca - C(2018) 1650 final (dalej: Zalecenie), adresowane do relacji pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej a państwami trzecimi.

Dyrektywa o zakładzie cyfrowym, poprzez zaproponowanie kompleksowego rozwiązania w ramach istniejących systemów opodatkowania osób prawnych w państwach członkowskich, przewiduje stworzenie wspólnego systemu opodatkowania działalności cyfrowej w Unii Europejskiej, który należy uwzględnić specyfikę gospodarki cyfrowej. Celem projektu jest ustanowienie nowych zasad określania więzi podatkowej w przypadku przedsiębiorstw cyfrowych prowadzących działalność transgraniczną, które nie posiadają fizycznej obecności handlowej poprzez określenie nowych wskaźników, co pozwoli ustanawiać i chronić prawa państw członkowskich do nakładania podatków w przypadku nowych cyfrowych modeli biznesowych. Tym łącznikiem będzie „zakład cyfrowy”, określany w nomenklaturze projektu dyrektywy, jako „istotna obecność cyfrowa” (ang. *significant digital presence*). Jednocześnie projekt określa zasady przypisywania zysków do działalności cyfrowej, które

powinny lepiej uchwycić proces tworzenia wartości w cyfrowych modelach biznesowych, które opierają się w dużym stopniu na wartościach niematerialnych i prawnych.

Dyrektywa, po wdrożeniu do ustawodawstw państw członkowskich, będzie miała zastosowanie do transgranicznej działalności cyfrowej w obrębie Unii Europejskiej, nawet jeśli obowiązujące umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania zawarte między państwami członkowskimi nie zostaną odpowiednio zmienione. Będzie miała ona również zastosowanie w sytuacji, gdy podmiot gospodarczy mający siedzibę w jurysdykcji poza-unijnej prowadzi działalność w danym państwie członkowskim, w oparciu o znaczącą obecność cyfrową, a państwo to nie ma zawartej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania z odnośną jurysdykcją.

W pakiecie inicjatyw, KE zawarła w Zaleceniu sugestię, by państwa członkowskie re negocjowały bilateralne umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania z państwami trzecimi w duchu zapisów proponowanej dyrektywy. Zalecenie to nie ma jednak prawnie wiążącej formy. KE wyraziła również gotowość do pracy z państwami członkowskimi w celu zidentyfikowania umów z państwami trzecimi, których re negocjacje powinny mieć charakter priorytetowy.

Projekt dyrektywy o podatku od usług cyfrowych, przewiduje rozwiązanie przejściowe i dotyczy wspólnego systemu opodatkowania przychodów z tytułu dostarczania określonych usług cyfrowych przez podatników. Celem wniosku jest stworzenie nowych (tymczasowych) ram prawnych opodatkujących przychody pochodzące z usług cyfrowych.

Dyrektywa zapewnia sprawiedliwe i efektywne opodatkowanie gospodarki cyfrowej, z uwagi na fakt, że obowiązujące dzisiaj przepisy opodatkowania osób prawnych są przestarzałe i nie uwzględniają szybkiego rozwoju przedsiębiorstw działających w sektorze informatycznym. Obowiązujące przepisy nie uwzględniają sytuacji, w której transgraniczny handel w Internecie jest łatwiejszy, pozbawiony fizycznej obecności stron, i w której przedsiębiorstwa opierają się na trudnych do wycenienia wartościach niematerialnych i prawnych, a generowane przez użytkownika treści i zgromadzone dane stanowią rodzaj aktywności leżącej u źródła procesu tworzenia wartości przez przedsiębiorstwa cyfrowe.

Działania Komisji Europejskiej podyktowane są również faktem, że dyskusja na forum międzynarodowym prowadzona przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) może potrwać kilka lat. KE zauważyła, iż niektóre państwa członkowskie podjęły już indywidualne rozwiązania w tym zakresie. Dlatego w ocenie Komisji Europejskiej, niezbędne są działania ujednociające rozwiązania w całej Unii Europejskiej.

Obok powyższych celów projektu dyrektywy o podatku od usług cyfrowych, kolejnymi ogólnymi jej celami są:

- ochrona integralności jednolitego rynku i zapewnienie jego właściwego funkcjonowania;
- zagwarantowanie, aby finanse publiczne w Unii Europejskiej były zrównoważone, a krajowe podstawy opodatkowania nie traciły na aktualności;
- zapewnienie sprawiedliwości społecznej i równych warunków działania dla wszystkich przedsiębiorstw prowadzących działalność w Unii; oraz
- walka z agresywnym planowaniem podatkowym oraz zamknięcie luk istniejących obecnie w międzynarodowych przepisach podatkowych, co pozwala niektórym przedsiębiorstwom cyfrowym na unikanie opodatkowania w krajach, w których prowadzą działalność i wytwarzają wartość.

W okresie od publikacji pakietu inicjatyw do czerwca 2018 r., nad wyżej wymienionymi inicjatywami, odbyły się dyskusje techniczne (w ramach Grupy Roboczej do Spraw Podatkowych), jak również polityczne. Zgodnie ze Stanowiskiem RP, przedstawiciele Polski udzielają poparcia propozycjom Komisji Europejskiej, ale też wysłuchują opinii innych państw członkowskich i akcentują konieczność dialogu z państwami trzecimi. Taka aktywność umożliwi dokonanie dogłębnej analizy pakietu inicjatyw, co

ułatwi ochronę interesu Rzeczypospolitej Polskiej, poprzez podjęcie decyzji na podstawie najlepszego możliwego zrozumienia zysków i kosztów danego rozwiązania.

Podatki pośrednie

VAT

Podczas prezydencji bułgarskiej na forum Rady Unii Europejskiej Polska uczestniczyła w intensywnych pracach legislacyjnych nad pakietem nowelizacji unijnych przepisów dot. podatku od towarów i usług (VAT) w odniesieniu do harmonizacji i uproszczenia niektórych przepisów w systemie VAT (tzw. środki doraźne) oraz wprowadzenia docelowego systemu opodatkowania handlu między państwami członkowskimi (tzw. System docelowy).

Prace nad dossier upraszczającym niektóre obszary w VAT związane z usprawnieniem handlu wewnątrzunijnego zostały zasadniczo uzgodnione w Radzie. Natomiast kwestie dotyczące funkcjonowania przyszłego docelowego systemu VAT będą przedmiotem prac w ramach omawiania wniosku Komisji Europejskiej dotyczącego technicznych aspektów systemu definitywnego, zaprezentowanego w maju 2018 r. W Radzie przeprowadzono również wstępną dyskusję nt. modernizacji polityki dotyczącej stawek VAT i uproszczeń dla małych i średnich przedsiębiorców. Prace w tych obszarach będą kontynuowane.

Podatki akcyzowe

W omawianym okresie prowadzono też prace nad proponowaną zmianą dyrektywy 2008/118/WE w sprawie ogólnych zasad dotyczących podatku akcyzowego zawierającą zmiany, zgodnie z sugestiami zawartymi w sprawozdaniu Rady i Parlamentu Europejskiego oraz w konkluzjach Rady w sprawie wdrażania i oceny dyrektywy 2008/118/WE. Jednocześnie dostosowuje przepisy dyrektywy 2008/118/WE do zmiany przepisów celnych i innych stosownych przepisów oraz wymogów proceduralnych wynikających z traktatu lizbońskiego. Przewidywane modyfikacje dotyczą między innymi wewnątrzunijnego przemieszczania wyrobów akcyzowych dopuszczonych do konsumpcji.

Natomiast zmiana dyrektywy 92/83/EWG w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych jest częścią realizowanego przez Komisję Europejską programu sprawności i wydajności regulacyjnej (REFIT). Nowelizacja dyrektywy zakłada m.in.:

- doprecyzowanie przepisów dotyczących pomiaru stopnia Plato w przypadku piwa;
- podwyższenie progu zawartości alkoholu, poniżej którego mogą być stosowane stawki obniżone w odniesieniu do piwa o niskiej zawartości alkoholu;
- wprowadzenie ogólnej definicji „cydru”;
- wprowadzenie jednolitego zaświadczenia dla małych niezależnych browarów oraz małych niezależnych producentów cydrów w całej UE;
- wprowadzenie, podobnie jak w przypadku piwa, opcjonalnych stawek obniżonych dla niezależnych małych producentów cydru;
- doprecyzowanie przepisów dotyczących zwolnień dla alkoholu skażonego co przyczyni się do zwiększenia pewności prawa dla podmiotów gospodarczych i organów państw członkowskich.

Koordinacja w dziedzinie polityki podatkowej.

Główny ciężar zadań realizowanych w ramach Rady UE w obszarze koordynacji polityki podatkowej spoczywał na Grupie ds. Kodeksu Postępowania (opodatkowanie działalności gospodarczej) (dalej: COCG, Grupa). W ramach rutynowych prac Grupa prowadziła przegląd systemów podatkowych wdrażanych przez państwa członkowskie, pod kątem zgodności z zasadami Kodeksu postępowania w dziedzinie opodatkowania działalności gospodarczej oraz monitoring wycofywania/zmiany przez odnośne państwa członkowskie systemów uznanych przez COCG jako szkodliwe. Uzgodniono także wytyczne co do stosowania kryteriów 3 i 4 Kodeksu mających znaczenie przy monitorowaniu

wspomnianych zobowiązań, a także rozpoczęto proces monitorowania wdrożenia przez państwa członkowskie uzgodnionych dotychczas przez COCG wspólnych wytycznych, zgodnie z przyjętym harmonogramem.

Ponadto w I półroczu 2018 r. bardzo istotnym obszarem intensywnych prac Grupy były zadania wynikające z konkluzji Rady z dnia 5 grudnia 2017 r. w sprawie unijnego wykazu jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych. Celem prac nad unijną listą jest wspólne działanie państw członkowskich na rzecz walki z nieuczciwą konkurencją podatkową na świecie.

W okresie styczeń-czerwiec 2018 r. prace w tym obszarze obejmowały m.in.:

- aktualizację listy unijnej, m.in. o jurysdykcje z rejonu Karaibów, dotkniętych w 2017 r. klęskami żywiołowymi;
- kontynuację dyskusji nad możliwym zakresem wdrożenia przez państwa członkowskie skoordynowanych defensywnych środków podatkowych wobec jurysdykcji uznanych za niechętne współpracy podatkowej;
- doprecyzowanie i uszczegółowienie wymogów w zakresie spełnienia przez podmioty gospodarcze kryterium istotnej obecności gospodarczej na terytorium jurysdykcji, zobowiązanej do zapewnienia zgodności reżimów podatkowych z kryterium sprawiedliwego opodatkowania;
- monitoring systemów podatkowych jurysdykcji, które w procesie przeglądu prowadzonego w 2017 r. podjęły zobowiązania na wysokim szczeblu politycznym do wyeliminowania do końca 2018 r. stwierdzonych przez COCG niezgodności z kryteriami: przejrzystości podatkowej, sprawiedliwego opodatkowania i wdrożenia standardów BEPS, których wykaz został przedstawiony w załączniku II do konkluzji;
- aktualizację i wytyczenie kierunku rozwoju kryteriów do stosowania na dalszych etapach przeglądu;
- decyzje dotyczące rozszerzenia zakresu geograficznego jurysdykcji które zostaną objęte przeglądem w ramach prac COCG.

Przedstawiciele Polski aktywnie uczestniczą zarówno w pracach COCG, jak i podgrup tematycznych realizujących powyższe zadania.

3.4.3. Jednolity rynek cyfrowy wraz z ochroną danych osobowych

Polska uczestniczyła w kolejnej fazie prac nad **projektem rozporządzenia o prywatności w sektorze łączności elektronicznej**, wspierając kierunek prac nad regulacją, czyli zapewnienie obywatelom UE efektywnej ochrony prywatności i danych w komunikacji elektronicznej. Jednocześnie Polska zwracała uwagę na brak precyzji niektórych proponowanych przepisów (projektowanych rozwiązań), przekonując że mogłyby one spowodować brak pewności prawnej u ich adresatów. W ocenie Polski, aby powstała efektywna regulacja, która odpowie na potrzeby tak dostawców, jak i użytkowników, najpierw należy ocenić, jak usługi komunikacji elektronicznej reguluje ogólne rozporządzenie o ochronie danych (GDPR), które jest stosowane dopiero od 25 maja br. Na posiedzeniu Rady Unii Europejskiej ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii 8 czerwca br., w Luksemburgu Polska wzięła aktywny udział w debacie na temat kluczowych, problemowych kwestii inicjatywy, popierając wprawdzie przyjęcie kolejnego sprawozdania z postępu prac, ale i podkreślając silną potrzebę dalszej dyskusji.

Podczas kolejnego etapu prac nad **przełogiem ram regulacyjnych dla sektora łączności elektronicznej, w szczególności Europejskiego Kodeksu łączności Elektronicznej**, Polska zgłaszała szereg szczegółowych postulatów, mając na względzie potrzebę dopasowania regulacji do specyfiki polskiego sektora telekomunikacyjnego. W szczególności podkreślała potrzebę:

- optymalizacji zarządzania widmem radiowym w ramach UE dzięki uwzględnianiu uwarunkowań poszczególnych krajów, szczególnie graniczących z krajami spoza UE, oraz wzmocnieniu Grupy ds. Polityki Spektrum Radiowego (RSPG),

- zapewnienia równych obowiązków dla podobnych usług telekomunikacyjnych oraz harmonizacji przepisów dotyczących praw użytkownika końcowego,
- klaryfikacji reguł odnośnie pomocy publicznej dla sektora telekomunikacyjnego,
- harmonizacji limitów promieniowania elektromagnetycznego w krajach UE,
- wprowadzenia przepisów ułatwiających budowę sieci 5G, w tym lokowania nadajników dla sieci małoobszarowych,
- utrzymaniu szerokich kompetencji organów regulacyjnych ds. telekomunikacji,
- ograniczenia obciążeń dla najnowocześniejszych sieci telekomunikacyjnych,
- rezygnacji z uregulowania zasad wykonywania połączeń międzynarodowych w UE (*intra-EU calls*) z uwagi na brak uzasadnienia dla tak głębokiej interwencji na rynku oraz ryzyko znaczących obciążeń dla polskiego rynku telekomunikacyjnego.
- wprowadzenia możliwości sankcjonowania operatorów przekazujących nieprawdziwe dane podczas inwentaryzacji infrastruktury telekomunikacyjnej,
- wprowadzenia możliwości wymagania rejestracji od dostawców komunikatorów (umożliwi to regulatorowi sporządzenie rejestru przedsiębiorców działających w Polsce oraz da też możliwość skutecznego zwracania się po informacje i podejmowania ewentualnych innych działań przewidzianych dyrektywą),
- utrzymania krajowej rejestracji dla dostawców Internetu i tradycyjnych usług telekomunikacyjnych,
- odrzucenia możliwości stosowania weta przez Komisję Europejską do środków zaradczych stosowanych przez krajowych regulatorów na rynkach właściwych (tzw. *double-lock veto*), jako ograniczających skuteczność krajowych organów regulacyjnych oraz
- uproszczenia przepisów w zakresie usługi powszechnej i utrzymanie jej socjalnego charakteru.

Polska zwracała również uwagę- podobnie jak podczas wcześniejszych faz prac- na potrzebę zapewnienia zgodności przepisów Europejskiego Kodeksu Łączności Elektronicznej z innym regulacjami lub procedowanymi aktualnie wnioskami legislacyjnymi UE.

Z kolei podczas prac nad **projektem rozporządzenia zmieniającego zasady funkcjonowania Organu ds. Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC)**, Polska popierała utrzymanie obecnego, zdecentralizowanego i niezależnego charakteru organu a tym samym- sprzeciwiała się przekształceniu go w pełnoprawną agencję UE. W szczególności Polska:

- postulowała niezależność opinii wydawanych przez BEREC,
- proponowała szczegółowe określenie zakresu możliwego udziału krajowych organów właściwych w pracach BEREC,
- nalegała na wprowadzenie bardziej elastycznych zasad nominowania przedstawicieli krajowych organów regulacyjnych do organów zarządczych BEREC i Urzędu BEREC,
- utrzymania zasady głosowania większością 2/3 w najważniejszych kwestiach.

Zaangażowanie Polski pozwoliło na uwzględnienie czołowych polskich postulatów w tekście uzgodnionym przez Radę UE i Parlament Europejski podczas negocjacji. W szczególności dotyczy to zasad zarządzania widmem radiowym, wsparcia dla inwestycji w sektorze telekomunikacyjnym oraz przeciwdziałania nadużyciom, jak również utrzymanie niezależności i wzmocnienie kompetencji BEREC. Udział Polski w ww. pracach pozwoli na zapewnienie prostych, przewidywalnych i dostosowanych do realiów rynkowych, a tym samym- funkcjonalnych przepisów (rozwiązań) dla sektora łączności elektronicznej na najbliższe lata. Będą one przeciwdziałać fragmentaryzacji sektora łączności elektronicznej, która jest niekorzystna dla wszystkich uczestników rynku, zarówno przedsiębiorców, jak i konsumentów.

Ponadto, Polska poparła przyjęcie **rozporządzenia ustanawiającego ramy swobodnego przepływu danych nieosobowych w UE** wypracowane w toku negocjacji Rady UE z Parlamentem Europejskim. Była to kluczowa dla Polski inicjatywa przedłożona przez Komisję Europejską w efekcie wcześniejszych wysiłków dyplomatycznych polskiego rządu. Dzięki zaangażowaniu Polski udało się wypracować

satysfakcjonujące rozwiązania, które pozwolą na zniesienie istniejących barier lokalizacyjnych, zmuszających przedsiębiorstwa do przechowywania danych w granicach krajowych. Wraz z obowiązującymi już przepisami dotyczącymi danych osobowych nowe środki umożliwią przechowywanie i przetwarzanie danych nieosobowych w całej UE, co będzie sprzyjać konkurencyjności europejskich- w tym polskich- przedsiębiorstw oraz modernizacji usług publicznych. Podczas prac Polska konsekwentnie podkreślała, że rozporządzenie stanowi dopiero pierwszy krok w budowaniu efektywnej gospodarki przyszłości opartej o dane w UE. Dlatego ważne jest, aby pójść krok dalej i zmienić podejście do zarządzania danymi nieprzetworzonymi oraz dostępu do nich na bardziej ambitne.

Po publikacji w maju przez Komisję Europejską, tzw. pakietu ws. danych Polska wzięła udział w początkowej fazie prac nad jednym z jego kluczowych komponentów- **projektem nowelizacji dyrektywy o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego**, wyrażając poparcie dla kierunku zmian zaproponowanych we wniosku. Polska podkreśliła, że dane publiczne mają ogromny potencjał dla innowacyjnych produktów, usług czy aplikacji sztucznej inteligencji. Jednak aby w pełni wykorzystać potencjał danych produkowanych i gromadzonych przez sektor publiczny, należy poszerzyć zakres dyrektywy o nowe kategorie danych, jak: dane badawcze czy dane przedsiębiorstw publicznych z sektora transportu i usług użyteczności publicznej. Konieczne jest także wskazanie praktycznych rozwiązań na rzecz otwierania danych, jakie powinny być podejmowane przez państwa członkowskie UE. Polska potwierdziła ww. stanowisko podczas pierwszej debaty orientacyjnej na posiedzeniu Rady TTE 8 czerwca br., w Luksemburgu.

Z inicjatywy Polski państwa Grupy Wyszehradzkiej (V4) przyjęły **wspólne stanowisko w sprawie sztucznej inteligencji i jej potencjału dla rozwoju gospodarki UE**. Polska zwróciła w nim uwagę na potencjał rozwoju europejskich przedsiębiorstw w oparciu o AI, ale wskazała też na konieczność pogłębionej analizy skutków prawnych i ekonomiczno-społecznych (pozytywnych i negatywnych) tej upowszechniania tej technologii. Polska zaproponowała też konkretne rozwiązania, tj. utworzenie wirtualnych magazynów danych czy powołanie, na poziomie UE, obserwatorium AI. **W ten sposób** Polska zainicjowała ogólnoeuropejską dyskusję poświęconą AI angażującą wszystkie zainteresowane strony, jeszcze przed publikacją komunikatu Komisji Europejskiej w sprawie wykorzystywania technologii sztucznej inteligencji- kolejnego elementu ww. pakietu ws. danych.

W trakcie roboczego lunchu na posiedzeniu Rady UE ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii 8 czerwca br. Polska podkreśliła wagę priorytetowego traktowania finansowania sektora cyfrowego w ramach **Wieloletnich Ram Finansowych UE po 2020 r.** Pozwoli to na bardziej kompleksowe podejście do cyfryzacji, która ma charakter horyzontalnego i wieloaspektowy. Polska wyraziła też zadowolenie z kierunku propozycji nowych instrumentów finansowych przedstawionych przez Komisję Europejską. Podkreśliła zarazem konieczność wyznaczenia precyzyjnej linii demarkacyjnej pomiędzy instrumentami znajdującymi się w gestii Komisji Europejskiej a zakresem interwencji realizowanym przez państwa członkowskie oraz ułatwienie państwom członkowskim UE swobodnego kształtowanie polityki w tym zakresie.

Dzięki zaangażowaniu Polski w ostatnią fazę prac nad **projektem rozporządzenia PE i Rady ws. ochrony osób fizycznych w odniesieniu przetwarzania danych osobowych przez instytucje i agencje UE** udało się doprowadzić do finalnego uzgodnienia tekstu pomiędzy PE i Radą UE pod koniec maja. Pozwoli to na terminowe stworzenie podstaw prawnych do przetwarzania danych osobowych przez instytucje i agencje UE zgodnie z GDPR. Polska zrealizowała też postulat wyłączenia kilku instytucji UE (Europolu, Eurojust, Prokuratury Europejskiej i Eurodac) spod zasad ogólnych ochrony danych osobowych wprowadzonych w rozporządzeniu i utrzymanie przez nie szczególnych reżimów przetwarzania danych osobowych.

Polska uczestniczyła też w kształtowaniu mandatu negocjacyjnego dla KE w związku z pracami nad **modernizacją Konwencji Rady Europy o ochronie danych osobowych (Konwencji 108)**. Pozwoli to na dostosowanie konwencji- jedyne go aktu prawnego regulującego kwestie przetwarzania i ochrony

danych osobowych o zasięgu globalnym- do aktualnych realiów intensywnych, transgranicznych przepływów danych.

Nowelizacja dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych

W sektorze audiowizualnym, w trakcie prezydencji bułgarskiej trwały dalsze prace nad *nowelizacją dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych (Audiovisual Media Services Directive)*. Prezydencja zakończyła uzgodnienia w ramach trilogu.

Najwięcej kontrowersji, z punktu widzenia Polski, wzbudzają przepisy związane z ochroną interesu publicznego, w tym interesów osób małoletnich i konsumentów, przed naruszeniami ze strony nadawców podlegających jurysdykcji innego państwa członkowskiego. Zdaniem Polski na podstawie obecnie obowiązujących przepisów nadawca kierujący swój program w całości na terytorium państwa docelowego jest obowiązany stosować surowsze przepisy ogólnego interesu publicznego przyjęte w tym państwie. Skuteczność tego przepisu dyrektywy jest znacząco ograniczona poprzez konieczność udowodnienia intencji naruszenia prawa państwa docelowego, co jest w praktyce niemożliwe. Należy jednak podkreślić, że uzgodniony w ramach trilogu tekst uwzględnia znaczną część zgłaszanych przez Polskę postulatów.

Rozporządzenie w sprawie propagowania sprawiedliwości i przejrzystości dla użytkowników biznesowych korzystających z usług pośrednictwa internetowego

W maju 2018 r. rozpoczęły się prace nad projektem, którego celem jest stworzenie środowiska prawnego regulującego aspekty przejrzystości w relacjach pomiędzy dostawcami usług pośrednictwa internetowego i wyszukiwarkami internetowymi, a ich klientami biznesowymi. W Stanowisku Rządu przyjętym przez KSE 14 czerwca 2018 r., Rząd wyraził poparcie dla tej inicjatywy. Prezydencja bułgarska zorganizowała trzy posiedzenia grupy roboczej ds. konkurencyjności i wzrostu (G.01), na których KE przedstawiła informację na temat Oceny Wpływu oraz artykułów 1-8. Prace będą kontynuowane przez prezydencję austriacką, która zamierza tak zaawansować prace, aby możliwe było przyjęcie podejścia ogólnego na posiedzeniu Rady ds. Konkurencyjności pod koniec listopada 2018 r.

Rozporządzenie w sprawie utworzenia jednolitego portalu cyfrowego

Prezydencja bułgarska przeprowadziła trzy nieformalne trilogi z PE i ostatecznie uzgodniła tekst projektu *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie utworzenia jednolitego portalu cyfrowego zapewniającego dostęp do informacji, procedur, usług wsparcia i rozwiązywania problemów* na ostatnim trilogu 24 maja 2018r. Polska poparła prace PREZ i udzielała mandatu na kolejne trilogi. Po pracach prawników lingwistów ostateczny tekst zostanie przyjęty przez Radę UE i PE. Polska popierała cel rozporządzenia i aktywnie uczestniczyła w pracach grupy ds. konkurencyjności i wzrostu (G.01). W trakcie PREZ BG prace grupy koncentrowały się na analizie poprawek wprowadzonych przez PE i wypracowywaniu mandatu na nieformalne trilogi z PE.

Jednolity portal cyfrowy ma być „centralnym punktem wejścia”, który integruje wszelkie narzędzia współpracy i wsparcia dla firm działających na jednolitym rynku UE oraz dla obywateli/konsumentów. Ma łączyć zarówno instrumenty dostępne na szczeblu UE, jak i na poziomie krajowym.

Portal ma być źródłem informacji dostępnej w zrozumiałej i przystępnej dla użytkowników formie i jednocześnie platformą rozwiązywania problemów z możliwością wypełniania procedur on-line, która będzie zintegrowana z portalem Twoja Europa. Będzie łączył zarówno działania państw członkowskich (w tym organów administracji na różnym poziomie), jak i KE.

3.4.4. Ochrona praw autorskich

W obszarze prawa autorskiego kontynuowano prace nad pakietem propozycji przedstawionych w ramach Strategii Jednolitego Rynku Cyfrowego. W odniesieniu do *projektu rozporządzenia ustanawiającego przepisy dotyczące wykonywania praw autorskich i praw pokrewnych mające zastosowanie do niektórych transmisji online prowadzonych przez organizacje radiowe i telewizyjne oraz do retransmisji programów telewizyjnych i radiowych* prezydencja rozpoczęła negocjacje z Parlamentem Europejskim. Trilogu tego nie udało się zakończyć, ale wypracowane do tej pory

propozycje kompromisowe dotyczące tzw. zasady państwa pochodzenia, stosowanej na potrzeby świadczenia przez nadawców dodatkowych usług *online*, są oparte na postulatach zgłaszanych przez Polskę, aby zasada ta była ograniczona wyłącznie do produkcji własnych nadawcy. Natomiast w odniesieniu do obowiązkowego zbiorowego zarządzania przy zawieraniu umów licencyjnych na reemitowanie programów radiowych i telewizyjnych uwzględniają one sugestie Polski zmierzające do zapewnienia spójności pomiędzy projektowanym aktem prawnym a dyrektywą 93/83/EWG, którą akt ten uzupełnia.

Prezydencja prowadziła ponadto intensywne prace nad *projektem dyrektywy ws. praw autorskich na jednolitym rynku cyfrowym*. Pomimo dużych rozbieżności pomiędzy państwami członkowskimi, na posiedzeniu COREPER w dniu 25 maja 2018 r. uzgodniono mandat Rady do negocjacji z Parlamentem Europejskim. Najwięcej kontrowersji w tym projekcie budzi propozycja przyznania wydawcom prasy nowego prawa pokrewnego (art. 11) oraz obowiązki w zakresie ochrony praw autorskich nakładane na platformy internetowe (art. 13). Dzięki staraniom Polski państwa członkowskie będą mogły ograniczyć projektowane uprawnienia wydawców wyłącznie do tych materiałów prasowych, do których już obecnie przysługują im prawa autorskie, przy czym dyrektywa zapewni bardziej skuteczną ich ochronę. Takie rozwiązanie pozwoli uniknąć negatywnych skutków, jakie mogła powodować pierwotna propozycja Komisji, przede wszystkim w zakresie dostępu do informacji prasowych. Z kolei projektowane obowiązki platform internetowych, zgodnie z polskimi postulatami, będą dotyczyć tylko serwisów aktywnie promujących dostęp do nielegalnie udostępnianych utworów i osiągających z tego tytułu zyski. Tym samym niezmienione pozostaną zasady dotyczące wyłączenia od odpowiedzialności pasywnych pośredników internetowych (tzw. *safe harbor*), obowiązujące od 2000 r. na gruncie dyrektywy o handlu elektronicznym. Ponadto, co dla Polski było istotne, poprzez zastosowanie zasady proporcjonalności projektowana dyrektywa nie utrudni rozwoju startupów, *de facto* ułatwiając im konkurowanie z największymi światowymi graczami. Natomiast w zakresie, w jakim platformy uzyskują licencję na udostępnianie utworów, wyłączona zostanie odpowiedzialność indywidualnych internautów, dzięki czemu nie będą im grozić roszczenia z tytułu naruszenia praw autorskich.

3.4.5. Transport

Transport Drogowy

Pakiet Mobilności I

Podczas prezydencji bułgarskiej Rada UE ds. Transportu w dn. 7 czerwca 2018 r. przyjęła sprawozdanie z postępu prac do następujących projektów aktów prawnych, wchodzących w skład części rynkowej i socjalnej Pakietu Mobilności I:

- projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1071/2009 i rozporządzenie (WE) nr 1072/2009 w celu dostosowania ich do zmian w sektorze,
- projekt dyrektywy PE i Rady zmieniającej dyrektywę 2006/22/WE w odniesieniu do wymogów w zakresie egzekwowania prawa oraz ustanawiającą szczegółowe zasady w odniesieniu do dyrektywy 96/71/WE i dyrektywy 2014/67/UE dotyczące delegowania kierowców w sektorze transportu drogowego (tzw. *lex specialis*),
- projekt rozporządzenia PE i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 561/2006 w odniesieniu do minimalnych wymogów dotyczących maksymalnego dziennego i tygodniowego czasu prowadzenia pojazdu, minimalnych przerw oraz dziennego i tygodniowego czasu odpoczynku oraz rozporządzenie (UE) nr 165/2014 w odniesieniu do określania położenia za pomocą tachografów.

Mimo konstruktywnego podejścia do negocjacji prezentowanego przez Polskę i grupę państw *like-minded* (tj. państw prezentujących kierunkowo stanowisko zgodne z polskim: Czechy, Słowacja, Węgry, Estonia, Litwa, Łotwa, Rumunia, Chorwacja, Słowenia, Malta, Irlandia, Zjednoczone Królestwo, Hiszpania, Portugalia), państwa tzw. Sojuszu Drogowego (Austria, Niemcy, Francja, Dania, Luksemburg, Belgia, Szwecja, Włochy, Grecja) nie wykazały elastyczności w swoim stanowisku. Wobec impasu negocjacyjnego, prezydencja bułgarska podjęła decyzję o zaniechaniu próby wynegocjowania

podejścia ogólnego względem Pakietu Mobilności I na posiedzeniu Rady UE ds. Transportu w dniu 7 czerwca br. Polska nie sprzeciwiła się przyjęciu sprawozdania z postępu prac, jednocześnie wyrażając daleko idące rozczarowanie zaniechaniem prób wynegocjowania podejścia ogólnego.

Brak przyjęcia stanowiska Rady UE jest szczególnie istotny w kontekście tego, że w dniu 4 czerwca 2018 r. Komisja Transportu i Turystyki (TRAN) Parlamentu Europejskiego przyjęła sprawozdania legislacyjne do wszystkich trzech projektów z zakresu rynku i kwestii socjalnych oraz udzieliła mandatów negocjacyjnych posłom sprawozdawcom do prowadzenia dalszych negocjacji z Radą UE w ramach trilogów. W sprawozdaniu autorstwa poseł Merja Kyllönen do *lex specialis*, zgodnie z kluczowymi dla Polski postulatami, popieranymi przez przedstawicieli Polski, jednoznacznie wyłączono transport międzynarodowy i tranzyt z dyrektywy o delegowaniu. W wyniku głosowania na sesji plenarnej Parlamentu Europejskiego w dniu 14 czerwca 2018 r. podjęto decyzję, że plenum Parlamentu Europejskiego ponownie przyjrzy się tekstom mandatów na sesji w dniu 2 – 5 lipca br., wraz z możliwością składania poprawek przez posłów.

W okresie prezydencji bułgarskiej Rząd RP realizował strategię działań mającą na celu wypracowanie propozycji uwzględniających, w jak największym możliwym stopniu, interesy polskiego sektora transportu międzynarodowego, polskiej gospodarki oraz konsumentów. Przykładem tego są liczne działania podejmowane przez Ministerstwo Infrastruktury na forum instytucji UE. Członkowie Kierownictwa resortu odbyli spotkania na szczeblu ministrów ds. transportu z państwami prezentującymi stanowisko podobne do polskiego (m.in. Czech, Słowacji, Węgier, Estonii, Litwy, Łotwy, Rumunii, Chorwacji, Słowenii, Irlandii, Zjednoczonego Królestwa, Hiszpanii, Portugalii i Finlandii), jak i państwami mającymi odmienne stanowiska (Niemcami, Francją i Belgią). Prowadzone były także rozmowy z posłami do Parlamentu Europejskiego, zaangażowanymi w prace nad Pakietem Mobilności I (w marcu 2018 r.), Komisją Europejską oraz prezydentką bułgarską.

W zakresie części rynkowej Pakietu Mobilności I, Polska wyrażała wątpliwości dotyczące propozycji objęcia wybranymi przepisami rozporządzenia nr 1071/2009 lekkich pojazdów użytkowych o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony. Objęcie ich dodatkowymi wymogami może stanowić element nadmiernej regulacji branży transportu drogowego w UE i stwarza niepotrzebne bariery administracyjne dla tego sektora usług. Polska nie popierała zaproponowanego przez prezydentkę dolnego limitu dopuszczalnej masy całkowitej 2,5 t, uważając, że nie ma dla niego uzasadnienia merytorycznego, zarówno w zakresie warunków technicznych, jak i też w zakresie wykonywania kontroli pojazdu.

Wspólnie z grupą państw *like-minded* Polska postulowała potrzebę doprecyzowania rozpoczęcia liczenia okresu kabotażu i popierała 7-dniowy okres na ich wykonywanie bez limitu operacji. Polska opowiadała się przeciwko ograniczeniu liczby dni na wykonywanie tych przewozów, uznając takie rozwiązania za stwarzające sztuczne bariery administracyjne w przewozach drogowych towarów w UE, które ograniczają rozwój rynku transportu drogowego w UE, stanowiąc zasadniczą przeszkodę w realizacji postanowień Białej Księgi transportowej z 2011 r.

Polska wspólnie z innymi państwami *like-minded* była przeciwna koncepcji przymusowych przerw w przewozach kabotażowych, tzw. okresowi karencji (*cooling-off period*), gdyż propozycja jego wprowadzenia jest nieproporcjonalnym i nadmiernie restrykcyjnym środkiem, który może powodować zmniejszenie konkurencyjności branży oraz wyeliminowanie zagranicznych przewoźników z operowania na rynkach krajowych.

W zakresie części socjalnej Pakietu Mobilności I, Polska przedłożyła propozycję w zakresie retrofitingu tachografów (wymiany dotychczas używanych tachografów zainstalowanych w pojazdach zarejestrowanych przed 15 czerwca 2019 r. na tachografy inteligentne), która m.in. uwzględniła naturalną i sukcesywną wymianę kart kierowców (wymiana kart kierowców w przeciągu 5 lat, zamiast proponowanego 1 roku), a także zapewniła odpowiednio długi okres przejściowy przewidziany na ich retrofitting (najwcześniej 2028 r.).

Polska wnioskowała o przyjęcie mechanizmu zapewniającego większą elastyczność w zakresie organizacji czasu pracy kierowcom polegającego na postulowanym przez Polskę dopuszczeniu możliwości odbioru dwóch skróconych tygodniowych okresów odpoczynku pod rząd z rekompensatą przed końcem czwartego tygodnia. Propozycja ta została uwzględniona przez prezydencję bułgarską.

Polska wraz z innymi państwami *like-minded* popierała kierunek prac obrany przez prezydencję umożliwiający pod pewnymi warunkami odbiór regularnych tygodniowych okresów odpoczynku w pojeździe, jako rozwiązanie dostosowane do specyfiki operacji transportowych i stanu infrastruktury w Europie. Polska popierała również rozwiązanie zaproponowane przez prezydencję, zgodnie z którym na zasadzie odstępstwa dopuszczalna byłaby możliwość odbioru regularnych tygodniowych okresów odpoczynku w pojazdach do czasu kiedy dostępna będzie wystarczająca liczba wydzielonych stref dla pojazdów.

Polska kierunkowo popierała propozycję prezydencji dot. zapewnienia takiej organizacji pracy przez przewoźników, która będzie umożliwiała kierowcom powrót do swoich „domów” co najmniej raz na 6 tygodni. Polska popierała również kompromisową propozycję prezydencji pozostawiającą kierowcom swobodę odnośnie do wyboru dogodnego miejsca, na którym zostanie odnotowany fakt przekroczenia granicy.

Polska w ramach stanowiska wyjściowego w procesie negocjacji postulowała wyłączenie sektora transportu drogowego spod przepisów dyrektywy 96/71/WE (z uwzględnieniem ostatniej rewizji tekstu dyrektywy) m.in. dot. szeroko rozumianego długoterminowego delegowania, czy też układów zbiorowych pracy i orzeczeń arbitrażowych. Ww. przepisy w ocenie Polski nie uwzględniają charakteru pracy na stanowisku kierowcy i związanej z nim wysokiej mobilności.

Polska za zasadne uznawała wyłączenie spod zasad delegowania również przewozów realizowanych lokalnie w obszarach przygranicznych przez przewoźników i przedsiębiorców z bezpośrednio sąsiadujących ze sobą państw członkowskich.

Polska wraz z innymi państwami grupy V4+ przedstawiła rozwiązanie przewidujące wyłączenie czasowe 10 dni i 7 dni odpowiednio dla operacji międzynarodowych i kabotażu od obowiązywania przepisów dyrektywy 96/72/WE i 2014/67/UE. Natomiast w wyniku dyskusji prezydencja bułgarska zaproponowała wydłużenie okresu derogacji względem pierwotnej propozycji Komisji (która przewidywała 3 dni wyłączenia dla operacji międzynarodowych), proponując wyłączenie czasowe 9 dni i 5 dni, a następnie 7 dni i 3 dni dla odpowiednio operacji międzynarodowych i kabotażu. Polska pozytywnie ustosunkowała się do kierunku propozycji, polegającego na wydłużeniu okresu derogacji.

Polska popierała propozycję prezydencji zakładającą wyłączenie tranzytu spod reżimu delegowania, gdyż nie może być on traktowany jako operacja dostarczenia usługi na terenie jakiegokolwiek państwa.

W kontekście obowiązków administracyjnych oraz środków kontroli na gruncie *lex specialis*, Polska opowiadała się za ich uproszczeniem i zharmonizowaniem środków (ujęciem w zamknięty katalog). Polska przedłożyła m.in. propozycję zgodnie, z którą dopuszczalne stałoby się postugiwanie i okazywanie w trakcie kontroli drogowej kopii zgłoszenia delegowania dostępnej w jednym z oficjalnych języków urzędowych „wysyłającego” państwa członkowskiego.

W zakresie **projektu dyrektywy zmieniającego dyrektywę 2006/1/WE w sprawie użytkowania pojazdów najmowanych bez kierowców w celu przewozu drogowego rzeczy**, mimo planów prezydencji bułgarskiej, nie przyjęto podejścia ogólnego.

Pomimo kierunkowego poparcia celu dyrektywy, jakim jest wzmocnienie rynku wewnętrznego usług transportowych z wykorzystaniem najmowanych pojazdów ciężarowych oraz usług wynajmu i leasingu pojazdów, Polska wyrażała wątpliwości w stosunku do projektu.

W opinii Polski liberalizacja w obszarze użytkowania pojazdów najmowanych powinna być połączona z zachowaniem właściwej równowagi na tym specyficznym rynku oraz równoległe liberalizacją w obszarze świadczenia usług międzynarodowego transportu drogowego.

Wprowadzone do projektu ograniczenie możliwości użytkowania pojazdu najętego za granicą do 30 dni powoduje, że wyeliminowano sprzeczność z obecnie obowiązującymi w Polsce przepisami, dlatego też Polska poparła przyjęcie podejścia ogólnego do tego wniosku legislacyjnego na posiedzeniu Rady UE ds. Transportu w dniu 7 czerwca br. Jednakże, w wyniku stanowisk państw Sojuszu Drogowego, Prezydencja bułgarska nie zdołała zyskać większości, umożliwiającej przyjęcie stanowiska Rady UE.

Pakiet Mobilności I (część dot. opłat za infrastrukturę)

Podczas prezydencji bułgarskiej Rada UE przyjęła podejście ogólne do **projektu dyrektywy PE i Rady w sprawie interoperacyjności systemów elektronicznego poboru opłat drogowych i ułatwiania transgranicznej wymiany informacji na temat przypadków nieuiszczenia opłat drogowych w Unii (EETS)**.

Zgodnie z oczekiwaniem Polski nie uległa zmianie zasada, zgodnie z którą Europejska Usługa Opłaty Elektronicznej (EETS) powinna pozostać usługą o charakterze uzupełniającym wobec krajowych usług opłaty elektronicznej w państwach członkowskich.

Polska pozytywnie oceniła propozycję, zgodnie z którą wprowadzone zostaną ramy prawne dla przekazywania pomiędzy punktami kontaktowymi państw członkowskich informacji o użytkownikach naruszających obowiązek uiszczenia opłat drogowych.

M.in. z inicjatywy Polski utrzymano w tekście dyrektywy enumeratywną listę wymienionych technologii, mających służyć elektronicznemu poborowi opłat.

W wyniku działań podejmowanych przez Polskę podczas prac za prezydencji bułgarskiej (styczeń-czerwiec 2018 r.) w przepisach zapewniono możliwość zastosowania modelu agencyjnego pomiędzy państwowym podmiotem pobierającym opłaty, a dostawcami Europejskiej Usługi Opłaty Elektronicznej. Propozycje Polski spotkały się ze zrozumieniem prezydencji oraz państw członkowskich, także w celu zapewnienia jasnego rozdzielenia kosztów i przychodów powiązanych z pobieraniem opłaty za przejazd od innych kosztów i przychodów.

Mimo zapowiedzi przedstawionej w swoim programie prezydencja bułgarska nie podjęła prac nad **projektem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 1999/62/WE w sprawie pobierania opłat za użytkowanie niektórych typów infrastruktury przez pojazdy ciężarowe (Eurowinieta)**.

Transport Lotniczy

Rozporządzenie ws. ochrony konkurencji

Podczas prezydencji bułgarskiej Rada UE przyjęła, przy poparciu Polski, podejście ogólne do **projektu rozporządzenia w sprawie ochrony konkurencji w transporcie lotniczym, uchylającego rozporządzenie (WE) nr 868/2004**.

Polska na etapie prac legislacyjnych akcentowała wątpliwości. Większość propozycji Rządu RP zostało uwzględnionych w projektowanym rozporządzeniu. Wprowadzono przepisy ograniczające ewentualny negatywny wpływ na dostępność połączeń lotniczych (*connectivity*) w poszczególnych państwach Unii Europejskiej, uzgodniono przepisy dotyczące umów bilateralnych o komunikacji lotniczej z państwami trzecimi, wprowadzono zasadę pierwszeństwa mechanizmów rozwiązywania sporów zawartych w umowach bilateralnych oraz usunięto pojęcie ryzyka szkody.

W porównaniu do pierwotnego projektu opublikowanego przez Komisję Europejską między innymi z inicjatywy Polski wzmocniona została również rola państw członkowskich. W rezultacie działań i interwencji Polski oraz grupy państw członkowskich prezydencja bułgarska w ramach kompromisu

zapropowała, że wszystkie decyzje o środkach kompensujących dyskryminacyjne praktyki przewoźników z państw trzecich lub z tych państw, mające charakter operacyjny, będą podejmowane przez Radę. Projekt, w przyjętej w ramach podejścia ogólnego wersji przewiduje również wzmocnienie roli państw członkowskich w procesie prowadzenia postępowań wyjaśniających.

Transport Kolejowy

Prawa pasażerów w ruchu kolejowym

Rada UE przyjęła sprawozdanie z postępu prac do **projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym**.

Polska nie zgłosiła uwag do sprawozdania, kierunkowo popierając zaproponowane uregulowania. Zgłoszone zastrzeżenia i wątpliwości pokrywały się w dużej mierze z prezentowanymi przez inne państwa członkowskie, dotyczącymi m.in. ograniczenia zwolnień, rozszerzeniem zakresu stosowania przepisów na osoby o ograniczonej możliwości poruszania się oraz z odszkodowaniami i z klauzulą siły wyższej.

Kwestie Intermodalności i Sieci Intermodalne

Pakiet Mobilności II

Rada UE przyjęła sprawozdanie z postępu prac do **projektu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 92/106/EWG w sprawie ustanowienia wspólnych zasad dla niektórych typów transportu kombinowanego w przewozach towarowych między państwami członkowskimi**.

Polska nie zgłosiła uwag do sprawozdania, gdyż odzwierciedla ono stan dyskusji o projekcie dyrektywy.

Wyszczególnione w sprawozdaniu kwestie problemowe są tożsame z prezentowanymi przez Polskę postulatami, dotyczącymi m.in. rozszerzenia zakresu dyrektywy o operacje wykonywane wewnątrz kraju, nie wprowadzenia ograniczeń dotyczących kabotażu i delegowania pracowników, zmiany kryteriów kwalifikowania transportu kombinowanego w oparciu o ściśle określoną długość części drogowej, uproszczenia i ujednoczenia dokumentów potwierdzających wykonywanie transportu kombinowanego, utrzymania przepisów związanych z wyłączeniami dot. kabotażu dla operacji wykonywanych w ramach międzynarodowego transportu kombinowanego, zakresu i metody udzielania wsparcia dla rozwoju transportu kombinowanego.

W zakresie form i metody udzielania wsparcia dla rozwoju transportu kombinowanego Polska w odpowiedzi na przedstawiony przez Prezydencję tekst kompromisowy postulowała m.in.:

- analizę możliwości wzmocnienia i uszczegółowienia zapisów dotyczących form wsparcia dla transportu wodnego śródlądowego i transportu morskiego, oraz
- uszczegółowienie zapisów dotyczących operacji transportowych pomiędzy państwami członkowskimi, a krajami trzecimi.

Rada UE przyjęła także sprawozdanie z postępu prac do **projektu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2009/33/WE w sprawie promowania ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego**. Polska nie zgłosiła uwag do sprawozdania.

Polska kierunkowo poparła rozwiązania zaproponowane w projekcie dyrektywy, mającej na celu zwiększenie udziału efektywnych energetycznie i niskoemisyjnych pojazdów we flotach sektora publicznego oraz pojazdów świadczących usługi publiczne.

Według Polski niezbędnym elementem poprzedzającym dalsze prace i formułowanie brzmienia poszczególnych artykułów jest ustalenie w pierwszej kolejności podejścia do zmiany dyrektywy.

Pakiet Mobilności III

W dniu 17 maja 2018 r. KE opublikowała trzecią część *Pakietu Mobilności*. W zamierzeniu zaproponowane działania mają służyć modernizacji europejskiego systemu transportowego. KE dąży do zapewnienia sprawnego przejścia na system mobilności, który będzie bezpieczny, czysty, połączony z siecią i zautomatyzowany. W jego skład wchodzi między innymi:

- wniosek ws. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i zmieniająca dyrektywę 2008/96/WE w sprawie zarządzania bezpieczeństwem infrastruktury drogowej;
- wniosek ws. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wymogów dotyczących homologacji typu pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, komponentów i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów, w odniesieniu do ich ogólnego bezpieczeństwa oraz ochrony osób znajdujących się w pojeździe i niechronionych uczestników ruchu drogowego, zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/... oraz uchylające rozporządzenia (WE) nr 78/2009, (WE) nr 79/2009 i (WE) nr 661/2009;
- wniosek ws. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie środków usprawniających realizację transeuropejskiej sieci transportowej (smart TEN-T);
- wniosek ws. decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę Rady 96/53/WE w zakresie terminu wprowadzenia w życie specjalnych przepisów dotyczących maksymalnej długości kabin zapewniając im lepszą charakterystykę aerodynamiczną oraz efektywność energetyczną oraz wyższy poziom bezpieczeństwa.

Prezydencja bułgarska rozpoczęła prace nad aktami prawnymi, wchodzącymi w skład pakietu. KE zaprezentowała projekty. Z uwagi na termin publikacji pakietu, prace będą kontynuowane.

Harmonizacja Techniczna

W zakresie harmonizacji technicznej, w pierwszej połowie 2018 r. prowadzone były prace nad następującymi projektami aktów prawnych:

- Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady korygujący rozporządzenia nr 167/2013 w sprawie homologacji i nadzoru pojazdów rolniczych i leśnych;
- Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniający rozporządzenie nr 168/2013 w odniesieniu do poziomu Euro 5 dla homologacji pojazdów dwu- i trzykołowych oraz czterokołowców;
- Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wymagań technicznych w zakresie homologacji typu pojazdów silnikowych dotyczących ich bezpieczeństwa ogólnego, ich przyczep oraz przeznaczonych dla nich układów, części i oddzielnych zespołów technicznych z uwzględnieniem ochrony pieszych, pasażerów oraz niechronionych użytkowników dróg, zmieniające rozporządzenie nr 2018/..., uzupełniające rozporządzenia nr 78/2009 i nr 661/2009;
- Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady uzupełniającego prawodawstwo w zakresie homologacji typu UE w odniesieniu do wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii.

Polska zwracała podczas posiedzeń grup roboczych uwagę na najistotniejsze zagadnienia, w tym zapewnienie spójności w interpretacji i sprawnego stosowania projektowanych przepisów, bezpieczeństwa, minimalizację ewentualnych nowych obciążeń administracyjnych i kosztów.

3.4.6. Polityka społeczna i inkluzyjność, swoboda przemieszczania się i migracja legalna

Dyrektywa w sprawie wprowadzania w życie zasady równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną

Podczas Rady EPSCO 21 czerwca 2018 r. w odniesieniu do dyrektywy ws. wprowadzania w życie zasady równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub

orientację seksualną PREZ BG przyjęła raport z postępu prac. Utrzymujący się brak wymaganej jednomyślności p.cz. wymaga dalszych prac na szczeblu roboczym. Sporne kwestie, w odniesieniu do których p.cz. nie mogą się porozumieć dotyczą kwestii pomocniczości i podziału kompetencji, jasności prawnej i spójności z innymi aktami prawnymi oraz wpływu na budżet i koszty. Polska podtrzymuje przyjęte w dniu 8 lipca 2016 r. przez Komitet do Spraw Europejskich stanowisko RP w odniesieniu do projektu dyrektywy. Zgodnie z przyjętym stanowiskiem Rząd RP nie popiera wniosku Komisji Europejskiej z dnia 4 lipca 2008 r. dotyczącego dyrektywy Rady w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Stanowisko to zostało rozpatrzone przez Komisję do Spraw Unii Europejskiej Sejmu RP oraz Komisję do Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej Senatu RP, które w swoich opiniach datowanych – odpowiednio na 5 września 2016 r. oraz 20 września 2016 r. – zaakceptowały stanowisko Rządu RP.

Mimo początkowych zapowiedzi PREZ BG nie podjęła prac nad wnioskiem dotyczącym dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie poprawy równowagi płci wśród dyrektorów niewykonawczych spółek, których akcje są notowane na giełdzie i odnośnych środków.

Dyrektywa w sprawie przejrzystych i przewidywalnych warunków pracy w Unii Europejskiej

Prezydencja bułgarska podjęła prace nad projektem dyrektywy o przejrzystych i przewidywalnych warunkach, który został przedstawiony przez Komisję Europejską w dniu 21 grudnia 2017 r. Polska co do zasady prezentowała pozytywne stanowisko odnośnie do projektowanych rozwiązań. Proponowane rozwiązania wpisują się w kierunki działań podejmowanych przez Polskę, m.in. nowelizację Kodeksu pracy zmierzającą do likwidacji tzw. syndromu pierwszej dniówki, czy też wprowadzoną od 1 stycznia 2017 r. minimalną stawkę godzinową dla osób wykonujących pracę na podstawie określonych umów cywilnoprawnych oraz umów o świadczenie usług, w tym samozatrudnionych. Niektóre z proponowanych regulacji budziły jednak wątpliwości, które Polska podnosiła w trakcie negocjacji i które zostały w dużym stopniu uwzględnione. Dotyczy to w szczególności: terminu na poinformowanie pracownika o zasadniczych warunkach zatrudnienia (podejście dwuetapowe); rozwiązań w sprawie równoległego zatrudnienia u kilku pracodawców, w kontekście limitów określonych w dyrektywie 2003/88/WE dot. niektórych aspektów organizacji czasu pracy; przepisu dot. zakazu łączenia stanowisk; zasadności włączania marynarzy i rybaków w zakres projektowanej dyrektywy; uzupełnienia możliwości dla państw członkowskich wyłączenia z niektórych przepisów projektu służby cywilnej, sędziów, prokuratorów, policji i innych wskazanych grup zawodowych także o publiczne służby ratunkowe. W dniu 21 czerwca 2018 r. Rada ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Spraw Konsumentów (Rada EPSCO) przyjęła podejście ogólne do ww. dyrektywy. Polska poparła, przedstawiony przez prezydencję bułgarską, tekst kompromisowy projektu dyrektywy w sprawie przejrzystych i przewidywalnych warunkach pracy w UE.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Europejski Urząd ds. Pracy

Prezydencja bułgarska podjęła prace nad projektem rozporządzenia ws. Europejskiego Urzędu ds. Pracy (ELA). Odbyły się 3 posiedzenia grupy roboczej ds. społecznych. Większość państw członkowskich odniosła się, co do zasady, pozytywnie do inicjatywy, zgłaszając jednak szereg uwag i wątpliwości, w szczególności w odniesieniu do ryzyka dublowania kompetencji, zasad przeprowadzania wspólnych kontroli, przeprowadzania przez ELA mediacji, likwidacji Platformy ds. zwalczania pracy nierejestrowanej, kompetencji ELA w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w tym relacji ELA z Komisją Administracyjną, funkcji ELA w sektorze transportu, budżetu ELA, roli i funkcji grupy doradczej ws. ELA. Wskazywano, że wiele kwestii wymaga szczegółowej analizy i doprecyzowania. Zwracano też uwagę na konieczność zapewnienia większej elastyczności, utrzymania obecnego podziału kompetencji pomiędzy PCz i UE oraz poszanowania zróżnicowanych systemów PCz, w tym roli partnerów społecznych. Polska zaprezentowała sceptyczne stanowisko co do wartości dodanej nowej instytucji, w szczególności w zestawieniu z kosztami jej ustanowienia oraz zbyt ogólnego i mało precyzyjnego sformułowania zadań. Polska postulowała o to żeby zagwarantować w rozporządzeniu, iż kompetencje krajowe PCz nie będą naruszane oraz podkreślała, że należy unikać

nakładania się zadań w zakresie zapewnienia dostępu i wymiany informacji (w szczególności pomiędzy zadaniami ELA i zadaniami PCz wynikającymi z dyrektywy wdrożeniowej dot. delegowania pracowników). Ponadto Polska zgłosiła zastrzeżenia co do podstawy prawnej rozporządzenia oraz do kwestii koordynowania przez ELA „uzgodnionych i wspólnych inspekcji”. Rada EPSCO 21 czerwca 2018 r. przyjęła raport z postępu prac, a dalsze prace nad rozporządzeniem będzie prowadziła prezydencja austriacka.

Zalecenie Rady w sprawie dostępu pracowników oraz osób samozatrudnionych do ochrony socjalnej

W dniu 13 marca 2018 r. KE opublikowała zalecenie Rady w sprawie dostępu pracowników oraz osób samozatrudnionych do ochrony socjalnej, które jest częścią pakietu dotyczącego sprawiedliwości społecznej. Inicjatywa ta ma na celu wspieranie osób samozatrudnionych oraz osób zatrudnionych w niestandardowych formach, które ze względu na rodzaj umowy lub status na rynku pracy nie są dostatecznie chronione systemami zabezpieczeń społecznych z tytułu bezrobocia, choroby, macierzyństwa lub ojcostwa, wypadku przy pracy i choroby zawodowej, niepełnosprawności i starości.

Inicjatywa ma zwłaszcza na celu zachęcanie państw członkowskich do umożliwienia wszystkim osobom zatrudnionym i samozatrudnionym przystąpienia do odpowiednich systemów ochrony socjalnej (niwelowania braków formalnego dostępu), podjęcia działań umożliwiających wszystkim osobom zatrudnionym i samozatrudnionym gromadzenie i nabywanie odpowiednich uprawnień jako członkom systemu (odpowiedni rzeczywisty dostęp) i ułatwienia możliwości przenoszenia uprawnień pomiędzy systemami, zwiększania przejrzystości systemów ochrony socjalnej oraz praw z nimi związanych.

Rząd RP pozytywnie zaopiniował zalecenie Rady jako inicjatywę, która ma na celu polepszenie sytuacji pracowników, zwłaszcza pracujących w oparciu o niestandardowe formy zatrudnienia. W stanowisku wskazał jednak na kilka zastrzeżeń, w tym m.in. uzależnienie realizacji zalecenia od skutków finansowych dla rozwoju firm, jak też skutków dla budżetu państwa.

Dyrektywa ws. równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów

Prezydencja bułgarska kontynuowała prace nad ogłoszonym w dniu 26 kwietnia 2017 roku projektem dyrektywy w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów oraz uchylającej dyrektywę Rady 2010/18/UE. Podczas ostatniego półrocza odbyło się pięć posiedzeń grupy roboczej ds. kwestii społecznych zajmujących się tym dokumentem. W oparciu o przyjęte w dniu 18 maja 2017 roku Stanowisko RP Polska dążyła do tego, by ostateczny tekst dyrektywy w jak największym stopniu uwzględniał polskie rozwiązania prawne oraz w możliwie minimalnym stopniu wpływał na poziom kosztów ponoszonych ze środków publicznych.

Polska podobnie jak kilka innych państw członkowskich, wyrażała sceptyczne stanowisko odnośnie do przyjęcia podejścia ogólnego do projektu dyrektywy podczas prezydencji bułgarskiej. Choć zmiany w stosunku do oryginalnego projektu KE zmierzały w dobrym kierunku, w opinii Polski tekst wymagał dalszych modyfikacji.

Podczas posiedzenia Rady EPSCO 21 czerwca 2018 r. Polska dążyła, aby nieprzenoszalna część urlopu rodzicielskiego (tj. 2 miesiące) została zmniejszona do 1 miesiąca. Ostatecznie Rada przyjęła rozwiązanie, zgodnie z którym wymiar nieprzenoszalnej części urlopu rodzicielskiego pozostał na poziomie 2 miesięcy, ale płatność ma być obowiązkowa tylko w odniesieniu do 1,5 miesiąca części nieprzenoszalnej.

Z uwagi na niewystarczające uwzględnienie polskich postulatów dotyczących długości nieprzenoszalnej części urlopu rodzicielskiego w powiązaniu z jej płatnością oraz opinię Sejmu i Senatu RP o niezgodności projektu dyrektywy z zasadą pomocniczości, Przedstawiciel Polski wstrzymał się od głosu. Ostatecznie Rada przyjęła podejście ogólne do przedmiotowego projektu przy sprzeciwie Danii i Holandii oraz wstrzymaniu się od głosu Polski i Węgier.

Grupa refleksyjna wysokiego szczebla na temat przyszłości polityki zatrudnienia i społecznej

Grupa została powołana przez prezydencję bułgarską z inspiracji Komisji Europejskiej. Grupa w założeniu miała być forum nieformalnej refleksji nad przyszłością Europy społecznej. Celem jej

funkcjonowania było omówienie głównych zagadnień w obszarach zatrudnienia i społecznym w kontekście sposobów ich finansowania w nowej perspektywie finansowej 2021-27, ustalenie zakresu możliwego pogłębienia współpracy, ustalenie „luki” w dotychczasowej Otwartej Metodzie Koordynacji, przemyślenie metod pracy Rady EPSCO oraz komitetów jej podlegających, jak również wskazanie obszarów nowych regulacji.

Polska nie sprzeciwiła się powołaniu grupy i uczestniczyła w jej posiedzeniach, jednak zaznaczyła, że powołanie grupy nie powinno naruszać jasnych ram prawnych procesu legislacyjnego. Polska zastrzegła również, że grupa nie powinna powielać kompetencji i zadań innych istniejących gremiów.

W pierwszej połowie 2018 r. odbyły się 3 spotkania Grupy. W toku prac omówiono scenariusze przyszłości Europy (z dokumentu refleksyjnego na temat wymiaru społecznego Europy) w kontekście przyjęcia i wdrażania Europejskiego Filaru Praw Socjalnych; wymiar społeczny wieloletnich ram finansowych; kwestie sukcesora strategii Europa 2020. Wyniki prac Grupy nie mają sformalizowanego charakteru.

Prace Grupy mają być kontynuowane podczas prezydencji austriackiej, jednak przewodniczyć jej pracom ma nadal Bułgaria.

Delegowanie pracowników

Podczas posiedzenia w dniu 21 czerwca 2018 roku Rada EPSCO przyjęła w punktach A rewizję dyrektywy 96/71/WE dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług przy sprzeciwie Polski i Węgier oraz wstrzymaniu się od głosu Litwy, Łotwy, Chorwacji i Wielkiej Brytanii. Ponadto Polska złożyła do protokołu z posiedzenia Rady wspólne oświadczenie Węgier i Polski wyjaśniające powody zajętego stanowiska. Podczas posiedzenia Rady EPSCO Polska podkreśliła, że warunki, w jakich pracują polscy pracownicy, są dla polskiego Rządu niezwykle istotne a priorytetem jest walka z nadużyciami i nieuczciwymi praktykami, nawet jeżeli mają one incydentalny charakter. Jednakże rewizja dyrektywy 96/71/WE doprowadzi do znaczącego utrudnienia i ograniczenia procesu delegowania pracowników, bez wyraźnej poprawy ich sytuacji oraz może prowadzić do uniemożliwienia korzystania z jednej z największych zdobyczy Unii Europejskiej, jaką jest swoboda świadczenia usług.

Koordinacja systemów zabezpieczenia społecznego

Podczas prezydencji bułgarskiej odbyło się sześć posiedzeń grupy roboczej ds. kwestii społecznych w sprawie ogłoszonego w dniu 13 grudnia 2016 roku projektu rozporządzenia modyfikującego dotychczasowe zasady koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w UE. Po przyjęciu częściowego podejścia ogólnego podczas prezydencji estońskiej (zasada równego traktowania oraz ustawodawstwa właściwego, świadczenia z tytułu opieki długoterminowej, świadczenia rodzinne) w ostatnich miesiącach skupiono się przede wszystkim na rozdziale dotyczącym świadczeń z tytułu bezrobocia. Podczas dwóch posiedzeń CORPER I w czerwcu 2018 r. udało się osiągnąć polityczny kompromis odnośnie do brakującego obszaru oraz potwierdzić dotychczasowe podejście ogólne do całości projektu.

W opinii Polski aktualny tekst projektu spełnia podstawowy, podnoszony przez Przedstawiciela Polski, postulat w zakresie świadczeń z tytułu bezrobocia, dotyczący uproszczenia obecnie obowiązujących zasad przyznawania zasiłków dla osób, które podczas pracy w jednym państwie członkowskim miały miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim. W tym zakresie Polska opowiedziała się za wprowadzeniem zasady właściwości państwa ostatniej pracy bezrobotnego do wypłaty zasiłku dla bezrobotnych, która jest zgodna z ogólną zasadą *lex loci laboris*, dopuszczając jednak wyjątek od powyższej zasady polegający na wprowadzeniu właściwości państwa zamieszkania dla osób, których praca była krótkotrwała, tj. do jednego roku. W projekcie przyjęta została zasada, że państwo zamieszkania będzie właściwe do wypłaty świadczeń wyłącznie w przypadku bardzo krótkich okresów pracy za granicą, tj. trwających nie dłużej niż trzy miesiące. Ponadto w toku negocjacji Polska sprzeciwiła się propozycji wprowadzenia minimalnego okresu trzech miesięcy, po którym bezrobotny

mógłby ubiegać się o zasiłek w państwie ostatniej pracy, wskazując nieproporcjonalność tych zapisów do celu jakiego mają służyć. Ostatecznie zaproponowano próg jednego miesiąca, który mieścił się w przyjętym przez Polskę marginesie negocjacyjnym.

Na posiedzeniu COREPER I w dniu 13 czerwca 2018 roku, podczas którego potwierdzono podejście ogólne do całości projektu, pojawiła się propozycja Holandii (poparcie Niemiec, Danii, Irlandii, Austrii) polegająca na dodaniu klauzuli przeglądowej dotyczącej świadczeń rodzinnych po 3 latach od wejścia w życie przyjętych przepisów rozporządzenia 883/2004 (art. 37 ust. b). Propozycja ta zmierzała do wprowadzenia indeksacji świadczeń rodzinnych, której co do zasady Polska konsekwentnie sprzeciwia się na różnych etapach procesu decyzyjnego UE. Zarówno podczas czerwcowego posiedzenia COREPER jak i podczas posiedzenia Rady EPSCO Przedstawiciel Polski podtrzymywał stanowisko, że żadne wiarygodne dane nie wskazują na znaczące obciążenie systemów zabezpieczenia społecznego w wyniku transferów świadczeń rodzinnych. Ponadto propozycja indeksacji świadczeń rodzinnych godzi w zasadę równego traktowania. Ostatecznie wspomniana klauzula nie uzyskała akceptacji wystarczającej większości państw członkowskich.

Ze względu na dotychczasowy postęp w pracach i zbliżenie proponowanych na szczeblu UE rozwiązań do preferencji Polski w zdecydowanej większości istotnych kwestii, Polska nie sprzeciwiała się przyjęciu podejścia ogólnego podczas posiedzenia Rady EPSCO w dniu 21 czerwca br. Przypomniała natomiast o swoim niezadowoleniu z propozycji odnoszących się do ustawodawstwa właściwego i złożyła stosowne oświadczenie do protokołu z posiedzenia Rady. Podejście ogólne zostało przyjęte ze zmianą polegającą na wydłużeniu okresu transpozycji dla LU (z uwagi na wyjątkową strukturę rynku pracy) o 3 dodatkowe lata, które mogą być przedłużone o kolejne 2. Porozumienie nie poparły Austria, Malta, Dania i Holandia, a od głosu wstrzymały się Niemcy, Cypr oraz Luksemburg.

Legalna migracja (w tym dyrektywa ws. niebieskiej karty)

W pierwszym półroczu 2018 r. kontynuowane były prace nad projektem nowej dyrektywy w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich umiejętności¹⁸ (dyrektywa ws. niebieskiej karty), która ma zastąpić obecnie obowiązującą dyrektywę z 2009 r. Założeniem opracowania przez KE projektu nowej dyrektywy była poprawa zdolności UE do przyciągania i zatrzymywania obywateli państw trzecich posiadających wysokie umiejętności, m. in. poprzez szersze upowszechnienie w UE wydawania jednolitego zezwolenia na pobyt i pracę dla tej grupy osób – niebieskiej karty.

Ze względu na brak możliwości osiągnięcia kompromisu w trakcie trilogów toczących się w okresie wrzesień-grudzień 2017 r., negocjacje przeniosły się ponownie na poziom radców Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (WSiSW). Prezydencja bułgarska prezentowała w pierwszym półroczu 2018 r. kolejne pakiety kompromisowe, będące próbą wyjścia naprzeciw oczekiwaniom Parlamentu Europejskiego, opowiadającego się za likwidacją równoległych systemów krajowych w zakresie przyjmowania wysoko wykwalifikowanych pracowników z państw trzecich. Polska konsekwentnie podtrzymywała swoje stanowisko, opowiadając się przeciwko likwidacji systemów krajowych. Polska, podobnie jak znaczna część innych państw członkowskich (w tym m. in. Niemcy), nie poparła też propozycji prezydencji bułgarskiej, polegających na wprowadzeniu systemów komplementarnych (państwa członkowskie mogłyby wydawać zezwolenia krajowe pracownikom wysoko wykwalifikowanym tylko wtedy, gdyby osoby te nie spełniały kryteriów przyznania niebieskiej karty). Systemy komplementarne w proponowanym przez prezydencję bułgarską kształcie, w ocenie Polski, uniemożliwiałyby utrzymanie krajowych preferencji m. in. dla absolwentów polskich wyższych uczelni. Ponadto wprowadzenie systemów komplementarnych w miejsce równoległych znacząco wydłużyłoby postępowania, jak również odbierałoby wysoko wykwalifikowanym pracownikom z krajów trzecich możliwość wyboru, z jakiego zezwolenia chcą skorzystać.

¹⁸ Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich umiejętności COM(2016) 378.

Jednocześnie jednak, w intencji osiągnięcia porozumienia, Polska nie sprzeciwiała się ustępstwom mającym na celu osiągnięcie kompromisu z PE, m. in. włączeniu do zakresu dyrektywy beneficjentów ochrony międzynarodowej, czy też pracowników sezonowych, a także zniesieniu testu rynku pracy dla członków rodzin posiadaczy niebieskiej karty. Polska była skłonna zgodzić się także na uznawanie wyższych kwalifikacji zawodowych w razie braku odpowiedniego wykształcenia, pod warunkiem, że okres wymaganego doświadczenia zawodowego wynosiłby 5 lat, zapewniono by wsparcie Komisji Europejskiej dla państw członkowskich w zakresie wypracowania odpowiednich standardów uznawania kwalifikacji, a termin na transpozycję tego uregulowania zostałby wydłużony o kilka lat.

3.4.7. Handel

W pierwszym półroczu 2018 r. działania w ramach polityki handlowej UE koncentrowały się na organizacji prac Światowej Organizacji Handlu (WTO) po XI Konferencji Ministerialnej WTO, negocjacjach dwustronnych umów handlowych i inwestycyjnych (m.in. Meksykiem i Mercosur'em, Australią, Nową Zelandią, Japonią, Singapurem) oraz na relacjach UE-USA.

Wielostronne negocjacje handlowe w ramach Światowej Organizacji Handlu (WTO)

Na forum Światowej Organizacji Handlu (WTO) dyskusja koncentrowała się głównie na określeniu formuły dalszych prac w ramach tej organizacji po fiasku Konferencji Ministerialnej (MC11) w grudniu 2017 r., w trakcie której nie udało się nawet uzgodnić programu dalszych prac. Kraje członkowskie WTO wyraziły jedynie zgodę na kontynuację negocjacji w zakresie zakazu stosowania określonych typów subsydiów w rybołówstwie z wolą przyjęcia stosownego porozumienia multilateralnego dopiero na Konferencji Ministerialnej w 2019 r. Inne tematy procedowane przed i w trakcie MC11 nie uzyskały konsensusu i ostatniego dnia konferencji trzy grupy proponentów zgłosiły inicjatywy mające na celu wzmocnić dialog na forum WTO w zakresie: handlu elektronicznego, ułatwień dla inwestycji oraz wsparcia mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (MMSP). Brak zgody wszystkich krajów WTO na procedowanie tych tematów utrudnia jednak dyskusje w tych obszarach w Genewie. Ponadto bardzo wyraźnie rysują się obecnie napięcia w relacjach handlowych pomiędzy USA i Chinami, które negatywnie determinują klimat prowadzonych rozmów w WTO. Sytuację znacząco komplikuje także przedłużający się paraliż funkcjonalny Organu Odwoławczego WTO (ang. *Appellate Body*), co w wymiarze operacyjnym wyraźnie zmniejsza efektywność WTO. Należy także zauważyć, że obserwowany jest wzrost napięcia politycznego w gospodarce światowej wpływając destrukcyjnie na perspektywy osiągnięcia konkretnych rezultatów prac w najbliższych miesiącach.

Podczas prezydencji bułgarskiej, w ramach prac Komitetu ds. Polityki Handlowej (TPC), ustalono, że UE powinna przeciwdziałać osłabieniu znaczenia WTO, aktywnie uczestniczyć w rozmowach toczących się w Genewie i wspierać inicjatywy mające na celu podejmowanie dyskusji w tematach procedowanych na forum tej organizacji również w formacie plurilateralnym. WTO jest skonfrontowana z poważnym wyzwaniem w postaci wojny handlowej otwartej przez jednostronne działania prezydenta Trumpa oraz blokadą funkcji sędziowskiej WTO. Ale słabość organizacji wynika także z braku wewnętrznej równowagi i osłabienia jej ramienia negocjacyjnego. UE powinna walczyć o zmianę tej sytuacji, w przeciwnym razie WTO przestanie mieć znaczenie dla globalnego porządku handlowego.

W trakcie prezydencji bułgarskiej, Polska podkreślała z jednej strony potrzebę zachowania negocjacyjnej funkcji WTO zarówno na poziomie wielostronnym, jak i plurilateralnym, z drugiej wskazywała na potrzebę przyjęcia uzgodnień, które powinny być proporcjonalne do stopnia rozwoju gospodarczego poszczególnych członków WTO. Polska podzielała również stanowisko KE, że aktywna postawa w WTO i poszukiwanie sojuszników w negocjacjach wielostronnych i plurilateralnych oraz wywieranie nacisku w celu odblokowania impasu w wyborze nowych członków Organu Odwoławczego WTO (*Appellate Body*) może rozwiązać problem. Ponadto zdaniem Polski, UE powinna prowadzić dialog z głównymi partnerami i podejmować próby wpływu na ich stanowisko poprzez wskazywanie zagrożeń dla wszystkich uczestników handlu światowego.

Bilateralne negocjacje handlowe i inwestycyjne UE

Meksyk

W połowie prezydencji bułgarskiej, w kwietniu 2018 r. negocjatorzy KE i Meksyku osiągnęli porozumienie polityczne co do kształtu handlowej części zrewidowanej Umowy Globalnej z Meksykiem. Znane są główne parametry porozumienia, ale kwestie szczegółowe będą jeszcze przedmiotem negocjacji do końca roku, zgodnie z przewidywaniami KE. Jest to rewizja i unowocześnienie obowiązującej od 2000 r. umowy, która w znacznym stopniu zliberalizowała wzajemny handel. Nowe porozumienie zasadniczo liberalizuje handel rolny (z wyjątkami), otwiera dodatkowo rynek usług i zamówień publicznych w Meksyku, wprowadza ochronę inwestycji (model ICS). Dodatkowo unowocześnia zasady w zakresie eliminacji barier pozataryfowych, w tym SPS, ochrony własności intelektualnej, w tym oznaczeń geograficznych, wprowadza horyzontalne zasady dotyczące handlu elektronicznego bez regulacji przepływu danych (klauzula rewizyjna).

Dla Polski szczególnie istotne w tych negocjacjach było uzyskanie poprawy w dostępie do meksykańskiego rynku rolnego. Udało się ten postulat zrealizować w szczególności w odniesieniu do takich towarów jak wieprzowina i drób, gdzie Polska ma ofensywne interesy. W poprawie dostępu do rynku towarów rolnych powinna pomóc też modernizacja zasad dotyczących kwestii sanitarnych i fitosanitarnych. Mimo, że nadal konieczne będzie uzyskanie autoryzacji na eksport towarów do Meksyku, to procedura ta powinna ulec znacznemu uproszczeniu. Polsce udało się także zrealizować postulat eliminujący, wynikający ze starej umowy o handlu winami i alkoholami, zagrożenia dla producentów piw smakowych w Polsce i Europie (Desperados). Ponadto Polska doprowadziła do liberalizacji reguł pochodzenia dla baterii do samochodów elektrycznych, co ma pozwolić na eksport tych baterii do Meksyku z nowej inwestycji w tym sektorze w Polsce.

Obecnie toczą się negocjacje techniczne mające przełożyć wyniki ustaleń politycznych na tekst prawny porozumienia. Podpisane zrewidowanej umowy powinno nastąpić w perspektywie 2 lat.

Mercosur

W czasie prezydencji bułgarskiej kontynuowano negocjacje umowy stowarzyszeniowej mając na celu ich finalizację w oparciu o postępowanie dokonane w ostatnich tygodniach 2017 r., w szczególności w oparciu o wyniki rozmów prowadzonych na marginesie Konferencji Ministerialnej WTO, która odbyła się w grudniu 2017 r. w Buenos Aires. Kulminacja negocjacji miała miejsce na przełomie stycznia i lutego br., kiedy doszło w Brukseli do spotkania na poziomie politycznym, które miało doprowadzić do osiągnięcia porozumienia politycznego co do kształtu przyszłej umowy.

Spotkanie to nie spełniło pokładanych w nim nadziei, jednak przyczyniło się do dalszego zaawansowania rozmów. Po dwóch kolejnych rundach negocjacyjnych, które również nie przyniosły przełomu, który doprowadziłby do osiągnięcia porozumienia politycznego, KE ocenia, iż uzgodnione jest znacznie ponad 90% tekstu umowy. Wśród pozostałych do zamknięcia kwestii pozostają: dostęp do rynku towarów, w tym klauzula ochronna dla towarów wrażliwych, ochrona oznaczeń geograficznych, dostęp do rynku usług transportu morskiego, funkcjonowanie przedsiębiorstw państwowych czy zamówienia publiczne.

Obie strony niezmiennie deklarują chęć szybkiej finalizacji rozmów, jednak nie przekłada się to na elastyczność w konkretnych negocjacjach. Wydaje się, że presja czasu związana z kalendarzem wyborczym w Brazylii nie wpłynęła ostatecznie na tempo negocjacji. KE wskazuje na niewielkie doświadczenie Mercosur w negocjowaniu FTA, co przekłada się na mało wydajny proces wewnętrznych konsultacji i długi czas reakcji na postulaty UE.

W kontekście negocjacji UE - Mercosur, Polska podtrzymywała stanowisko o konieczności równoważenia postulatów ofensywnych obroną interesów defensywnych UE, w szczególności uwzględnienia w negocjacjach wrażliwości sektora rolnego. Instrumentem realizacji tego celu powinna być przede wszystkim ograniczona liberalizacja. Z kolei przy ustalaniu oferowanej wielkości TRQ powinny być uwzględniane, zarówno już obowiązujące preferencje w dostępie od unijnego rynku, przyznane w ramach WTO, jak również skumulowane preferencje wynikające z innych umów o wolnym

handlu, a także potencjalne skutki brexitu. Jako szczególnie wrażliwe wskazano sektory: cukru, drobiu, wołowiny, mleka i etanolu. Niezależnie od postulatów taryfowych Polska, poprzez konsekwentne podnoszenia tego postulatu doprowadziła do włączenia do stanowiska UE potrzeby ustanowienia w przyszłej umowie klauzuli ochronnej dla towarów rolnych.

Oprócz postulatów defensywnych wskazywano na konieczność uzyskania poprawy oferty ze strony Mercosur m.in. w zakresie przemysłu samochodowego, chemicznego lub napojów alkoholowych. Wcześniej Polska zgłosiła również postulaty dotyczące niektórych tekstów negocjacyjnych (SPS, handel towarami, pochodzenia towarów, wina i napoje alkoholowe, oznaczenia geograficzne). Negocjacje UE-Mercosur będą kontynuowane.

Australia i Nowa Zelandia

Podczas prezydencji bułgarskiej przyjęte zostały decyzje Rady upoważniające Komisję Europejską do rozpoczęcia negocjacji w sprawie *umów o wolnym handlu z Australią i Nową Zelandią*. W ramach prac nad wytycznymi negocjacyjnymi Polska zabiegała o zagwarantowanie swoich interesów, w szczególności w zakresie wrażliwości sektora rolno-spożywczego, poprzez ujęcie w wytycznych zapisów, które zagwarantują uwzględnienie tych wrażliwości w prowadzonych przez Komisję Europejską negocjacjach. Polska poparła przyjęcie ww. decyzji zgodnie ze Stanowiskami RP przyjętymi na forum Komitetu do Spraw Europejskich w dniu 31 października 2017 r.

Japonia

W związku z zakończeniem w dniu 8 grudnia 2017 r. negocjacji *umowy o partnerstwie gospodarczym między Unią Europejską a Japonią*, podczas prezydencji bułgarskiej trwały prace techniczne zmierzające do podpisania i zawarcia ww. umowy. W dniu 18 kwietnia 2018 r. przedstawione zostały projekty decyzji Rady w sprawie podpisania i zawarcia umowy i tym samym rozpoczęły został proces ratyfikacji tej umowy na poziomie UE. W dniu 14 czerwca 2018 r. na forum Komitetu do Spraw Europejskich przyjęte zostały Stanowiska RP popierające przyjęcie ww. decyzji Rady, a tym samym udzielające zgodę na zawarcie umowy przez UE. Zakłada się, że decyzje Rady zostaną podjęte w dniu 6 lipca br. a podpisanie umowy nastąpi podczas szczytu UE-Japonia w dniu 11 lipca 2018 r. - jeżeli strona japońska potwierdzi gotowość.

Singapur

Podczas prezydencji bułgarskiej kontynuowano prace nad zawarciem *umowy o wolnym handlu oraz umowy o ochronie inwestycji między UE i Singapurem*. W dniu 18 kwietnia 2018 r. przedstawione zostały projekty decyzji Rady w sprawie zawarcia i podpisania ww. umów. W dniu 14 czerwca 2018 r. na forum Komitetu do Spraw Europejskich przyjęte zostały Stanowiska RP popierające przyjęcie ww. decyzji Rady, a tym samym udzielające zgodę na zawarcie tych umów przez UE. Zakłada się, że decyzje Rady zostaną przyjęte w połowie października br., a podpisanie umowy nastąpi podczas szczytu ASEM (ang. *Asia-Europe Meeting*) pod koniec października 2018 r.

Relacje UE-USA

W trakcie prezydencji bułgarskiej rozmowy nt. relacji UE-USA były w dużej mierze negatywnie zdeterminowane przez wprowadzone przez USA cła na stal i aluminium w imporcie z UE.

W marcu br. Prezydent D. Trump podjął decyzję o wprowadzeniu ceł na stal (25 %) i aluminium (10%), bazując na (wątpliwym na gruncie reguł WTO) kryterium ochrony bezpieczeństwa narodowego. Wobec szeregu państw – w tym UE – cła zostały tymczasowo zawieszane do 1 czerwca 2018 r. W okresie 2 miesięcy nie udało się znaleźć oczekiwanego porozumienia z USA choć – m.in. zgodnie z decyzjami przywódców ze szczytu UE-Bałkany Zachodnie z 16 maja br. – UE wykazała elastyczność w poszukiwaniu rozwiązania i była gotowa rozpocząć negocjacje handlowe w czterech obszarach (m.in. poprawa wzajemnego dostępu do rynku dla towarów przemysłowych czy pogłębienie współpracy energetycznej, w szczególności w zakresie LNG). Oferta UE okazała się niewystarczająca dla USA

i z dniem 1 czerwca br. weszły w życie cła na stal i aluminium w imporcie z UE.

UE w odpowiedzi na decyzję USA:

- 1) wszczęła już postępowanie ochronne przeciwko nadmiernemu importowi 26 stalowych grup towarowych, co ma stanowić odpowiedź na zagrożenie przekierowania importu z krajów trzecich do UE oraz prowadzi nadzór w imporcie do UE produktów aluminiowych;
- 2) przygotowała listę kompensacyjną (ang. *rebalancing list*), która ma stanowić próbę 2-etapowego wyrównania strat będących wynikiem zmniejszenia eksportu z UE na rynek USA – całkowita strata UE na poziomie ok. 6,4 mld EUR; UE będzie jednak wykonywać swoje prawa od razu tylko w odniesieniu do importu z USA o wartości 2,8 mld EUR (środki kompensacyjne w wys. 10-50% dodatkowego cła w imporcie z USA wejdą w życie następnego dnia po ich publikacji i będą obowiązywać do momentu, w którym USA przestaną stosować swoje środki);
- 3) uruchomiła procedurę prawną przeciwko USA w WTO ws. niewłaściwego stosowania przez USA przepisów dot. bezpieczeństwa narodowego (tego samego dnia, tj. w dn. 1 czerwca br. UE skierowała taką samą skargę w WTO (a także UE przyłączyła się do sporu wszczętego w WTO przez USA) przeciwko Chinom ws. naruszeń praw własności intelektualnej, i by w ten sposób pokazać, że wykorzystuje system multilateralny w celu zaadresowania problemów zarówno w relacjach z USA, jak i z Chinami.

Z perspektywy polskiej, wpływ amerykańskich ceł na polski eksport do USA, w tym także eksport artykułów stalowych i aluminiowych objętych dodatkowymi cłami USA będzie niewielki. Udział eksportu do USA omawianych produktów jest także znikomy w stosunku do ich produkcji w Polsce, co pokazuje, że ryzyko dotyczy przede wszystkim możliwego przekierowania do UE importu z krajów trzecich i niepewności cenowej na rynku UE. Nie ma także zagrożenia związanego z wyrównaniem strat poprzez ew. wprowadzenie w życie unijnej listy kompensacyjnej. Wprowadzenie unijnej listy kompensacyjnej dotyczy równowartości 4% wartości ogółu importu Polski z USA (237,7 mld EUR do 5,86 mld Eur) i nie będzie miało istotnego wpływu na polski import. Z 340 pozycji na liście, do Polski importowanych było 253. 30 pozycji przekraczało wartość 1 mln Eur, a 9 pozycji – 10 mln Eur (chodzi głównie o substancje zapachowe, whisky, żurawinę, wybrane art. stalowe, motocykle, lusterka wsteczne po pojazdów, niektóre maszyny i aparaturę elektryczną, wybrane tekstylia). Dużo większym zagrożeniem może być jednak możliwe postępujące rozchwianie równowagi w globalnej wymianie handlowej i dalszy niekorzystny rozwój sytuacji gospodarczo-politycznej w relacjach transatlantyckich (czego zwiastunem może być wszczęcie przez USA kolejnego postępowania w ramach Sekcji 232 na samochody i części m.in. w imporcie z UE (eksport z UE do USA szacuje się na ok. 50 mld EUR, wobec 6,4 mld eksportu stali i aluminium; biorąc pod uwagę, że sektor motoryzacyjny jest dziś najważniejszym w polskim eksporcie (udział części i akcesoria do samochodów w 2017 r. wyniósł 8,4%, a samochodów osobowych – 3,3%), a Niemcy są naszym głównym partnerem handlowych (27% udziału w całkowitym eksporcie z Polski), taki scenariusz mogłyby przełożyć się na wyhamowanie polskiego eksportu do Niemiec i w konsekwencji całkowitego polskiego eksportu.

W tym okresie Polska opowiadała się zatem za podjęciem wszelkich możliwych działań, aby uniknąć eskalacji konfliktu. Nie należy zamykać drzwi przed negocjacjami z USA, które mogłyby złagodzić napięcia we wzajemnych relacjach, uwzględniając interesy obu Stron. USA są strategicznym partnerem UE nie tylko w obszarze handlu. Dlatego należy poszukiwać kompleksowych rozwiązań, podtrzymujących strategiczny wymiar relacji transatlantyckich, w kontekście wspólnych wyzwań globalnych, przed jakimi stoją tak UE jak i USA, także dla zachowania prymatu transatlantyckiego modelu handlu.

Postępowania ochronne (antysubsydia i antydumping)

Dzięki ścisłej współpracy z polskimi producentami, Polska podejmowała na forum UE działania mające na celu przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom handlowym ze strony dostawców pozaunijnych, poprzez doprowadzenie do ustanowienia ceł antydumpingowych lub antysubsydyjnych.

W pierwszym półroczu 2018 r. KE wszczęła 4 nowe postępowania antydumpingowe i antysubsydyjne, których łącznie toczy się 36. Z punktu widzenia interesów polskiego przemysłu, szczególnie istotne są aktualnie obowiązujące cła antydumpingowe lub antysubsydyjne na import następujących towarów: rowerów i części rowerowych z Chin, kół aluminiowych z Chin, zastawy stołowej i kuchennej z porcelany z Chin, rur bez szwu z Chin, stali powlekanej organicznie z Chin, płaskich wyrobów ze stali walcowanych na zimno z Chin, płytek ceramicznych z Chin, kukurydzy z Tajlandii, saletry amonowej z Rosji, rur spawanych z Rosji, Białorusi i Chin, pstrąga tęczowego z Turcji, prętów zbrojeniowych z Białorusi. Komisja wszczęła również postępowanie typu safeguard dotyczące importu produktów stalowych (w związku z decyzją USA o nałożeniu ceł na stal i aluminium).

Najistotniejszym tematem z punktu widzenia zarówno Polski, jak i Unii Europejskiej, były środki ochronne nałożone przez prezydenta USA. 31 maja br. Prezydent D. Trump poinformował o ostatecznym nałożeniu ceł na stal i aluminium w stosunku do Kanady, Meksyku i Unii Europejskiej. W konsekwencji z dniem 1 czerwca br. dodatkowe cła na przywóz stali i aluminium (w wysokości odpowiednio 25% i 10%) z ww. krajów są obowiązujące.

Polska może na cłach ucierpieć pośrednio ze względu na ryzyko spadku cen. Polska produkty stalowe wysyła głównie na rynek europejski, w tym niemiecki. W rezultacie nałożenia ceł przez USA, nastąpił na rynkach wzrost podaży, co może odbić się niekorzystnie na cenach. Dodatkowo po ograniczeniu przez USA importu z krajów takich jak Chiny, Turcja, Brazylia, producenci z tych państw przekierowują swój eksport na inne rynki, w tym na rynek UE, co dodatkowo zwiększa presję cenową na unijnym rynku. Wszczęcie przez KE w dniu 26 marca br. postępowania typu safeguard czyli przeciwko importowi ze wszystkich krajów świata (*erga omnes*) pozwoli ograniczyć negatywne konsekwencje zwiększonej podaży dla unijnych, w tym polskich producentów.

Jednocześnie należy wskazać, że po 5 latach zakończono prace nad zmianami w systemie Instrumentów Ochrony Handlu (Modernizacja Instrumentów Ochrony Handlu – MTDI). Polska była w grupie krajów zdecydowanie opowiadających się za wzmocnieniem instrumentów ochrony handlu z uwagi na zmienioną sytuację ekonomiczną na świecie. Potrzeba wzmocnienia TDI została dodatkowo uwidoczniła w obliczu narastających zakłóceń w handlu światowym w tym np. na rynku stali (tzw. kryzys stalowy) i wyzwań związanych z kwestią przyznania Chinom statusu gospodarki rynkowej (MES). 7 czerwca br. KE opublikowała przedmiotowe rozporządzenie (8 czerwca br. weszło w życie).

Obniżenie unijnych ceł ze względów gospodarczych

Dzięki ścisłej współpracy z polskimi producentami, Polska podejmowała na forum UE działania mające na celu obniżenie kosztów importu zaopatrzeniowego surowców i komponentów (zawieszenie ceł albo preferencyjne kontyngenty taryfowe) z krajów pozaunijnych do dalszego przerobu i produkcji wyrobów gotowych.

W okresie prezydencji bułgarskiej prowadzono prace nad regulacjami, które wejdą w życie 1 lipca 2018 r. W ramach tych prac uwzględniono sześć z siedmiu wnioskowanych przez Polskę towarów stanowiących komponenty dla przemysłu motoryzacyjnego, elektronicznego i przemysłu sprzętu AGD.

Działaniem chroniącym polskich producentów jest możliwość złożenia sprzeciwu do wniosków innych państw członkowskich UE w zakresie zawieszenia poboru ceł lub ustanowienia preferencyjnego kontyngentu taryfowego, w sytuacji w której istnieje w Polsce produkcja danego towaru. W ramach prac nad rundą 1 lipca 2018 r., Polska nie składała sprzeciwów do wniosków innych państw członkowskich UE co oznacza, że zakres towarowy zaakceptowanych zawiesznień poboru ceł/kontyngentów taryfowych nie stanowi zagrożenia dla polskich producentów. Będą mogli oni również korzystać z bezcłowego importu towarów, które zostaną objęte preferencjami celnymi, na równi z innymi producentami unijnymi.

W okresie prezydencji bułgarskiej, rozpoczęły się także prace nad zawieszeniem poboru ceł i kontyngentami taryfowymi UE, które wejdą w życie 1 stycznia 2019 r. (3 kolejne wnioski polskich firm o obniżenie obciążeń celnych na import z krajów pozaunijnych komponentów dla przemysłu

elektronicznego, surowców dla przemysłu spożywczego oraz do produkcji wyrobów izolacyjnych o wysokiej ognioodporności). Prace te będą kontynuowane również w drugiej połowie 2018 r.

Prace legislacyjne - monitorowanie bezpośrednich inwestycji zagranicznych

Polska na forum UE uczestniczyła w pracach nad rozporządzeniem, którego celem jest ustanowienie ram dla państw członkowskich oraz w niektórych przypadkach dla Komisji Europejskiej, służących *monitorowaniu bezpośrednich inwestycji zagranicznych* w UE, a jednocześnie umożliwiających państwom członkowskim uwzględnienie ich indywidualnych sytuacji i uwarunkowań. Polska posiada już podobne uregulowania na poziomie krajowym.

W ostatnim czasie w szeregu przejęć przedsiębiorstw europejskich uczestniczyli inwestorzy zagraniczni mający silne powiązania z rządami w swoich krajach, których strategia skupia się na nabywaniu przedsiębiorstw europejskich opracowujących technologie lub utrzymujących infrastrukturę niezbędną do wykonywania funkcji krytycznych w społeczeństwie i gospodarce. Dlatego też niezbędnym było uchwalenie tego typu regulacji na poziomie unijnym. Polska aktywnie popierała prace nad przyjęciem przedmiotowego projektu. Na posiedzeniu Coreper w dn. 13 czerwca br. został przyznany Prezydencji mandat na rozpoczęcie trilogu z Parlamentem Europejskim. Trilog będzie prowadzony przez prezydencję austriacką. Prace w Radzie nad tym projektem zakończyły się sukcesem.

Dostęp do rynków krajów trzecich

W okresie prezydencji bułgarskiej Polska zaangażowana była w bieżące działania na forum UE w zakresie znoszenia barier (taryfowych, pozataryfowych) w dostępie do rynków krajów trzecich (pozaunijnych), które ograniczają dostęp dla unijnego, w tym polskiego eksportu. Wg stanu na 19 czerwca 2018 r., zestawienie w unijnej bazie barier w dostępie do rynków krajów trzecich (MADB, ang. akronim od *Market Access Database*) dotyczące barier w handlu wskazuje na 58 krajów trzecich, zidentyfikowanych jako stosujących bariery w dostępie do rynku, istotnych dla unijnego eksportu. Wskazane kraje trzecie stosują łącznie 403 różnego rodzaju bariery w poszczególnych sektorach (lista obejmuje tylko oficjalnie zgłoszone bariery). Najwięcej barier stosują Federacja Rosyjska (34), Chiny (25), Indonezja (23), Indie i Brazylia (22). W ujęciu sektorowym, największa liczba barier napotykana jest w sektorze rolnym i rybołówstwa (115), bez względu na sektor, tj. bariery o charakterze horyzontalnym – 93, spirytusowym (34), motoryzacyjnym (27), tekstylnym i skórzanym (21), farmaceutycznym (17), a także w innych gałęziach przemysłu (27). W usługach odnotowano 40 barier, w tym w zakresie usług transportowych – 7 barier, a w dystrybucji – 5.

Działania Polski znacząco przyczyniły się do znoszenia barier przez kraje trzecie stosowanych wobec unijnego, w tym polskiego, eksportu. Polska na bieżąco przekazywała także informacje w zakresie zidentyfikowanych barier do KE (min. listy kluczowych dla UE barier w dostępie do krajów pozaunijnych), która w oparciu o informacje ze strony państw członkowskich UE publikuje corocznie osiągnięcia w tym zakresie w ramach corocznego raportu KE dot. barier w handlu i inwestycjach w dostępie do rynków krajów trzecich dla UE. Bariery wskazane w tym raporcie, jak również umieszczone na ww. kluczowych listach barier, są następnie w sposób priorytetowy podnoszone na najwyższym szczeblu przez Komisję Europejską na forach międzynarodowych i w kontaktach Unii Europejskiej z krami trzecimi, których te bariery dotyczą.

Z uwagi na eksportowe interesy polskiego biznesu, w okresie prezydencji bułgarskiej w sposób szczególny Polska zaangażowała się m.in. w kwestie eliminacji restrykcji w dostępie na produkty oświetleniowe (lampy) przez kraje Zatoki Perskiej, w tym Zjednoczone Emiraty Arabskie i Arabię Saudyjską; w dostępie na mleko w proszku dla niemowląt do Egiptu, restrykcyjnych wymogów Algierii w zakresie certyfikatu o wolnej sprzedaży oraz zakazu importu licznych towarów rolno-spożywczych; zniesienia ograniczeń fitosanitarnych przez USA na polskie jabłka i gruszki oraz weterynaryjnych na mięso wołowe, drobiowe, wieprzowe i produkty pochodne, jak również na tytoń; w kwestii certyfikacji żywności niskiego ryzyka z Chin, braku uznawania regionalizacji przez ten kraj na wieprzowinę (ASF), restrykcyjnych krajowych standardów w imporcie mebli, ograniczeń w imporcie kosmetyków; zniesienia ograniczeń po stronie RPA w dostępie na drób; ograniczeń w dostępie do Republiki Korei na

kosmetyki oraz części samochodowe; restrykcyjnych wymogów w imporcie opon i napojów alkoholowych oraz zakazu importu futer przez Indie; restrykcji Rosji w imporcie cementu; ograniczeń w dostępie na zabawki do Rosji i Kazachstanu; restrykcji w eksporcie z Ukrainy i Białorusi drewna; restrykcyjnych wymogów Halal w imporcie do Indonezji towarów rolno-spożywczych, kosmetyków, farmaceutyków; ograniczeń Turcji dotyczących wymogów lokalizacji w sektorze farmaceutycznym.

Działania te przekładają się na poprawę warunków eksportu także dla polskich produktów, usług, inwestycji – przykładowo Algieria złagodziła restrykcyjne wymogi w uznawaniu certyfikatu o wolnej sprzedaży; Chiny zezwoliły na import jaj i produktów jajecznych; Zjednoczone Emiraty Arabskie zrezygnowały z objęcia produktów oświetleniowych (lampy) wymogami dot. używania substancji niebezpiecznych; osiągnięto pozytywny wynik panelu WTO wobec Rosji za nieuznawanie regionalizacji w przypadku choroby ASF (świnie, wieprzowina).

IV. Pozostałe obszary funkcjonowania UE

4.1. Polityka Spójności i Polityka Regionalna

W okresie od stycznia do lipca 2018 r. prace prezydencji bułgarskiej w zakresie polityki spójności koncentrowały się na przeprowadzeniu debaty kierunkowej w istotnych tematach dotyczących polityki spójności po 2020 r. Wśród tych tematów znalazły się następujące kwestie: metoda alokacji, koncentracja tematyczna, powiązanie polityki spójności z zarządzaniem gospodarczym oraz przyspieszenie wdrażania polityki spójności. Prezydencja omówiła także propozycję Komisji dotyczącą nowelizacji rozporządzenia 1303/2013 polegającej na przeniesieniu części lub całości rezerwy wykonania na wsparcie reform strukturalnych.

W kontekście debaty nt. przyszłej polityki spójności, prezydencja bułgarska nie tylko przeprowadziła debatę kierunkową na posiedzeniach Grupy roboczej Rady UE ds. działań strukturalnych (B.5) i spotkaniu dyrektorów generalnych odpowiedzialnych za politykę spójności w dn. 13-14 lutego br., ale również zorganizowała posiedzenie Rady ds. Ogólnych (GAC) dedykowane polityce spójności. Posiedzenie Rady ds. Ogólnych odbyło się 12 kwietnia 2018 r. i koncentrowało się na kilku wybranych tematach: priorytetach polityki spójności w następnym okresie programowania, budżecie przyszłej polityki spójności, poziomie dofinansowania, kategoriach regionów oraz efektywności i szybkości wdrażania tej polityki.

Większość państw członkowskich była zgodna, że polityka spójności powinna objąć swoim wsparciem wszystkie regiony UE, jej zakres tematyczny powinien pozostać szeroki a system zarządzania i kontroli powinien zostać uproszczony. Natomiast zdecydowanie różne opinie miały państwa członkowskie odnośnie do poziomu współfinansowania unijnego, sposobu powiązania polityki spójności z Semestrem Europejskim oraz powrotu do zasady n+2 jeśli chodzi o anulowanie zobowiązań. Szczególnie wyraźnie zarysowane zostało stanowisko płatników netto, którzy wskazywali na potrzebę odnowienia polityki spójności poprzez m.in. przeznaczenie środków na wsparcie integracji migrantów, silniejsze powiązanie z Semestrem Europejskim, uwzględnienie wskaźników społecznych w metodologii alokacji, obniżenie poziomu współfinansowania unijnego oraz uwzględnienie zróżnicowanego podejścia. W dyskusji pojawił się również wątek praworządności - płatnicy netto powtórzyli swoje dotychczasowe postulaty prezentowane w trakcie poprzedniej prezydencji w zakresie uwarunkowania dostępu do środków z polityki spójności przestrzeganiem prawa i wartości UE.

W trakcie dyskusji przedstawiciel Polski wyraził ubolewanie w związku z brakiem następczyni strategii Europa 2020, jako wieloletniej strategii rozwojowej UE. Zaznaczył, że istotne jest znalezienie równowagi między ogólnie zdefiniowanymi celami tematycznymi a oddolnie zidentyfikowanymi potrzebami i wyzwaniem. Państwa członkowskie i regiony powinny mieć większą swobodę w wyborze celów, które dla nich będą priorytetem co oznacza, że konieczna jest większa elastyczność programowa w celu lepszego odzwierciedlenia rzeczywistych potrzeb i potencjałów regionów. Jednocześnie zaznaczył, że państwa UE potrzebują inwestycji w obszarach, które wzmacniają dynamikę rozwoju społeczno-gospodarczego. Ponadto, przedstawiciel PL zaznaczył, że wszystkie regiony UE powinny być

uprawnione do korzystania ze wsparcia w ramach polityki spójności, aczkolwiek intensywność wsparcia unijnego powinna być różnicowana ze względu na poziom rozwoju społeczno-gospodarczego poszczególnych regionów.

Przedstawiciel PL podkreślił, że ważne jest zapewnienie odpowiedniego poziomu finansowania polityki spójności – dotychczasowe rozwiązanie wskazujące na maksymalny poziom dofinansowania (w przypadku regionów słabiej rozwiniętych – 85%) powinno zostać utrzymane, gdyż realny poziom współfinansowania unijnego poszczególnych projektów jest niższy ze względu na inne przepisy unijne np. dotyczące pomocy publicznej czy koszty niekwalifikowalne. Poinformował również o potrzebie wykorzystania w pracach nad podziałem środków polityki spójności oraz zakresem tematycznym nowego podziału statystycznego NUTS 2016, który pozwoli na lepsze dopasowanie interwencji z polityki spójności po 2020 r. Wskazał również, że polityka spójności nie jest odpowiednim narzędziem do wspierania szerokich reform strukturalnych i powinna ograniczać się do wsparcia reform z nią powiązanych.

W trakcie posiedzenia zostały przyjęte konkluzje Rady dotyczące usprawnienia systemu realizacji i wdrażania polityki spójności oraz europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w okresie po 2020 r., których treść została ustalona na posiedzeniach Grupy roboczej Rady UE ds. środków strukturalnych. Polska aktywnie uczestniczyła w wypracowaniu kompromisowego tekstu konkluzji.

Istotnym wydarzeniem w trakcie prezydencji bułgarskiej była Konferencja wysokiego szczebla nt. polityki spójności po 2020 r. *EU Cohesion Policy: post-2020 Perspectives for Convergence and Sustainable Regions*, która odbyła się w Sofii w dniach 7-8 czerwca br. Minister Inwestycji i Rozwoju był jednym z mówców w panelu *The new EU budget – challenges and opportunities for Cohesion Policy post-2020*, w którym również wzięli udział m.in. Komisarz Gunther Oettinger oraz Minister Finansów Bułgarii. Przedstawiciel Polski wskazał na potrzebę zapewnienia ambitnego budżetu UE, jak również podkreślił istotną rolę zarządzania dzielonego w realizacji nowych celów rozwojowych UE. Wyraził również rozczarowanie, że w propozycji budżetu na lata 2021-27, największe cięcia dotknęły traktatowych polityk, w tym politykę spójności, która stanowi kluczową politykę inwestycyjną UE.

W trakcie prezydencji bułgarskiej omówiony został projekt nowelizacji rozporządzenia ogólnego 1303/2013 w zakresie przeniesienia części lub całości rezerwy wykonania na wsparcie reform strukturalnych¹⁹. Projekt ten stanowi część całego pakietu mającego na celu dalsze pogłębienie unii gospodarczej i walutowej, które przewodniczący Komisji Europejskiej podjął w orędziu o stanie Unii za 2017 r. Tym niemniej projekt zaprezentowany przez Komisję Europejską wzbudził bardzo wiele pytań i wątpliwości, a większość państw członkowskich sceptycznie odniosła się do tej propozycji. Strona polska również wskazywała na wiele niejasności wynikających z zaproponowanych rozwiązań. Ponadto, generalnie negatywnie odniosła się do pomysłu przekształcenia w bieżącej perspektywie finansowej rezerwy wykonania w instrument wspierania reform strukturalnych, gdyż takie rozwiązanie wprowadzone w trakcie trwania perspektywy budżetowej 2014-2020 nie tylko znacznie zaburzy proces wdrażania i monitorowania polityki spójności, ale przede wszystkim zmniejszy potencjalne oddziaływanie tej polityki. Odpowiedzi zaprezentowane przez Komisję nie rozwiąły wątpliwości państw członkowskich, w rezultacie prace nad tym projektem zostały wstrzymane do czasu omówienia go przez PE. Żadne decyzje co do dalszych prac nad projektem nie zapadły.

¹⁹ Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 w odniesieniu do wsparcia reform strukturalnych w państwach członkowskich, COM(2017)826.

W trakcie prezydencji bułgarskiej wypracowane zostały również konkluzje do trzech raportów Europejskiego Trybunału Obrachunkowego: nr 15/2017 „Warunki wstępne i rezerwa wykonania w obszarze spójności – instrumenty innowacyjne lecz jeszcze nieskuteczne”, nr 1/2018 nt. inicjatywy JASPERS oraz nr 8/2018 – „Unijne wsparcie dla inwestycji produkcyjnych w przedsiębiorstwach – wymagany większy nacisk na trwałość”.

Polityka miejska

W trakcie prezydencji bułgarskiej, strona polska brała udział w pracach i spotkaniach dotyczących wymiaru miejskiego w ramach nieformalnej współpracy państw członkowskich UE, prowadzonej przez kolejne prezydencje w Radzie UE, z zakresu rozwoju miast tj. spotkań roboczych grupy ds. rozwoju miast oraz dyrektorów generalnych odpowiedzialnych za powyższe kwestie. W spotkaniach uczestniczyli również przedstawiciele Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Komitetu Regionów, EBI, ESPON, Urbact, EUKN, CEMR i Eurocities.

Podczas prezydencji bułgarskiej prace koncentrowały się na wzmocnieniu miejskiego wymiaru polityk UE oraz realizacji Agendy Miejskiej Unii Europejskiej. Podjęto decyzję o uruchomieniu dwóch kolejnych partnerstw dla tematów priorytetowych Agendy Miejskiej. Polska aktywnie uczestniczyła w procesie tworzenia tych partnerstw w ramach procesu konsultacji na poziomie Urban Development Group. Nowe partnerstwa, które powołano, to: Bezpieczeństwo w przestrzeni publicznej (ang. *security in public space*) oraz Kultura i dziedzictwo kulturowe (ang. *culture and cultural heritage*). W kontekście Agendy Miejskiej, powołano też tzw. „technical preparatory grup” (TPG), które ma być grupą wspierającą prace Agendy Miejskiej, w tym w przygotowywaniu podsumowań, koordynacji prac itp. TPG będzie się składało z przedstawicieli kilku prezydencji, Komisji Europejskiej oraz wybranych instytucji miejskich (Eurocities, Urbact). Podczas prezydencji bułgarskiej zaakceptowano też 3 plany działań dla partnerstw Agendy Miejskiej: *Urban Poverty*, *Air Quality* oraz *Urban Mobility*. Uruchomiono również procedurę konsultacji publicznych dla dwóch kolejnych partnerstw: *Energy Transition* i *Public Procurement*.

Działania na rzecz wymiaru terytorialnego i spójności terytorialnej

Prezydencja bułgarska kontynuowała prace na rzecz wymiaru terytorialnego polityk publicznych (badanie ESPON „The territorial dimension of future policies”) oraz nad przeglądem Agendy Terytorialnej 2020. W tym celu została utworzona grupa robocza ds. odnowienia Agendy Terytorialnej 2020.

W trakcie prezydencji bułgarskiej strona polska brała aktywny udział w pracach i spotkaniach Sieci Krajowych Punktów Kontaktowych ds. spójności terytorialnej, dyrektorów generalnych do spraw spójności terytorialnej, a także w badaniach i spotkaniach realizowanych w ramach Europejskiej Sieci Obserwacyjnej Rozwoju Terytorialnego i Spójności Terytorialnej (ESPON, ang. *European Observation Network for Territorial Development and Cohesion*). Polska kontynuowała działania związane z promocją zintegrowanego podejścia do rozwoju i profilowania metod wsparcia dostosowanego do specyfiki danego obszaru, rozwijanych w Polsce w ramach projektu strategicznego Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju. „Zintegrowane dokumenty”.

Podczas prezydencji bułgarskiej prace koncentrowały się z jednej strony na konkretnych tematach dotyczących wpływu terytorialnego w oparciu o badania ESPON, takich jak policentryczność (badanie ESPON „Governance, planning and financial tools in support of polycentric development”) oraz wskaźniki dla rozwoju terytorialnego (badanie ESPON „The Indicators for Integrated Territorial and Urban Development”), z drugiej strony zaś na ewaluacji dotychczas stosowanych instrumentów terytorialnych, takich jak Zintegrowane Inwestycje Terytorialne i Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność, w kontekście przyszłej perspektywy UE (badanie EPRC „Integrated territorial and urban strategies: how are ESIF adding value in 2014-2020?”). Strona polska w tym czasie również prowadziła badanie w tym zakresie pt. „Ewaluacja systemu realizacji instrumentu ZIT w perspektywie finansowej UE na lata 2014-2020”, które zakończyło się konferencją w Warszawie 25 czerwca br.

4.2. Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych oraz *InvestEU*

Z dniem 1 stycznia 2018 r. weszło w życie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1316/2013 oraz (UE) 2015/1017 w odniesieniu do przedłużenia okresu obowiązywania Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) oraz wprowadzenia usprawnień technicznych dla tego Funduszu oraz Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego (ECDI), czyli akt prawny powszechnie określany jako „rozporządzenie ws. EFIS 2.0”. Rozporządzenie zostało przyjęte przez PE w dniu 12 grudnia 2017 r. Polska brała aktywny udział w pracach legislacyjnych dot. tego aktu prawnego.

InvestEU

W dniu 6 czerwca 2018 r. KE opublikowała projekt rozporządzenia ws. ustanowienia instrumentu pn. *InvestEU Programme (Regulation of the European Parliament and of the Council establishing the InvestEU programme)*.

InvestEU Programme to nowy instrument inwestycyjny UE, który ma być zasadniczo następcą Planu Inwestycyjnego dla Europy (tzw. Planu Junckera), w tym Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS). Program ma zacząć działać z dniem 1 stycznia 2021 r. Podobnie jak EFIS, ma on na celu uzupełnienie luki inwestycyjnej i poprawę poziomu inwestycji dzięki zapewnieniu gwarancji UE na akcję kredytową prowadzoną przez EBI, krajowe banki rozwoju (w Polsce – BGK) oraz inne instytucje finansowe, jak np. EBOR. Zapewnienie gwarancji UE ma zmobilizować przede wszystkim prywatne, ale również publiczne, środki na inwestycje o strategicznym znaczeniu dla gospodarki UE. Konstrukcja instrumentu ma pozwalać na łączenie tego źródła finansowania z innymi źródłami (np. dotacjami w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych).

Niezwłocznie po publikacji projektu rozporządzenia przez Komisję Europejską, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju rozpoczęło proces pozyskania stanowiska instytucji, które będą zaangażowane we wdrażanie instrumentu, tj. Ministerstwa Finansów, Banku Gospodarstwa Krajowego oraz Krajowego Punktu Informacyjnego ds. Instrumentów Finansowych Programów UE. Po uzgodnieniu stanowisk przekazanych przez powyższe instytucje, MliR przekazało na początku lipca br. projekt stanowiska RP do zatwierdzenia przez Komitet do Spraw Europejskich.

W odpowiedzi na ww. projekt rozporządzenia zaprezentowany przez Komisję, w trakcie posiedzenia Grupy Przyjaciół Prezydencji ds. WRF w dniu 11 czerwca br., Polska przedstawiła następujące stanowisko: Zwrócono uwagę na fakt, iż projekt rozporządzenia ws. programu został opublikowany w dniu 6 czerwca 2018 r., a w związku z tym, stanowisko prezentowane należy traktować jako wstępne. Wskazano, że z dużą dozą prawdopodobieństwa będzie ono w przyszłości rozszerzane i uzupełniane. Wyrażono wstępną pozytywną ocenę co do propozycji uruchomienia programu inwestycyjnego InvestEU Programme, jako instrumentu czerpiącego z doświadczeń i struktury Planu Inwestycyjnego dla Europy i mającego na celu dalsze pobudzanie inwestycji w UE. Podkreślono, że należy umożliwić łączenie wsparcia zwrotnego wypłacanego w ramach InvestEU Fund z dofinansowaniem z innych środków UE bez pomniejszania kosztów kwalifikowalnych, jak ma to obecnie miejsce w przypadku EFIS. Zwrócono uwagę, że InvestEU będzie instrumentem o charakterze zwrotnym, a zatem nie powinny mieć do niego zastosowania przepisy identyczne z tymi dla dotacji (w tym przypadku zakaz podwójnego finansowania). Poinformowano, że kwestię tę Polska będzie podnosić również w kontekście zaproponowanego w dniu 29.05 brzmienia rozporządzenia ogólnego. Wstępnie wskazano, że można domniemywać, iż finansowy element programu – InvestEU Fund – jako instrument zbliżony do funkcjonującego obecnie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) spotka się zainteresowaniem polskich promotorów dużych projektów. Podkreślono, że wymaganie, aby 50% inwestycji wspartych przez InvestEU Fund w ramach okna „sustainable infrastructure” przyczyniało się do osiągnięcia celów klimatycznych UE wydaje się bardzo wysokim pułapem. Istnieje ryzyko, że nie zostanie on zrealizowany.

4.3. Polityka rolna

Rynki rolne

Działania Polski dotyczące sytuacji na rynku wieprzowiny

Z inicjatywy Polski na posiedzeniu Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 29 stycznia 2018 r. omówiono sytuację na rynku wieprzowiny. Polska postulowała podjęcie przez Komisję Europejską działań mających na celu jej poprawę. Przygotowano także wniosek do Komisji Europejskiej w tym zakresie, który został przekazany do Komisarza ds. Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 15 lutego 2018 r. Postulaty Polski dotyczyły uruchomienia dopłat do prywatnego przechowywania wieprzowiny, przyznania producentom świń pomocy finansowej w związku ze spadkiem opłacalności produkcji, przywrócenia refundacji wywozowych oraz aktywnego działania na rzecz zdobywania nowych rynków zbytu dla unijnej wieprzowiny.

Kolejna dyskusja na temat sytuacji na rynku wieprzowiny oraz podjęcia działań interwencyjnych odbyła się, na wniosek Polski, na posiedzeniu Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 18 czerwca 2018 r. O konieczności monitorowania rynku wieprzowiny mówili także Litwa, Węgry, Łotwa, Chorwacja.

Działania Polski dotyczące sytuacji na rynku mleka

Mając na względzie nagromadzone przez Unię Europejską w latach 2015-2017, w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, zapasy interwencyjne odtłuszczonego mleka w proszku w wysokości około 370 tys. ton, Polska domagała się wypracowania na poziomie wspólnotowym strategii rozdysponowania nagromadzonych zapasów interwencyjnych, bez dalszego zaburzania sytuacji na rynku mleczarskim.

Jednym z rozwiązań redukujących zapasy OMP, które Polska zasygnalizowała podczas posiedzenia Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 29 stycznia 2018 r. mogłoby być ich przeznaczenie na cele niezwyrodnosciowe, np. na pasze dla prosiąt i drobiu. Podobny unijny mechanizm istniał już w przeszłości i powinien zostać przynajmniej chwilowo reaktywowany, gdyż umożliwiłby szybką i ilościowo znaczącą redukcję nagromadzonych zapasów OMP.

Temat ten był ponownie dyskutowany przez państwa członkowskie na posiedzeniu Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 18 czerwca 2018 r. Polska poparła omawianą propozycję rozszerzenia sprzedaży OMP z zapasów, gdyż tylko zwiększając możliwości zagospodarowania zgromadzonego OMP, stwarza się szansę na zredukowanie zapasów do rozsądnej ilości w krótkim okresie czasowym. Ponadto Polska zauważyła, że dalsze zwiększanie unijnych zapasów OMP poprzez zakupy interwencyjne bez pomysłu co z nimi robić w przyszłości nie jest żadnym rozwiązaniem, gdyż obecna sytuacja pokazała w jak negatywny sposób zapasy te potrafią oddziaływać na zachowania podmiotów działających na rynku mleczarskim. Dlatego dywersyfikacja zagospodarowania zapasów jest tym bardziej niezbędna.

Działania Polski dotyczące sytuacji na rynku cukru

W związku z utrzymującą się silną spadkową tendencją poziomu cen cukru na rynku UE Polska 29 stycznia 2018 r. zwróciła się z wnioskiem o objęcie unijnego rynku produkcji cukru z buraków szczególną ochroną i monitoringiem. Jednocześnie Polska postuluje o zastosowanie instrumentu wsparcia rynku w postaci prywatnego przechowywania cukru.

Działania Polski dotyczące sytuacji na rynku owoców i warzyw

W związku z trudną sytuacją na rynkach owoców i warzyw związaną między innymi z kontynuacją rosyjskiego embargo, Polska wielokrotnie zwracała się o kontynuację mechanizmu wsparcia (operacje ograniczenia podaży - wycofania z rynku). Wskazywano, że w latach poprzedzających embargo z Polski na rynek rosyjski kierowano nawet ponad 0,5 mln ton jabłek i podkreślano, że jeżeli w sezonie 2018/2019 zbiory będą zbliżone do normalnie uzyskiwanych, to bez wsparcia sytuacja na polskim rynku może wymknąć się spod kontroli.

Nie przewidziano jednak kontynuacji wsparcia w związku z rosyjskim embargiem w ramach kolejnych mechanizmów, gdyż jak wskazuje KE z założenia miał to być mechanizm nadzwyczajny i tymczasowy, który nie powinien stać się normą dla producentów.

Ponadto polscy przedstawiciele uczestniczą w spotkaniach Grupy Ekspertów ds. aktów delegowanych Komisji Europejskiej, w zakresie przepisów regulujących rynki owoców i warzyw, w tym między innymi dotyczące wymagań jakości handlowej produktów sektora owoców i warzyw oraz nadzoru nad zapewnieniem zgodności tych produktów z normami jakości handlowej na wszystkich etapach wprowadzania do obrotu.

Rolne aspekty polityki handlowej UE

W okresie prezydencji bułgarskiej, na posiedzeniu Rady UE do spraw Rolnictwa i Rybołówstwa 29 stycznia 2018 r. odbyła się dyskusja nt. rolnych aspektów handlu międzynarodowego i polityki handlowej UE. Była to okazja, aby ministrowie rolnictwa przedyskutowali kwestie, dotyczące rolnego obszaru prowadzonych przez KE negocjacji umów handlowych, które zasadniczo omawiane są na forach właściwych dla negocjacji handlowych (na Komitecie Polityki Handlowej czy Radzie do Spraw Zagranicznych w formacie Ministrów Handlu).

Głównym punktem wystąpienia Polski na ww. posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa była sprawa toczących się negocjacji umowy o wolnym handlu UE-Mercosur. Polska, wraz z innymi państwami UE o podobnym stanowisku, podtrzymała prezentowane już wielokrotnie w dyskusjach na forum UE, postulaty dotyczące obszaru rolnego negocjacji, tj.:

- sprzeciw wobec propozycji dalszego rozszerzenia unijnej oferty taryfowej na wrażliwe produkty rolne.
- postulat, aby oferta taryfowa UE była uwarunkowana realizacją przez Mercosur unijnych oczekiwań w obszarach SPS, standardów środowiskowych, dobrostanu zwierząt. Umowa powinna zawierać skuteczną klauzulę ochronną, pozwalającą na czasowe wycofanie preferencji taryfowych, jeśli zliberalizowany import będzie groził wyrządzeniem szkód unijnym producentom
- postulat, aby KE określiła, razem z państwami członkowskimi UE, maksymalny poziom kwot taryfowych na poszczególne produkty, jakie UE może łącznie zaoferować Mercosurovi oraz pozostałym partnerom, z którymi równolegle są (lub będą) negocjowane umowy handlowe (tzw. koncepcja single pocket). Polska uważa, że należy w tych pracach uwzględnić wnioski z przygotowanej na zlecenie KE analizy skumulowanego wpływu umów handlowych na rolnictwo UE, a także potencjalne konsekwencje brexitu dla sytuacji na rynkach rolnych UE.

W czasie prezydencji bułgarskiej Polska przedstawiała na forum UE stanowiska dotyczące kwestii rolnych również w innych, istotnych dla rolnictwa, obszarach polityki handlowej UE. W szczególności, sygnalizowaliśmy KE potrzebę wsparcia unijnych eksporterów rolnych w korzystaniu z, zapisanych w Umowie EPA UE-Japonia, koncesji taryfowych w dostępie do japońskiego rynku towarów rolnych. Zapisy EPA nt. japońskich koncesji taryfowych – ze względu na ich złożony charakter i liczne odwołania do, specyficznych dla Japonii, instrumentów ochrony rynku – wymagałyby dodatkowych wyjaśnień ze strony KE, w tym również poprzez przygotowanie praktycznego przewodnika dla unijnych eksporterów.

Polska bierze aktywny udział w wewnątrzunijnych dyskusjach nt. przyszłych relacji UE-Wielka Brytania (UK), również w zakresie kwestii istotnych dla interesów ofensywnych polskich eksporterów na rynek brytyjski. Popieramy m.in. dążenie do utrzymania bezcłowego handlu z UK oraz wprowadzenie mechanizmów współpracy UE-UK w zakresie standardów sanitarnych i fitosanitarnych, zapobiegających, lub przynajmniej minimalizujących, powstanie barier pozataryfowych związanych z różnicami w standardach oraz procedurach weterynaryjnych i fitosanitarnych.

Rolnictwo ekologiczne

Podczas prezydencji bułgarskiej miało miejsce zakończenie prac nad projektem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych. W ramach prac Polska konsekwentnie dążyła do utrzymania rozwiązań kompromisowych wypracowanych na posiedzeniu Specjalnego Komitetu ds. Rolnych w dniu 20 listopada 2017 r. W trakcie prac nad nowym rozporządzeniem strona Polska wspierała rozwiązania, mające na celu oparcie systemu kontroli produkcji ekologicznej na analizie ryzyka, zakończenie funkcjonowania systemu importu na zasadzie równoważności, utrzymanie możliwości stosowania odstępstw od zasad produkcji ekologicznej oraz wprowadzenie ułatwień i uproszczeń w legislacji. Postulaty te w ocenie Polski nie zostały w pełni osiągnięte, jednakże przyjęte rozporządzenie zawiera rozwiązania, które zbliżyły go do postulatów prezentowanych przez Polskę w trakcie prac nad ostatecznym kształtem nowych przepisów. Dlatego Polska zdecydowała się poprzeć nową propozycję, jako zabezpieczającą interes polskich producentów.

Kwestie weterynaryjne

Podczas prezydencji bułgarskiej kontynuowane były prace dotyczące projektów dwóch rozporządzeń w sprawie pasz leczniczych i weterynaryjnych produktów leczniczych. Pierwszy z projektów tj. Wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego wytwarzania, wprowadzania na rynek i stosowania paszy leczniczej oraz uchylającego dyrektywę Rady 90/167/ EWG COM(2014)556, ma na celu zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzi i zwierząt, oraz poprawę skuteczności funkcjonowania rynku wewnętrznego w zakresie wytwarzania, wprowadzania na rynek i stosowania paszy leczniczej.

W projekcie wniosku uaktualniono dotychczasowe przepisy dotyczące paszy leczniczej poprzez uchylenie dyrektywy 90/167/EWG określającej warunki, na jakich można produkować, wprowadzać na rynek i stosować paszę leczniczą w UE. Dyrektywa ta weszła w życie przed utworzeniem rynku wewnętrznego, a jej treść nigdy nie była w znacznym stopniu zmieniana. Polska dostrzega potrzebę poprawy skuteczności funkcjonowania rynku wewnętrznego i wspólnotowego w tym zakresie.

Polska z zadowoleniem przyjęła, że maksymalne limity zanieczyszczeń krzyżowych dla substancji czynnych w paszach niedocelowych zostaną określone na podstawie oceny ryzyka przeprowadzanych przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności. Ponadto wyraziliśmy swoje poparcie dla propozycji, aby mobilne wytwórnie pasz mogły wytwarzać i wprowadzać na rynek pasze lecznicze tylko na terytorium państwa, w którym zostały zatwierdzone zgodnie z danym prawem krajowym. Od samego początku trwania prac nad przedmiotowym projektem wątpliwości Strony Polskiej budziła możliwość sprawowania właściwego nadzoru nad mobilnymi wytwórniami pasz. Podczas posiedzenia COREPER I w dn. 27 czerwca br. przedstawiciel PL wyraził poparcie dla treści przedmiotowego wniosku legislacyjnego dotyczącego pasz leczniczych.

Natomiast drugi wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie weterynaryjnych produktów leczniczych (COM(2014)558), zastąpi dotychczasową dyrektywę 2001/82/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do weterynaryjnych produktów leczniczych, transponowaną do prawa polskiego w drodze ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, z późn. zm.).

Zmiana formy prawnej regulacji dotyczącej weterynaryjnych produktów leczniczych powoduje konieczność rewizji i uregulowania w rozporządzeniu całego zakresu zagadnień objętych aktualnie ww. dyrektywą. Szczególnym celem projektu rozporządzenia, zgodnie z wyjaśnieniem KE jest rewizja dotychczasowych przepisów, zapewniająca zwiększenie dostępności weterynaryjnych produktów leczniczych, redukcję obciążeń administracyjnych, stymulację innowacyjności i konkurencyjności, poprawę funkcjonowania rynku wewnętrznego i podjęcie kwestii ryzyka dla zdrowia publicznego, wynikającego z antybiotykooporności.

Polska podnosiła przede wszystkim zastrzeżenia odnośnie do kwestii braku definicji produktu referencyjnego; bezterminowego dopuszczania do obrotu nowych produktów leczniczych

weterynaryjnych, zwolnienia z obowiązku sporządzania okresowych raportów bezpieczeństwa, przeniesienia obowiązku monitorowania bezpieczeństwa produktów leczniczych weterynaryjnych na agencje narodowe; zniesienia obowiązku składania wniosków o dopuszczenie do obrotu produktów leczniczych weterynaryjnych we wszystkich państwach członkowskich w zakresie procedury MRP, DCP; wydłużania ochrony danych dokumentacji produktów leczniczych weterynaryjnych; obowiązku harmonizacji charakterystyk produktów leczniczych weterynaryjnych.

Ponadto Polska wyraziła wątpliwości co do treści i precyzji przepisów dotyczących sprzedaży hurtowej oraz detalicznej produktów leczniczych weterynaryjnych, zwłaszcza w kontekście sprzedaży wysyłkowej; prowadzenia dokumentacji produktów leczniczych weterynaryjnych, recepty weterynaryjnej oraz reklamy produktów leczniczych weterynaryjnych. Polska zwróciła również uwagę na brak przepisów dotyczących ograniczeń i kar w zakresie obrotu produktów leczniczych weterynaryjnych.

Podczas prac nad tym aktem prawnym Polska postulowała również by tworzenie systemów zbierania danych ze sprzedaży i stosowania przeciwdrobnoustrojowych produktów leczniczych stosowanych u zwierząt ze względu na wysokie koszty, było współfinansowane przez Komisję Europejską.

W ramach prac nad kształtem przepisów Polska wspólnie z delegacjami Niemiec, Hiszpanii oraz Czech zbudowała grupę negocjacyjną, w ramach której wypracowano wspólną propozycję, uwzględniającą stanowisko i interesy Polski. Wiele z postulatów Polski zostało przedyskutowanych i uwzględnionych w projekcie.

Podczas posiedzenia COREPER I w dn. 13 czerwca 2018 r. zakończono prace poprzez przyjęcie kompromisowego tekstu rozporządzenia ws. weterynaryjnych produktów leczniczych. Podczas tego samego posiedzenia zatwierdzono również tekst porozumienia wobec rozporządzenia ustanawiającego wspólnotowe procedury wydawania pozwoleń dla produktów leczniczych stosowanych u ludzi i do celów weterynaryjnych i nadzoru nad nimi oraz ustanawiające Europejską Agencję Leków.

Dyrektywa w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych

Wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach pomiędzy przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw żywności został przedstawiony przez KE dniu 11 kwietnia 2018 r. Mając na względzie potrzebę wprowadzenia na poziomie UE rozwiązań systemowych kształtujących właściwe relacje w łańcuchu żywnościowym oraz wzmacniających pozycję rolników - Polska aktywnie uczestniczyła w dyskusji nad przedmiotowym projektem. Polska co do zasady popiera projekt. Jednak część propozycji KE budzi zastrzeżenia np. zakres podmiotowego stosowania dyrektywy. Zdaniem Polski dyrektywa powinna dotyczyć wszystkich podmiotów łańcucha dostaw żywności, bowiem nieuczciwe praktyki handlowe mogą pojawiać się w relacjach handlowych pomiędzy podmiotami o różnej wielkości. Wątpliwości budzi również miejsce złożenia przez dostawcę skargi. W dyrektywie, KE wskazuje organ egzekwowania prawa państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę nabywca podejrzany o stosowanie zakazanej praktyki handlowej. Jednakże Polska jest zdania, że skarga powinna być składana do organu egzekwowania prawa państwa członkowskiego, w którym siedzibę ma dostawca, i ten organ powinien prowadzić postępowanie, współpracując ściśle z organem państwa członkowskiego nabywcy. Postępowanie zwykle prowadzone jest w miejscu zdarzenia, w tym przypadku w kraju dostawcy. Takie rozwiązanie wyeliminuje problemy związane z barierą językową.

Afrykański pomór świń

Na posiedzeniu Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 16 kwietnia 2018 r. Polska przedstawiła wyniki Konferencji wysokiego szczebla poświęconej afrykańskiemu pomorowi świń, która odbyła się w Warszawie w dniu 26 marca 2018 r., podczas której wypracowano konkluzje dotyczące badań naukowych, działań legislacyjnych i informacyjnych oraz pomocy finansowej. Polska w swojej wypowiedzi pokreśliła, że ASF to ogromny problem dla całej Europy powodujący istotne skutki ekonomiczne, gospodarcze i społeczne. Oprócz samego zwalczania choroby, istnieje konieczność nieprzerwanego podejmowania działań prewencyjnych, a także przeciwdziałanie ww. skutkom

choroby. Ścisła kooperacja, w tym wymiana zdobytych doświadczeń oraz wypracowanie w ramach wzajemnej współpracy nowych rozwiązań, są nieodzowne dla osiągnięcia celu jakim jest wyeliminowanie choroby z obszaru Europy. W związku z tym Polska ponownie zaapelowała do KE o wsparcie finansowe dla państw członkowskich zwalczających ASF.

W reakcji KE podziękowała Polsce za organizację Konferencji oraz wszystkim jej uczestnikom za wypracowanie – jednocześnie politycznych jak i operacyjnych – konkluzji, stanowiących solidną bazę do dalszego śledzenia wielu znaczących inicjatyw mających na celu kontrolę i zwalczenie choroby.

4.4. Polityka rybołówstwa

Podczas Prezydencji Bułgarii odbyły się dwie rundy negocjacji nowego protokołu do umowy rybackiej UE-Maroko. Polska administracja aktywnie uczestniczy w procesie negocjacji obecnego Protokołu, gdyż obszar wód Maroka jest jednym z najważniejszych obszarów prowadzenia działalności połowowej dla polskiej floty dalekomorskiej. Polska podczas negocjacji nowego Protokołu przedstawia konstruktywne stanowisko, tak aby znaleźć satysfakcjonujące rozwiązania dla floty UE zaangażowanej w połowy w rejonie, jednocześnie nie blokując możliwości szybkiego procedowania sprawy.

Aktualnie obowiązujący Protokół to stabilne i zrównoważone porozumienie. Warunki finansowe oraz techniczne protokołu są wykonalne, tylko przy założeniu bardzo elastycznej interpretacji ze strony marokańskiej. Warunki te, w dużej mierze faworyzują stronę marokańską, kosztem unijnych armatorów i uzależniają całą umowę od marokańskiej interpretacji, np. obowiązkowy wyładunek części połowów w Maroku i konieczność znalezienia na niego kupców na rynku lokalnym.

Dyskusja podczas negocjacji koncentrowała się na częściowych zmianach do Umowy. KE przedstawiła propozycje, które należy w niej uwzględnić:

- prawne / redagowanie zmian w celu zmodernizowania umowy;
- zmiany polityczne w celu dostosowania się do wyroku Trybunału.

W kwestiach politycznych, dyskusje koncentrowały się w szczególności na:

- zasięgu terytorialnym;
- klauzuli rewizyjnej (w tym w odniesieniu do procesu pokojowego ONZ);
- klauzuli dotyczącej praw człowieka (przeniesienie istniejącej klauzuli z protokołu do umowy).

W kwestiach rybackich, Maroko zaproponowało dwa istotne postulaty:

- mniejsze relatywnie kwoty połowowe, szczególnie w kategorii połowów pelagicznych, w których Polska uczestniczy i współpracuje w tym zakresie z innymi państwami członkowskimi, jak Francja lub Wielka Brytania;
- wzrost kosztów umowy z ok. 38 mln euro do sumy 50 mln euro.

Jeśli chodzi o kwestie polityczne, Maroko wydaje się elastyczne, co do określenia zakresu terytorialnego. Dyskusje były trudniejsze w przypadku rewizji i klauzuli o prawach człowieka, a także w formie, jaką taka zmiana powinna przyjąć. Ponieważ nie można było dojść do porozumienia, negocjacje były czasowo zawieszane, aby każda ze stron mogła zastanowić się nad swoim stanowiskiem i pracować nad nowymi propozycjami tekstowymi.

Ponadto, w okresie Prezydencji Bułgarskiej, KE opublikowała pakiet dokumentów przygotowujących ramy legislacyjne dla nowej perspektywy finansowej 2021-2027. W zakresie sektora rybackiego do najważniejszych z nich należą: projekt rozporządzenia o Wieloletnich Ramach Finansowych (WRF) na perspektywę 2021-2027, projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu i Migracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz (tzw.

rozporządzenie o przepisach wspólnych) oraz projekt rozporządzenia w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.

W oparciu o ww. dokumenty, należy zauważyć, że budżet WRF2021-2027 przewiduje pomniejszenie środków na realizację EFMR o 3,8% (wynosi 6,14 mld euro w cenach bieżących). Biorąc pod uwagę zwiększenie ambicji KE w zakresie realizacji celów środowiskowo-klimatycznych, należałoby oczekiwać raczej zwiększenia środków przeznaczonych na polityki wprost realizujące te cele, w tym wspólną politykę rybołówstwa (WPRyb). Zmniejszona alokacja na EFMR wskazuje na fakt, iż wsparcie sektora rybactwa nie jest traktowane jako priorytetowe, co może dziwić w obliczu globalnego zwiększenia zapotrzebowania na zdrową żywność wysokiej jakości.

Strona PL jest żywotnie zainteresowana kontynuacją wsparcia strukturalnego dla rybołówstwa morskiego, akwakultury i przetwórstwa w jak najszerszym zakresie. Rozszerzenie obszarów wsparcia w ramach EFMR o aspekty wynikające z nowych polityk unijnych (tj. bezpieczeństwo na morzu, czy ochrona granic), przy równoczesnym pomniejszeniu alokacji - spowoduje znaczące ograniczenie środków przeznaczonych na tradycyjne obszary wsparcia dla sektora rybackiego.

Natomiast, głównym celem rozporządzenia o przepisach wspólnych jest usprawnienie oraz ujednoczenie zasad wykorzystania w latach 2021-2027 funduszy będących w zarządzaniu dzielonym. Rozporządzeniu temu nie będzie jednak podlegać Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). Inne, zadeklarowane przez Komisję, przesłanki zaproponowanych zmian to: (1) dostosowanie funduszy do zmieniających się priorytetów UE; (2) zwiększenie elastyczności reprogramowania w razie zmiany uwarunkowań społeczno-gospodarczych lub chęci wniesienia dobrowolnej kontrybucji do instrumentów zarządzanych centralnie; (3) wypracowanie ściślejszych powiązań z semestrem europejskim; (4) wprowadzenie bardziej przejrzystego systemu warunkowości; (5) ograniczenie zbędnych obciążeń administracyjnych dla beneficjentów i podmiotów zarządzających.

Z uwagi na fakt, iż publikacja wszystkich powyższych dokumentów miała miejsce w końcowym okresie Prezydencji BG, prace uzgodnieniowe nad projektami ww. rozporządzeń, w tym prezentacja stanowiska Rządu RP w powyższym zakresie, kontynuowane będą w ramach Prezydencji AT.

4.5. Polityka klimatyczna

Prace legislacyjne prowadzone podczas kadencji prezydencji bułgarskiej w obszarze zmian klimatu dotyczyły przede wszystkim zakończenia formalnych prac nad reformą systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS) oraz zarządzania emisjami ze źródeł nieobjętych EU ETS, czyli tzw. non-ETS (tj. **rozporządzenia ws. podziału wysiłków** redukcyjnych (ESR) i **rozporządzenia ws. użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa** (LULUCF)). Na okres prezydencji bułgarskiej przypadło zakończenie prac i publikacja tych aktów prawnych.

Polska wstrzymała się od głosu podczas głosowania nad przyjęciem legislacji w zakresie ESR. W rozporządzeniu określono cele redukcji emisji gazów cieplarnianych z sektorów nieobjętych systemem EU ETS dla poszczególnych państw członkowskich. Dla Polski wyznaczony cel redukcyjny wynosi -7% emisji do roku 2030 w porównaniu do roku 1990. Jednakże Polsce udało się wynegocjować korzystne zapisy dotyczące m.in. rezerwy bezpieczeństwa, które pozwolą na znaczące zmniejszenie deficytu jednostek potrzebnych do rozliczenia emisji, co może w praktyce obniżyć rzeczywisty cel redukcyjny do około 0,5%.

W dniu 14 maja 2018 na Radzie przegłosowano przyjęcie tekstu rozporządzenia LULUCF, przy sprzeciwie Polski i wstrzymaniu się od głosu Łotwy. Sprzeciwowi Polski towarzyszyło oświadczenie w sprawie rozporządzenia, które zostało dołączone do protokołu spotkania. Polska nie poparła osiągniętego kompromisu ws. LULUCF i w oświadczeniu wyraziła swoje rozczarowanie osiągniętym kompromisem politycznym. Fakt, że ekosystemy leśne stanowią największy i najważniejszy pochłaniacz dwutlenku w Europie nie jest odpowiednio odzwierciedlony w proponowanej legislacji. Ponadto, oparcie systemu rozliczania (generowanie debetów bądź kredytów netto) na tak skonstruowanym

poziomie odniesienia oraz na wykorzystaniu zakładanego mechanizmu dystrybucji puli rekompensacji, może prowadzić do generowania debetów węglowych pomimo sytuacji, w której zasoby biomasy leśnej będą rosły w wyniku rzeczywistego pochłaniania netto. Rozporządzenie LULUCF zostało opublikowane 19 czerwca 2018 r.

Pozostałe prace legislacyjne skupiały się na negocjacjach związanych z kształtem aktów prawnych regulujących kwestie emisji CO₂ z pojazdów:

Rozporządzenie o normach emisji CO₂ dla samochodów osobowych i dostawczych

Polska podczas posiedzeń grup roboczych podkreślała trzy główne kwestie. Pierwsza z nich dotyczyła ryzyka zwiększonego importu samochodów używanych pochodzących z państw członkowskich o wysokich dochodach do państw członkowskich o niskich dochodach, co utrudniałoby państwu członkowskim, takim jak Polska, osiągnięcie ich celów w zakresie ESR. Druga kwestia dotyczyła potrzeby lepszego odzwierciedlenia neutralności technologicznej w rozporządzeniu ze względu na niewystarczający poziom uznania pojazdów o niskiej emisji spalin w benchmarku, gdy te pojazdy mają kluczowe znaczenie dla zwiększenia popytu na infrastrukturę. Z tego względu polski postulat dotyczył potrzeby lepszego uwzględnienia i docenienia pojazdów hybrydowych typu plug-in w całościowych rozliczeniach produkcji samochodów niskoemisyjnych. Ponadto, Polska proponowała zwiększenie elastyczności wykonania celów między samochodami osobowymi i dostawczymi. Na posiedzeniu Rady UE w czerwcu br. odbyła się debata ministrów w zakresie celu redukcyjnego na 2025 i zaproponowanego mechanizmu zachęt.

Rozporządzenie o monitorowaniu i raportowaniu emisji CO₂ dla samochodów ciężarowych (HDV)

W trakcie Prezydencji bułgarskiej zakończone zostały prace nad tekstem rozporządzenia. Rozporządzenie zwiększy dostępność informacji w odniesieniu do emisji CO₂ z pojazdów ciężkich i pozwoli na realizację celu dalszej dekarbonizacji transportu drogowego w Europie.

Najważniejsze uzgodnienia dotyczyły :

- uwzględnienia porozumienia paryskiego i celów długoterminowych
- wartości współczynnika oporu powietrza
- testów pomiaru emisji na drodze

Zatwierdzenie wstępnego porozumienia przez COR I nastąpiło w dniu 20 kwietnia br., PE przyjął dokument 12 czerwca br., Rada przyjęła dokument na posiedzeniu w dniu 25 czerwca br.

Międzynarodowe negocjacje klimatyczne

Prace w zakresie międzynarodowych negocjacji klimatycznych w okresie prezydencji bułgarskiej, skupiały się na przygotowaniach do 48. sesji organów pomocniczych Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, jak również uczestnictwa w niej w dniach 30.04-10.05.2018 r. Biorąc aktywny udział w opracowywaniu unijnego stanowiska negocjacyjnego Polska dążyła do zapewnienia zrównoważonego postępu prac nad pakietem implementacyjnym do Porozumienia paryskiego, który ma zostać przyjęty w trakcie 24. sesji Konferencji Stron Konwencji (COP24), planowanej w grudniu 2018 r. w Katowicach.

Polscy eksperci wzięli udział 22 posiedzeniach grup roboczych i eksperckich, szeregu spotkań nieformalnych, w szczególności angażując się w zabezpieczenie interesów Polski w kwestiach dotyczących celów długoterminowych i globalnego przeglądu, aspektów prawnych, pochłaniania gazów cieplarnianych przez biosferę, finansowania klimatycznego oraz adaptacji do zmian klimatu.

Przebieg samej sesji organów pomocniczych należy ocenić pozytywnie, ponieważ udało się uzyskać postęp prac technicznych w odniesieniu do większości zagadnień, a także zdecydowano o organizacji dodatkowej sesji technicznej, na początku września, której celem jest jak największe zaawansowanie i uzgodnienie prac nad pakietem w celu jego przyjęcia w Katowicach. Innym ważnym elementem sesji

negocjacyjnej było rozpoczęcie Dialogu Talanoa, który ma na celu podsumowanie dotychczasowych wysiłków redukcyjnych Stron Porozumienia paryskiego. Zgodnie z ustaleniami COP23 w maju rozpoczęła się faza techniczna dialogu, a podczas COP24 w Katowicach będzie przeprowadzona faza polityczna tego wydarzenia. Polska uczestniczyła w pracach nad unijnym przedłożeniem do Dialogu Talanoa, gdzie dzięki aktywnej postawie Polski udało się nie dopuścić do zapisów upoważniających Unię Europejską do deklaracji poniesienia ambicji swoich zobowiązań, jako oczekiwanego wyniku Dialogu.

Podczas posiedzenia Rady UE ds. Środowiska w dniu 5 marca br., Polska, jako przyszła prezydencja COP24, przedstawiła notę na temat 24. sesji Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu oraz na posiedzeniu Rady UE ds. Środowiska w dniu 25 czerwca br., informacje na temat wyników IX Dialogu Petersburskiego na temat klimatu, który odbył się w Berlinie w dniach 17-19 czerwca br.

Kwestie międzynarodowych negocjacji klimatycznych i Dialog Talanoa były również przedmiotem dyskusji ministrów na nieformalnym posiedzeniu ministrów w Sofii w dniach 10-11 kwietnia br.

Ponadto, z dniem 8 stycznia br. prezydencja bułgarska otrzymała wsparcie polskiego eksperta – przedstawiciela resortu środowiska - w obszarze polityki klimatycznej, co stanowi jedyny taki przypadek w polskiej administracji rządowej w odniesieniu do aktualnej prezydencji unijnej. Współpraca pomiędzy Polską a Bułgarią w ramach Prezydencji unijnej ma istotne znaczenie zarówno dla pogłębiania dobrych relacji dwustronnych, jak też ze względu na potrzebę dalszego wzmocnienia aktywności Polski w kwestiach polityki klimatycznej, zwłaszcza w kontekście przygotowań do konferencji COP 24.

Tematyka redukcji emisji gazów cieplarnianych została poruszana również podczas spotkania szefów państw i rządów na posiedzeniu Rady Europejskiej w marcu 2018 r. Rada wówczas zwróciła się do KE, by najpóźniej do końca pierwszego kwartału 2019 r. został przedstawiony projekt strategii długoterminowych rozwiązań służących redukcji emisji gazów cieplarnianych. Zgodnie m.in. z postulatem PL w konkluzjach znalazł się zapis, by strategia ta uwzględniała narodowe plany PCz w zakresie energii i klimatu. Pozwoli to zachować spójność strategii unijnej ze strategiami przygotowywanymi przez PCz i, tym samym, zagwarantować odzwierciedlenie specyficznych uwarunkowań poszczególnych PCz w strategii unijnej.

4.6. Zdrowie

Żywność

Podczas PREZ BG rozpoczęto prace nad projektem rozporządzenia w sprawie przejrzystości i zrównoważonego charakteru unijnej oceny ryzyka w łańcuchu żywnościowym, zmieniające szereg dalszych aktów prawnych.

Rząd RP mając na uwadze bezpieczeństwo żywności oraz wysoki poziom ochrony zdrowia publicznego, opowiada się za przyjęciem aktualizacji rozporządzenia w sprawie ogólnego prawa żywnościowego w kierunku bardziej adekwatnego dostosowania obecnie obowiązujących przepisów w zakresie unijnej oceny ryzyka do bieżącej sytuacji na rynku rolno-spożywczym, uważając za szczególnie celowe postulaty dotyczące m.in. stworzenia instrumentów umożliwiających Europejskiemu Urzędowi ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) pozyskiwanie wiedzy eksperckiej z państw członkowskich m.in. poprzez przyznanie EFSA możliwości wyboru i powoływania dodatkowych ekspertów z własnej inicjatywy oraz wprowadzanie rekompensat finansowych dla państw członkowskich, które wnoszą wkład w prace EFSA przez wysyłanie ekspertów lub realizowanie prac przygotowawczych czy też zwiększenia zaufania do badań naukowych w zakresie bezpieczeństwa żywności.

Chemikalia

Prace Unii Europejskiej w okresie prezydencji bułgarskiej w zakresie zarządzania chemikaliami koncentrowały się na wspieraniu przygotowania nowego globalnego porozumienia w sprawie

chemikaliów i odpadów, które wejdzie w życie po roku 2020, zastępując obecnie funkcjonujące Strategiczne Podejście do Zarządzania Chemikaliami (SAICM)²⁰.

Polska od wielu lat jest bardzo zaangażowana w działania w ramach SAICM. Przedstawiciele Polski dwa razy z rządu (w latach 2009-2012, oraz 2013-2015) wybierani byli przez kraje regionu Europy Środkowej i Wschodniej (CEE) do pełnienia funkcji Regionalnego Punktu Kontaktowego dla SAICM i koordynowania prac regionu, a od 2015 r. Przedstawiciel Polski reprezentuje region, jako jeden z czterech vice-prezydentów SAICM. W ramach wsparcia dla SAICM oraz nowego globalnego porozumienia Polska trzykrotnie organizowała spotkania regionu Europy Środkowej i Wschodniej (CEE), ostatnie z nich zorganizowano w dniach 19 – 23 lutego 2018 r. w Łodzi. Spotkania zaowocowały wnioskami do wykorzystania na poziomie globalnym i lokalnym.

Dotychczasowe zaangażowanie Polski w zrównoważone zarządzanie chemikaliami, wpływa na pozytywny wizerunek Polski, jako kraju dbającego o kwestie zdrowotne i środowiskowe oraz wzmacnia rolę Polski w regionie CEE, w tym istotnym dla gospodarki obszarze.

W okresie prezydencji bułgarskiej rozpoczęto prace nad zmianą rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. dotyczącego trwałych zanieczyszczeń organicznych. Polska aktywnie angażuje się w prace grupy roboczej ds. środowiska omawiającej projekt nowego rozporządzenia, popierając zmiany, które zwiększą ochronę zdrowia ludzkiego i środowiska na poziomie lokalnym i regionalnym. Jednocześnie w dyskusjach Polska popiera konieczność doprecyzowania niektórych nowych artykułów rozporządzenia tak, aby nie wpłynęły one na zwiększenie dotychczasowych obowiązków organów właściwych państw członkowskich, wyznaczonych na podstawie tego rozporządzenia. Biuro do spraw Substancji Chemicznych angażuje się w prace nad rozporządzeniem 850/2004 w ramach realizacji zadań będących w jego kompetencji w odniesieniu do przepisów konwencji sztokholmskiej oraz rozporządzenia, współpracując w ich realizacji z Ministerstwem Środowiska.

Ocena Technologii Medycznych (HTA)

Podczas prezydencji bułgarskiej rozpoczęto prace nad projektem rozporządzenia w sprawie oceny technologii medycznych. Polska podkreśla, że pozytywnie odnosi się do dobrowolnej współpracy państw członkowskich w zakresie wspólnych ocen technologii medycznych na poziomie UE i popiera dążenia do zapewniania możliwości wykorzystania w większym stopniu niż obecnie rezultatów wspólnych prac w państwach członkowskich UE. Niemniej Polska uznaje, że nie należy jednak uniemożliwiać państwom członkowskim dokonywania własnych ocen klinicznych. Stąd też, podobnie jak wiele innych państw członkowskich Polska wyraża głębokie obawy odnośnie przepisów zaproponowanego rozporządzenia, dotyczących obowiązkowego wykorzystania wspólnych klinicznych ocen technologii medycznych i zakazujących przeprowadzania własnych ocen na poziomie krajowym. Polska podkreśla, że zbyt wiele elementów propozycji jest niejasnych i pozostawionych do uregulowania w formie aktów wykonawczych i aktów delegowanych, których zakres jest nieokreślony. Należy przypomnieć, że akty delegowane mogą zmieniać jedynie elementy nieistotne aktu podstawowego, a wydaje się, że przedstawiona propozycja wykracza poza ten zakres. Z przebiegu aktualnych prac wynika, że stanowisko Polski popiera większość p.cz., dlatego w toku dalszych uzgodnień można spodziewać się szerokiej koalicji na rzecz fakultatywnego charakteru wspólnych ocen technologii medycznej na poziomie UE.

4.7. Roczny budżet UE (I półrocze)

Prace nad budżetem UE w cyklu rocznym podzielone są na powtarzalne bloki tematyczne: procedura przyjmowania budżetu na kolejny rok, praca nad absolutorium z wykonania budżetu za rok n-2 oraz

²⁰ SAICM to międzynarodowe porozumienie o charakterze dobrowolnym, podpisane przez większość państw członkowskich ONZ, którego podstawowym celem jest zapewnienie do roku 2020 bezpiecznej produkcji i stosowania chemikaliów oraz zminimalizowanie ich negatywnych skutków na zdrowie ludzi i środowisko. Do 2020 roku nie uda się w skali globalnej zrealizować tego celu, dlatego konieczne jest kontynuowanie prac, w oparciu o fundament przygotowany przez SAICM.

prace implementacyjne dotyczące budżetu roku bieżącego KE przedstawia m.in. transfery i budżety korygujące).

Do najważniejszych tematów w pierwszej połowie 2018 r. dotyczących budżetu roku obecnego należały prace nad projektami budżetów korygujących (ang. *Draft Amending Budget* – DAB). Korekty te pozwalają dostosowywać budżet UE do potrzeb pojawiających się w trakcie roku, np. gdy potrzeba środków na pokrycie skutków klęsk żywiołowych w państwach członkowskich. Korekta może być także konieczna, by zwiększyć lub zmniejszyć środki budżetowe i w ten sposób uwzględnić fakt, że wykonanie budżetu jest wyższe lub niższe, niż zakładano. Projekty budżetów korygujących przyjmowane są przez Radę UE i PE na wniosek KE.

Podczas prezydencji bułgarskiej trwały prace nad budżetami korygującymi nr 1 – 4:

- **Budżet korygujący nr 1** – 23 lutego br. KE przedstawiła DAB 1 na rok 2018. Towarzyszy on propozycji uruchomienia Funduszu Solidarności Unii Europejskiej (FSUE) na kwotę 104,2 mln EUR w celu udzielenia pomocy Grecji w związku z trzęsieniami ziemi na wyspie Lesbos, Francji w związku z huraganami w Saint Martin i na Gwadelupie, a także Portugalii i Hiszpanii w związku z pożarami lasów, które miały miejsce w 2017 r. Proponował on wprowadzenie koniecznych środków w budżecie ogólnym na rok 2018, zarówno w zakresie zobowiązań, jak i płatności, po odliczeniu zaliczek wypłaconych już Grecji, Francji i Portugalii w wys. 6 520 846 EUR. Budżet ten został przyjęty przez Radę UE 14 maja br., a przez PE 30 maja br.
- **Budżet korygujący nr 2** – został ogłoszony przez KE 13 kwietnia br. Dotyczył standardowego, corocznego ujęcia w budżecie UE wyniku finansowego za rok poprzedni. Budżet UE na 2017 r. został wykonany z nadwyżką w wysokości 555,5 mln EUR. DAB 2 został przyjęty przez Radę UE 18 czerwca br., natomiast PE nie przyjął jeszcze swojego stanowiska.
- **Budżet korygujący nr 3** – 23 maja br. KE przedstawiła DAB3 na rok 2018. Decyzję KE w sprawie instrumentu dla uchodźców syryjskich w Turcji (instrument turecki) zmieniono 14 marca 2018 r. w celu przeznaczenia dodatkowych 3 mld EUR (druga transza) na rzecz instrumentu w okresie 2018-2019. Wynika to z pomyślnego wdrożenia pierwszej transzy instrumentu na lata 2016 i 2017 r. Obecny DAB proponuje 500 mln EUR w środkach na zobowiązania w budżecie UE na rok 2018, jako wkład UE do drugiej transzy mechanizmu (dodatkowo przeznaczono 50 mln EUR z przesunięć w ramach programu Pomoc Humanitarna). Ponieważ nieprzydzielony margines dostępny w dziale 4 jest niewystarczający do sfinansowania tego zwiększenia środków (256,2 mln EUR), pozostałą kwotę (243,8 mln EUR) proponuje się sfinansować z Globalnego Marginesu Zobowiązań. Pozostały wkład budżetu UE na rzecz drugiej transzy instrumentu tureckiego został przedstawiony w ramach projektu budżetu na 2019 rok. Rada UE przyjęła swoje stanowisko na posiedzeniu CRP II 7 czerwca br., natomiast PE nie przyjął jeszcze swojego stanowiska.
- **Budżet korygujący nr 4** – 31 maja br. KE przedstawiła DAB 4 na rok 2018, który towarzyszy propozycji uruchomienia FSUE na kwotę 34 mln EUR w następstwie klęsk żywiołowych, które miały miejsce w 2017 r. w: Bułgarii – w związku z powodziami wywołanymi przez niezwykle intensywne opady deszczu i gwałtowne burze w południowo-wschodniej części kraju; Grecji – w związku z trzęsieniem ziemi w regionie Morza Egejskiego między Bodrum (Turcja) a wyspą Kos (Grecja); Litwie – w związku z powodziami wywołanymi ciągłymi opadami latem i jesienią oraz Polsce (kwota w wys. 12,3 mln 244 EUR) – w związku z wyjątkowo gwałtownymi burzami i intensywnymi opadami (sierpień 2017). Ani Rada UE, ani PE nie przyjęły jeszcze swoich stanowisk.

Równocześnie prezydencja austriacka rozpoczęła prace nad projektem budżetu UE na rok 2019. Prace rozpoczęły się 23 maja, po opublikowaniu przez KE projektu budżetu UE. Najważniejsze elementy projektu to: (i) ustalenie poziomu środków na zobowiązania (CA) na 165,6 mld EUR, co stanowi wzrost w porównaniu do budżetu na 2018 r. o 3,1% (margines wolnych środków wynosi 1,1 mld EUR); (ii) ustalenie poziomu środków na płatności (PA) na 148,7 mld EUR, co stanowi wzrost w porównaniu do budżetu na 2018 r. o 2,7%. Margines wolnych środków wynosi 19,3 mld EUR.

Prace w Radzie UE toczą się na poziomie technicznym na forum Komitetu Budżetowego. Rozpoczęły się 25 maja br. Prowadzi je od początku prezydencja, która będzie kończyła prace nad projektem budżetu UE. Zgodnie ze wstępnym planem prezydencji, stanowisko Rady UE ma zostać przyjęte na posiedzeniu COREPER II w dniu 11 lipca br. Formalne głosowanie nastąpi dopiero po upływie 8 tygodni przeznaczonych na opiniowanie przez parlamenty narodowe (czas będzie biegł od daty publikacji budżetu UE w językach narodowych, co jest planowane na 21 czerwca br.) zapewne w ramach procedury pisemnej na początku września br. PE przyjmie swoje stanowisko podczas sesji plenarnej 22–25.10 br.

Po tradycyjnym odrzuceniu przez RUE stanowiska PE, od 30 października do 19 listopada br. będzie trwała tzw. procedura pojednawcza (21 dni)). Pod koniec listopada, w przypadku porozumienia na Komitecie pojednawczym (16.11), nastąpiłoby przyjęcie budżetu UE na 2019 r. przez Radę UE i PE. W przypadku braku porozumienia KE będzie musiała przedłożyć nowy projekt budżetu (najprawdopodobniej pod koniec listopada) i procedura (mocno skrócona) rozpocznie się od nowa.

4.8. Kwestie instytucjonalne UE

W I półroczu br. kwestie instytucjonalne zostały podniesione na najwyższym szczeblu UE, poświęcono im nieformalne spotkanie szefów państw i rządów UE w dniu 23 lutego br. w Brukseli. Podczas spotkania unijni przywódcy skupili się na dwóch kwestiach: **konceptji *Spitzenkandidaten* oraz składzie przyszłego PE** (wobec wyjścia Wielkiej Brytanii z UE i potrzeby zagospodarowania miejsc po brytyjskich europosłach). Przebieg debaty pokazał, że podobnie jak Polska, tak i szereg innych państw członkowskich (w tym m.in. Belgia, Szwecja, Finlandia i Węgry) opowiada się przeciwko idei *Spitzenkandidaten* w rozumieniu automatyzmu wyboru na Przewodniczącego KE kandydata wskazanego przez zwycięskie ugrupowanie w wyborach do PE. W swojej argumentacji Polska zwracała uwagę na konieczność poszanowania określonych traktatowo kompetencji instytucji UE. W opinii Polski koncepcja, w kształcie forsowanym przez PE i KE, prowadzi do pozbawienia RE faktycznego wpływu na wybór Przewodniczącego KE. Demonstrując konstruktywne podejście do tematu, Polska zadeklarowała możliwość dyskusji nad rozwiązaniem kompromisowym zakładającym, że RE w procesie mianowania osób na najwyższe stanowiska w UE czerpie spośród kandydatów mianowanych przez europejskie partie polityczne. W opinii Polski cały proces musiałby być jednak zgodny z warunkami brzegowymi określonymi w *Deklaracji nr 6 dołączonej do Traktatu o Unii Europejskiej*, zgodnie z którą wybór Przewodniczącego RE, Przewodniczącego KE oraz Wysokiego Przedstawiciela Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa ma odbyć się z należyтым poszanowaniem geograficznej i demograficznej różnorodności UE i jej państw członkowskich. W wyniku dyskusji, zgodnie ze stanowiskiem Polski, zdecydowano iż RE pozostanie autonomiczna w swojej decyzji dot. wyborów Przewodniczącego KE, pozostawiając partiom PE wolność w swoich decyzjach w tym zakresie.

Polska poparła propozycję PE, by zredukować z 751 do 705 liczbę mandatów w następstwie wyjścia Wielkiej Brytanii z UE, wskazując iż jest to wyważony politycznie kompromis, nie odbierający żadnemu z państw głosów i wzmacniający zasadę degresywnej proporcjonalności. Warto podkreślić, że Polska uzyskała dodatkowy mandat w PE, w związku z czym liczba polskich posłów w PE w kolejnej kadencji wynosić będzie 52.

W wyniku dyskusji nt. **konceptji listy transnarodowej do PE** (dalej TNL) zakładającej wybór części europosłów przez obywateli ze wszystkich państw UE, wobec sprzeciwu części państw członkowskich, w tym Polski, unijni przywódcy zdecydowali o powrocie do dyskusji dopiero po 2019 roku.

Ponadto, w czasie prezydencji bułgarskiej toczyły się aktywne prace na forum Grupy Roboczej ds. Ogólnych (GAG), która kontynuowała dyskusję nt. wniosku KE dotyczącego **nowelizacji rozporządzenia o Europejskiej Inicjatywie Obywatelskiej**. Zgodnie ze stanowiskiem PL, w dokumencie określającym ogólne podejście Rady, wiek sygnatariuszy został zrównany z wiekiem wyborczym do PE (zamiast proponowanych 16 lat), zaś w celu zidentyfikowania sygnatariuszy, konieczne będzie podawanie całego nr PESEL.

Kontynuowane były również prace dotyczące **nowelizacji rozporządzenia 1141/2014 PE i Rady dotyczące statutu i finansowania europejskich partii politycznych (EPP) i europejskich fundacji politycznych (EFP)**. W styczniu br. organem wiodącym dla powyższego projektu zostało wyznaczone Ministerstwo Sprawiedliwości. Rząd polski w większości pozytywnie odniósł się do zaproponowanych zmian w zakresie wyeliminowania luk w przepisach, ograniczenia możliwości nadużyć oraz zwiększenia przejrzystości wydatkowania środków z budżetu UE na rzecz EPP i EFP, w tym również w zakresie obniżenia wymaganego progu współfinansowania wnoszonego przez EPP i EFP w stosunku do środków otrzymywanych z budżetu ogólnego UE. Strona polska uznała jednakże za konieczne dostosowanie przepisów rozporządzenia w zakresie „*krajowego punktu kontaktowego*” do przepisów rozporządzenia finansowego. Ostatecznie, strona polska po negocjacjach poparła zaproponowany przez prezydentkę tekst kompromisowy w tym zakresie. W dniu 27 lutego br. rozpoczęły się trilogi pomiędzy PE, KE i Radą i doprowadzono do osiągnięcia wstępnego porozumienia, które zostało zaakceptowane na posiedzeniu Coreper II w dniu 7 marca br. Prezydencja w chwili obecnej dąży do zakończenia prac przed końcem czerwca 2018 r. mając na uwadze, by zaproponowane zmiany obowiązywały już w kolejnym roku budżetowym.

W dniu 16 kwietnia br. rozpoczęły się trilogi dotyczące ustanowienia **obowiązkowego Rejestru Transparencji** (*Transparency Register, dalej TR*) między Radą, KE i PE. W wyniku negocjacji międzyinstytucjonalnych zaproponowano, aby państwa członkowskie podpisały deklarację polityczną, w której zobowiążą się do uczestnictwa w TR w okresie sprawowania prezydencji i w 6-cio miesięcznym okresie go poprzedzającym w odniesieniu do spotkań z udziałem Ambasadora i jego zastępcy. Polska i szereg innych pcz poparło możliwość podpisania deklaracji politycznej w tym zakresie.

Polska popierała zmiany odnośnie **reformy prawa wyborczego UE**. Ostatecznie udało się osiągnąć kompromis między wszystkimi państwami członkowskimi w czerwcu br. Wprowadzone zmiany będą obowiązywać już w czasie wyborów do PE w 2019 r., których **ostateczna data została ustalona w dniach 23-26 maja 2019 r.**

Podczas prezydencji bułgarskiej kontynuowano **prace nad wdrożeniem Międzyinstytucjonalnego Porozumienia o lepszym stanowieniu prawa** (*Interinstitutional Agreement on Better Law Making - IIABM*) z 13 kwietnia 2016 r.:

- a. Polska aktywnie uczestniczyła w wypracowaniu stanowiska Rady co do praktycznych ustaleń dotyczących **współpracy i wymiany informacji pomiędzy Radą, KE i PE w odniesieniu do umów międzynarodowych**. Rada przyjęła wiodącą rolę w tworzeniu projektu wspólnego tekstu. W toku prac nad porozumieniem, na początku br. PE oskarżył Radę o opóźnianie prac i zadeklarował chęć wniesienia sprawy do TSUE. Prace podjęte w ostatnich tygodniach zdają jednak się wskazywać, że obie strony zmirzają do kompromisu. Najtrudniejsze obszary to kwestie poziomu szczegółowości w zakresie informowania PE co do przebiegu negocjacji umów międzynarodowych, zakresu ujawniania PE dyrektyw negocjacyjnych oraz kwestii udzielania zgody przez PE na tymczasowe stosowanie umów. Polska w trakcie prac popierała ogólne stanowisko wypracowane przez Radę dotyczące zachowania pewnej rezerwy w zakresie szczegółowości przekazywanych do PE informacji oraz deklarowała poparcie dla obrony praw Rady wynikających z traktatu przed próbami ich rozszerzania na rzecz PE, podejmowanymi przez tę instytucję.
- b. **Rada uzyskała zdolność do dokonywania oceny skutków** w odniesieniu do istotnych zmian wprowadzanych przez siebie we wniosku ustawodawczym Komisji, jeśli uzna to za właściwe i niezbędne do celów procesu legislacyjnego. Było to możliwe dzięki zakończeniu odnośnego postępowania o udzielenie zamówienia. Nadal **toczą się prace** w zakresie **wspólnej bazy danych dotyczących stanu prac nad dossier ustawodawczymi**.
- c. Odbyły się dwa spotkania grupy roboczej Przyjaciół Prezydencji (25.01 oraz 26.02) celem kontynuowania prac nad projektem **Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dostosowującego niektóre akty prawne przewidujące stosowanie procedury regulacyjnej**

połączonej z kontrolą do art. 290 i 291 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Rada zakończyła analizę dwóch wniosków i przyjęła częściowe podejście ogólne w odniesieniu do każdego z tych wniosków. Omówiony został Omnibus JHA, preambuła aktu, art. 78 Rozdziału „Statystyka” Omnibusu oraz niektóre kwestie związane z Rozdziałem „Transport” Omnibusu. Ponadto, na wniosek PL tzw. „rozporządzenie kosmetyczne” tj. rozporządzenie (WE) nr 1223/2009 zostało usunięte z Omnibusu, przy dużym poparciu innych pcz. KE odniosła się jednocześnie do uwag zgłaszanych wielokrotnie przez PL w zakresie problemów przy konsultacjach. W szczególności PL uzyskała zapewnienie, że pcz nie uczestniczące w wzmocnionej współpracy będą również uczestniczyły w pracach komitetów komitologicznych (oczywiście bez prawa głosu).

- d. Polska pozostawała aktywna w wypracowywaniu uzupełnionego stanowiska negocyjacyjnego Rady (CRP II 14.03) na negocjacje międzyinstytucjonalne w **sprawie kryteriów zastosowania aktów delegowanych i wykonawczych (art. 290 i art. 291 TFUE)**; Odbyły się 2 nieformalne posiedzenia doradców prawnych (05.06 i 25.06), podczas prezydencja informowała o przebiegu międzyinstytucjonalnych negocjacji na poziomie technicznym i politycznym. Polska prezentowała stanowisko zmierzające do zachowania zgodnych z Traktatami kompetencji Rady.

Ponadto, Polska, w ramach Grupy Roboczej ds. Ogólnych – *Comitology Revision* (09.03, 27.04, 25.05), **negatywnie odniosła się do zaproponowanej przez Komisję nowelizacji rozporządzenia UE nr 182/2011 (tzw. rozporządzenie komitologiczne)**, która miałaby zasadniczo zmienić działania komitologicznego komitetu odwoławczego. PL, wspólnie z FR i ES zainicjowała non-paper (ostatecznie podpisał go 14 PCz) podkreślający ich negatywne stanowisko. Prace będą jednakże kontynuowane podczas kolejnej Prezydencji.

4.9. Procedura z artykułu 7 TUE

Podczas prezydencji bułgarskiej uruchomiony został art. 7 ust. 1 TUE, który przewiduje, iż Rada, stanowiąc większością czterech piątych swych członków po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego, może stwierdzić istnienie wyraźnego ryzyka poważnego naruszenia przez państwo członkowskie wartości, o których mowa w art. 2 TUE.

Procedura została wszczęta na wniosek Komisji Europejskiej, która wyraziła obawy, że istnieje wyraźne ryzyko poważnego naruszenia zasady praworządności w Polsce z uwagi na przeprowadzone reformy wymiaru sprawiedliwości, które powodują brak niezależnej i zgodnej z prawem kontroli konstytucyjnej oraz niezależności sądów.

Mimo, iż wniosek Komisji został złożony 20.12.2017 r., Rada ds. Ogólnych rozpoczęła procedurę dopiero 26.06.2018 r., kiedy odbyło się formalne, wymagane przez Traktat, wysłuchanie Polski. Była to pierwsza okazja dla Polski, by szczegółowo zaprezentować wszelkie aspekty reformy wymiaru sprawiedliwości państwom członkowskim UE oraz sprostować niektóre nieścisłości, jakie przedstawiała do tej pory KE. Odbyła się rzeczowa dyskusja z państwami członkowskimi odnosząca się do istoty sprawy.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że od początku roku Polska prowadziła intensywny dialog z Komisją Europejską organizując zarówno spotkania na najwyższym szczeblu politycznym, jak i seminaria eksperckie. Przygotowała również Białą Księgę wyjaśniającą powody, kontekst i dokładną zawartość reform wymiaru sprawiedliwości. Informację o postępach w dialogu między Polską a Komisją, obie strony przedstawiały podczas posiedzeń Rady ds. Ogólnych organizowanych od początku prezydencji do maja br. Informację przedstawiano w pkt. *poza agendę* (tzw. AOB, *any other business*) lub *stanu spraw* (*state of play*), co nie było traktowane jako formalny etap procedury z art. 7 ust. 1 TUE.

Lista załączników

1. Rozliczenia finansowe pomiędzy RP a UE;
2. Informacja o wykorzystaniu środków z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności oraz funduszy pozaunijnych;
3. Plan prac nad projektami ustaw wykonujących prawo Unii Europejskiej (przygotowany na podstawie ust. 1a art. 125a Regulaminu Sejmu);
4. Wykaz stanowisk do aktów prawnych UE, przygotowanych przez Rząd zgodnie z ustawą z 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem RP w UE, przekazanych do Sejmu i Senatu RP w I poł. 2018 r.;
5. Wykaz stanowisk do dokumentów pozalegisłacyjnych UE, przygotowanych przez Rząd zgodnie z ustawą z 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem RP w UE, przekazanych do Sejmu i Senatu RP w I poł. 2018 r.

Rozliczenia finansowe pomiędzy Polską a Unią Europejską w okresie styczeń – maj 2018 r.**1. Saldo**

W ciągu 5 miesięcy prezydencji bułgarskiej odnotowano pozytywne saldo rozliczeń pomiędzy Unią Europejską a Rzeczpospolitą Polską, która osiągnęła pozycję beneficjenta netto w wysokości **+ 3,62 mld EUR**.

Tabela 1.

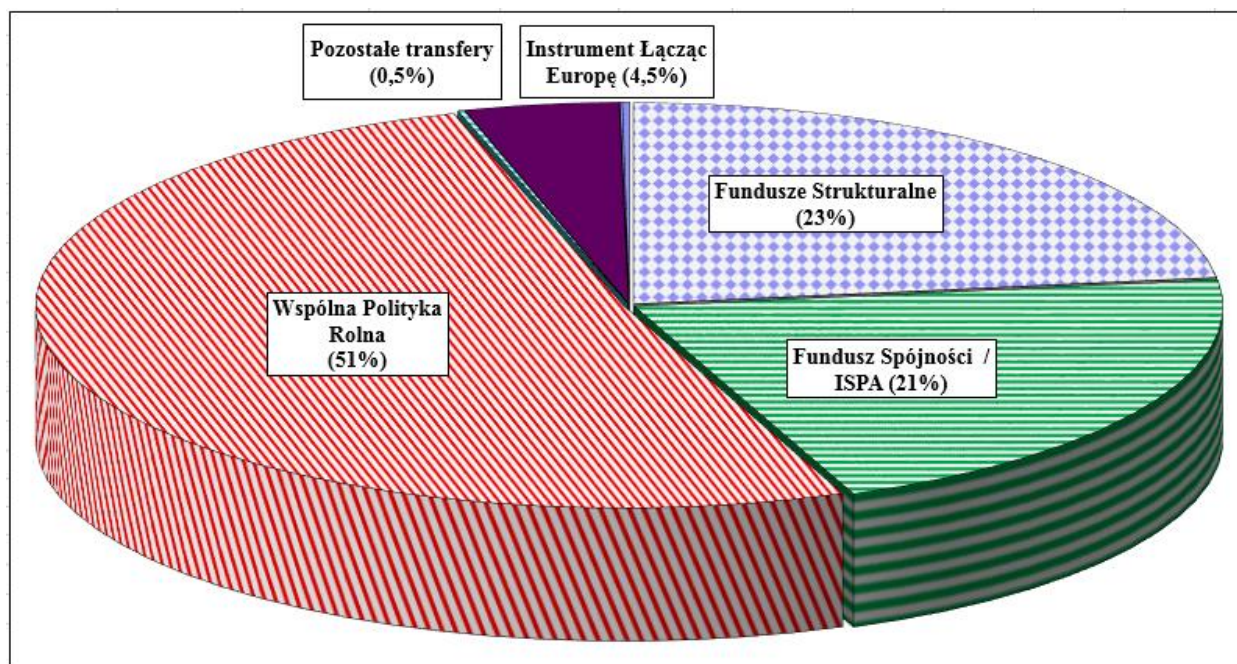
Struktura transferów finansowych Rzeczpospolita Polska – budżet Unii Europejskiej w okresie 1 I – 31 V 2018 (w EUR).

Fundusze Strukturalne	1 223 141 341
Fundusz Spójności / ISPA	1 124 238 409
Wspólna Polityka Rolna (WPR)	2 744 922 947
Instrument FEAD	9 175 836
Instrument Łącząc Europę (CEF)	226 476 869
Pozostałe transfery*	3 555 550
Fundusze Migracyjne	10 266 364
Transfery razem	5 341 777 316
Składka członkowska	1 705 667 601
Zwrot środków do budżetu UE	14 938 274
Korekta z tytułu nadpłaty w roku 2017	(+) 1 182 840
Saldo*	3 622 354 281

* W pozycji „Pozostałe transfery” dane na koniec kwietnia 2018 r.

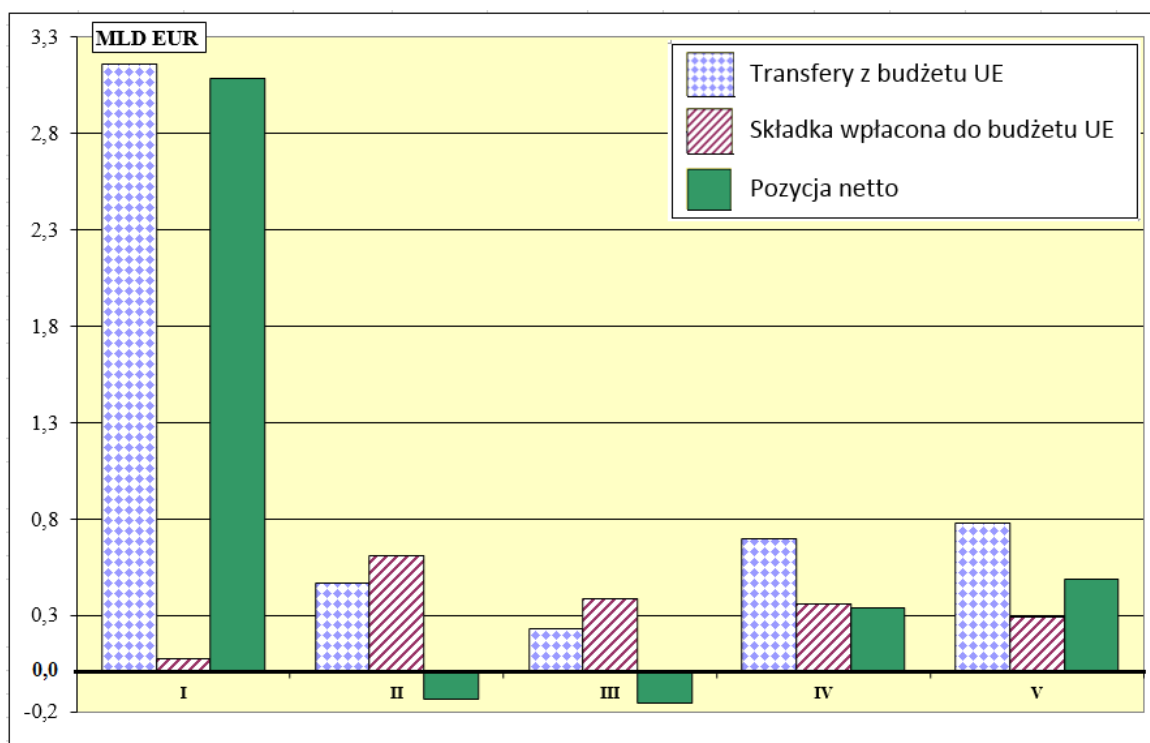
2. Transfery do Polski

Wykres 1. Transfery z budżetu Unii Europejskiej do Polski w okresie 1 I – 31 V 2018

W okresie 1 stycznia – 31 maja 2018 r. Rzeczpospolita Polska otrzymała z budżetu ogólnego Unii Europejskiej **5,34 mld EUR**. Najważniejsze pozycje wśród przepływów finansowych stanowiły transfery przeznaczone na finansowanie projektów realizowanych w ramach funduszy strukturalnych (**1,22 mld EUR**), na Fundusz Spójności/ISPA (**1,12 mld EUR**), na Wspólną Politykę Rolną (**2,74 mld EUR**) oraz na rzecz instrumentu „Łącząc Europę” (**226 mln EUR**). Transfery z budżetu UE obejmowały także środki z tytułu Funduszy Migracyjnych (**10 mln EUR**) i z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym FEAD (**9 mln EUR**). Do Rzeczypospolitej Polskiej wpływają także środki klasyfikowane jako „Pozostałe transfery”. W omawianym okresie łączna kwota tych środków osiągnęła **3,5 mln EUR**.

Wykres 2. Transfery, składka członkowska oraz saldo rozliczeń finansowych Polska – budżet Unii Europejskiej w okresie 1 I – 31 V 2018 (w mln EUR).

3. Składka do budżetu UE

W okresie 1 stycznia – 31 maja 2018 r. Rzeczpospolita Polska wpłaciła do budżetu ogólnego UE składkę w wysokości **1,7 mld EUR**, w tym:

- z tytułu zasobu własnego opartego o DNB: 1,09 mld EUR,
- z tytułu zasobu własnego opartego o VAT: 214 mln EUR,
- z tytułu tradycyjnych zasobów własnych: 298 mln EUR,
- z tytułu mechanizmów korekcyjnych (rabatu brytyjskiego oraz korekt przyznanych Szwecji i Królestwu Niderlandów): 103 mln EUR.

Informacja o wykorzystaniu środków z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności oraz funduszy pozaunijnych

1. Informacja o wykorzystaniu środków z funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności w Polsce (stan na 30 czerwca 2018 r.)

Perspektywa finansowa 2014-2020

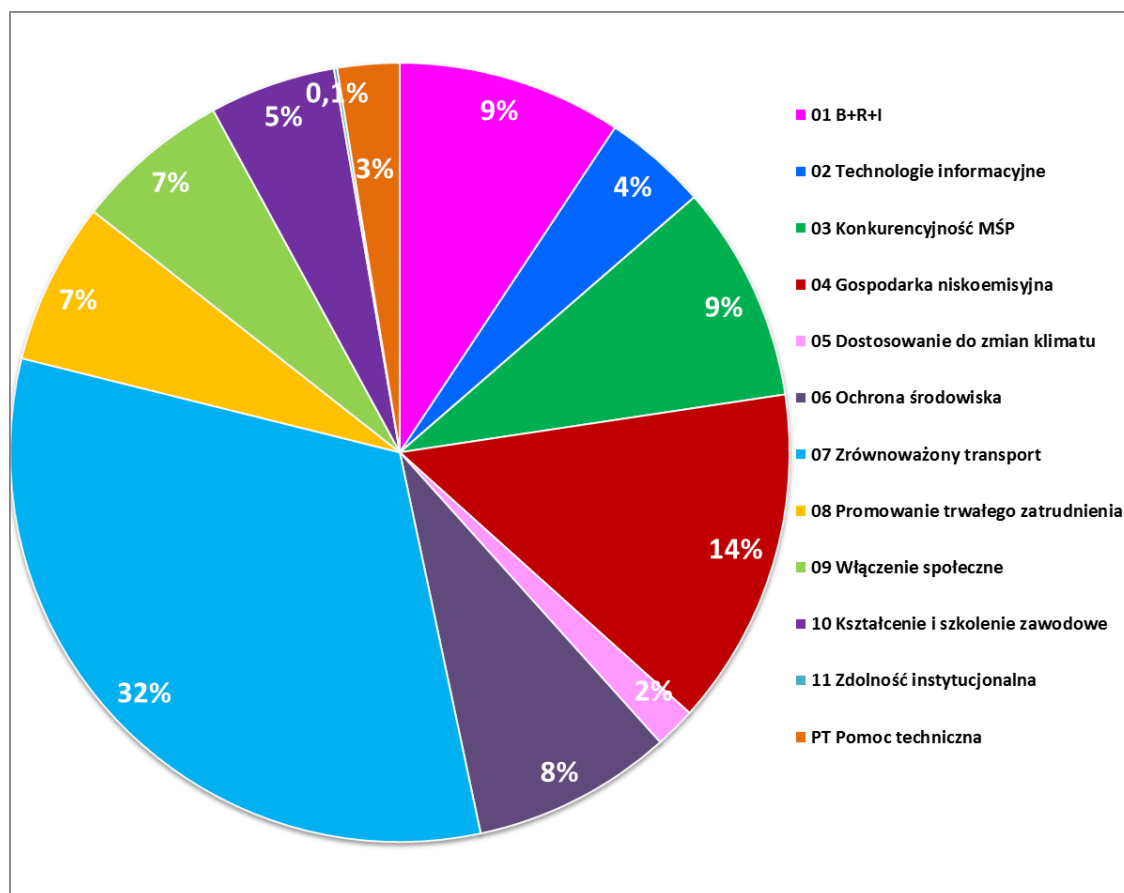
Według danych wygenerowanych z systemu informatycznego SL2014, do 30 czerwca 2018 r. złożono 86 854 wnioski o dofinansowanie projektów na całkowitą kwotę 527,6 mld zł. Wartość dofinansowania UE we wnioskach o dofinansowanie wyniosła 325,6 mld zł, co stanowi 98%¹ alokacji. W ramach krajowych programów operacyjnych beneficjenci złożyli 28 046 wniosków o dofinansowanie projektów o wartości wkładu UE 201,1 mld zł (102% alokacji), natomiast dla regionalnych programów operacyjnych złożono 58 808 wniosków o dofinansowanie o wartości wkładu UE 124,5 mld zł (92% alokacji).

Od uruchomienia programów do 30 czerwca 2018 r. podpisano z beneficjentami 36 933 umowy o dofinansowanie na całkowitą kwotę 318,1 mld zł. Kwota dofinansowania UE, na jaką opiewają podpisane umowy, wynosi 196,1 mld zł, co stanowi ponad 59% alokacji. W ramach programów krajowych podpisano łącznie 10 328 umów o dofinansowanie, angażujących środki UE o wartości blisko 123,7 mld zł (63% alokacji), natomiast w ramach programów regionalnych wsparciem objęto 26 605 projektów o wartości dofinansowania UE 72,4 mld zł (tj. 54% alokacji).

Najwięcej środków UE (63,2 mld zł, czyli 32% wartości podpisanych umów) przeznaczono na wsparcie zrównoważonego transportu. Znacząca pula środków zaangażowana została również w projekty z zakresu promowania gospodarki niskoemisyjnej (27,5 mld zł, czyli 14% wartości podpisanych umów), wsparcia w zakresie B+R+I (18,3 mld zł, tj. 9% wartości podpisanych umów) oraz wsparcia działalności MŚP (17,6 mld zł, czyli 9% wartości podpisanych umów).

¹ Do wyliczenia wartości alokacji środków UE zastosowano kurs EBC z przedostatniego dnia roboczego poprzedniego miesiąca, tj. 1 EUR = 4,3135 PLN.

Wykres. Wartość dofinansowania UE w umowach o dofinansowanie w rozbiciu na cele tematyczne

Wartość środków UE rozliczonych na poziomie beneficjentów wyniosła 75,3 mld zł, w tym dofinansowanie UE – 53,1 mld zł (co stanowi 16% alokacji). W ramach krajowych programów operacyjnych rozliczono wydatki w części wkładu UE o wartości 35,9 mld zł (tj. 18% alokacji), natomiast w regionalnych programach operacyjnych – 17,2 mld zł (tj. 13% alokacji).

Załącznik. Stan wdrażania programów operacyjnych 2014-2020, dane w mln PLN, stan na 30 czerwca 2018 r. (źródło: SL2014)

PROGRAM OPERACYJNY	wnioski o dofinansowanie			umowy o dofinansowanie			Środki rozliczone z beneficjentami		
	liczba	wartość dofinansowania UE (mln PLN)	% wykorzystania alokacji	liczba	wartość dofinansowania UE (mln PLN)	% wykorzystania alokacji	wartość dofinansowania UE (mln PLN)	% wykorzystania alokacji	% wykorzystania alokacji
PO Inteligentny Rozwój	13 856	70 134	189%	3 486	22 548	61%	3 860	10%	
PO Infrastruktura i Środowisko	2 707	90 503	77%	1 782	77 330	65%	24 973	21%	
PO Polska Cyfrowa	830	12 175	130%	304	5 475	58%	567	6%	
PO Pomoc Techniczna	227	1 938	64%	218	1 801	60%	867	29%	
PO Polska Wschodnia	1 481	9 595	111%	634	6 009	70%	1 329	15%	
PO Wiedza Edukacja Rozwój	8 945	16 730	83%	3 904	10 529	52%	4 335	21%	
Krajowe programy operacyjne	28 046	201 074	102%	10 328	123 692	63%	35 930	18%	
RPO Woj. Dolnośląskiego	4 996	8 983	92%	2 480	5 480	56%	1 575	16%	
RPO Woj. Kujawsko-Pomorskiego	1 844	4 924	60%	1 222	3 955	48%	765	9%	
RPO Woj. Lubuskiego	1 130	3 280	84%	657	2 207	56%	502	13%	
RPO Woj. Łódzkiego	3 601	7 830	80%	1 813	5 171	53%	1 097	11%	
RPO Woj. Lubelskiego	3 949	7 817	81%	2 318	5 229	54%	1 109	12%	
RPO Woj. Mazowieckiego	5 552	9 635	107%	2 188	4 937	55%	1 401	16%	
RPO Woj. Małopolskiego	4 322	12 005	97%	2 228	6 369	51%	1 497	12%	
RPO Woj. Opolskiego	1 446	3 818	94%	781	2 634	65%	816	20%	
RPO Woj. Podlaskiego	3 205	4 988	95%	919	2 474	47%	460	9%	
RPO Woj. Podkarpackiego	4 415	9 299	102%	2 047	4 910	54%	1 430	16%	
RPO Woj. Pomorskiego	3 107	8 666	108%	1 412	5 899	73%	1 175	15%	
RPO Woj. Śląskiego	6 588	14 499	97%	2 449	7 370	49%	1 723	11%	
RPO Woj. Świętokrzyskiego	3 943	6 562	111%	1 237	2 775	47%	659	11%	
RPO Woj. Warmińsko-Mazurskiego	3 950	5 981	80%	1 803	3 433	46%	755	10%	
RPO Woj. Wielkopolskiego	4 61	11 181	106%	1 858	6 339	60%	1 444	14%	
RPO Woj. Zachodniopomorskiego	2 109	5 018	73%	1 193	3 212	46%	806	12%	
Regionalne programy operacyjne	58 808	124 485	92%	26 605	72 395	54%	17 216	13%	
RAZEM	86 854	325 559	98%	36 933	196 087	59%	53 146	16%	
Programy EWT (w EUR)	408	532 104 655	173%	152	209 796 731	68%	37 577 750	12%	

2. Ogólne informacje nt. EFIS i statystyka wykorzystania

Według danych KE w obu oknach EFIS Polska zajmuje 5. pozycję w UE co do wartości zatwierdzonego wsparcia z EFIS. Wśród krajów Grupy V4+4 Polska jest zdecydowanym liderem. W przypadku zajmujących w tej grupie 2. pozycję Czech, kwota finansowania EFIS jest ponad pięciokrotnie niższa (3,05 mld EUR vs. 569 mln EUR).

Do 2 lipca 2018 r. w oknie „Infrastruktura i Innowacje” EBI zatwierdził łącznie 29 dużych projektów z Polski. Ta liczba plasuje Polskę obecnie na 4. pozycji w UE (*ex aequo* z Niemcami) pod względem liczby zatwierdzonych projektów. Jeśli chodzi o pozycję Polski w UE w zakresie wartości inwestycji i wartości przyznanego wsparcia EFIS w ramach dużego okna, to w tych rankingach Polska zajmuje 5. pozycję. Szacunkowa wartość 29 zatwierdzonych projektów wynosi około 31,9 mld zł, w tym udział EFIS niemal 10,9 mld zł. W grupie tej znajdują się zarówno projekty inwestycyjne sektora prywatnego (15), sektora samorządowego (7) oraz projekty realizowane przez podmioty rządowe (7).

Dobrze oceniamy realizację EFIS w Polsce w ramach okna MŚP i spółek średniej kapitalizacji. Trzeba mieć na uwadze, że nie jest to jedyne źródło finansowania MŚP w naszym kraju. W tym oknie Polska zajmuje 7. pozycję w UE z prognozowaną wartością inwestycji na poziomie 3,14 mld EUR (awans w czerwcu br. z 9 miejsca).

Jednocześnie dane dotyczące wykorzystania wsparcia na poziomie przedsiębiorców są optymistyczne. Na koniec I kw. 2018 r. wykazały znaczny przyrost (ponad 20% względem wartości z IV kw. 2017 r.) pozyskanego finansowania z EFIS. Zawarto ponad 10 tys. umów z przedsiębiorcami o łącznej wartości ponad 2 mld zł.

Prowadzona przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju lista projektów rządowych ubiegających się o wsparcie z EFIS zawiera obecnie 40 przedsięwzięć o wartości ponad 80,9 mld zł. Najwięcej z projektów, które znajdują się na liście pochodzi z sektora energetyki i przemysłu – 17 inwestycji o wartości ponad 38 mld zł. Drugi jest sektor transportu – 14 projektów o wartości ponad 35 mld zł.

6 projektów z tej listy ma podpisaną umowę kredytową z EBI (szósta umowa została podpisana 28 czerwca br.), dla 1 platformy inwestycyjnej dot. budownictwa mieszkaniowego (BGK) zawarto porozumienie, zaś 1 platforma inwestycyjna wspierająca spółki średniej kapitalizacji i MŚP (BGK) posiada decyzję kredytową i oczekuje na zawarcie umowy.

Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju aktywnie poszukuje kolejnych projektów spółek Skarbu Państwa, które mogłyby aplikować o potencjalne finansowanie z EFIS oraz oferuje wsparcie dla wszystkich potencjalnych promotorów także będących spoza sektora rządowego.

3. Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego (MF EOG) i Norweski Mechanizm Finansowy (NMF) - 2009-2014

Celem Mechanizmu Finansowego było przyczynianie się do zmniejszania różnic społecznych i ekonomicznych w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Cel ten jest tożsamy z założeniami polityki regionalnej i polityki spójności Unii Europejskiej.

Łączna kwota drugiej edycji funduszy norweskich i EOG to 1,788 mld euro. Alokacja dla Polski wynosiła **578,1 mln euro²**, włączając w to koszty zarządzania funduszami ponoszone przez stronę darczyńców oraz przez stronę polską. Środki były dostępne w ramach 14 programów, *Pomocy Technicznej* oraz *Funduszu*

² Kwota uwzględnia koszty zarządzania państw-darczyńców. Kwota netto alokacji, tj. przyznana Polsce jako beneficjentowi wynosi ok. 535 mln euro.

Współpracy Dwustronnej (FWD) na poziomie krajowym. Ponadto, w ramach Mechanizmów wdrażane były fundusze realizowane jedynie przez stronę darczyńców: *Globalny fundusz na rzecz godnej pracy i dialogu trójstronnego* (ok. 3 mln euro), *Fundusz dla Organizacji Pozarządowych* (37 mln euro) oraz *Green Industry Innovation* (20 mln euro).

W ramach funduszy norweskich i EOG wydzielono kilkanaście programów (obszarów wsparcia). Wśród programów znalazło się wiele obszarów z pierwszej edycji funduszy norweskich i EOG. Przede wszystkim należy wymienić: **ochronę środowiska (w tym energię odnawialną), dziedzictwo kulturowe, zdrowie, badania naukowe i stypendia**. Wyodrębniono też programy dotyczące strefy **Schengen** i spraw wewnętrznych, w tym **więziennictwa i przeciwdziałania przemocy**. Podobnie jak w pierwszej edycji, duży nacisk położono na **wzmacnianie społeczeństwa obywatelskiego**. Pojawiły się też zupełnie nowe tematy, jak **godna praca i dialog trójstronny**, a także współpraca samorządów w zakresie **rozwoju regionów**.

Za realizację każdego z programów odpowiadały instytucje/organizacje, które specjalizują się w danej dziedzinie. Instytucje te pełniły funkcję tzw. Operatora programu. W niektórych programach Operatorzy współpracowali z podmiotami z państw-darczyńców.

Z końcem kwietnia 2017 r. zakończyła się realizacja dwóch programów *Promowanie różnorodności kulturowej i artystycznej w ramach europejskiego dziedzictwa kulturowego (PL09)* oraz *Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego (PL10)*. Realizacja pozostałych programów zakończyła się w grudniu 2017 r.

Tabela 1 przedstawia podział alokacji oraz certyfikacji zgodnie ze stanem na 26 czerwca 2018 r. w podziale na poszczególne programy (środki mogą być wydatkowane w zależności od terminu kwalifikowalności poszczególnych programów – najdłużej w ramach Funduszu Pomocy Technicznej oraz Funduszu Współpracy Dwustronnej na poziomie krajowym - do kwietnia 2018 r.).

Nazwa programu w ramach Mechanizmów Finansowych 2009-2014	Alokacja	Kwota wydatków kwalifikowalnych poniesionych przez Operatora (narastająco)	Kwota zaliczek na program certyfikowanych do Darczyńców (narastająco)	Wartość wypłaconych zaliczek przez Darczyńców na program (narastająco)	Procentowa wartość zaliczek certyfikowanych do Darczyńców w stosunku do alokacji
	euro	euro	euro	euro	%
	1	2	3	4	5=3/1
Ochrona różnorodności biologicznej i ekosystemów (PL02)	21 084 000	20 443 338	19 985 930	20 976 582	94,8%
Wzmocnienie monitoringu środowiska oraz działań kontrolnych (PL03)	15 000 000	14 534 267	14 386 193	14 892 842	95,9%
Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii (PL04)	144 150 000	131 107 907	129 804 953	134 526 096	90,0%

Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego (PL06)	9 835 000	10 416 011	9 049 500	9 583 694	92,0%
Poprawa i lepsze dostosowanie ochrony zdrowia do trendów demograficzno-epidemiologicznych (PL07)	58 000 000	55 687 383	55 173 007	57 401 576	95,1%
Konserwacja i rewitalizacja dziedzictwa kulturowego (PL08)	70 200 000	79 409 022	67 964 504	69 889 886	96,8%
Promowanie różnorodności kulturowej i artystycznej w ramach europejskiego dziedzictwa kulturowego (PL09)	11 000 000	11 859 850	10 673 866	10 906 385	97,0%
Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy (PL10)	15 000 000	15 874 246	14 286 821	14 934 002	95,2%

Norwesko-Polska Współpraca Badawcza (PL12)	63 180 500	70 964 036	60 319 432	63 012 362	95,5%
Ograniczanie społecznych nierówności w zdrowiu (PL13)	18 000 000	19 379 916	16 472 929	17 216 327	91,5%
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i przemocy ze względu na płeć (PL14)	3 625 000	3 436 242	3 375 039	3 588 663	93,0%
Współpraca w obszarze Schengen oraz walka z przestępczością transgraniczną i zorganizowaną, w tym przeciwdziałanie handlowi ludźmi oraz migracjom grup przestępczych (PL15)	10 000 000	8 305 032	8 188 683	8 599 720	81,9%
Budowanie potencjału instytucjonalnego i współpraca w obszarze wymiaru sprawiedliwości/Poprawa skuteczności wymiaru sprawiedliwości (PL16)	14 000 000	13 642 600	11 596 208	12 227 524	82,8%

Wsparcie służby więziennej, w tym sankcji pozawięziennych (PL17)	13 000 000	12 910 935	10 974 295	12 581 915	84,4%
Fundusz Pomocy Technicznej oraz Fundusz Współpracy Dwustronnej na poziomie krajowym	8 556 000	5 892 161	8 556 000	8 556 000	100%
Razem	474 630 500³	473 862 946	440 807 360	458 893 574	92,9%

³ Zestawienie nie uwzględnia kosztów zarządzania Programem ponoszonych przez stronę darczyńców oraz programów realizowanych bezpośrednio przez darczyńców.

4. Szwajcarsko - Polski Program Współpracy (SPPW)

W ramach SPPW na lata 2007 – 2017 przyznano Polsce środki w wysokości do 489 mln CHF, włączając w to koszty zarządzania funduszami ponoszone przez stronę darczyńców oraz Fundusz Stypendialny.

Fundusze szwajcarskie miały na celu zmniejszanie różnic społeczno-gospodarczych istniejących pomiędzy Polską a wyżej rozwiniętymi państwami UE oraz różnic na terytorium Polski – pomiędzy ośrodkami miejskimi a regionami słabo rozwiniętymi pod względem strukturalnym.

Fundusz Szwajcarski określił, iż co najmniej 40 proc. środków zostanie rozdysponowanych w czterech województwach Polski południowo-wschodniej: lubelskim, małopolskim, podkarpackim i świętokrzyskim.

Program zakładał 5-letni okres zaciągania zobowiązań i 10-letni okres wydatkowania, który rozpoczął się 14 czerwca 2007 r., tj. w dniu przyznania pomocy finansowej Polsce przez Parlament Szwajcarski.

14 czerwca 2012 r. podpisano łącznie 58 umów (50 dla projektów indywidualnych oraz 8 dla tzw. alokacji specjalnych) na całą przyznaną Polsce kwotę wsparcia, wynoszącą 464,57⁴ mln CHF. W dniu 14 czerwca 2017 r. upłynął termin kwalifikowalności wydatków w ramach Programu i w związku z tym do końca 2017 roku prowadzone były rozliczenia końcowe poszczególnych projektów oraz Programu. Ponadto, w kwietniu 2018r. strona szwajcarska zaakceptowała Raport końcowy z realizacji Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy w Polsce, tym samym zakończona została zarówno rzeczowa jak i finansowa realizacja programu.

Zgodnie ze stanem na 26 czerwca 2018 r. podział środków kształtuje się w sposób następujący (tabela 2):

⁴ Kwota uwzględnia program bezpośrednio wdrażany przez stronę szwajcarską bez kosztów zarządzania darczyńcy.

Tabela 2

Priorytety w ramach SPPW	Alokacja	Kwota wydatków certyfikowanych do Darczyńców (narastająco)	Kwota wydatków zrefundowanych przez Darczyńcę (narastająco)	Procentowy udział wydatków certyfikowanych do Darczyńcy w alokacji
	CHF	CHF	CHF	
	1	2	3	
Priorytet 1 Bezpieczeństwo, stabilność, wsparcie reform	79 699 602	77 148 471	77 093 393	96,8%
Priorytet 2. Środowisko i infrastruktura	198 726 913	188 905 817	188 905 817	95,06%
Priorytet 3 Sektor prywatny	67 866 117	67 273 807	67 273 807	99,13%
Priorytet 4 Rozwój społeczny i zasobów ludzkich	69 179 938	66 952 074	66 952 074	96,78%

Grant Blokowy dla Organizacji Pozarządowych i Polsko – Szwajcarskich Projektów Regionalnych	28 101 153	28 012 374	28 012 374	99,68%
Projekt wskazany przez stronę szwajcarską <i>Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych poprzez modernizację zespołu szkół specjalnych oraz budowę centrum integracji kulturalnej w Łodygowicach (KIK/77)</i>	500 000	500 000	500 000	100,00%
Fundusz Pomocy Technicznej oraz Fundusz na Przygotowanie Projektów	8 496 277	8 196 093	8 196 093	96,47%
Razem	452 570 000⁵	436 988 636	436 933 558	96,6%

⁵ Zestawienie nie uwzględnia kosztów zarządzania Programem ponoszonych przez stronę darczyńcy oraz programów realizowanych bezpośrednio przez darczyńcę.

PLAN PRAC NAD PROJEKTAMI USTAW WYKONUJĄCYCH PRAWO UNII EUROPEJSKIEJ (PRZYGOTOWANY NA PODSTAWIE UST. 1A ART. 125A REGULAMINU SEJMU).**PROJEKTY USTAW PRZYJĘTE PRZEZ RADĘ MINISTRÓW W OKRESIE STYCZEŃ – CZERWIEC 2018 R.**

W okresie styczeń - czerwiec 2018 r. Rada Ministrów przyjęła 20 projektów ustaw, które mają na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej, tj.:

- projekt ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi;
- projekt ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;
- projekt ustawy o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw;
- projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw;
- projekt ustawy o zmianie ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji oraz niektórych innych ustaw;
- projekt ustawy o przetwarzaniu danych dotyczących przelotu pasażera;
- projekt ustawy o ochronie danych osobowych;
- projekt ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa;
- projekt ustawy o zmianie ustawy o pracowniczych programach emerytalnych;
- projekt ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz niektórych innych ustaw;
- projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo farmaceutyczne oraz niektórych innych ustaw;
- projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie tachografów cyfrowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw;
- projekt ustawy o produktach kosmetycznych;
- projekt ustawy o Krajowym Rejestrze Zadłużonych oraz o zmianie niektórych innych ustaw;
- projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oceny zgodności oraz ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku;
- projekt ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym;
- projekt ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych;
- projekt ustawy o zmianie ustawy o dystrybucji ubezpieczeń;
- projekt ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii;
- projekt ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw.

WYKAZ PROJEKTÓW USTAW WYKONUJĄCYCH PRAWO UNII EUROPEJSKIEJ, KTÓRE POWINNY ZOSTAĆ SKIEROWANE PRZEZ RADĘ MINISTRÓW DO SEJMU RP DO KOŃCA II POŁOWY 2018 R.

	Zmieniany/nowory akt prawny	Zakres zmian	Termin implementacji
1.	projekt ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej	uzupełnienie wykonania rozporządzeń: <ul style="list-style-type: none"> • Komisji (UE) nr 1407/2013 w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis • Komisji (UE) nr 651/2014 uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu 	01.01.2014 01.07.2014
2.	projekt ustawy o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych	transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1564 w sprawie niektórych dozwolonych sposobów korzystania z określonych utworów i innych przedmiotów chronionych prawem autorskim i prawami pokrewnymi z korzyścią dla osób niewidomych, osób słabowidzących lub osób z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem	11.10.2018
3.	projekt ustawy o zmianie ustawy o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym	<ul style="list-style-type: none"> • wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 258/2012 wdrażającego art. 10 Protokołu Narodów Zjednoczonych przeciwko nielegalnemu wytwarzaniu i obrotowi bronią palną, jej częściami i komponentami oraz amunicją, uzupełniającego Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej (protokół NZ w sprawie broni palnej), oraz ustanawiającego zezwolenia na wywóz i środki dotyczące przywozu i tranzytu dla broni palnej, jej części i komponentów oraz amunicji • transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/853 zmieniającej dyrektywę 91/477/EWG w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni • uzupełnienie transpozycji dyrektywy Rady 91/477/EWG z w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni 	19.04.2012 14.09.2018 01.05.2014
4.	projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo lotnicze oraz niektórych innych ustaw	uzupełnienie transpozycji/ wykonania: <ul style="list-style-type: none"> • dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/ UE w sprawie alternatywnych metod rozstrzygnięcia sporów konsumenckich • rozporządzenia Rady (EWG) 95/93 w sprawie wspólnych zasad przydzielania czasu na start lub lądowanie w portach lotniczych Wspólnoty • dyrektywy Rady 2000/79/ dotyczącej Europejskiego porozumienia w sprawie organizacji czasu pracy personelu pokładowego w lotnictwie cywilnym, zawartego przez 	09.07.2015 30.07.2005 01.12.2003

		<p>Stowarzyszenie Europejskich Linii Lotniczych (AEA), Europejską Federację Pracowników Transportu (ETF), Europejskie Stowarzyszenie Cockpit (ECA), Stowarzyszenie Linii Lotniczych Regionów Europy (ERA) i Międzynarodowe Stowarzyszenie Przewoźników Lotniczych (IACA)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozporządzenia (WE) 847/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie negocjacji i wykonania umów dotyczących usług lotniczych między państwami członkowskimi a państwami trzecimi • rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 300/2008 w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie ochrony lotnictwa cywilnego • rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 1008/2008 w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty • rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 80/2009 w sprawie kodeksu postępowania dla komputerowych systemów rezerwacji • rozporządzenia Komisji (UE) 1178/2011 ustanawiającego wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do załóg w lotnictwie • rozporządzenia Komisji (UE) 748/2012 ustanawiającego przepisy wykonawcze dotyczące certyfikacji statków powietrznych i związanych z nimi wyrobów, części i akcesoriów w zakresie zdatności do lotu i ochrony środowiska oraz dotyczące certyfikacji organizacji projektujących i produkujących • rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 923/2012 ustanawiającego wspólne zasady w odniesieniu do przepisów lotniczych i operacyjnych dotyczących służb i procedur żeglugi powietrznej • rozporządzenia Komisji (UE) 965/2012 ustanawiającego wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do operacji lotniczych • rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 390/2013 ustanawiającego system skuteczności działania dla służb żeglugi powietrznej i funkcji sieciowych • rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 391/2013 ustanawiającego wspólny system opłat za korzystanie ze służb żeglugi powietrznej • rozporządzenia Komisji (UE) nr 139/2014 ustanawiającego wymagania oraz procedury administracyjne dotyczące lotnisk zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 	<p>30.05.2004</p> <p>29.04.2008</p> <p>01.11.2008</p> <p>29.03.2009</p> <p>10.09.2012</p> <p>02.11.2012</p> <p>29.05.2013</p> <p>29.05.2013</p> <p>06.03.2014</p> <p>09.07.2015</p> <p>06.03.2014</p>
5.	projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz ustawy	<p>uzupełnienie transpozycji dyrektyw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE 	02.03.2011

	o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej	dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej • Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej	05.06.2014
6.	projekt ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw	transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/801 sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych, odbycia studiów, szkoleń, udziału w wolontariacie, programach wymiany młodzieży szkolnej lub projektach edukacyjnych oraz podjęcia pracy w charakterze au pair	23.05.2018
7.	projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo własności przemysłowej	transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2436 mającej na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych	14.01.2019
8.	projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw	transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/45/UE w sprawie okresowych badań zdatności do ruchu drogowego pojazdów silnikowych i ich przyczep	20.05.2017
9.	projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo atomowe oraz ustawy o ochronie przeciwpożarowej	transpozycja dyrektyw: • Rady 2014/87/Euratom zmieniającej dyrektywę 2009/71/Euratom ustanawiającą wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądrowego obiektów jądrowych • Rady 2013/59/Euratom ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa w celu ochrony przed zagrożeniami wynikającymi z narażenia na działanie promieniowania jonizującego	15.08.2017 06.02.2018
10.	projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne	uzupełnienie wykonania rozporządzeń: • Komisji (UE) 2016/631 ustanawiającego kodeks sieci dotyczący wymogów w zakresie przyłączenia jednostek wytwórczych do sieci • Komisji (UE) 2016/1388 ustanawiającego kodeks sieci dotyczący przyłączenia odbioru • Komisji (UE) 2016/1447 ustanawiającego kodeks sieci określający wymogi dotyczące przyłączenia do sieci systemów wysokiego napięcia prądu stałego oraz modułów parku energii z podłączeniem prądu stałego	27.04.2019 18.08.2019 08.09.2019
11.	projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych	uzupełnienie transpozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/103/WE w sprawie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczenia od takiej odpowiedzialności	27.10.2009
12.	projekt ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów realizujących zadania publiczne	transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2102 w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego	23.09.2018
13.	projekt ustawy o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw	wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2017/2402 w sprawie ustanowienia ogólnych ram dla	17.01.2018

		sekurytyzacji oraz utworzenia szczególnych ram dla prostych, przejrzystych i standardowych sekurytyzacji	
14.	projekt ustawy o wyrobach medycznych	wykonanie rozporządzeń: <ul style="list-style-type: none"> • Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/745 w sprawie wyrobów medycznych • Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/746 w sprawie wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro 	25.05.2017
15.	projekt ustawy o systemach homologacji typu i nadzoru rynku silników spalinowych wewnętrznego spalania przeznaczonych do maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach	wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1628 w sprawie wymogów dotyczących wartości granicznych emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych oraz homologacji typu w odniesieniu do silników spalinowych wewnętrznego spalania przeznaczonych do maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach	06.10.2016 01.01.2017
16.	projekt ustawy o europejskiej partii politycznej i europejskiej fundacji politycznej	wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, EURATOM) 1141/2014 w sprawie statusu i finansowania europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych	24.11.2014
17.	projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług	transpozycja dyrektyw: <ul style="list-style-type: none"> • Rady (UE) 2017/2455 zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE i dyrektywę 2009/132/WE w odniesieniu do niektórych obowiązków wynikających z podatku od wartości dodanej w przypadku świadczenia usług i sprzedaży towarów na odległość • Rady (UE) 2016/1065 zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do bonów na towary lub usługi 	31.12.2018 01.01.2019
18.	projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o transporcie drogowym	transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/47/UE w sprawie drogowej kontroli technicznej dotyczącej zdatności do ruchu drogowego pojazdów użytkowych poruszających się w Unii	20.05.2017
19.	projekt ustawy o zmianie ustawy o żegludze śródlądowej	transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1629 ustanawiającej wymagania techniczne dla statków żeglugi śródlądowej	07.10.2018
20.	projekt ustawy o gatunkach obcych	wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych	01.01.2015
21.	projekt ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich	wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1012 w sprawie zootechnicznych i genealogicznych warunków dotyczących hodowli zwierząt hodowlanych czystorasowych i mieszańców świni, handlu nimi i wprowadzania ich na terytorium Unii oraz handlu ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu i jego wprowadzania na terytorium Unii	01.11.2018

22.	projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych	<ul style="list-style-type: none"> • wykonanie decyzji Komisji (UE) 2015/2183 ustanawiającej wspólny format zgłaszania papierosów elektronicznych i pojemników zapasowych • uzupełnienie transpozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/40/UE w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w sprawie produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów 	25.11.2015 25.05.2016
23.	projekt ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym	wykonanie rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2016/480 ustanawiającego wspólne zasady dotyczące połączenia krajowych rejestrów elektronicznych przedsiębiorców transportu drogowego	22.04.2016
24.	projekt ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości	transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych	06.05.2018
25.	projekt ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości	transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych	06.05.2018
26.	projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia 2016/679	wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych	25.05.2018
27.	projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi	uzupełnienie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Wizowy (kodeks wizowy)	05.10.2009
28.	projekt ustawy o elektronicznym fakturowaniu w zamówieniach publicznych i w umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi	transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/55/UE w sprawie fakturowania elektronicznego w zamówieniach publicznych	27.11.2018
29.	projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz ustawy o radiofonii i telewizji	uzupełnienie transpozycji dyrektyw: <ul style="list-style-type: none"> • Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/20/WE w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej • Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej • Komisji 2002/77/WE w sprawie konkurencji na rynkach sieci i usług łączności elektronicznej 	24.07.2003 24.07.2003 24.07.2003

30.	projekt ustawy o zmianie ustawy o informowaniu o zużyciu energii przez produkty wykorzystujące energię oraz o kontroli realizacji programu znakowania urządzeń biurowych oraz niektórych innych ustaw	wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2017/1369 ustanawiającego ramy etykietowania energetycznego	01.01.2019
31.	projekt ustawy o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji oraz niektórych innych ustaw	transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2399 zmieniającej dyrektywę 2014/59/UE w odniesieniu do stopnia uprzywilejowania niezabezpieczonych instrumentów dłużnych w hierarchii roszczeń w postępowaniu upadłościowym	29.12.2018
32.	projekt ustawy o pracy na statkach rybackich	transpozycja dyrektywy Rady (UE) 2017/159 wdrażającej Umowę w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. zawartą dnia 21 maja 2012 r. między Generalną Konfederacją Spółdzielni Rolniczych przy Unii Europejskiej (COGECA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) oraz Stowarzyszeniem Krajowych Organizacji Przedsiębiorstw w Sektorze Rybołówstwa w Unii Europejskiej (Europêche)	15.11.2019
33.	projekt ustawy o zmianie ustawy o portach i przystaniach morskich oraz niektórych innych ustaw	wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/352 ustanawiającego ramy w zakresie świadczenia usług portowych oraz wspólne zasady dotyczące przejrzystości finansowej portów	24.03.2019
34.	projekt ustawy o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw;	uzupełnienie transpozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej	20.07.2015
35.	projekt ustawy o Funduszu Żeglugi Śródlądowej i Funduszu Rezerwowym	uzupełnienie wykonania rozporządzenia Rady (WE) 718/1999 w sprawie polityki w zakresie zdolności przewozowych floty wspólnotowej w celu wspierania żeglugi śródlądowej	01.05.2004

WYKAZ STANOWISK DO AKTÓW PRAWNYCH UE, PRZYGOTOWANYCH PRZEZ RZĄD ZGODNIE Z USTAWĄ Z 8 PAŹDZIERNIKA 2010 R. O WSPÓŁPRACY RADY MINISTRÓW Z SEJMEM I SENATEM W SPRAWACH ZWIĄZANYCH Z CZŁONKOSTWEM RP W UE, PRZEKAZANYCH DO SEJMU I SENATU RP W I POŁ. 2018 R.

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
1	COM(2017) 481	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 1141/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie statusu i finansowania europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych	2017-09-18	MS	2018-02-01	-
2	COM(2017) 648	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę 92/106/EWG w sprawie ustanowienia wspólnych zasad dla niektórych typów kombinowanego transportu towarów między państwami członkowskimi	2017-11-23	MIB	2018-01-04	-
3	COM(2017) 676	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady określające normy emisji dla nowych samochodów osobowych i dla nowych lekkich pojazdów użytkowych w ramach zintegrowanego podejścia Unii na rzecz zmniejszenia emisji CO2 z pojazdów lekkich oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 715/2007	2018-01-29	MŚ	2018-02-15	-
4	COM(2017) 677	Wniosek Decyzja Rady w sprawie wytycznych dotyczących polityk zatrudnienia państw członkowskich	2017-12-20	MRPiPS	-	2018-01-04
5	COM(2017) 753	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	2018-02-05	MGMiZŚ	2018-03-19	-
6	COM(2017) 769	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 256/2014 w sprawie zgłaszania Komisji projektów	2017-12-20	ME	2018-01-23	-

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
		inwestycyjnych dotyczących infrastruktury energetycznej w Unii Europejskiej				
7	COM(2017) 770	Zalecenie ZALECENIE RADY w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro	2017-12-20	MF	-	2018-01-03
8	COM(2017) 783	Wniosek Dyrektywa Rady zmieniająca dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w zakresie okresu obowiązywania minimalnej stawki podstawowej	2017-12-19	MF	2018-01-02	-
9	COM(2017) 790	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wymogów ostrożnościowych dla firm inwestycyjnych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 575/2013, (UE) nr 600/2014 i (UE) nr 1093/2010	2018-01-11	MF	2018-01-25	-
10	COM(2017) 791	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie nadzoru ostrożnościowego nad firmami inwestycyjnymi oraz zmieniająca dyrektywę 2013/36/UE i 2014/65/UE	2018-01-11	MF	2018-01-25	-
11	COM(2017) 792	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę (UE) 2016/97 w odniesieniu do daty rozpoczęcia stosowania przez państwa członkowskie środków transpozycji	2017-12-22	MF	2018-01-05	-
12	COM(2017) 793	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia ram interoperacyjności między systemami informacyjnymi UE (w obszarze granic i polityki wizowej) oraz zmieniające decyzję Rady 2004/512/WE, rozporządzenie (WE) nr 767/2008, decyzję Rady 2008/633/WISW, rozporządzenie (UE) 2016/399 i rozporządzenie (UE) 2017/2226	2018-02-16	MSWiA	2018-03-21	-

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
13	COM(2017) 794	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia ram interoperacyjności pomiędzy systemami informacyjnymi UE (współpraca policyjna i sądowa, azyl i migracja)	2018-02-16	MSWiA	2018-03-21	-
14	COM(2017) 795	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające przepisy i procedury w zakresie zgodności z prawodawstwem harmonizacyjnym Unii dotyczącym produktów i jego egzekwowania oraz zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011, (UE) nr 528/2012, (UE) 2016/424, (UE) 2016/425, (UE) 2016/426 i (UE) 2017/1369 oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/42/WE, 2009/48/WE, 2010/35/UE, 2013/29/UE, 2013/53/UE, 2014/28/UE, 2014/29/UE, 2014/30/UE, 2014/31/UE, 2014/32/UE, 2014/33/UE, 2014/34/UE, 2014/35/UE, 2014/53/UE, 2014/68/UE i 2014/90/UE	2018-01-22	MPiP	2018-02-07	-
15	COM(2017) 796	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wzajemnego uznawania towarów wprowadzonych legalnie do obrotu w innym państwie członkowskim	2018-01-23	MPiP	2018-02-06	-
16	COM(2017) 797	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przejrzystych i przewidywalnych warunków pracy w Unii Europejskiej	2017-12-22	MRPiPS	2018-01-05	-
17	COM(2018) -	Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zmiany Protokołu nr 3 w sprawie statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej	2018-03-28	MSZ	2018-04-19	-
18	COM(2018) 008	Wniosek Rozporządzenie Rady dotyczące ustanowienia Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia w dziedzinie Obliczeń Wielkiej Skali	2018-03-06	MINiSW	-	2018-04-27

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
19	COM(2018) 020	Wniosek Dyrektywa Rady zmieniająca dyrektywę 2006/112/WE w zakresie stawek podatku od wartości dodanej	2018-01-22	MF	2018-02-05	-
20	COM(2018) 021	Wniosek Dyrektywa Rady zmieniająca dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w zakresie procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw	2018-01-19	MF	2018-02-02	-
21	COM(2018) 023	Wniosek Zalecenie Rady w sprawie promowania wspólnych wartości, edukacji włączającej i europejskiego wymiaru nauczania	2018-01-19	MEN	-	2018-03-01
22	COM(2018) 024	Wniosek Zalecenie Rady w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie	2018-01-23	MEN	-	2018-03-01
23	COM(2018) 033	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie portowych urządzeń do odbioru odpadów ze statków, uchylająca dyrektywę 2000/59/WE i zmieniająca dyrektywę 2009/16/WE oraz dyrektywę 2010/65/UE	2018-01-18	MGMiŻŚ	2018-02-01	-
24	COM(2018) 051	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie oceny technologii medycznych i zmiany dyrektywy 2011/24/UE	2018-02-05	MZ	2018-03-20	-
25	COM(2018) 085	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie (UE) nr 952/2013 w celu przedłużenia przejściowego okresu wykorzystywania środków innych niż techniki elektronicznego przetwarzania danych, przewidzianego w unijnym kodeksie celnym	2018-03-02	MF	2018-03-16	-
26	COM(2018) 092	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE oraz dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do transgranicznej dystrybucji	2018-03-15	MF	2018-04-05	-

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
		funduszy zbiorowego inwestowania				
27	COM(2018) 093	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do ekspozycji w postaci obligacji zabezpieczonych	2018-03-20	MF	2018-04-05	-
28	COM(2018) 094	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie emisji obligacji zabezpieczonych i nadzoru publicznego nad obligacjami zabezpieczonymi oraz zmieniająca dyrektywę 2009/65/WE i dyrektywę 2014/59/UE	2018-03-21	MF	2018-04-05	-
29	COM(2018) 096	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prawa właściwego dla skutków przelewu wierzytelności wobec osób trzecich	2018-05-02	MS	2018-05-07	-
30	COM(2018) 099	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę 2014/65/UE w sprawie rynków instrumentów finansowych	2018-03-15	MF	2018-04-05	-
31	COM(2018) 110	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ufatwienia transgranicznej dystrybucji funduszy zbiorowego inwestowania oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 345/2013 i (UE) nr 346/2013	2018-03-15	MF	2018-04-05	-
32	COM(2018) 113	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskich dostawców usług w zakresie finansowania społecznościowego dla przedsiębiorstw	2018-03-16	MF	2018-04-05	-
33	COM(2018) 115	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające plan wieloletni dotyczący połowów eksploatujących stada denne w zachodniej części Morza Śródziemnego	2018-03-08	MGMiŻS	2018-03-22	-

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
34	COM(2018) 127	Wniosek Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie udzielenia dalszej pomocy makrofinansowej Ukrainie	2018-03-09	MF	2018-03-23	-
35	COM(2018) 131	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające Europejski Urząd ds. Pracy	2018-03-26	MRPIPS	2018-04-09	-
36	COM(2018) 132	Wniosek Zalecenie Rady w sprawie dostępu pracowników oraz osób samozatrudnionych do ochrony socjalnej	2018-04-06	MRPIPS	-	2018-04-20
37	COM(2018) 134	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do minimalnego pokrycia strat z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych	2018-03-31	MF	2018-04-23	-
38	COM(2018) 135	Wniosek DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie podmiotów obsługujących kredyty, nabywców kredytów oraz egzekucji z zabezpieczenia	2018-04-11	MF	2018-04-23	-
39	COM(2018) 137	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie (UE) nr 168/2013 w odniesieniu do zastosowania etapu Euro 5 do homologacji typu pojazdów dwu- lub trójkołowych oraz czterokołowców	2018-03-19	MI	2018-04-03	-
40	COM(2018) 139	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (tekst jednolity)	2018-03-14	MSZ	2018-03-28	-
41	COM(2018) 143	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1343/2011 w sprawie niektórych przepisów dotyczących połowów na obszarze objętym porozumieniem GFCM (Generalnej Komisji	2018-03-22	MGMiŻ	2018-04-03	-

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
		Rybołówstwa Morza Śródziemnego)				
42	COM(2018) 144	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące trwałych zanieczyszczeń organicznych	2018-03-22	MŚ	2018-04-10	-
43	COM(2018) 147	Wniosek Dyrektywa Rady ustanawiająca przepisy dotyczące opodatkowania osób prawnych, których obecność na rynku cyfrowym jest znacząca	2018-03-22	MF	2018-04-24	-
44	COM(2018) 148	Wniosek Dyrektywa Rady w sprawie wspólnego systemu podatku od usług cyfrowych pobieranego od przychodów wynikających ze świadczenia niektórych usług cyfrowych	2018-03-22	MF	2018-04-24	-
45	COM(2018) 149	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające wieloletni plan gospodarowania stadami ryb w wodach zachodnich i wodach z nimi sąsiadujących oraz połowów eksploatujących te stada, zmieniające rozporządzenie (UE) 2016/1139 ustanawiające wieloletni plan dla Morza Bałtyckiego oraz uchylające rozporządzenia (WE) nr 811/2004, (WE) nr 2166/2005, (WE) nr 388/2006, (WE) nr 509/2007 i (WE) nr 1300/2008	2018-03-23	MGMiŻŚ	2018-04-06	-
46	COM(2018) 163	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie (WE) nr 924/2009 w odniesieniu do niektórych opłat za płatności transgraniczne w Unii i opłat za przeliczenie waluty	2018-04-17	MF	2018-05-07	-
47	COM(2018) 171	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę 2004/37/WE w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy	2018-04-09	MZ	2018-05-11	-

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
48	COM(2018) 173	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorstwami w łańcuchu dostaw żywności	2018-04-19	MRIRW	2018-05-02	-
49	COM(2018) 179	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przejrzystości i zrównoważonego charakteru unijnej oceny ryzyka w łańcuchu żywnościowym, zmieniające rozporządzenie (WE) nr 178/2002 [w sprawie ogólnego prawa żywnościowego], dyrektywę 2001/18/WE [w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie], rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 [w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy], rozporządzenie (WE) nr 1831/2003 [w sprawie dodatków stosowanych w żywieniu zwierząt], rozporządzenie (WE) nr 2065/2003 [w sprawie środków aromatyzujących dymu wędzarniczego], rozporządzenie (WE) nr 1935/2004 [w sprawie materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością], rozporządzenie (WE) nr 1331/2008 [w sprawie jednolitej procedury wydawania zezwoleń na stosowanie dodatków do żywności, enzymów spożywczych i środków aromatyzujących], rozporządzenie (WE) nr 1107/2009 [w sprawie środków ochrony roślin] oraz rozporządzenie (UE) 2015/2283 [w sprawie nowej żywności]	2018-04-30	MZ	2018-05-14	-
50	COM(2018) 184	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie powództw przedstawicielskich w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylająca dyrektywę 2009/22/WE	2018-04-26	UOKiK	2018-05-16	-
51	COM(2018) 185	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r., dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 98/6/WE, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/29/WE oraz	2018-04-26	UOKiK	2018-05-16	-

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
		dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE w odniesieniu do lepszego egzekwowania i unowocześnienia przepisów UE dotyczących ochrony konsumenta				
52	COM(2018) 192	Wniosek Decyzja Rady w sprawie zawarcia umowy o partnerstwie gospodarczym między Unią Europejską a Japonią	2018-05-29	MPiT	-	2018-06-14
53	COM(2018) 193	Wniosek Decyzja Rady w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy o partnerstwie gospodarczym między Unią Europejską a Japonią	2018-05-29	MPiT	-	2018-06-14
54	COM(2018) 194	Wniosek Decyzja Rady w sprawie zawarcia Umowy o ochronie inwestycji między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Singapuru, z drugiej strony	2018-05-29	MPiT	-	2018-06-14
55	COM(2018) 195	Wniosek Decyzja Rady w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy o ochronie inwestycji między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Singapuru, z drugiej strony	2018-05-29	MPiT	-	2018-06-14
56	COM(2018) 196	Wniosek Decyzja Rady w sprawie zawarcia Umowy o wolnym handlu między Unią Europejską a Republiką Singapuru	2018-05-29	MPiT	-	2018-06-14
57	COM(2018) 197	Wniosek Decyzja Rady w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy o wolnym handlu między Unią Europejską a Republiką Singapuru	2018-05-29	MPiT	-	2018-06-14
58	COM(2018) 199	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie (WE) nr 110/2008 w odniesieniu do ilości nominalnych na potrzeby wprowadzenia do obrotu w Unii poddanego pojedynczej destylacji szochu produkowanego przy użyciu aparatu destylacyjnego kottowego i butelkowanego	2018-04-18	MPiT	2018-05-09	-

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
		w Japonii				
59	COM(2018) 206	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady wprowadzające klauzule ochronne i inne mechanizmy umożliwiający tymczasowe wycofanie preferencji taryfowych niektórych umów między Unią Europejską, z jednej strony, a niektórymi państwami trzecimi, z drugiej strony	2018-04-18	MPiIT	2018-04-30	-
60	COM(2018) 209	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wprowadzenia do obrotu i używania prekursorów materiałów wybuchowych, zmieniające załącznik XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 i uchylające rozporządzenie (UE) nr 98/2013 w sprawie wprowadzania do obrotu i używania prekursorów materiałów wybuchowych	2018-05-18	MPiIT	2018-06-07	-
61	COM(2018) 212	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwiększenia bezpieczeństwa dokumentów tożsamości obywateli Unii i dokumentów pobytowych wydawanych obywatelom Unii i członkom ich rodzin korzystającym z prawa do swobodnego przemieszczania się	2018-05-16	MSWiA	2018-06-12	-
62	COM(2018) 213	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiająca zasady ułatwiający korzystanie z informacji finansowych i innych informacji w celu zapobiegania niektórym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania oraz uchylająca decyzję Rady 2000/642/WSiSW	2018-05-17	MF	2018-06-01	-
63	COM(2018) 218	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób zgłaszających przypadki naruszenia prawa Unii	2018-05-18	KPRM	2018-06-06	-
64	COM(2018) 225	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w	2018-05-24	MS	2018-06-14	-

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
		sprawie europejskiego nakazu wydania dowodów dotyczącego elektronicznego materiału dowodowego w sprawach karnych i europejskiego nakazu zabezpieczenia dowodów dotyczącego elektronicznego materiału dowodowego w sprawach karnych				
65	COM(2018) 226	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiająca zharmonizowane przepisy dotyczące mianowania przedstawicieli prawnych w celu gromadzenia dowodów na potrzeby postępowań karnych	2018-05-25	MS	2018-06-14	-
66	COM(2018) 229	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wieloletniego planu odbudowy populacji wólcznika śródziemnomorskiego oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 1967/2006 i (UE) 2017/2107	2018-04-24	MGMiŻS	2018-05-08	-
67	COM(2018) 234	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego	2018-05-18	MC	2018-05-30	-
68	COM(2018) 238	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie propagowania sprawiedliwości i przejrzystości dla użytkowników biznesowych korzystających z usług pośrednictwa internetowego	2018-05-04	MPiIT	2018-05-21	-
69	COM(2018) 239	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę (UE) 2017/1132 w odniesieniu do stosowania narzędzi i procesów cyfrowych w prawie spółek	2018-05-15	MS	2018-06-07	-
70	COM(2018) 241	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę (UE) 2017/1132 w odniesieniu do transgranicznego przekształcania, łączenia i podziału spółek	2018-05-15	MS	2018-06-13	-
71	COM(2018) 244	Wniosek zalecenie Rady w sprawie ściślejszej współpracy w zakresie przeciwdziałania chorobom zwalczanym drogą	2018-05-18	MZ	-	2018-06-28

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
		szczepień				
72	COM(2018) 252	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie (WE) nr 810/2009 ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Wizowy (kodeks wizowy)	2018-04-09	MSZ	2018-04-23	-
73	COM(2018) 259	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie (UE) nr 952/2013 ustanawiające unijny kodeks celny	2018-05-08	MF	2018-05-22	-
74	COM(2018) 261	Wniosek Dyrektywa Rady zmieniająca dyrektywę 2006/112/WE i 2008/118/WE w odniesieniu do włączenia włoskiej gminy Campione d'Italia oraz włoskich wód jeziora Lugano do obszaru celnego Unii i do terytorialnego zakresu stosowania dyrektywy 2008/118/WE	2018-05-08	MF	2018-05-22	-
75	COM(2018) 271	Wniosek Zalecenie Rady w sprawie wysokiej jakości systemów wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem	2018-06-08	MEN	-	2018-06-22
76	COM(2018) 274	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę 2008/96/WE w sprawie zarządzania bezpieczeństwem infrastruktury drogowej	2018-05-23	MI	2018-06-15	-
77	COM(2018) 275	Wniosek Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę Rady 96/53/WE w zakresie terminu wprowadzenia w życie specjalnych przepisów dotyczących maksymalnej długości kabin zapewniając im lepszą charakterystykę aerodynamiczną oraz efektywność energetyczną oraz wyższy poziom bezpieczeństwa	2018-06-01	MI	2018-06-15	-
78	COM(2018) 278	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające system europejskich morskich pojedynczych punktów kontaktowych i uchylające dyrektywę 2010/65/UE	2018-06-05	MGMiŻ	2018-06-20	-

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
79	COM(2018) 286	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wymogów dotyczących homologacji typu pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, komponentów i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów, w odniesieniu do ich ogólnego bezpieczeństwa oraz ochrony osób znajdujących się w pojeździe i niechronionych uczestników ruchu drogowego, zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/... oraz uchylające rozporządzenia (WE) nr 78/2009, (WE) nr 79/2009 i (WE) nr 661/2009	2018-05-22	MI	2018-06-07	-
80	COM(2018) 289	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zmiany i sprostowania rozporządzenia (UE) nr 167/2013 w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów rolniczych i leśnych	2018-05-16	MI	2018-05-30	-
81	COM(2018) 296	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych zasadniczych parametrów oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1222/2009	2018-06-04	MPiT	2018-06-21	-
82	COM(2018) 298	Wniosek Dyrektywa Rady zmieniająca dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w odniesieniu do okresu stosowania fakultatywnego mechanizmu odwrotnego obciążenia w związku z dostawami niektórych towarów i usług podatnych na oszustwa oraz mechanizmu szybkiego reagowania na oszustwa związane z podatkiem VAT	2018-05-25	MF	2018-06-08	-
83	COM(2018) 307	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie (WE) nr 862/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie statystyk Wspólnoty z zakresu migracji i ochrony międzynarodowej	2018-05-24	GUS	2018-06-07	-

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
84	COM(2018) 312	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie podziału kontyngentów taryfowych uwzględnionych w unijnej liście koncesyjnej WTO po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii i zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 32/2000	2018-05-22	MPiIT	2018-06-05	-
85	COM(2018) 315	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę 2008/106/WE w sprawie minimalnego poziomu wyszkolenia marynarzy oraz uchylająca dyrektywę 2005/45/WE	2018-05-29	MGMiŻS	2018-06-12	-
86	COM(2018) 316	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie handlu niektórymi towarami, które mogłyby być użyte do wykonywania kary śmierci, tortur lub innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania (tekst jednolity)	2018-05-24	MPiIT	2018-06-07	-
87	COM(2018) 322	Wniosek Rozporządzenie Rady określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027	2018-05-04	MSZ	2018-06-07	-
88	COM(2018) 323	Wniosek Porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należnego zarządzania finansami	2018-05-25	MSZ	-	2018-06-07
89	COM(2018) 324	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich	2018-05-04	MSZ	2018-05-28	-
90	COM(2018) 325	Wniosek Decyzja Rady w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej	2018-05-04	MF	2018-05-25	-

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
91	COM(2018) 326	Wniosek Rozporządzenie Rady w sprawie metod i procedury udostępniania zasobów własnych opartych na wspólnej skonsolidowanej podstawie opodatkowania osób prawnych, na unijnym systemie handlu uprawnieniami do emisji i na niepoddawanych recyklingowi odpadach opakowaniowych z tworzyw sztucznych oraz w sprawie środków w celu zaspokojenia potrzeb gotówkowych	2018-05-25	MF	-	2018-06-08
92	COM(2018) 327	Wniosek Rozporządzenie Rady określające środki wykonawcze dotyczące systemu zasobów własnych Unii Europejskiej	2018-05-04	MF	2018-05-25	-
93	COM(2018) 328	Wniosek Rozporządzenie Rady zmieniające rozporządzenie Rady (EWG, Euratom) nr 1553/89 w sprawie ostatecznych jednolitych warunków poboru środków własnych pochodzących z podatku od wartości dodanej	2018-05-25	MF	2018-06-08	-
94	COM(2018) 331	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenia (UE) nr 596/2014 i (UE) 2017/1129 w odniesieniu do promowania korzystania z rynków rozwoju MŚP	2018-05-30	MF	2018-06-18	-
95	COM(2018) 334	Wniosek Dyrektywa Rady zmieniająca dyrektywę 92/83/EWG w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych	2018-05-25	MF	2018-06-08	-
96	COM(2018) 336	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/103/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązków ubezpieczenia od takiej odpowiedzialności	2018-05-29	MF	2018-06-13	-

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
97	COM(2018) 340	Wniosek Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ograniczenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko	2018-05-29	MŚ	2018-06-12	-
98	COM(2018) 367	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające „Erasmus”: unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1288/2013	2018-06-08	MEN	2018-06-22	-
99	COM(2018) 368	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1224/2009 oraz zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 768/2005, (WE) nr 1967/2006, (WE) nr 1005/2008 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1139 w odniesieniu do kontroli rybołówstwa	2018-06-13	MGMiŻS	2018-06-27	-
100	COM(2018) 369	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające program wymiany, pomocy i szkoleń w dziedzinie ochrony euro przed fałszowaniem na lata 2021–2027 (program „Perykles IV”)	2018-06-06	MSWiA	2018-06-22	-
101	COM(2018) 371	Wniosek Rozporządzenie Rady rozszerzające stosowanie rozporządzenia (UE) nr .../2018 ustanawiającego program wymiany, pomocy i szkoleń w dziedzinie ochrony euro przed fałszowaniem na lata 2021–2027 (program „Perykles IV”) na nieuczestniczące państwa członkowskie	2018-06-06	MSWiA	2018-06-22	-
102	COM(2018) 373	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie mechanizmu eliminowania barier prawnych i administracyjnych w kontekście transgranicznym	2018-06-01	MIIR	2018-06-29	-
103	COM(2018) 380	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji	2018-06-04	MIIR	2018-06-18	-

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
		(EFG)				
104	COM(2018) 381	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie dostosowania obowiązków sprawozdawczych w dziedzinie polityki ochrony środowiska w drodze zmiany dyrektyw 86/278/EWG, 2002/49/WE, 2004/35/WE, 2007/2/WE, 2009/147/WE i 2010/63/UE, rozporządzeń (WE) nr 166/2006 i (UE) nr 995/2010 oraz rozporządzeń Rady (WE) nr 338/97 i (WE) nr 2173/2005	2018-06-01	MŚ	2018-06-15	-
105	COM(2018) 385	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające program działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE) i uchylające rozporządzenie (UE) nr 1293/2013	2018-06-11	MŚ	2018-06-25	-
106	COM(2018) 386	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające Program UE w zakresie zwalczania nadużyć finansowych	2018-06-08	MF	2018-06-22	-
107	COM(2018) 387	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu Stabilizacji Inwestycji	2018-06-07	MF	2018-06-25	-
108	COM(2018) 391	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie utworzenia Programu wspierania reform	2018-06-08	MPiT	2018-06-25	-
109	COM(2018) 397	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady uzupełniające prawodawstwo w zakresie homologacji typu UE w odniesieniu do wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii	2018-06-04	MI	2018-06-21	-
110	COM(2018) 440	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające program „Europejski Korpus Solidarności” oraz uchylające rozporządzenie w sprawie Europejskiego Korpusu Solidarności] i rozporządzenie (UE) nr 375/2014	2018-06-14	KPRM	2018-06-28	-

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
111	COM(2018) 441	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające program na rzecz jednolitego rynku, konkurencyjności przedsiębiorstw, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, oraz statystyk europejskich oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 99/2013, (UE) nr 1287/2013, (UE) nr 254/2014, (UE) nr 258/2014, (UE) nr 652/2014 i (UE) 2017/826	2018-06-14	MPiIT	2018-06-28	-
112	COM(2018) 442	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające program „Cia” na rzecz współpracy w dziedzinie ceł	2018-06-14	MF	2018-06-28	-

WYKAZ STANOWISK DO DOKUMENTÓW POZALEGISLACYJNYCH UE, PRZYGOTOWANYCH PRZEZ RZĄD ZGODNIE Z USTAWĄ Z 8 PAŹDZIERNIKA 2010 R. O WSPÓŁPRACY RADY MINISTRÓW Z SEJMEM I SENATEM W SPRAWACH ZWIĄZANYCH Z CZŁONKOSTWEM RP W UE, PRZEKAZANYCH DO SEJMU I SENATU RP W I POŁ. 2018 R.

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE
1	C(2018) 1280	Sprawozdanie ogólne z działalności Unii Europejskiej w roku 2017 – najważniejsze wydarzenia	2018-03-23	MSZ	2018-04-26
2	C(2018) 900	Zalecenia Komisji z dnia 14.2.2018 r. w sprawie uwydatnienia europejskiego charakteru i usprawnienia procesu wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2019 r.	2018-03-09	MSZ	2018-04-16
3	COM(2017) 291	Dokument otwierający debatę w sprawie pogłębienia unii gospodarczej i walutowej	2017-06-23	MF	2018-04-16
4	COM(2017) 646	Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady: Dwa lata po porozumieniu paryskim – Postęp na drodze do realizacji zobowiązań UE w dziedzinie klimatu (wymagane na podstawie art. 21 rozporządzenia (UE) nr 525/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie mechanizmu monitorowania i sprawozdawczości w zakresie emisji gazów cieplarnianych oraz zgłaszania innych informacji na poziomie krajowym i unijnym, mających znaczenie dla zmiany klimatu, oraz uchylającego decyzję nr 280/2004/WE)	2017-11-24	MŚ	2017-12-28
5	COM(2017) 652	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: W kierunku jak najpowszechniejszego wykorzystania paliw alternatywnych – plan działania dotyczący infrastruktury paliw alternatywnych przyjęty na podstawie art. 10 ust. 6 dyrektywy 2014/94/UE, uwzględniający ocenę krajowych ram polityki na podstawie art. 10 ust. 2 dyrektywy 2014/94/UE	2017-12-01	ME	2018-01-09
6	COM(2017) 671	Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego: Sprawozdanie na temat wdrożenia zalecenia Komisji w sprawie wzmocnienia zasady	2017-12-08	KPRM (PRRT)	2018-01-22

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polisce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE
		równości wynagrodzeń dla kobiet i mężczyzn dzięki przejrzystości			
7	COM(2017) 678	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego: Plan działania UE na lata 2017-2019. Eliminowanie różnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć	2017-12-08	KPRM	2018-01-22
8	COM(2017) 688	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów i Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Trzecie sprawozdanie na temat unii energetycznej	2017-12-15	ME	2018-02-15
9	COM(2017) 690	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów oraz Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2018r.	2017-12-15	MR	2018-01-22
10	COM(2017) 713	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Przyszłość rolnictwa i produkcja żywności	2017-12-22	MRiRW	2018-01-25
11	COM(2017) 718	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów. Komunikat w sprawie rozwoju sieci energetycznych w Europie.	2017-12-15	ME	2018-01-24
12	COM(2017) 787	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego: Pakiet towarowy – Wzmocnienie zaufania do jednolitego rynku	2018-01-05	MR	2018-02-08
13	COM(2017) 813	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady. Aktualna sytuacja i możliwe dalsze działania w odniesieniu do braku wzajemności ze strony niektórych państw trzecich w dziedzinie polityki wizowej raz ocena skuteczności mechanizmu wzajemności przewidzianego w art.1 ust. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 539/2001	2018-01-12	MSZ	2018-02-15
14	COM(2017) 822	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady i Europejskiego Banku Centralnego: Nowe instrumenty budżetowe	2018-01-05	MF	2018-04-19

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE
		na rzecz stabilnej strefy Euro osadzone w ramach prawnych Unii			
15	COM(2018) 043	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady: Wzmocniona ochrona, nowe możliwości – wtyczne Komisji dotyczące bezpośredniego stosowania ogólnego rozporządzenia o ochronie danych od dnia 25 maja 2018 r.	2018-02-16	MC	2018-06-29
16	COM(2018) 050	Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów. Ocena śródkresowa programu Erasmus+(2014-2020)	2018-02-23	MEN	2018-03-20
17	COM(2018) 065	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów. Wiarogodna perspektywa rozszerzenia dla Bałkanów Zachodnich oraz zwiększone zaangażowanie UE w tym regionie.	2018-03-02	MSZ	2018-04-05
18	COM(2018) 070	Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wydatków EFRG. System wczesnego ostrzeżenia nr 11-12/2017	2018-03-02	MRiRW	2018-03-30
19	COM(2018) 095	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej i Rady. Skuteczna Europa: warianty instytucjonalne w celu zwiększenia skuteczności działania Unii Europejskiej	2018-02-23	MSZ	2018-03-29
20	COM(2018) 098	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej i Rady: Nowe, nowoczesne wieloletnie ramy finansowe dla Unii Europejskiej, która skutecznie realizuje swoje priorytety po 2020 r.	2018-02-23	MSZ	2018-03-22
21	COM(2018) 120	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Banku Centralnego i Eurogrupy: Europejski semestr 2018 – Ocena postępów w zakresie reform strukturalnych, zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania oraz wyniki szczegółowych ocen sytuacji na mocy rozporządzenia (UE) nr 1176/2011	2018-03-30	MPiIT	2018-04-30
22	COM(2018) 130	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego: Monitorowanie realizacji europejskiego filaru praw socjalnych	2018-04-06	MRPiPS	2018-05-10

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu	Data przekazania Polsce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE
23	COM(2018) 138	Zalecenie Decyzja Rady upoważniająca do rozpoczęcia negocjacji w sprawie Światowego paktu na rzecz środowiska	2018-04-05	MŚ	2018-05-14
24	COM(2018) 321	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno - Społecznego i Komitetu Regionów: Nowoczesny budżet dla Unii, która chroni, wspiera i broni - Wieloletnie Rady Finansowe na lata 2012-2027	2018-05-25	MSZ	2018-06-07
25	COM(2018) 450	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno - Społecznego i Komitetu Regionów: Komunikat w sprawie polityki rozszerzenia UE w 2018 r.	2018-05-11	MSZ	2018-05-25

Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu
